

ΕΛΕΝΗ ΔΕΜΙΡΗ-ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΟΥ
ΡΟΥΛΑ ΚΑΜΑΡΙΑΝΟΥ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΥΣ

Β΄ επίπεδο

«...και καλή επιτυχία»

ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ CD

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΕΛΕΝΗ ΔΕΜΙΡΗ-ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΟΥ
ΡΟΥΛΑ ΚΑΜΑΡΙΑΝΟΥ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΥΣ

Β΄ επίπεδο

«...και καλή επιτυχία»

Προλογικό Σημείωμα

Στάθης Ευσταθιάδης
Ομότιμος Καθηγητής
του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ

ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ CD

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ επαγγελματική κατάρτιση

Ελένη Δεμίρη-Προδρομίδου, Ρούλα Καμαριανού-Βασιλείου
Νέα Ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες και ξένους Β΄ επίπεδο
«...και καλή επιτυχία»

Πρώτη έκδοση Νοέμβριος 2002

Ο Χρήστος Δήμος έκανε μέρος της εικονογράφησης
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ Δέσποινα Καλογεράκη
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ Ειρήνη Τσομπάνη

© 2002, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
και
Ελένη Δεμίρη-Προδρομίδου, Ρούλα Καμαριανού-Βασιλείου

ISBN 960-375-419-6
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 3419
Κ.Ε.Π. 377, Κ.Π. 767/06

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562
http://www.metaixmio.gr • e-mail: metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση
Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
τηλ.: 210 3647433, fax: 210 3610750
Υποκατάστημα Βόρειας Ελλάδας
Ολύμπου 81, 546 31 Θεσσαλονίκη
τηλ.: 2310 250075, 2310 260085, fax: 2310 260085

Βιβλιοπωλεία **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
  τηλ.: 210 3647433, fax: 210 3610750
- Στοά του Βιβλίου, Πεσμαζόγλου 5, 105 64 Αθήνα
  τηλ./fax: 210 3319195
- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα
  τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562

ISO 9001
ΕΣΥΔ CERT
ΟΜΙΣCERT[S] No.04 1230 279
ΟΜΙΣCERT[S] No.04 1230 279.1

Στους Έλληνες ομογενείς μας
απανταχού της γης

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε θερμά:

- τον κ. Στάθη Ευσταθιάδη, Ομότιμο Καθηγητή του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, πρώην Πρόεδρο του Σχολείου της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του ΑΠΘ, για την πολύτιμη βοήθειά του, τις εύστοχες παρατηρήσεις και παραινέσεις του·

- τον κ. Ιωάννη Καζάζη, Καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ και Πρόεδρο του Σχολείου της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του ΑΠΘ, για την παρότρυνσή του να συνεχίσουμε με τη συγγραφή βιβλίου Β΄ επιπέδου·

- την κ. Νιόβη Τρύφωνα-Αντωνοπούλου, εκλεκτή (τέως) συνάδελφο, Επίκουρο Καθηγήτρια του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ για την πολύτιμη βοήθειά της·

- τον KYP και APKA που έδωσαν την άδειά τους να χρησιμοποιήσουμε σκίτσα τους στις σελίδες 126 και 110 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ 19
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 21

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

1η ΕΝΟΤΗΤΑ: Καθημερινή ζωή

Πώς επικοινωνούν; – Με σημειώματα 27
Ασκήσεις προφορικές 28
Όταν όλοι λείπετε από το σπίτι, ποιος απαντάει στο τηλέφωνο; – Ο αυτόματος τηλεφωνητής 29
Ασκήσεις προφορικές 30
Γραπτά μηνύματα στο κινητό 30
Ασκήσεις προφορικές 30
Μετακόμιση 31
Ασκήσεις προφορικές 32
Ανακύκλωση χαρτιού 33
Ασκήσεις προφορικές 33
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 34
Γραπτές Α – ΣΤ 34
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 40
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 41
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 43

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ελεύθερος χρόνος

Ψυχαγωγία στο σπίτι 45
α. τηλεόραση 45
β. ραδιόφωνο 46
γ. ένα βιβλίο 46
δ. μια καλή παρέα 46
Ασκήσεις προφορικές 47
Ψυχαγωγία έξω από το σπίτι 47
α. κινηματογράφος 47
β. θέατρο 48

γ. πολιτιστικές εκδηλώσεις 48
Ασκήσεις προφορικές 48
Ψυχαγωγία για το Σαββατοκύριακο 49
α. αθλητισμός 49
β. εκδρομές 49
Ασκήσεις προφορικές 49
Συνέντευξη με μια συγγραφέα 50
Ασκήσεις προφορικές 51
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 51
Γραπτές Α – ΣΤ 51
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 55
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 56
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 58

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Γιορτές / Έθιμα

Ένα ρεπορτάζ για το ραδιόφωνο 61
Ασκήσεις προφορικές 62
Οι γιορτές στην Ελλάδα 63
Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά – Θεοφάνια 63
Ασκήσεις προφορικές 64
Άγιος Βαλεντίνος 64
Ασκήσεις προφορικές 64
25η Μαρτίου 65
Ασκήσεις προφορικές 65
Αποκριές 66
Ασκήσεις προφορικές 66
Πρωταπριλιά 67
Ασκήσεις προφορικές 67
Πάσχα 67
Ασκήσεις προφορικές 68
Πρωτομαγιά 69
Ασκήσεις προφορικές 69
Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη 69
Ασκήσεις προφορικές 69
Δεκαπενταύγουστος 70
Ασκήσεις προφορικές 70
28η Οκτωβρίου 71
Ασκήσεις προφορικές 71
Τοπικές Γιορτές 71
Ασκήσεις προφορικές 71
Παγκόσμιες ημέρες (ή γιορτές) 72
Ασκήσεις προφορικές 72

ΑΣΚΗΣΕΙΣ 73
Γραπτές Α – Ε 73
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 76
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 77
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 79

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μετακίνηση – Ταξίδια

Έλεγχος διαβατηρίων – Τελωνείο 81
Ασκήσεις προφορικές 81
Ενοικιάσεις αυτοκινήτων 82
Ασκήσεις προφορικές 82
Οδική βοήθεια – Συνεργείο αυτοκινήτων 83
Ασκήσεις προφορικές 83
Αυτοκινητικό δυστύχημα 84
Ασκήσεις προφορικές 84
Σήματα Τροχαίας 84
Ασκήσεις προφορικές 85
Δελτίο καιρού 85
Σύμβολα 86
Ο καιρός 86
Ασκήσεις προφορικές 86
Οργανώστε τις διακοπές από το σπίτι μέσω Διαδικτύου 87
Ασκήσεις προφορικές 87
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 88
Γραπτές Α – ΣΤ 88
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 94
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 95
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 97

ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Υγεία / Περίθαλψη

Νοσοκομείο 99
Ασκήσεις προφορικές 100
Ιδιωτικό ιατρείο 101
Ειδικότητες γιατρών 102
Ασκήσεις προφορικές 102
Οδοντιατρείο 103
Ασκήσεις προφορικές 104
Φαρμακείο 104
Ασκήσεις προφορικές 105
Κτηνιατρείο 105
Ασκήσεις προφορικές 106
Στο κρεβάτι του πόνου 107

Ασκήσεις προφορικές 107
Πολλαπλά κατάγματα 108
Ασκήσεις προφορικές 108
Ασκληπιός 109
Ιπποκράτης 109
Και τώρα γελάστε!!! 110
Ασκήσεις προφορικές 110
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 111
Γραπτές Α – ΣΤ 111
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 115
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 116
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 118

ΕΚΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Διατροφή

Μεσογειακή δίαιτα 121
Ασκήσεις προφορικές 122
Μέτριο ψήσιμο και υγιεινή διατροφή προλαμβάνουν τον καρκίνο 122
Πόσο κρέας πρέπει να καταναλώνουμε την ημέρα 123
Ασκήσεις προφορικές 123
Ελλήνων γεύσεις 123
Ασκήσεις προφορικές 123
Μια συνταγή 124
Ασκήσεις προφορικές 124
Δίαιτα 125
Η αγάπη θέλει... λεπτούς χειρισμούς 126
Ασκήσεις προφορικές 126
Ψωνίστε έξυπνα 127
Ασκήσεις προφορικές 127
Τροφές με πολύ λίπος που πρέπει να αποφεύγουμε 128
Ασκήσεις προφορικές 128
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 129
Γραπτές Α – Ε 129
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 135
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 136
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 138

ΕΒΔΟΜΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Καταναλωτικά αγαθά

Αγοράζετε προϊόντα («αγαθά») κάθε μέρα; Ξοδεύετε πολλά χρήματα για κάθε είδους αγορά;
Αν ναι, τότε είστε... καταναλωτές! 141
Ασκήσεις προφορικές 142
Πού πας με «άδεια» χέρια; 142
Ασκήσεις προφορικές 142

Σας πέρασε ποτέ απ' το μυαλό τι ρούχα θα φορούν οι άνθρωποι στο μέλλον; ... 143
Όταν τα ρούχα θα σκέφτονται για μας ... 143
Ασκήσεις προφορικές ... 143
Διαφημίσεις – Διαφημίσεις – Διαφημίσεις ... 144
Ασκήσεις προφορικές ... 145
Διαφημίσεων... συνέχεια ... 146
Ασκήσεις προφορικές ... 148
Κοσμήματα ... 148
Ασκήσεις προφορικές ... 148
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ... 149
Γραπτές Α – Ε ... 149
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ... 153
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ... 156
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ... 158

ΟΓΔΟΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εργασία – επαγγέλματα

Τι προσόντα χρειάζεσαι για να γίνεις... ... 161
Απασχόληση και ανεργία ... 162
Ασκήσεις προφορικές ... 162
Οδηγός εργασίας ... 163
Πώς να βρείτε δουλειά ... 163
Ποια επαγγέλματα έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας; Ποια δεν έχουν ζήτηση; ... 164
Μια συνέντευξη ... 164
Ασκήσεις προφορικές ... 165
ΟΑΕΔ = Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού ... 167
Ασκήσεις προφορικές ... 167
Δικαιολογητικά για το ειδικό βοήθημα σε παλιννοστούντες ... 168
Το επίδομα δίνεται στους άνεργους παλιννοστούντες, εφόσον... ... 168
Ασκήσεις προφορικές ... 168
Μια καθυστέρηση ... 169
Ασκήσεις προφορικές ... 171
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ... 171
Γραπτές Α – Δ ... 171
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ... 175
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ... 176
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ... 178

ΕΝΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Αθλητισμός

Αγώνες στίβου ... 181
Μια ραδιοφωνική εκπομπή ... 183
Ασκήσεις προφορικές ... 185
Τι κάνετε το Σαββατοκύριακο και τις αργίες; Με ποιο άθλημα ασχολείστε; ... 186

Με την ιππασία 186
Με την ορειβασία 186
Με την ιστιοπλοΐα 186
Με το σκι 186
Με τον αλεξιπτωτισμό 186
Με το ψάρεμα 186
Ασκήσεις προφορικές 187
Και τώρα γυμναστική 188
Ασκήσεις προφορικές 189
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 189
Γραπτές Α – ΣΤ 189
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 192
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 194
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 196

ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Τεχνολογία

Ηλεκτρονικός Υπολογιστής (Η/Υ) 199
Ασκήσεις προφορικές 199
Αυτόματο μηχάνημα Τράπεζας 201
Ασκήσεις προφορικές 202
Εφαρμογές της τεχνολογίας στην καθημερινή ζωή 203
Ασκήσεις προφορικές 204
ΑΣΚΗΣΕΙΣ 205
Γραπτές Α – Γ 205
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 208
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 210
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 212

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ – ΣΥΝΤΑΞΗ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Επανάληψη Α΄ Επιπέδου 217
Επαναληπτικές ασκήσεις 223

Β΄ Επιπέδο
Άρθρα – Ουσιαστικά
Αρσενικά:
-άς, -άδες / -ης, -ηδες 229
-ές, -έδες / ούς, -ούδες 229
-ής, -είς 230
Ασκήσεις 233
Θηλυκά:
-ά, -άδες/-ού, -ούδες/-ω 230
Ασκήσεις 237
Ουδέτερα:
-ος, -η 231
κρέας / γεγονός / προϊόν 231
Ασκήσεις 238
Υποκοριστικά 231
Ασκήσεις 240
Επίθετα
-ύς, -ιά, -ύ 242
-ής, -ιά, -ί 242
-ής, -α, -ικο 243
Ασκήσεις 245
Παραθετικά Επιθέτων 243
Ασκήσεις 248
Αντωνυμίες
Δεικτικές 252
Άσκηση 252
Αναφορικές 252
Άσκηση 252
Αόριστες 253
Άσκηση 253
Οριστικές 254
Άσκηση 254
Ρήματα
Παρατατικός ενεργητικής φωνής 255

Παρατατικός μεσοπαθητικής φωνής 256
Ασκήσεις 257
Μέλλοντας συνεχής, ενεργητικής φωνής 261
Ασκήσεις 262
Υποτακτική συνεχής, ενεργητικής φωνής 266
Ασκήσεις 268
Προστακτική συνεχής, ενεργητικής φωνής 272
Ασκήσεις 273
Παρακείμενος ενεργητικής φωνής 274
Ασκήσεις 276
Υπερσυντέλικος ενεργητικής φωνής 280
Ασκήσεις 281
Συντελεσμένος μέλλοντας ενεργητικής φωνής 284
Ασκήσεις 285
Ενεστώτας μεσοπαθητικής φωνής α΄ & β΄ συζυγίας 288
Ασκήσεις 289
Απρόσωπες εκφράσεις / Απρόσωπα ρήματα 291
Άσκηση 291
Διάθεση του ρήματος 292
Μετατροπή ενεργητικής φωνής σε παθητική και παθητικής σε ενεργητική 293
Ασκήσεις 294
Προθέσεις 296
Άσκηση 296
Επιρρήματα
Τοπικά 297
Χρονικά 297
Τροπικά 297
Ποσοτικά 297
Βεβαιωτικά / Διστακτικά 297
Ασκήσεις 297
Σύνδεσμοι 300
Άσκηση 300
Αριθμητικά
Απόλυτα 302
Τακτικά 302
Άσκηση 302
Σχηματισμός λέξεων
Παραγωγή 304
Άσκηση 304
Σύνθεση 308
Άσκηση 308

Φωνητική
Συλλαβισμός 309
Άσκηση 309
Τελικό -ν- 310
Άσκηση 310

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
Ενοτήτων – Κειμένων κατανόησης προφορικού λόγου 313
Μορφολογίας – Σύνταξης 369

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το βιβλίο *Νέα Ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες και ξένους Β΄ επίπεδο «...και καλή επιτυχία»* απευθύνεται στους παλιννοστούντες Έλληνες, στις νεότερες γενιές των απόδημων Ελλήνων, καθώς και στους ξένους, οι οποίοι είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη Νέα Ελληνική Γλώσσα, ανταποκρινόμενοι σε απλές καθημερινές ανάγκες και καταστάσεις επικοινωνίας, όπως αυτές παρουσιάζονται και διδάσκονται στο πρώτο βιβλίο αυτής της σειράς με τον τίτλο *Νέα Ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες Α΄ επίπεδο «...και καλή επιτυχία»*.

Στο Β΄ επίπεδο συνεχίζεται η παρουσίαση ποικίλων επικοινωνιακών καταστάσεων και η εξάσκηση των σπουδαστών σε αυτές, έτσι ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να καταλαβαίνουν και να ανταποκρίνονται όχι μόνο στα κύρια μέρη προφορικού και γραπτού λόγου, αλλά και σε κάποιες ουσιαστικές λεπτομέρειες.

Με τη διδασκαλία αυτού του βιβλίου οι σπουδαστές αποκτούν ευχέρεια στη χρήση της Νέας Ελληνικής (προφορικής και γραπτής), διευρύνουν το λεξιλόγιό τους, εμπλέκονται σε σύνθετες επικοινωνιακές καταστάσεις και συμπληρώνουν μέρος του μορφολογικού και συντακτικού συστήματος της γλώσσας.

Τέλος, το παρόν βιβλίο ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις των εξετάσεων για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας του Β΄ επιπέδου.

ΣΤΑΘΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ
Ομότιμος Καθηγητής
του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας
και Φιλολογίας του ΑΠΘ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν βιβλίο, βασισμένο στην επικοινωνιακή προσέγγιση διδασκαλίας μιας ξένης ή δεύτερης γλώσσας, απευθύνεται σε διδασκομένους την Ελληνική Γλώσσα ως δεύτερη/ξένη γλώσσα.

Πρόκειται για διδακτικό βιβλίο προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις των εξετάσεων για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας **Β΄ επίπεδο**, δηλαδή **επίπεδο μέσων**.

Δομή του βιβλίου

Η δομή αυτού του βιβλίου είναι ίδια με τη δομή του βιβλίου του Α΄ επιπέδου. Δηλαδή αποτελείται από **δύο μέρη**, ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, και το **παράρτημα**.

- Το **πρώτο** μέρος περιέχει **δέκα ενότητες** με διαφορετική θεματική η καθεμία, σύμφωνα με το *«αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας»* του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.
- Το **δεύτερο** μέρος περιέχει τη **μορφολογία και τη σύνταξη** της Νέας Ελληνικής, σύμφωνα με την ύλη που προβλέπεται γι' αυτό το επίπεδο (με μικρές μόνο αποκλίσεις) στο *«αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας»*.

Κάθε **ενότητα** του πρώτου μέρους αποτελείται από τρία ή και περισσότερα **μέρη**, όλα απολύτως σχετικά με τη θεματική της ενότητας, με κείμενα από τον Τύπο, τη λογοτεχνία, τη μυθολογία, την ιστορία κτλ. (προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις αυτού του επιπέδου), με διαλόγους και αυθεντικό υλικό. Στο τέλος του κάθε μέρους ακολουθούν **προφορικές ασκήσεις** για τους σπουδαστές, καθώς και **παιχνίδια ρόλων** (με την ένδειξη ☛).

Μετά την ολοκλήρωση όλων των μερών κάθε ενότητας, ακολουθούν

γραπτές ασκήσεις: **α.** εμπέδωσης του λεξιλογίου, **β.** σύνθεσης και παραγωγής λέξεων **γ.** συνωνύμων, αντωνύμων κτλ., **δ.** κατανόησης και παραγωγής του γραπτού λόγου καθώς και **ε.** γλωσσικά παιχνίδια.

Η ενότητα τελειώνει με **ασκήσεις προετοιμασίας για τις εξετάσεις Πιστοποίησης της Ελληνομάθειας**, δηλαδή **α.** μία άσκηση κατανόησης προφορικού λόγου, **β.** μία άσκηση κατανόησης γραπτού λόγου και **γ.** άσκηση παραγωγής γραπτού λόγου με ένα φιλικό και ένα τυπικό μέρος. Όπου υπάρχει το σκίτσο (σε διαλόγους καθώς και στην άσκηση κατανόησης προφορικού λόγου) σημαίνει ότι οι διάλογοι αυτοί είναι γραμμένοι στο CD.

Το **δεύτερο** μέρος του βιβλίου περιλαμβάνει:

α. γενική επανάληψη της μορφολογίας – σύνταξης του Α΄ επιπέδου με αναλυτικούς πίνακες και γενικές επαναληπτικές ασκήσεις.

β. μορφολογία και σύνταξη του Β΄ επιπέδου.

Κάθε γραμματικό φαινόμενο παρουσιάζεται συγκεντρωτικά με πίνακες κλίσης, ακολουθούν πίνακες χρήσης του φαινομένου και, τέλος, ασκήσεις εμπέδωσης. Κατά τη διδασκαλία αυτού του μέρους, η οποία γίνεται παράλληλα με τις ενότητες, μπορεί ο δάσκαλος να αλλάξει τη σειρά των φαινομένων και να διδάξει, π.χ., πρώτα τον παρακείμενο και μετά την προστακτική συνεχή. Στην επιλογή του αυτή θα τον βοηθήσουν τα περιεχόμενα που είναι στην αρχή του βιβλίου και στα οποία γράφεται αναλυτικά ό,τι περιέχει κάθε μέρος του βιβλίου.

Το **παράρτημα** περιλαμβάνει τα **κείμενα** της άσκησης κατανόησης του προφορικού λόγου της κάθε ενότητας, καθώς και τις **λύσεις όλων των ασκήσεων** και των ενοτήτων και της μορφολογίας – σύνταξης.

Για την άσκηση κατανόησης του προφορικού λόγου (στο τέλος της κάθε ενότητας) ο δάσκαλος ακολουθεί την εξής διαδικασία:

α. διαβάζει στους σπουδαστές την εκφώνηση της άσκησης,

β. τους αφήνει τριάντα δευτερόλεπτα για να δουν τι πρέπει να κάνουν στην άσκηση,

γ. βάζει μπρος το CD player και οι σπουδαστές ακούνε το κείμενο,

δ. αφήνει τρία λεπτά στους σπουδαστές να εκτελέσουν την άσκηση,
ε. γυρίζει πίσω το CD (στην αρχή του κειμένου) και οι σπουδαστές ακούνε το κείμενο άλλη μία φορά,
στ. αφήνει δύο λεπτά στους σπουδαστές να ελέγξουν την άσκηση.

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

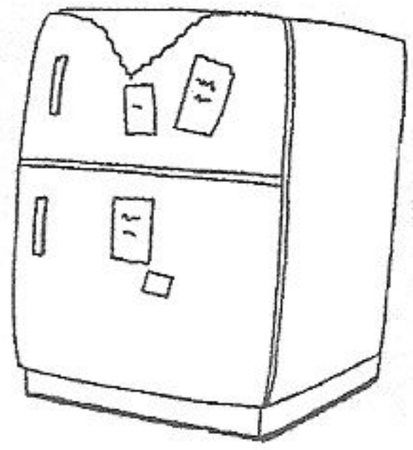
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ενότητες

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Καθημερινή ζωή

- ΠΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΟΥΝ;
- ΜΕ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Όταν τα μέλη μιας οικογένειας φεύγουν βιαστικά το πρωί λέγοντας μόνο ένα «γεια», όταν υπάρχουν δουλειές που πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν, όταν δε θέλουν να ξεχάσουν κάτι σημαντικό, τι κάνουν; Κολλάνε σημειώματα στο ψυγείο.

Σοφία, μην ξεχάσεις
να πάρεις καφέ.

Μαμά, πάρε το δερμάτινο
σακάκι μου από το καθαριστήριο.
Θα είναι έτοιμο το απόγευμα.

Κώστα, μην ξεχάσεις να
ρίξεις στον κάδο ανακύκλωσης
την μπλε σακούλα
με τα χαρτιά.

Τα φυτά μην τα ποτίσετε.
Τα πότισα εγώ.

Κώστα, τηλέφωνο
στον κτηνίατρο για το εμβόλιο
του Μπόμπι.
Μην ξεχνάς, δικός σου είναι ο
σκύλος.

Μίλτο, μην ξεχάσεις να τηλεφωνήσεις στο γραφείο μεταφορών για τη μετακόμιση.

Τηλέφωνο στο δικηγόρο
οπωσδήποτε.

Η βρύση του νεροχύτη στάζει.
Και η βρύση του νιπτήρα
στο μπάνιο.
Τηλέφωνο στον υδραυλικό.
Να ρίξει μια ματιά και στο καζανάκι μια που θα έρθει.

Χρειάζομαι αυγά και
αλεύρι για το γλυκό.

Μην ξεχάσετε κόκα κόλα και
σοκοφρέτες.
Νικολάκης

Αμέσως τον ηλεκτρολόγο.
Το air condition στο δωμάτιό μου
δε δουλεύει.

Μίλτο, πάρε το κούριερ
και στείλε στην Αθήνα
το πακέτο που είναι
στο τραπέζι του σαλονιού.
Είναι το βιβλίο που μας παρήγγειλε να της πάρουμε η Χριστίνα.

Το κομπιούτερ μου έχει
πρόβλημα με το Internet.
Κώστας

☛ *Με βάση τα παραπάνω σημειώματα, κάντε το πορτρέτο της οικογένειας. Πείτε ο καθένας ποια νομίζετε ότι είναι τα μέλη της, αν μπορείτε να προσδιορίσετε την ηλικία, το φύλο τους, τον τρόπο ζωής τους και το όνομά τους.*

☛ *Πάρτε το ρόλο ενός από τα μέλη της οικογένειας.*
Χωρίζετε τι δουλειές θα κάνει ο καθένας, σύμφωνα με τα σημειώματα.
Δε συμφωνείτε σε όλα και... μαλώνετε.

☛ *Πείτε ο καθένας αν γράφετε κι εσείς σημειώματα κι αν τα κολλάτε στο ψυγείο. Πόσο χρήσιμα πιστεύετε ότι είναι και τι δείχνουν για τον τρόπο ζωής σήμερα;*

☛ *Πείτε άλλους τρόπους που επικοινωνούν μεταξύ τους τα μέλη μιας οικογένειας σήμερα.*

☛ *Ξαναπείτε τα σημειώματα, αρχίζοντας με τη φράση «**Μην ξεχάσεις**», όπως στο παράδειγμα. Κάντε τις απαραίτητες αλλαγές, π.χ. Μην ξεχάσεις να πάρεις τηλέφωνο στο δικηγόρο.*

-ΟΤΑΝ ΟΛΟΙ ΛΕΙΠΕΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ, ΠΟΙΟΣ ΑΠΑΝΤΑΕΙ ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ;
-Ο ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΗΤΗΣ.

Παρακάτω έχετε μερικά μηνύματα που έχει καταγράψει:

Σοφία, γεια σου.
Η Νίνα είμαι. Πάμε αύριο το απόγευμα στην αγορά; Θέλω να πάρω κάτι για το γάμο της Σόνιας. Μπορείς;

Μίλτο,
Πέτρος εδώ. Πάρε με στο τηλέφωνο το βραδάκι κατά τις οκτώ. Θέλω να σου πω για έναν πελάτη.

Μάρθα, μόλις τώρα γύρισα από την πενταήμερη εκδρομή του σχολείου. Έχω φοβερά νέα να σου πω. Περιμένω τηλέφωνο.

Φιλάκια.
Κατερίνα.

Γεια σου Νικολάκη.
Θα 'ρθούμε αύριο να σε δούμε. Τι θέλεις να σου φέρουμε;

Ο παππούς και η γιαγιά.

Γεια σας, είμαι
ο Αντώνης ο υδραυλικός.
Πήρα το μήνυμά σας και θέλω να συνεννοηθούμε τι ώρα σας βολεύει να 'ρθω.
Πάρτε με στο κινητό μου στο 0734 2632273
το απόγευμα στις πέντε.

Κώστα,
η Μίνα είμαι. Μήπως θυμάσαι ποιο είναι το θέμα της εργασίας μας; Εγώ το ξέχασα εντελώς.
Σε παρακαλώ, τηλεφώνησέ μου όσο πιο γρήγορα μπορείς.

Χαίρετε. Παύλος Αθανασίου, δικηγόρος. Το πρωί δυστυχώς έλειπα και, όταν σας τηλεφώνησα, δε μου απάντησε κανείς. Παρακαλώ, επικοινωνήστε ξανά μαζί μου στις δέκα το βράδυ. Ευχαριστώ.

☛ *Συζητήστε ένα ένα τα μηνύματα. Πείτε ποιος μιλάει στο καθένα και σε ποιον από την οικογένεια αφήνει μήνυμα.*

☛ *Χωριστείτε ανά δύο. Ο ένας αφήνει ένα «τηλεφωνικό μήνυμα» και ο άλλος παίρνει τηλέφωνο και απαντάει.*

☛ *Πείτε πόσο χρήσιμα θεωρείτε τα τηλεφωνικά μηνύματα και πόσο βοηθούν στην επικοινωνία των ανθρώπων μεταξύ τους.*

ΓΡΑΠΤΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ

Πώς επικοινωνούν οι νέοι σήμερα;
Μα φυσικά με το κινητό τους. Στέλνουν και παίρνουν γραπτά μηνύματα όλη την ημέρα.

ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΤΙΣ 10 ΣΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΜΠΑΡΑΚΙ

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΕ ΘΑ ΕΡΘΕΙ

ΘΑ ΠΕΡΑΣΩ ΝΑ ΣΕ ΠΑΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΣΕ ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ

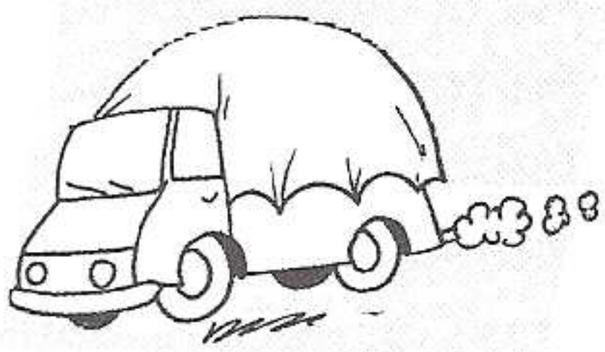
ΠΕΡΑΣΑ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

☛ *Πείτε και σεις κάποια πρωτότυπα μηνύματα που στείλατε ή σας έστειλαν.*

☛ *Πείτε το πιο παράξενο ή αστείο μήνυμα που πήρατε ποτέ σας.*

☛ *Ετοιμάστε ο καθένας σας από ένα μήνυμα και στείλτε το σε ένα/μία συμφοιτητή/ήτριά σας.*

ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ

Σοφία: Γεια σου, Μυρτώ. Πώς τα πας;
Μυρτώ: Πώς να τα πάω! Ένα μόνο σου λέω. Μετακόμιση!
Σοφία: Ωχ, κατάλαβα. Αν χρειάζεσαι βοήθεια, πες μου.
Μυρτώ: Σ' ευχαριστώ πολύ.
Σοφία: Δεν πήρες κανένα γραφείο μετακομίσεων;
Μυρτώ: Και βέβαια πήρα. Μόνη μου θα κουβαλήσω τα έπιπλα;
Σοφία: Θα περάσω κατά το βραδάκι να τα πούμε.
Μυρτώ: Εντάξει. Σε περιμένω.
Σοφία: Γεια σου, Μυρτώ. Τα λέμε.
Μυρτώ: Γεια χαρά.

(στο ραδιόφωνο)

Μετακομίζετε; Εδώ είμαστε εμείς. Τα κάνουμε όλα. Αμπαλάζ, μεταφορά, τοποθέτηση, τακτοποίηση. Με έμπειρο προσωπικό. Μεταφορές, μετακομίσεις «Ο ΧΡΙΣΤΟΣ». Τηλ. 2310. 555.555

Η μετακόμιση είναι βαριά και κουραστική δουλειά. Εμείς σας την κάνουμε να φαίνεται παιχνιδάκι. Εσείς μόνο μας βλέπετε. Αμπαλάρισμα, μεταφορά. Με απόλυτη ασφάλεια. «Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ». Τηλ. 2310. 566.656

Θέλετε να μετακομίσετε; Θέλετε να μεταφέρετε το πιάνο σας, τη βιβλιοθήκη σας, μεγάλα και βαριά έπιπλα; Διαθέτουμε ειδικό γερανό και ειδικευμένο συνεργείο. Τιμές λογικές. Εντός και εκτός πόλεως και για όλη την Ελλάδα. Εταιρία μεταφορών «Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ». Τηλ. 2310. 588.888

Ο Μίλτος και η Σοφία μετακομίζουν. Αύριο το πρωί θα 'ρθει ένα φορτηγό και οι υπάλληλοι της εταιρίας μεταφορών θα αμπαλάρουν τα πράγματα, θα τα φορτώσουν, θα τα μεταφέρουν στο καινούριο τους διαμέρισμα, όπου και θα τα ξεφορτώσουν. Όλα είναι σχεδόν έτοιμα. Τα γυαλικά, τα πιατικά, τα βιβλία τους είναι πακεταρισμένα. Τα ρούχα τους, τα σεντόνια τους, οι μαξιλαροθήκες, οι πετσέτες είναι στις βαλίτσες. Οι κουβέρτες στις θήκες τους, τα παπλώματα τυλιγμένα σε νάιλον. Λάμπες, κρύσταλλα, πορσελάνες είναι κιόλας στο καινούριο σπίτι. Πρόσεξαν πολύ να μην τα σπάσουν. Έχουν κάνει μεταφορά και το σταθερό τους τηλέφωνο. Οι φίλοι τους τους πρότειναν να τους βοηθήσουν. Ο Μίλτος και η Σοφία αρνήθηκαν ευγενικά κι εκείνοι τους ευχήθηκαν καλή ευκολία. Απόψε θα κοιμηθούν νωρίς, γιατί αύριο τους περιμένει πολλή δουλειά.

☛ *Μετακομίζετε. Πείτε με τη σειρά τις δουλειές που πρέπει να κάνετε.*

☛ *Πείτε με λίγα λόγια πώς γίνεται μια μετακόμιση.*

☛ *Τέσσερις από σας είστε μια οικογένεια και μετακομίζετε. Τέσσερις άλλοι είστε φίλοι που θέλετε να βοηθήσετε στη μετακόμιση. Η «οικογένεια» αρνείται ευγενικά, οι «φίλοι» επιμένετε να βοηθήσετε. Κάντε το διάλογο.*

☛ *– Αγοράσατε καινούριο σπίτι και είστε στη φάση της μετακόμισης. Πηγαίνετε σε μια εταιρία μεταφορών. Μιλάτε για τα πράγματα που έχετε, πού θέλετε να μεταφέρετε τα έπιπλα, πότε σας βολεύει να γίνει η μετακόμιση και, βέβαια, πόσο θα κοστίσει.*
– Έχετε γραφείο μεταφορών. Μιλάτε με πελάτες για μια μετακόμιση. Ρωτάτε αν είναι πολλά τα πράγματα που έχουν, αν υπάρχουν ογκώδη έπιπλα, αν χρειάζεται γερανός, σε ποιον όροφο θα τα μεταφέρετε και, τέλος, συζητάτε για την τιμή.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΧΑΡΤΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ (στο ραδιόφωνο)

Αγαπητοί μας δημότες. Από την ερχόμενη Δευτέρα, οι Δημοτικές Αρχές βάζουν σε εφαρμογή το πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτιού. Για να έχουμε καθαρό περιβάλλον. Για να κάνουμε οικονομία. Για να έχουμε λιγότερα σκουπίδια.

Το ξέρετε ότι για έναν τόνο χαρτιού καταστρέφονται δέκα με δεκαεπτά δέντρα; Με την ανακύκλωση σώζουμε τα μισά από αυτά.

Το ξέρετε ότι με το ανακυκλωμένο χαρτί ξοδεύουμε πενήντα τοις εκατό λιγότερη ενέργεια και νερό;

Βοηθήστε όλοι αυτή την προσπάθεια. Πάρτε τους ειδικούς γαλάζιους σάκους για να βάζετε μέσα τα χαρτιά που ως τώρα πετούσατε. Εφημερίδες, περιοδικά, έντυπα, διαφημιστικά, χάρτινες σακούλες. Και πετάξτε τα στους ειδικούς γαλάζιους κάδους που θα δείτε στη γειτονιά σας.

Όλοι μαζί προσπαθούμε. Γιατί όλοι ενδιαφερόμαστε για το περιβάλλον, την οικονομία, τον πολιτισμό.

☛ *Πείτε τι είναι η ανακύκλωση χαρτιού.*

☛ *Πείτε ποιοι αποφάσισαν την ανακύκλωση του χαρτιού και από ποιους ζητάνε βοήθεια.*

☛ *Πείτε πώς γίνεται η ανακύκλωση χαρτιού. Πώς ακριβώς βοηθάμε εμείς.*

☛ *Πείτε τα οφέλη από την ανακύκλωση του χαρτιού.*

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες. Αλλάξτε το παραπάνω κείμενο σε διάλογο. Η κάθε ομάδα λέει το διάλογό της και «βγαίνει» ο καλύτερος διάλογος.*

☛ *Σχηματίστε δύο ομάδες.*
- *Η μία ομάδα μιλάει για τα οφέλη της ανακύκλωσης και πόσο απαραίτητη είναι στην καθημερινή ζωή για μας και το περιβάλλον.*
- *Η άλλη ομάδα δε συμφωνεί και υποστηρίζει πως η ανακύκλωση δε βοηθάει πραγματικά το περιβάλλον, γιατί και τα εργοστάσια που επεξεργάζονται το παλιό χαρτί μολύνουν το περιβάλλον.*

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Έχετε μπροστά σας δύο πίνακες. Στον πίνακα* ***Α*** *υπάρχουν λέξεις και στον πίνακα* ***Β*** *ο ορισμός τους. Στον πίνακα* ***Β****, δίπλα σε κάθε ορισμό, γράφετε τον αριθμό της λέξης στην οποία αναφέρεται ο ορισμός, όπως στο παράδειγμα. Προσοχή: Στον πίνακα* ***Β*** *υπάρχουν και ορισμοί που δεν αναφέρονται στις λέξεις.*

Α		**Β**	
έμπειρος – ***παράδειγμα***	1	αλλάζω το χώρο, τα έπιπλα κτλ.	
μεταφέρω	2	υλικό που φτιάχνουν ανθοδοχεία, σταχτοδοχεία, πιάτα για τον τοίχο κτλ.	
συνεργείο	3	αυτός που γνωρίζει κάτι καλά, γιατί έχει ασχοληθεί με αυτό πολύ καιρό ***παράδειγμα***	1
γυαλικά	4	με τα χέρια μου κρατώ κάτι βαρύ και το πηγαίνω κάπου	
το προσωπικό	5	δύσκολη δουλειά που απαιτεί πολύ κόπο	
πακετάρω	6	λέω όχι, δε δέχομαι	
το πάπλωμα	7	παίρνω κάτι από ένα μέρος και το πηγαίνω σε ένα άλλο	

η θήκη	8	όλοι οι τεχνικοί και ειδικευμένοι εργάτες σ' έναν επαγγελματικό χώρο	
η μετακόμιση	9	είδη που σπάζουν εύκολα όταν τα κρατάμε	
το νάιλον	10	βάζω σε μικρά ή μεγάλα κιβώτια ή κουτιά	
βαριά δουλειά	11	βάζω πράγματα σε μεταφορικό μέσο ή σε ζώο	
φορτώνω	12	όλα τα ποτήρια ενός σπιτιού	
η πορσελάνη	13	οι υπάλληλοι ενός γραφείου, μιας εταιρίας κτλ.	
κουβαλώ	14	σύνολο εργασιών, κατά τις οποίες φέρνουμε όλα τα έπιπλα και τα άλλα είδη του σπιτιού/γραφείου μας σε άλλο σπίτι /γραφείο	
αρνούμαι	15	διστάζω, το σκέφτομαι ν' αποφασίσω	
		συνθετικό υλικό καθημερινής χρήσης	
		σ' αυτή βάζουμε κάτι συγκεκριμένο, π.χ. οδοντόβουρτσα, ομπρέλα, γυαλιά, και... μαξιλάρι	
		χοντρό σκέπασμα που το χρησιμοποιούμε το χειμώνα στα μεγάλα κρύα, όταν κοιμόμαστε	

Β *Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα «ανοίγει» τη δική της εταιρία μεταφορών. Με οδηγό τα γραφεία μεταφορών από το* Χρυσό Οδηγό *γράψτε* **α.** *μια διαφήμιση-καταχώρηση για το* Χρυσό Οδηγό *και* **β.** *μια διαφήμιση για το ραδιόφωνο.*
Δώστε και μια «επωνυμία» στην εταιρία σας. Μπορείτε να διαλέξετε μια επωνυμία από τους παρακάτω ήρωες της ελληνικής μυθολογίας:

- **Άτλαντας**: μυθικός γίγαντας που κρατούσε στους ώμους του το θόλο του ουρανού.
- **Ηρακλής**: μυθικός ήρωας, γιος του Δία και της θνητής Αλκμήνης, γνωστός για τη δύναμή του και τους 12 άθλους του.
- **Προμηθέας**: ξάδελφος του Δία, αδελφός του Άτλαντα, μετέφερε τη φωτιά στους ανθρώπους και γι' αυτό ο Δίας τον τιμώρησε. Από την τιμωρία τον ελευθέρωσε ο Ηρακλής.

α.

β.

Διαφήμιση – καταχώρηση στο *Χρυσό Οδηγό*

Διαφήμιση για το ραδιόφωνο

Γ *Γράψτε ένα σημείωμα και «κολλήστε» το στον πίνακα της τάξης. Διαβάζετε ο καθένας το σημειώμά σας με τη σειρά. «Βγαίνει» καλύτερο το πιο πρωτότυπο και καλογραμμένο σημείωμα.*

Δ *Χωριστείτε σε δύο ομάδες και γράψτε μηνύματα. Η μία ομάδα «**αφήνει**» μηνύματα και η άλλη ομάδα «**απαντάει**» με μηνύματα (χωρίς να ξέρει η μια ομάδα το περιεχόμενο των μηνυμάτων της άλλης ομάδας).*
Οι σπουδαστές της πρώτης ομάδας, που αφήνουν μηνύματα, διαβάζουν ο καθένας το μήνυμά του.

Οι σπουδαστές της δεύτερης ομάδας, που απαντάει με μηνύματα, διαβάζουν το μήνυμα που ταιριάζει με αυτό που μόλις έχει διαβαστεί. Αν δεν ταιριάζει κανένα, διαβάζουν αυτό που ταιριάζει πιο καλά. Αν πάλι δεν ταιριάζει κανένα, προσπαθούν να βρουν την κατάλληλη απάντηση για το μήνυμα.

Ε *Διαβάστε το παρακάτω κείμενο για την ανακύκλωση του χαρτιού. Στη συνέχεια:*

α. *γράψτε στο κενό που είναι στην παρένθεση δίπλα σε κάθε λέξη τον αριθμό του ορισμού της λέξης από τον πίνακα που ακολουθεί, όπως στο παράδειγμα,*

β. *σημειώστε σταυρό κάτω από το* **ΝΑΙ** *δίπλα στις προτάσεις που συμφωνούν με όσα αναφέρονται στο κείμενο ή κάτω από το* **ΟΧΙ** *δίπλα στις προτάσεις που δε συμφωνούν, όπως στο παράδειγμα.*

– Φίλοι δημότες, οι γαλάζιοι σάκοι που σας προμηθεύει (**9**) δωρεάν (...) ο Δήμος Θεσσαλονίκης προορίζονται (...) αποκλειστικά (...) για τη συγκέντρωση χαρτιού. Περισσότερους σάκους μπορείτε να πάρετε δωρεάν από τα καταστήματα που φέρουν (...) το σήμα της ανακύκλωσης.

Οι κάτοικοι του 5ου Δημοτικού Διαμερίσματος (...) μπορούν να τους κατεβάζουν από τις 8 ως τις 10 το πρωί κάθε Πέμπτη.

Σας παρακαλούμε μην πετάτε τους ειδικούς σάκους στους κάδους (...) των κοινών (...) απορριμμάτων. Επίσης, να τους δένετε καλά πριν τους αφήσετε στα πεζοδρόμια. Ακόμη, να κάνετε οικονομία στους ειδικούς γαλάζιους σάκους και να μην τους χρησιμοποιείτε για τα κοινά απορρίμματα (...).

Ο Δήμος θα τοποθετήσει (...) σε 20 κεντρικά σημεία του Διαμερίσματος ειδικούς γαλάζιους κάδους, όπου θα συγκεντρώνονται οι σάκοι με το χαρτί. Για καλύτερη συνεργασία (...), επικοινωνείτε μαζί μας στα τηλέφωνα 2310 206.292 από τις εννιά ως τη μία το μεσημέρι ή 2310 313.414 τις ίδιες ώρες.

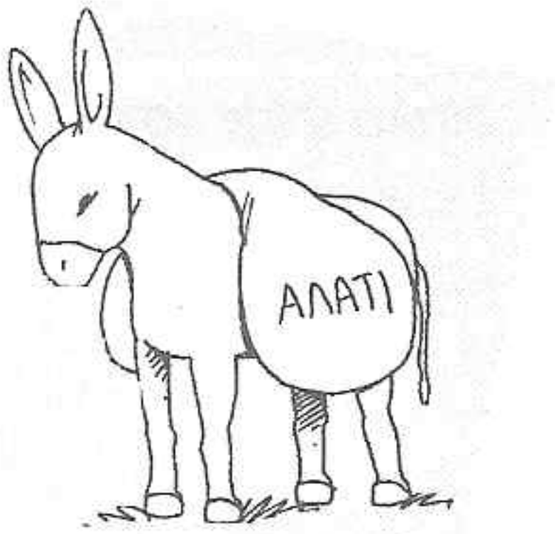
Επειδή το πρόγραμμα εφαρμόζεται (...) για πρώτη φορά, είναι πιθανό να υπάρχουν κάποια μικροπροβλήματα. Ζητούμε την κατανόησή σας σε κάθε περίπτωση.

χωρίς να πληρώσετε ούτε ένα ευρώ	1
γίνεται	2
έχουν ως σκοπό	3
ό,τι πετάμε, τα σκουπίδια	4
θα βάλει	5
έχουν, διαθέτουν	6
μεγάλη ή μικρή περιοχή σε μια πόλη	7
ίδιος για όλους	8
παρέχει, δίνει – ***παράδειγμα***	9
δουλειά μαζί με άλλους	10
μόνο γι' αυτό και για τίποτε άλλο	11
μεγάλα δοχεία από πλαστικό ή μέταλλο	12
φέρνω κάτω	13

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Ο Δήμος Νεαπόλεως εφαρμόζει πρόγραμμα ανακύκλωσης. – ***παράδειγμα***		+
Ο Δήμος συστήνει στους πολίτες να κάνουν οικονομία στους κάδους.		
Στους ειδικούς κάδους οι πολίτες πρέπει να βάζουν μόνο χαρτιά.		
Η συνεργασία όλων των πολιτών είναι απαραίτητη για την επιτυχία του προγράμματος.		
Όταν τελειώνουν οι σάκοι, οι πολίτες μπορούν να αγοράζουν καινούριους σε πολύ χαμηλές τιμές.		
Οι ειδικοί γαλάζιοι σάκοι πρέπει να αφήνονται σε ειδικά σημεία της πόλης.		
Οι πολίτες πρέπει να κλείνουν καλά τους σάκους με το χαρτί για να μην ανοίγουν και σκορπίζονται τα χαρτιά παντού.		
Οι πολίτες πρέπει να επικοινωνούν τακτικά σε ορισμένα τηλέφωνα του Δήμου.		
Υπάρχουν καταστήματα που δίνουν τους γαλάζιους σάκους δωρεάν.		
Κάποια μικροπροβλήματα έχουν παρουσιαστεί, χωρίς όμως ιδιαίτερη σημασία.		
Οι πολίτες δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τους γαλάζιους σάκους για τα σκουπίδια τους.		

ΣΤ *Παρακάτω έχετε ένα **μύθο** του **Αισώπου**. Λείπει, όμως, η τελευταία λέξη από κάθε πρόταση. Διαλέξτε την κατάλληλη λέξη από τον πίνακα που ακολουθεί και συμπληρώστε μέσα στην παρένθεση τον αριθμό της λέξης, όπως στο παράδειγμα.*

Ο γάιδαρος φορτωμένος με αλάτι

Στα πολύ παλιά χρόνια, τότε που δεν υπήρχαν φορτηγά αυτοκίνητα για να κάνουν τις μεταφορές, οι άνθρωποι μετέφεραν τα πράγματά τους (**3**). Ο συμπαθητικός γάιδαρος ήταν κυρίως το ζώο που έκανε (...).

Κάποτε ένας χωρικός ήθελε να μεταφέρει αλάτι από το ένα χωριό (...). Ανάμεσα στα δύο αυτά χωριά περνούσε ένα (...). Φόρτωσε, λοιπόν, το γάιδαρό του με το αλάτι και (...). Έφτασαν στο ποτάμι και έπρεπε να περάσουν μέσα (...). Την ώρα όμως που το περνούσαν, ο γάιδαρος, έτσι όπως ήταν φορτωμένος με το βαρύ φορτίο, σκόνταψε σε μια πέτρα και έπεσε μέσα (...). Τότε το αλάτι έλιωσε κι αυτός βγήκε έξω από το νερό (...).

Μετά από μέρες ο χωρικός φόρτωσε το γάιδαρό του με σφουγγάρια για να τα πάνε στο απέναντι (...). Την ώρα όμως που περνούσαν το ποτάμι ο γάιδαρος έπεσε επίτηδες μέσα στο νερό, πιστεύοντας ότι θα λιώσουν και τα (...). Τα σφουγγάρια όμως γέμισαν νερό, έγιναν βαριά κι αυτός (...).

Επιμύθιο

Ο μύθος δηλώνει ότι, πολλές φορές, εκεί που περιμένουμε κέρδος, έχουμε (...).

1	τις μεταφορές	8	αγρότης
2	ξεκίνησαν	9	από αυτό
3	με ζώα – ***παράδειγμα***	10	σφουγγάρια
4	βούλιαξε	11	ανάλαφρος
5	χωριό	12	ζημιά
6	στο νερό	13	ποτάμι
7	στο άλλο		

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Θα ακούσετε δύο φορές στο CD μια ραδιοφωνική εκπομπή με θέμα την ανακύκλωση αλουμινίου.
Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από τους τίτλους, δίπλα στην κατάλληλη πρόταση, σύμφωνα με όσα ακούτε, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι ***δέκα (10)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

	Μπορούμε να μαζεύουμε	**Να μη συγκεντρώνουμε**	**Να προσέχουμε**
τα κουτιά αλουμινίου – ***παράδειγμα***	+		
τα κουτιά από μπίρες			
τα κουτιά από γάλα			
εντελώς άδεια κουτιά από το περιεχόμενό τους			
τα κουτιά από αναψυκτικά			
τα κουτιά που περιέχουν φαγητά			
τα κουτιά με σνακ			
το ειδικό σήμα επάνω στα κουτιά			
τα κουτιά από σίδερο			
τα κουτιά με σπρέι για τα μαλλιά			
τους ειδικούς κάδους, όπου ρίχνουμε τους σάκους με τα κουτιά			

Κατανοηση γραπτου λογου

Διαβάζετε σε ένα περιοδικό, στις σελίδες «ενημέρωση του καταναλωτή» διάφορα άρθρα. Υπάρχουν, όμως, κάποιες λέξεις που σας δυσκολεύουν. Διαβάστε τα άρθρα και, στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε τον αριθμό της κάθε λέξης από τα άρθρα δίπλα στη σωστή ερμηνεία της στον πίνακα, όπως στο παράδειγμα. Στον πίνακα υπάρχουν και ερμηνείες που δεν αντιστοιχούν σε λέξεις των άρθρων.

Ελάτε στο ΟΙΚΙΑ και ρίξτε μια ματιά στη μεγάλη ποικιλία από νεροχύτες (1) που έχουμε, σε πολύ χαμηλές τιμές.

ΕΜΜ
50 χρόνια πείρα (2)
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
Ασφάλεια – Ταχύτητα
Εντός και εκτός (3) Ελλάδας.

Η ΕΥΑΘ ανακοινώνει: προσοχή στο νερό.
Μην το ξοδεύετε άσκοπα (4).
Το νερό είναι λίγο. Δε μας περισσεύει (5).
Είναι πολύτιμο (6) αγαθό.
Γι' αυτό, προσέχουμε για να έχουμε.

Ένα μαξιλάρι (7) και μια ζεστή κουβέρτα (8) δημιουργούν άνεση. Σεντόνια που γίνονται πιο μαλακά με το χρόνο.
Μια πετσέτα (9) τόσο μεγάλη που μπορείτε να τυλίξετε ένα παιδί μ' αυτήν. Ή ένα φίλο.

Ψάχνετε για βρύση (10) ζεστού και κρύου νερού, καλής ποιότητας και σε χαμηλή τιμή; Θέλετε νιπτήρες (11) αλουμινίου; Ελάτε στην Ένωση Υδραυλικών Ε.Υ.

Είναι στον πάγκο της κουζίνας. Εκεί πλένουμε τα πιάτα, τα χόρτα κτλ. – ***παράδειγμα***	1
Απαραίτητο σχεδόν σε όλους μας, όταν κοιμόμαστε. Υπάρχει και σε καναπέδες, ακόμη και σε... καθίσματα.	
Εκεί βάζουμε τα πιάτα και τα ποτήρια μας.	
Γνώση που αποκτάς ύστερα από πολλά χρόνια.	
Έχει πάρα πολύ μεγάλη αξία.	
Είναι παραπάνω απ' ό,τι χρειάζομαι.	
Από εκεί τρέχει το νερό στο μπάνιο, στον κήπο, στην αυλή μας.	
Είναι για το πρόσωπο, τα χέρια, τα πόδια, το κεφάλι. Είναι μικρή, μεσαία, μεγάλη, τεράστια.	
Ειδικός χώρος για τα σεντόνια και τις μαξιλαροθήκες.	
Η μάλλινη είναι για το χειμώνα, η βαμβακερή για το καλοκαίρι. Υπάρχει και μικρή για τα παιδιά.	
Εκεί πλένουμε τα χέρια μας στο μπάνιο.	
Χωρίς κανένα λόγο ή στόχο.	
Λέω δημόσια σε όλους.	
Έξω.	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Το καινούριο σας σπίτι έχει τελειώσει κι εσείς πρόκειται να μετακομίσετε σύντομα σ' αυτό. Η μετακόμιση θα είναι πολύ δύσκολη, γιατί έχετε μεγάλη οικογένεια και πολλά πράγματα. Γράφετε ένα γράμμα στην αδελφή/φίλη σας και της ζητάτε να έρθει να σας βοηθήσει, αν μπορεί. Της λέτε τι ακριβώς θέλετε να κάνει, ότι υπολογίζετε πολύ στη βοήθειά της. (130 λέξεις)*

β. *Έχετε διαβάσει μια ανακοίνωση του Δήμου που ζητάει εθελοντές για την πρώτη και πιο δύσκολη φάση της ανακύκλωσης χαρτιού και αλουμινίου. Θα πρέπει να μοιράσετε τους ειδικούς σάκους από σπίτι σε σπίτι και να ενημερώνετε τους πολίτες για τα οφέλη της ανακύκλωσης. Εσείς θέλετε να βοηθήσετε. Γι' αυτό στέλνετε ένα γράμμα προς το Δήμαρχο της πόλης σας, όπου του λέτε πόσο σωστή είναι η δραστηριότητα αυτή και τι ακριβώς μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε. (130 λέξεις)*

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ελεύθερος χρόνος

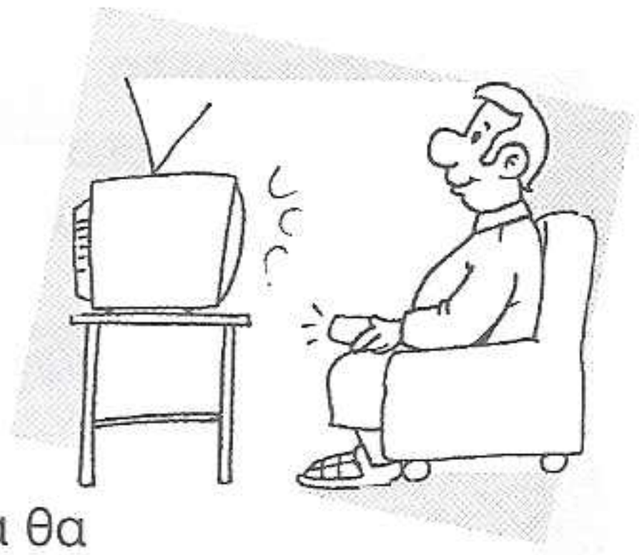
– Πώς περνάτε τον ελεύθερο χρόνο σας; Τα απογεύματα, όταν σχολάτε από τη δουλειά, τα Σαββατοκύριακα, τις γιορτές, τις διακοπές σας;
– Προγραμματίζετε ή τα αφήνετε όλα στην τύχη; Αν συμβαίνει το δεύτερο, τότε σίγουρα θα έχετε μείνει μόνος/η πολλές φορές. Και, βέβαια, θα το έχετε μετανιώσει.

Συμβουλές για να περνάτε όμορφα τον ελεύθερο χρόνο σας:

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

- Αν είστε τύπος μοναχικός ή προτιμάτε τη «φωλιά» σας, αν βαριέστε να βγείτε...
- Αν είστε πολύ κουρασμένος/η από τη δουλειά, πάρτε έναν υπνάκο και ύστερα...

επιλέξτε:

α. τηλεόραση

- Ανοίξτε ένα τηλεπεριοδικό με το πρόγραμμα της τηλεόρασης, με σχόλια και αναλύσεις για τις διάφορες εκπομπές.
- Επιλέξτε αυτό που θα σας χαλαρώσει και ταυτόχρονα θα σας ψυχαγωγήσει.
- Αν αγαπάτε τον παλιό ελληνικό κινηματογράφο, σχεδόν καθημερινά, υπάρχουν ταινίες σε διάφορα κανάλια. Από ξένο κινηματογράφο επιλέξτε με κριτήρια το σκηνοθέτη της ταινίας και τους ηθοποιούς. Αν δε γνωρίζετε κανέναν από αυτούς, τότε προσέξτε τα αστεράκια που συνοδεύουν κάθε ταινία.
- Τέλος, αν τίποτα δε σας ικανοποιεί, μια καλή λύση είναι και το βίντεο. Στο βιντεοκλάμπ της γειτονιάς σας θα βρείτε όποια ταινία σας αρέσει.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

(ταινιών – από το περιοδικό της εφημερίδας *ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ* Trailer

μέτρια* καλή** πολύ καλή*** εξαιρετική****

β. ραδιόφωνο

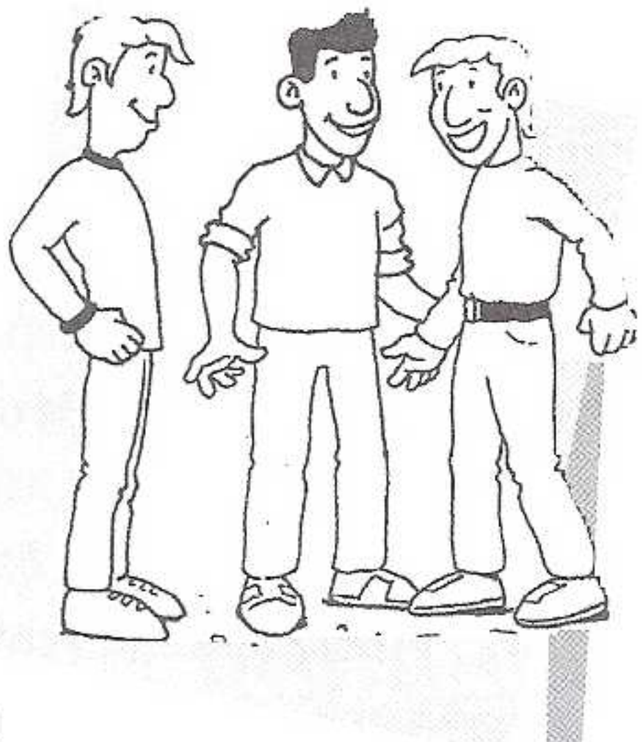
Διαλέξτε έναν από τους άπειρους σταθμούς, χαλαρώστε ακούγοντας «ζωντανή» μουσική, μια ενδιαφέρουσα συζήτηση, μια φιλική κουβεντούλα, φρέσκες ειδήσεις.

γ. ένα βιβλίο

«Το βιβλίο είναι φίλος ψυχρός, αλλά πιστός»

- Ένα καλό βιβλίο είναι η πιο καλή συντροφιά. Πάτε στο βιβλιοπωλείο της γειτονιάς σας και επιλέξτε αυτό που σας αρέσει.
- Πώς; Διαβάστε το όνομα του συγγραφέα και οπωσδήποτε το οπισθόφυλλο. Σ' αυτό θα βρείτε μια περίληψη της «ιστορίας».
- Αν ενδιαφέρεστε για κάποιο «ειδικό» βιβλίο, ζητήστε τη γνώμη του βιβλιοπώλη, π.χ. «Θέλω ένα ιστορικό βιβλίο. Τι μου προτείνετε;»

δ. μια καλή παρέα

Φωνάξτε έναν/μια αγαπημένο/η φίλο/φίλη στο σπίτι. Κουβεντιάστε, παίξτε... τάβλι ή κανένα χαρτάκι, ετοιμάστε μαζί το βραδινό και φάτε παρέα. Και μην περιμένετε να συμφωνήσετε σε όλα. Και η διαφωνία έχει τη... νοστιμιά της, ανάβει τα αίματα, «σπάει» τη ρουτίνα.

☛ *Πείτε ο καθένας πώς περνάτε τον ελεύθερο χρόνο σας στο σπίτι. Ποιο «μέσο» ψυχαγωγίας προτιμάτε και γιατί.*

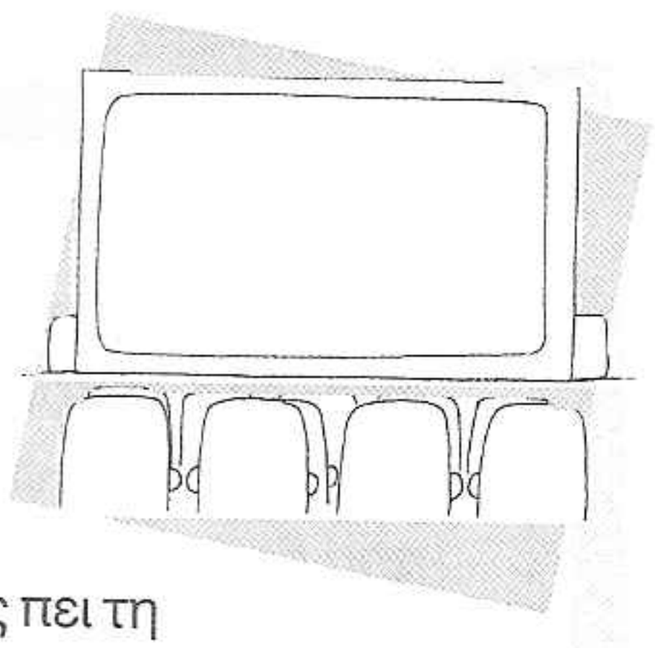
☛ *Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα διαλέγει ένα «μέσο» διασκέδασης στο σπίτι. Λέει γιατί το διαλέγει και αναλύει τα πλεονεκτήματα του «μέσου». Νικάει η ομάδα που θα πει τα πιο «πειστικά» και τα πιο πολλά επιχειρήματα.*

☛ *– Είστε κουρασμένος/η και δε θέλετε να βγείτε. Ο/Η σύντροφός σας όμως θέλει να πάτε κάπου έξω. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε πως και στο σπίτι καλά θα περάσετε. Έχετε πολλές εναλλακτικές προτάσεις για ψυχαγωγία. Λέτε τις προτάσεις σας όσο πιο πειστικά μπορείτε.*

– Ο/Η σύντροφός σας βαριέται και δε θέλει να βγείτε έξω. Εσείς όμως θέλετε. Και γκρινιάζετε. Αυτός/Αυτή σας λέει έναν έναν διάφορους τρόπους ψυχαγωγίας στο σπίτι. Εσείς για καθένα λέτε κάτι που δείχνει ότι δεν είναι και τόσο καλός. Στο τέλος εσείς υποχωρείτε ή... τον πείθετε να βγείτε έξω.

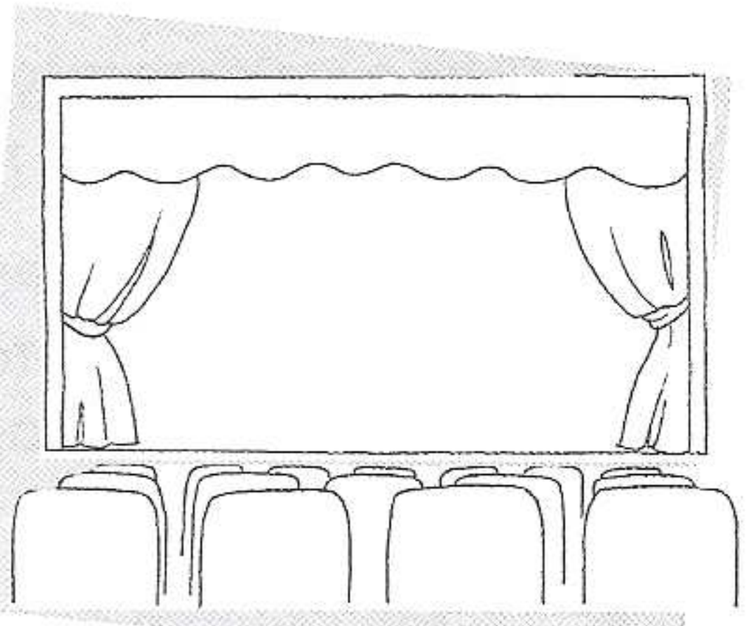
ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

- Πρώτο βήμα: μια εφημερίδα. Ανοίξτε στις σελίδες με τα πολιτιστικά και ψάξτε. Θα βρείτε προτάσεις για κινηματογράφο, θέατρο, μουσική, εικαστικά, ομιλίες.
- Διαλέξτε ποιο από όλα προτιμάτε.

α. κινηματογράφος

Θέλετε να πάτε στον κινηματογράφο; Διαβάστε προσεκτικά τα καινούρια έργα ή τις «επαναλήψεις» που προβάλλονται στις κινηματογραφικές αίθουσες. Δείτε τι σας ενδιαφέρει και διαβάστε την παρουσίαση των καινούριων ταινιών. Ακόμη, ρωτήστε και κάποιο φίλο να σας πει τη γνώμη του, αν είδε την ταινία. Τέλος, τηλεφωνήστε για να ρωτήσετε την ώρα προβολής και να κλείσετε θέση.

β. θέατρο

Θέλετε να πάτε στο θέατρο; Ακολουθήστε τα «βήματα» που έχετε κάνει και για τον κινηματογράφο.

γ. πολιτιστικές εκδηλώσεις

Σας ενδιαφέρει κάποια **συναυλία**, ή μια **μουσική βραδιά**, **ομιλία**, **έκθεση ζωγραφικής** ή **φωτογραφίας**; Όλα υπάρχουν γραμμένα. Εσείς, μόνο διαλέξτε.

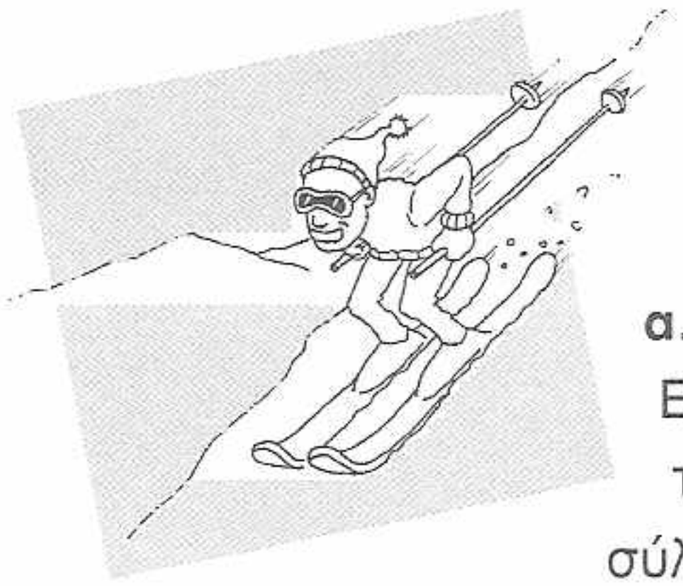
☛ *Πάρτε όλοι από ένα αντίτυπο της ίδιας εφημερίδας στις σελίδες για ψυχαγωγία. Διαβάστε τις προτάσεις για ψυχαγωγία έξω από το σπίτι. Πείτε ο καθένας ποια προτιμάει και γιατί.*

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες. Κάθε ομάδα διαλέγει ένα «μέσο» ψυχαγωγίας έξω από το σπίτι. Λέει πού θα πάει, τι θα δει, τι περιμένει από αυτό το μέσο και γιατί το έχει επιλέξει.*

☛ *– Θέλετε να βγείτε έξω. Να πάτε στον κινηματογράφο ή στο θέατρο ή σε κάποια άλλη πολιτιστική εκδήλωση. Όμως ο/η σύντροφός σας δε δείχνει ενθουσιασμένος/η με καμία από τις προτάσεις σας. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε.*

– Ο/Η σύντροφός σας θέλει να βγείτε. Σας λέει διάφορες προτάσεις που δε σας ενθουσιάζουν. Ό,τι σας λέει δε σας αρέσει. Διαφωνείτε. Στο τέλος, όμως, όταν σας ρωτάει τι ακριβώς θέλετε εσείς, του/της κάνετε μια άλλη πρόταση πιο ενδιαφέρουσα.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

α. αθλητισμός

Είστε τύπος αθλητικός; Σας αρέσουν τα σπορ; Τα πράγματα είναι πολύ εύκολα και απλά. Γράφεστε στον αθλητικό σύλλογο (ή όμιλο) για το άθλημα που προτιμάτε. Όλα τα Σαββατοκύριακά σας θα είναι γεμάτα. Ακόμη και ένας αγώνας ποδοσφαίρου ή μπάσκετ, η ατμόσφαιρα του γηπέδου θα γεμίσουν το χρόνο σας.

β. εκδρομές

Τι γίνεται όμως, αν δεν είστε φίλαθλος;
Και πάλι μην κάθεστε με... «σταυρωμένα χέρια».
Οργανώστε κοντινές ημερήσιες ή διήμερες εκδρομές με το αυτοκίνητό σας. Αν δεν έχετε αυτοκίνητο, υπάρχει και η μηχανή. Αν δεν υπάρχει μηχανή, υπάρχει και το ΚΤΕΛ. Φίλους χρειάζεστε. Και για χρήματα... όσο φτάνει το πορτοφόλι σας. Στην ανάγκη πάρτε μια σκηνή και κάντε κάμπινγκ. Ψήστε φαγητό στα κάρβουνα, παίξτε βόλεϊ με την μπάλα σας, περπατήστε. Διασκεδάστε στη φύση ή σε κλαμπ, μπαράκια, καφετέριες, όπου σας αρέσει. Γνωρίστε κόσμο, κάντε φίλους. Και μην ξεχνάτε. Επιστροφή νωρίς την Κυριακή για να μην... κοιμάστε στη δουλειά τη Δευτέρα το πρωί.

☛ *Πείτε ο καθένας πώς περνάτε συνήθως τα Σαββατοκύριακά σας.*

☛ *Πείτε άλλες προτάσεις για ένα ευχάριστο Σαββατοκύριακο ή για το Σάββατο και την Κυριακή χωριστά, εκτός από αυτές που διαβάσατε στο παραπάνω κείμενο.*

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα «οργανώνει» ένα Σαββατοκύριακο. Νικάει η ομάδα που έχει κάνει την πιο καλή και ενδιαφέρουσα «οργάνωση».*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΜΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Στην ερώτηση τι είναι η λέξη «**Ναι**», τρεις είναι οι πιθανές απαντήσεις: Η πρώτη απάντηση είναι ότι πρόκειται για βεβαιωτικό επίρρημα. Η δεύτερη ότι είναι ο τίτλος μυθιστορήματος της Μαργαρίτας Καραπάνου και η τρίτη ότι είναι μια θεατρική παράσταση για την οποία μιλάει όλη η Ελλάδα. Οι σωστές απαντήσεις είναι η δεύτερη και η τρίτη. Γιατί το *Ναι* της Μαργαρίτας Καραπάνου είναι ένα μυθιστόρημα σπουδαίο, μα και ως θεατρικό έργο που «παίζεται», γνωρίζει μεγάλη επιτυχία στο θέατρο.

Εμείς έχουμε μια σύντομη συζήτηση με τη συγγραφέα, σχετικά με το *Ναι* ως μυθιστόρημα και ως θεατρικό έργο.

Δημοσιογράφος: Κυρία Καραπάνου, το *Ναι* είναι ένα πολύ σπουδαίο μυθιστόρημα. Και πολύ ιδιαίτερο. Η ιστορία της ηρωίδας σας είναι πραγματική ή φανταστική; Ή και τα δύο;

κ. Καραπάνου: Η αλήθεια είναι ότι δεν έχω κάτι ιδιαίτερο να σας πω. Μήπως γνωρίζουμε πού ακριβώς τελειώνει η πραγματικότητα και πού αρχίζει η φαντασία;

Δημοσιογράφος: Διάβασα το μυθιστόρημά σας. Και κατάλαβα από αυτό ότι είστε άνθρωπος που βλέπετε τη ζωή με «καλό μάτι», αισιόδοξα. Είναι έτσι;

κ. Καραπάνου: Ό,τι γίνεται στη ζωή είναι δύσκολο. Όμως η ίδια η ζωή είναι καλή, είναι αισιόδοξη.

Δημοσιογράφος: Πώς αποφασίσατε να γίνει το μυθιστόρημά σας θεατρικό έργο;

κ. Καραπάνου: Οι πρωταγωνίστριες μού έκαναν την πρόταση. Όταν τις είδα να «παίζουν», αμέσως κατάλαβα πως αυτές θα «παίξουνε» το *Ναι*, όπως ακριβώς το ήθελα εγώ.

Δημοσιογράφος: Τώρα που οι δύο αυτές ηθοποιοί δίνουν την παράσταση, ποια είναι η γνώμη σας;

κ. Καραπάνου: Είναι και οι δύο τέλειες. Σαν να έγραψαν αυτές το βιβλίο. Νομίζω ότι είμαι πολύ τυχερή που έχω αυτές τις ηθοποιούς.

Εφημερίδα *ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ* – ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ
συνέντευξη του Νίκου Πουρλιάρου (με αλλαγές)

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια τη συζήτηση.*

☛ *Πείτε την υπόθεση κάποιου βιβλίου που σας άρεσε πολύ.*

Ασκήσεις

Α *Γράψτε τις παρακάτω λέξεις στον πίνακα που ακολουθεί, κάτω από κάθε κατηγορία, ανάλογα με τη σημασία τους, όπως στο παράδειγμα. Κάποιες λέξεις μπορούν να γραφτούν πολλές φορές.*

προβολή, ζωγράφος, γλύπτης, έκδοση, κιθάρα, σκηνή, μουσικός, σκηνοθέτης, χορωδία, ακουαρέλα, άγαλμα, ηθοποιός, κριτική, έκθεση, σεναριογράφος, κριτικός, συγγραφέας, υπόθεση, πρεμιέρα, μυθιστόρημα, αυλαία, παράσταση, πιανίστας, μαέστρος

κινηματογράφος	θέατρο	ζωγραφική	γλυπτική	βιβλίο	μουσική
προβολή ***παράδειγμα***					

Β *Με τη λέξη «**φίλος**» και σύμφωνα με τον ορισμό κάντε σύνθετες λέξεις, όπως στο παράδειγμα.*

1	Ενδιαφέρεται και παρακολουθεί συστηματικά αθλητικά αγωνίσματα. – ***παράδειγμα***	**φίλαθλος**
2	Αγαπάει τη μουσική.	
3	Ξένος που αγαπάει τους Έλληνες.	
4	Είναι φίλος του θεάτρου.	
5	Είναι φίλος του κινηματογράφου.	
6	Του αρέσει η ησυχία.	
7	Αγαπάει τις καλές τέχνες.	
8	Αγαπάει τα ζώα.	
9	Ο άνθρωπος που βοηθάει άλλους ανθρώπους (κυρίως οικονομικά).	
10	Ο αρρωστιάρης, δηλαδή αυτός που αρρωσταίνει (ασθενεί) εύκολα.	
11	Αγαπάει την ελευθερία.	

Γ *Βρείτε από ποιες λέξεις αποτελούνται οι παρακάτω σύνθετες λέξεις, όπως στο παράδειγμα.*

1	τηλεόραση – ***παράδειγμα***	τηλε + η όραση
2	τηλέφωνο	
3	τηλεπικοινωνίες	

4	τηλεπαιχνίδι	
5	τηλεγράφημα	
6	τηλεθεατής	
7	τηλεπεριοδικό	
8	τηλεκάρτα	
9	τηλεκοντρόλ/τηλεχειριστήριο	
10	τηλεταινία	
11	τηλεπαρουσιαστής	
12	τηλεοπτική (σειρά)	

Δ *Στον πίνακα **Α** υπάρχει το περιεχόμενο κάποιων βιβλίων σε περίληψη. Στον πίνακα **Β** είναι οι τίτλοι των βιβλίων. Ταιριάξτε το περιεχόμενο με τον τίτλο, γράφοντας στο κουτάκι του πίνακα **Β** το σωστό αριθμό, όπως στο παράδειγμα. Προσοχή: υπάρχουν **επιπλέον δύο** τίτλοι βιβλίων.*

Α	**Περιεχόμενο**
1	Μια νέα ματιά στον αμερικανικό κινηματογράφο από το 1960 ως το 1998. Αφορά 350 περίπου ταινίες. Στο τέλος του βιβλίου υπάρχει ευρετήριο ταινιών με το όνομα του σκηνοθέτη και το έτος που «βγήκε» το φιλμ στους κινηματογράφους. – ***παράδειγμα***
2	Ο συγγραφέας μ' αυτό το βιβλίο μάς εισάγει στην ψυχολογία των αναγκών μας. Παρουσιάζει τις 23 συναισθηματικές ανάγκες μας μέσα από αληθινές ιστορίες γραμμένες με χιούμορ.
3	Δεκαπέντε Έλληνες πεζογράφοι με το γράψιμό τους χαρακτηρίζουν αυτό που ονομάζουμε σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία. Πέντε μικροί τόμοι που μόλις κυκλοφόρησαν.

4	Μια νέα κοπέλα ζει σ' έναν ψεύτικο κόσμο. Τι κι αν δεν έχει τη δύναμη να αλλάξει τον κόσμο; Τη δική της όμως ζωή μπορεί να την αλλάξει και να τη ζήσει, όπως αυτή θέλει.
5	Επανέκδοση των πιο σημαντικών έργων του συγγραφέα. Περιέχει και τα ταξιδιωτικά του κείμενα.
6	Ποιος υπήρξε ο άνθρωπος που άλλαξε τόσο πολύ τη φιλοσοφία ώστε να ονομάζεται ύστερα από εκείνον προσωκρατική και σωκρατική ή μετασωκρατική;

Β	**Τίτλοι**
	Διογένους Λαέρτιου Σωκράτης ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Εκδόσεις Σύγχρονοι Ορίζοντες
1	Αλέξης Δερμεντζόγλου *Ιστορίες από το αμερικανικό σινεμά* Από τους *Επτά Υπέροχους* στον *Τιτανικό* Εκδόσεις Ερωδιός – ***παράδειγμα***
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Μια πόλη στη λογοτεχνία Επιλογή κειμένων Σάκης Σερέφας Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
	Σειρά Ελληνικό διήγημα Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
	Μ. Καραγάτσης *Περιπλάνηση στον κόσμο. Ταξιδιωτικές εντυπώσεις* Επιμέλεια Άντεια Φραντζή Εκδόσεις ΕΣΤΙΑ
	Γιώργος Πιντέρης *Δεν ξέρω τι θέλω!* Εκδόσεις Θυμάρι
	Δέσποινα Μιχαηλίδου *Με τα δικά μου φτερά* Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
	Ζεράρ Ντελτέιγ *Το τελευταίο ταγκό στο Μπουένος Άιρες* Μετάφραση Μελίνα Καρακώστα Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Θα ακούσετε στο CD μια έρευνα που κάνει στο δρόμο ένας δημοσιογράφος και ρωτά τους περαστικούς πώς περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους. Καθώς ακούτε το CD, κρατήστε σημειώσεις για τον καθένα χωριστά, όπως στο παράδειγμα. Οι σημειώσεις που θα κρατήσετε είναι ***δεκαοκτώ (18)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Κύριος	Κοπέλα	Νεαρός
βράδια: **α.** τηλεόραση ***– παράδειγμα*** **β.** **Σαββατοκύριακα:** **α.** **β.** **γ.** **δ.**	**καθημερινά:** **α.** **β.** **γ.** **δ.** **Σαββατοκύριακα:** **α.** **β.** **γ.** **δ.**	**καθημερινά:** **α.** **Σαββατοκύριακα:** **α.** **β.** **γ.** **δ.**

Κατανοηση γραπτου λογου

*Διαβάστε προσεκτικά τους πίνακες που ακολουθούν. Στον πίνακα **Α** αναφέρονται κάποιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και στον πίνακα **Β** το είδος των εκδηλώσεων. Ταιριάξτε τον πίνακα **Α** με τον πίνακα **Β**, βάζοντας τον κατάλληλο αριθμό στον πίνακα **Β**, όπως στο παράδειγμα. Στον πίνακα **Β** υπάρχουν και είδη εκδηλώσεων που δεν αντιστοιχούν σε εκδηλώσεις του πίνακα **Α**. Οι σωστές απαντήσεις είναι **δέκα (10)** χωρίς το παράδειγμα.*

Πού θα πάτε, τι θα δείτε, τι θα ακούσετε

Α

1	Ο Γκότλιμπ Βάλις, ένας από τους νέους ανερχόμενους πιανίστες της Αυστρίας, θα ερμηνεύσει μεταξύ άλλων έργα Μότσαρτ, Μπραμς και Σούμαν στην αίθουσα Δημήτρη Μητρόπουλου του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. – ***παράδειγμα***
2	Ο καθηγητής της Αρχαίας Ιστορίας Εμμανουήλ Μικρογιαννάκης θα μιλήσει στην αίθουσα του Μουσείου της Πόλεως των Αθηνών με θέμα «Οι Αρχαίοι Ολυμπιονίκες».
3	Πρεμιέρα στις 15 Μαρτίου των εμφανίσεων του Γιώργου Νταλάρα στο «Ζυγό» της Πλάκας. Το πρόγραμμα έχει τίτλο «Όλα αυτά τα χρόνια» και περιλαμβάνει τραγούδια-σταθμούς του ερμηνευτή από την αρχή της καριέρας του ως σήμερα.
4	Η Άννα Βαγενά συνεχίζει τις παραστάσεις της *Αγγέλας Παπάζογλου*, της Σμυρνιάς ρεμπέτισσας που έζησε την καταστροφή, το διωγμό και την προσφυγιά.
5	Συνεχίζονται οι δύο εκθέσεις «Βλέμματα» και «Άρωμα καλοκαιριού» στην αίθουσα τέχνης «Κλειώ».
6	Θα δείτε δεκαπέντε ταινίες που σκηνοθέτησε ο Κλιντ Ίστγουντ, αφιέρωμα που διοργάνωσε γι' αυτόν η Ταινιοθήκη της Ελλάδας.

7	Η Λυδία Κονιόρδου πρωταγωνιστεί στην παράσταση *Οιδίπους* που περιλαμβάνει δύο τραγωδίες του Σοφοκλή.
8	Οι μικροί μας φίλοι στο θέατρο «Αυλαία» θα απολαύσουν την Κυριακή το πρωί στις 11 η ώρα το έργο *Τα ταξίδια του Οδυσσέα*.
9	Ο Άγγελος Αγγελόπουλος με το φακό του θα σας φέρει κοντά σε τοπία από την ελληνική φύση. Μη χάσετε την έκθεση με έργα του από το 1990 ως το 1999, στην γκαλερί «Art».
10	Μόνο για μια μέρα, την Κυριακή 25 Ιουνίου, ομάδα φοιτητών της Σχολής Καλών Τεχνών και νέοι καλλιτέχνες θα παρουσιάσουν τα έργα τους στον ανοιχτό χώρο μπροστά από τη σχολή τους. Πρόκειται για ακουαρέλες και έργα με κάρβουνο ή μολύβι.
11	Σκαλισμένα πάνω σε μάρμαρο ή φτιαγμένα από πηλό θα δείτε έργα δύο νέων καλλιτεχνών της πόλης μας στην γκαλερί «Νόρμα» από αύριο και για μια βδομάδα.

Β

	Διάλεξη
1	Κλασική μουσική – ***παράδειγμα***
	Έκθεση φωτογραφίας
	Ελληνική μουσική και τραγούδι
	Παιδικό θέατρο
	Χορός
	Εικαστικά
	Έκθεση ζωγραφικής
	Έκθεση γλυπτικής
	Θέατρο
	Κριτική
	Αρχαίο θέατρο
	Κινηματογράφος

Παραγωγη γραπτου λογου

α. *Τελευταία διαβάσατε ένα βιβλίο που σας άρεσε πολύ. Γράφετε ένα γράμμα στο/η φίλο/η σας και μεταξύ άλλων του/της γράφετε για το βιβλίο που διαβάσατε. Του/Της γράφετε τον τίτλο, το συγγραφέα, τον εκδότη και λίγα λόγια για την υπόθεση. Του/Της συστήνετε να το διαβάσει και αυτός/ή. (130 λέξεις)*

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

β. *Είστε από τους ανθρώπους που βλέπετε όλα τα κινηματογραφικά έργα, παρακολουθείτε τα φεστιβάλ κινηματογράφου, διαβάζετε όλες τις κριτικές των περιοδικών και εφημερίδων, δηλαδή είστε κινηματογραφόφιλος. Τελευταία διαβάσατε σε ένα περιοδικό μια πολύ κακή κριτική για ένα καταπληκτικό έργο. Δε συμφωνείτε και γράφετε ένα γράμμα προς το περιοδικό και λέτε τη γνώμη σας και την αντίθεσή σας. (130 λέξεις)*

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Γ ι ο ρ τ έ ς / Έ θ ι μ α

ΓΙΟΡΤΕΣ:
σημαίνει διακοπές, ήθη, έθιμα, παραδόσεις,
διαφορετικότητα από την καθημερινή ρουτίνα

Ο Απόστολος Παύλος είπε για τις γιορτές:

«Βίος ανεόρταστος, μακρά οδός απανδόκευτος»,

δηλαδή:

«Ζωή χωρίς γιορτές είναι σαν ένας μακρύς (ατελείωτος) δρόμος χωρίς πανδοχείο».

Στην Ελλάδα έχουμε:

- ***εθνικές γιορτές***, οι οποίες είναι δεμένες με την ιστορία της πατρίδας μας
- ***θρησκευτικές γιορτές***, που έχουν σχέση με τη θρησκεία μας
- ***ονομαστικές γιορτές*** και ***έθιμα***, που συνδέονται με την καθημερινή, οικογενειακή και κοινωνική ζωή μας

ΕΝΑ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Δημοσιογράφος: Συγγνώμη, πείτε μας σας παρακαλώ, τι σημαίνει για σας η λέξη «γιορτές»;
Περαστικός Α΄: Σημαίνει... διακοπές... ξεκούραση... διασκέδαση.
Δημοσιογράφος: Συγγνώμη, τι σημαίνει για σας η λέξη «γιορτές»;
Περαστικός Β΄: Σημαίνει αργία... έθιμα... κάτι το διαφορετικό.

Δημοσιογράφος: Είσαι μαθητής, ε;
Μαθητής: Ναι, πάω Δευτέρα Γυμνασίου.
Δημοσιογράφος: Τι σημαίνει για σένα η λέξη «γιορτές»;
Μαθητής: Διακοπές! Σχολεία κλειστά, χωρίς διάβασμα... μπάλα στο γήπεδο... παιχνίδια στο κομπιούτερ... σινεμά... διασκέδαση και... δώρα.
Δημοσιογράφος: Σου αρέσουν οι γιορτές;
Μαθητής: Ε, και σε ποιον δεν αρέσουν!
Δημοσιογράφος: Ποιες γιορτές σου αρέσουν πιο πολύ;
Μαθητής: Τα Χριστούγεννα! Και το Πάσχα!

☛ *Πείτε το διάλογο με δικά σας λόγια. Αρχίστε έτσι:*
«Στο διάλογο γίνεται ένα ρεπορτάζ για το ραδιόφωνο. Ένας δημοσιογράφος κάνει ερωτήσεις...».

☛ *Πείτε ο καθένας τι σημαίνει για σας η λέξη «γιορτές».*

☛ – *Είστε δημοσιογράφος και κάνετε ρεπορτάζ για την εφημερίδα σας με θέμα τις γιορτές στην Ελλάδα. Κάνετε διάφορες ερωτήσεις σε έναν/μια περαστικό/ή.*
– *Περνάτε από έναν κεντρικό δρόμο. Ένας/Μία ευγενικός/ή δημοσιογράφος σάς σταματά και σας ρωτάει για τις γιορτές στην Ελλάδα. Εσείς του/της απαντάτε.*

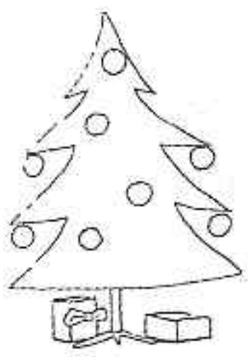
ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά – Θεοφάνια

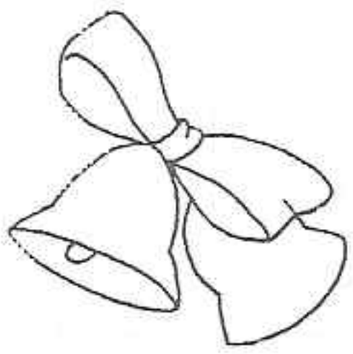
Δωδεκαήμερο γιορτών. Αρχίζει την παραμονή των Χριστουγέννων και τελειώνει τα Φώτα.

- **Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου**. Τη μέρα αυτή γιορτάζεται η γέννηση του Χριστού. Τα σπίτια, τα καταστήματα, οι δρόμοι και οι πλατείες στολίζονται με χριστουγεννιάτικα δέντρα, καραβάκια και πολύχρωμα φωτάκια. Στο σπίτι στρώνεται το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, όπου μαζεύεται όλη η οικογένεια, διασκεδάζει και τρώει την πατροπαράδοτη γαλοπούλα, μελομακάρονα και κουραμπιέδες.

- **Πρωτοχρονιά, 1η Ιανουαρίου**. Η αγαπημένη γιορτή των παιδιών. Ο Άγιος Βασίλης φέρνει δώρα στα παιδιά. Οι μεγάλοι διασκεδάζουν και παίζουν χαρτιά, σύμφωνα με το έθιμο. Την παραμονή στις 12 το βράδυ ο αρχηγός της οικογένειας κόβει τη βασιλόπιτα, που έχει μέσα ένα νόμισμα. Όποιος βρει το νόμισμα στο κομμάτι του, θα είναι ο τυχερός της χρονιάς.

- **Θεοφάνια** ή **Φώτα, 6 Ιανουαρίου**. Γίνεται ο αγιασμός των υδάτων με τη βάφτιση του Χριστού. Νεαροί κολυμβητές πέφτουν στα παγωμένα νερά για να «πιάσουν» το Σταυρό που ρίχνει ο παπάς για να «αγιάσει» τα νερά. Όποιος πιάσει το Σταυρό, είναι ευλογημένος όλο το χρόνο. Σύμφωνα με την παράδοση, τη μέρα αυτή, με τον αγιασμό των υδάτων, φεύγουν από σπίτια και δρόμους οι **καλικάντζαροι**, δηλαδή τα κακά πνεύματα που κυκλοφορούν όλο το δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων.

Την παραμονή των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Φώτων τα παιδιά λένε τα **κάλαντα**, δηλαδή τραγούδια που μιλούν για τη γέννηση του Χριστού, τον καινούριο χρόνο και τη βάφτιση του Χριστού.

Τα έθιμα το δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων είναι πολλά και διαφέρουν από τόπο σε τόπο.

Τα Χριστούγεννα γιορτάζουν ο Χρίστος και η Χριστίνα, την Πρωτοχρονιά ο Βασίλης και η Βασιλική, τα Φώτα ο Φώτης και η Φωτεινή, ο Φάνης και η Φανή.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια τι γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά και τα Φώτα.*

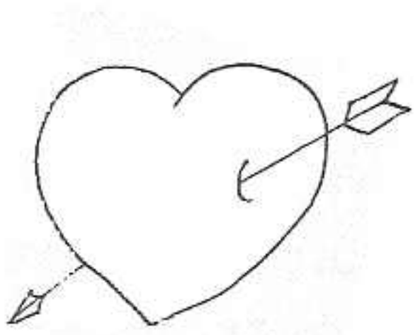
☛ *Πείτε ποιοι γιορτάζουν τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά και τα Φώτα.*

☛ *Πείτε έθιμα και πώς γιορτάζετε στην πατρίδα σας τις τρεις αυτές γιορτές.*

☛ *– Είστε 20 χρονών, το αίμα σας βράζει και θέλετε να πέσετε στα παγωμένα νερά να πιάσετε το σταυρό. Όμως ο πατέρας/η μητέρα σας διαφωνούν. Φοβούνται μήπως «αρπάξετε» καμιά πνευμονία. Εσείς μαλώνετε μαζί τους.*

– Είστε ο πατέρας/η μητέρα ενός νεαρού/μιας νεαρής που θέλει να πέσει στα παγωμένα νερά τα Φώτα για να πιάσει το σταυρό. Όμως, φοβάστε πολύ για την υγεία του/της.

Άγιος Βαλεντίνος

Στις 14 Φεβρουαρίου είναι η γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου. Γιορτάζουν οι ερωτευμένοι. Είναι ξενόφερτη γιορτή και ήρθε στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Όλοι οι ερωτευμένοι στέλνουν στο ταίρι τους μηνύματα, λουλούδια ή γλυκά σε σχήμα καρδιάς για να δείξουν τον έρωτά τους και την αγάπη τους. Τη μέρα αυτή τα ζαχαροπλαστεία και τα ανθοπωλεία κάνουν χρυσές δουλειές.

☛ *Ετοιμάστε ένα μήνυμα για να το στείλετε στον/στην αγαπημένο/η σας.*

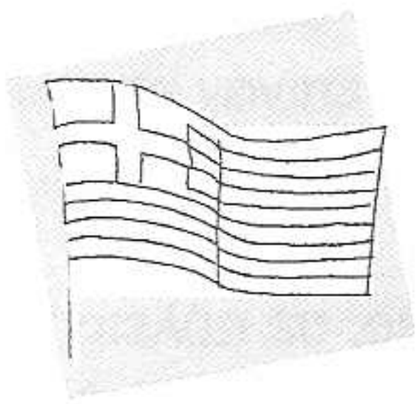
☛ *Σκεφτείτε κάτι πρωτότυπο να κάνετε ως δώρο στον/στην αγαπημένο/η*

σας τη μέρα του Αγίου Βαλεντίνου για να του/της δείξετε τον έρωτα και την αγάπη σας.

☞ *– Συζητάτε με έναν/μία φίλο/η σας για τη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου. Εσείς πιστεύετε ότι πρέπει να τη γιορτάζουμε. Ο/Η φίλος/η σας δε συμφωνεί.*

– Εσείς πιστεύετε ότι δε χρειάζεται να υπάρχει γιορτή για τους ερωτευμένους, γιατί η κάθε μέρα γι' αυτούς είναι γιορτή και διαφωνείτε με το/τη φίλο/η σας που του/ της αρέσει αυτή η γιορτή.

25η Μαρτίου

Είναι διπλή γιορτή. Γιορτάζεται **α. ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου**, δηλαδή η αναγγελία στη Θεοτόκο (στην Παναγία) ότι θα «φέρει» στον κόσμο το Χριστό, **β. η επέτειος της Επανάστασης των Ελλήνων το 1821** εναντίον των Τούρκων για την ελευθερία και την ανεξαρτησία τους.

Είναι αργία και γίνεται παρέλαση μαθητών και σωμάτων στρατού σε όλες τις πόλεις και τα χωριά με κέντρο εορτασμού την Αθήνα.

Γιορτάζει ο Ευάγγελος (ή Βαγγέλης) και η Ευαγγελία (ή Βαγγελία, Βαγγελιώ, Βαγγελίτσα, Λίτσα κ.ά.).

☞ *Πείτε τι γιορτάζουμε στις 25 Μαρτίου.*

☞ *Πείτε ποιοι γιορτάζουν και τι παρατηρείτε στα ονόματα.*

☞ *Πείτε και άλλα ονόματα, αν ξέρετε, που αλλάζουν από το βαφτιστικό.*

☞ *Ο φίλος σας ο Βαγγέλης/η φίλη σας η Βαγγελία γιορτάζει. Συζητάτε με έναν άλλο φίλο/μιαν άλλη φίλη σας τι δώρο να του/της πάρετε. Εσείς προτείνετε κάτι πρακτικό (π.χ. μια μπλούζα ή ένα πουλόβερ κτλ.). Ο φίλος/η φίλη όμως δε συμφωνεί. Προτιμά κάτι άλλο. Κάντε το διάλογο.*

Α π ο κ ρ ι έ ς

Αποκριές σημαίνει αποχή από το κρέας. Αλλιώς τις μέρες αυτές τις λέμε **Καρναβάλι**.

Είναι κινητή γιορτή και διαρκεί τρεις εβδομάδες. Είναι περίοδος διασκέδασης και μεταμφιέσεων. Παντού υπάρχουν σερπαντίνες και κομφετί. Τελειώνει με την «**Καθαρά Δευτέρα**», που είναι η πρώτη μέρα της νηστείας του Πάσχα, που λέγεται Σαρακοστή. Η «Καθαρά Δευτέρα» είναι αργία και όλος ο κόσμος πηγαίνει στην εξοχή και πετάει χαρταετό. Τη μέρα αυτή αντί για ψωμί τρώνε λαγάνα και νηστίσιμα φαγητά, όπως ελιές, ταραμοσαλάτα, λαδερά φαγητά, θαλασσινά (στρείδια, μύδια) και χαλβά. Την Πέμπτη πριν από την Καθαρά Δευτέρα είναι η **Τσικνοπέμπτη**. Είναι μέρα γιορτής, με έθιμα που κρατούν από τα παλιά χρόνια. Όλοι, τότε, έψηναν κρέας στα κάρβουνα, χόρευαν, έπιναν και γλεντούσαν. Πολλές φορές έκαιγαν το κρέας κι αυτό μύριζε, «τσίκνιζε». Έτσι αυτή τη μέρα την ονόμασαν «Τσικνοπέμπτη».

Το καρναβάλι γιορτάζεται σε όλα τα μέρη της Ελλάδας, σε πόλεις και χωριά. Πιο γνωστό από όλα είναι «**το Καρναβάλι της Πάτρας**» με χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Επίσης, πολύ γνωστά είναι «**το Καρναβάλι της Ξάνθης**» στη Θράκη και της «**Νάουσας**» στην Κεντρική Μακεδονία. Φυσικά, όλοι γνωρίζουν το μεγαλύτερο Καρναβάλι του κόσμου στο Ρίο Ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας.

☛ *Οι Αποκριές πλησιάζουν. Συζητήστε και κάντε σχέδια πώς θα περάσετε αυτές τις μέρες.*

☛ *Πείτε αν υπάρχουν παρόμοιες γιορτές (καρναβάλι) σε άλλες χώρες. Τι γιορτάζεται, πότε γιορτάζεται και πώς.*

☛ *Ετοιμάζετε ένα πάρτι μεταμφιεσμένων στο σπίτι σας. Συζητήστε τι ετοιμασίες θα κάνετε και τι θα φορέσετε.*

☛ *– Σας κάλεσαν με το/τη φίλο/η σας σε ένα χορό μεταμφιεσμένων. Πρέπει να πάτε ντυμένοι καρναβάλια. Εσείς χαίρεστε, γιατί σας αρέσει να ντύνεστε καρναβάλι. Ο/Η φίλος/η σας δε θέλει να πάτε ούτε να ντυθεί καρναβάλι. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε να έρθει μαζί σας.*

– Σας κάλεσαν με το/τη φίλο/η σας σε ένα χορό μεταμφιεσμένων. Πρέπει να πάτε ντυμένοι καρναβάλια. Εσείς δε θέλετε να πάτε γιατί δε σας αρέσει να ντύνεστε καρναβάλι. Πιστεύετε ότι τα καρναβάλια είναι μόνο για τα παιδιά, και ότι είναι ειδωλολατρικό έθιμο. Προσπαθείτε να πείσετε τον/την φίλο/η σας να μην πάτε και να διασκεδάσετε με διαφορετικό τρόπο.

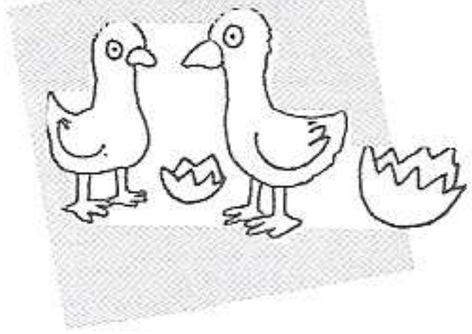
Π ρ ω τ α π ρ ι λ ι ά

Την 1η Απριλίου υπάρχει το έθιμο να κάνουμε φάρσες και να ξεγελούμε τους άλλους. Τη μέρα αυτή λέγονται τα πιο απίθανα ψέματα.

☛ *Πείτε αν σας έκαναν ποτέ φάρσα. Τι φάρσα σάς έκαναν κι αν την πιστέψατε.*

☛ *Πείτε αν ακούσατε κάποια πολύ ωραία ή απίθανη φάρσα.*

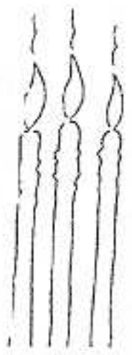
☛ *Ετοιμάστε κάποιες φάρσες για τους συμμαθητές σας. Ακούστε τες όλες και βραβεύστε την καλύτερη.*

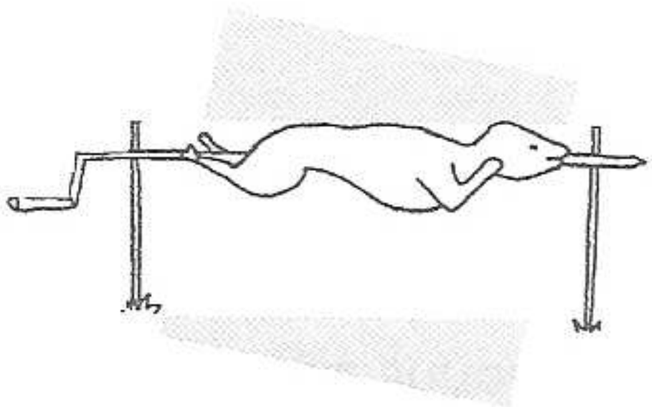
Π ά σ χ α

Η μεγαλύτερη γιορτή της Ορθοδοξίας. Διαρκεί δύο εβδομάδες. Τη **Μεγάλη Εβδομάδα** γιορτάζουμε τα **Πάθη του Χριστού**, τη **Σταύρωση** και την **Ταφή** Του. Τα μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου γιορτάζουμε την **Ανάστασή** Του. Τα έθιμα είναι όσα σχεδόν και τα χωριά της Ελλάδας.

Κοινά έθιμα είναι: Τη Μεγάλη Εβδομάδα όλοι κάνουν αυστηρή νηστεία (αποχή ακόμη και από το λάδι). Τη **Μεγάλη Πέμπτη** βάφουν κόκκινα αυγά

και κρεμούν ένα κόκκινο πανί στο παράθυρο του σπιτιού τους. Τα παιδιά πηγαίνουν στην Εκκλησία και «κοινωνούν». Οι νοικοκυρές φτιάχνουν τσουρέκια. Τη **Μεγάλη Παρασκευή** όλοι παρακολουθούν τον Επιτάφιο. Ο νονός ή η νονά αγοράζει «λαμπάδα» για το βαφτιστίρι του/της που θα την κρατήσει στην εκκλησία, στην Ανάσταση, τα μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου.

Το **Μεγάλο Σάββατο** μετά την Ανάσταση τρώνε την πατροπαράδοτη **μαγειρίτσα**, μια νόστιμη σούπα που γίνεται από συκωτάκια και έντερα αρνιού. Την **Κυριακή του Πάσχα** ψήνουν το αρνί στη σούβλα και γλεντούν.

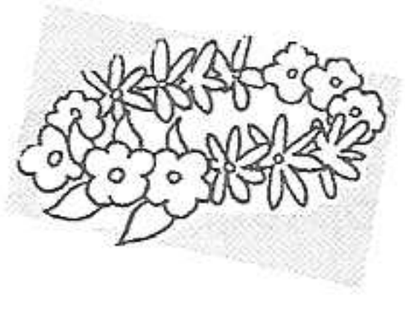
Το Πάσχα γιορτάζει ο Αναστάσιος (Τάσος), η Αναστασία (Τασία, Τασούλα), ο Ανέστης, ο Λάμπρος και η Λαμπρινή.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια τι και πώς γιορτάζουμε το Πάσχα.*

☛ *Κάντε σχέδια για το πώς θα περάσετε αυτές τις μέρες.*

☛ *– Είστε 18 χρονών. Οι γονείς σας θέλουν να περάσετε όλοι μαζί τις μέρες του Πάσχα παραδοσιακά στο χωριό του παππού. Εσείς θέλετε να μείνετε στην πόλη και να διασκεδάσετε με την παρέα σας. Προσπαθείτε να τους πείσετε να σας αφήσουν στην πόλη και αυτοί να πάνε στο χωριό.*
– Ο/Η γιος/κόρη σας δε θέλει να έρθει μαζί σας στο χωριό του παππού για το Πάσχα. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε να έρθει μαζί σας και ότι θα περάσετε ωραία.

Πρωτομαγιά

Γιορτάζεται την 1η Μαΐου. Λέγεται και **Εργατική Πρωτομαγιά**. Η μέρα αυτή εκτός από εργατική γιορτή, είναι και η **γιορτή των λουλουδιών**, γιατί είμαστε στην καρδιά της άνοιξης πια. Όλοι πηγαίνουν στην εξοχή καθώς η μέρα είναι αργία. «Πιάνουν το Μάη», δηλαδή μαζεύουν λουλούδια και φτιάχνουν στεφάνι που το κρεμάνε στην εξώπορτα ή στο μπαλκόνι του σπιτιού.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια τι και πώς γιορτάζουμε την Πρωτομαγιά.*

☛ *Κάντε σχέδια για το πώς θα περάσετε αυτή τη μέρα.*

Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη

Στις 21 Μαΐου είναι η γιορτή των **Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης**. Ένα έθιμο αυτή τη μέρα είναι τα **Αναστενάρια**. Γίνονται κάθε χρόνο σε πέντε χωριά της Μακεδονίας. Τα πιο γνωστά Αναστενάρια είναι του Λαγκαδά, ενός χωριού λίγο έξω από τη Θεσσαλονίκη. Είναι το έθιμο της **πυροβασίας**. Με την εικόνα των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης «οι αναστενάρηδες» «χορεύουν» πολλές ώρες και ετοιμάζονται για το «χορό» πάνω σε αναμμένα κάρβουνα χωρίς παπούτσια, με γυμνά πόδια. Οι αναστενάρηδες πατούν ένας ένας στα αναμμένα κάρβουνα, ενώ πλήθος κόσμου παρακολουθεί με θαυμασμό, καθώς ούτε πόνο νιώθουν ούτε καίγονται καθόλου.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια για τα Αναστενάρια.*

☛ *Συζητήστε για το έθιμο της πυροβασίας και πώς το εξηγείτε.*

☛ *Πείτε αν γνωρίζετε ότι υπάρχει κάτι ανάλογο με την πυροβασία σε άλλες χώρες.*

Δεκαπενταύγουστος

Στις 15 Αυγούστου είναι η γιορτή της **Κοίμησης της Θεοτόκου**. Είναι από τις πιο μεγάλες γιορτές. Λέγεται και «**Πάσχα του καλοκαιριού**». Γιορτάζεται ο θάνατος της Παναγίας, όχι σαν ένα θλιβερό γεγονός, αλλά για να τιμήσουν και να λατρέψουν τη μητέρα του Χριστού, που είναι σύμβολο ελπίδας και παρηγοριάς στον ανθρώπινο πόνο, μητέρα όλων των ζώντων. Πολλοί άνθρωποι νηστεύουν πριν από το Δεκαπενταύγουστο.

Όπου υπάρχει εκκλησία ή μοναστήρι της Παναγίας, γίνεται πανηγύρι. Αμέτρητα, λοιπόν, τα πανηγύρια της Παναγιάς.

Τα πιο γνωστά, στα οποία πηγαίνουν χιλιάδες επισκέπτες, είναι η **Παναγία της Τήνου** στις Κυκλάδες και η **Παναγία Σουμελά** στο όρος Βέρμιο. Ακόμη και Έλληνες από τη μακρινή Αυστραλία, τις ΗΠΑ και τον Καναδά έρχονται να προσκυνήσουν την Παναγία.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια για τη γιορτή της Παναγίας.*

☛ *Συζητήστε για τις θρησκευτικές γιορτές στην Ελλάδα.*

☛ *Πείτε ποιες θρησκευτικές γιορτές γνωρίζετε.*

☛ *Χωριστείτε σε 2 ομάδες. Κάθε ομάδα ορίζει ένα «δημοσιογράφο». Οι υπόλοιποι είστε οι «περαστικοί». Η μία ομάδα κάνει ένα ρεπορτάζ για το ραδιόφωνο με θέμα τις **εθνικές γιορτές** στην Ελλάδα. Η άλλη ομάδα κάνει ένα ρεπορτάζ για το ραδιόφωνο με θέμα τις **θρησκευτικές γιορτές** στην Ελλάδα. Στο τέλος «βγάζετε» το καλύτερο ρεπορτάζ.*

28η Οκτωβρίου

Στις 28 Οκτωβρίου είναι η εθνική γιορτή του **ΟΧΙ**. Τη μέρα αυτή, το 1940, οι Έλληνες εμπόδισαν τον εχθρό να μπει στη χώρα τους και είπαν το ιστορικό ΟΧΙ. Ήταν η μέρα που μπήκε η Ελλάδα στο Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Τη μέρα αυτή γίνεται παρέλαση του στρατού και των μαθητών στις πόλεις και τα χωριά με κέντρο εορτασμού τη Θεσσαλονίκη.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια για την 28η Οκτωβρίου, και ό,τι ξέρετε από την ιστορία για το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο.*

☛ *Συζητήστε για τις εθνικές γιορτές στην Ελλάδα.*

☛ *Είστε δημοσιογράφος και κάνετε ένα ρεπορτάζ για την τηλεόραση, όπου δουλεύετε. Θέμα σας είναι οι εθνικές γιορτές. Εσείς ρωτάτε και κάποιοι περαστικοί (οι συμμαθητές σας) απαντούν*

Τοπικές γιορτές

Κάθε πόλη και χωριό έχει τον **προστάτη-άγιό** της, τον **πολιούχο** της, που τον γιορτάζει μια φορά το χρόνο με πανηγύρια, αργία από δουλειά και σχολεία, λειτουργία στην εκκλησία. Η Θεσσαλονίκη έχει «πολιούχο» της τον Άγιο Δημήτριο, που τον γιορτάζει στις 26 Οκτωβρίου. Η Πάτρα τον Άγιο Ανδρέα στις 30 Νοεμβρίου κτλ.

☛ *Πείτε αν γνωρίζετε κάτι για τον πολιούχο της Θεσσαλονίκης, τον Άγιο Δημήτριο.*

☛ *Πείτε λίγα λόγια, αν ξέρετε, για την ιστορία της Θεσσαλονίκης.*

☛ *Πείτε, αν ξέρετε, άλλες πόλεις και τους πολιούχους τους.*

ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ (Ή ΓΙΟΡΤΕΣ)

Γιορτές... αλλιώτικες από τις άλλες!

- ***Της γυναίκας*** στις 8 Μαρτίου
- ***Του παιδικού βιβλίου*** στις 2 Απριλίου
- ***Της μητέρας*** τη 2η Κυριακή του Μαΐου
- ***Κατά του καπνίσματος*** στις 31 Μαΐου
- ***Του περιβάλλοντος*** στις 5 Ιουνίου
- ***Του πατέρα*** στις 16 Ιουνίου
- ***Κατά των ναρκωτικών*** στις 26 Ιουνίου
- ***Της τρίτης ηλικίας*** την 1η Οκτωβρίου
- ***Κατά του AIDS*** την 1η Δεκεμβρίου
- ***Του παιδιού*** στις 11 Δεκεμβρίου

Γιορτή παιδικού βιβλίου

Η 2η Απριλίου είναι η «**παγκόσμια γιορτή παιδικού βιβλίου**». Αυτή τη μέρα τα σχολεία, τα Υπουργεία Παιδείας, Πολιτισμού, καθώς και εκδοτικοί οίκοι οργανώνουν εκθέσεις παιδικού βιβλίου, τις οποίες επισκέπτονται παιδιά με τους δασκάλους ή τους γονείς τους. Εκεί βρίσκονται και πολλοί συγγραφείς που μιλούν με τα παιδιά, δηλαδή τους «αυριανούς αναγνώστες».

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες και κάθε ομάδα να συζητήσει για μια από τις παγκόσμιες ημέρες. Συζητήστε γιατί γιορτάζονται και πώς.*

☛ *Πείτε αν γνωρίζετε και άλλες ανάλογες παγκόσμιες μέρες (γιορτές).*

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Από τον παρακάτω διάλογο λείπουν κάποιες φράσεις. Από τον πίνακα που ακολουθεί, γράψτε μέσα στην παρένθεση τον κατάλληλο αριθμό της φράσης που λείπει, όπως στο παράδειγμα.*

Δημοσιογράφος: Με συγχωρείτε, κάνουμε ένα ρεπορτάζ για την τηλεόραση. Μπορείτε να μας απαντήσετε σε μερικές ερωτήσεις;
Κύριος: . . . . . (**2**) . . . . . ***– παράδειγμα***
Δημοσιογράφος: Πρωτομαγιά αύριο και η ερώτησή μας είναι: Γιατί τη λέμε και Εργατική Πρωτομαγιά;
Κύριος: . . . . . (...) . . . . . .
Δημοσιογράφος: Ναι, αλλά γιατί ειδικά αυτή η μέρα; Και όχι μια άλλη μέρα;
Κύριος: . . . . . (...) . . . . . .
Δημοσιογράφος: . . . . . (...) . . . . . .
Κύριος: Φυσικά. «Οκτώ ώρες δουλειάς, οκτώ ώρες ανάπαυση, οκτώ ώρες μόρφωση και ψυχαγωγία». Ας μην ξεχνούμε ότι εκείνα τα χρόνια υπήρχε μεγάλη ανεργία και οι εργάτες υπέφεραν πολύ. Από το 1889 και μετά, η 1η Μαΐου κάθε χρόνου γιορτάζεται ως η μέρα των εργατών όλου του κόσμου.
Δημοσιογράφος: . . . . . (...) . . . . . .
Κύριος: Εδώ στην Ελλάδα η εργατική Πρωτομαγιά γιορτάστηκε για πρώτη φορά το 1893 στην Αθήνα, φυσικά.
Δημοσιογράφος: . . . . . (...) . . . . . .

1	Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε.
2	Πολύ ευχαρίστως. – ***παράδειγμα***
3	Α, τώρα θέλετε να πάμε κάμποσα χρόνια πίσω. Την πρώτη Μαΐου του 1886 έγινε η «επανάσταση» των εργατών στο Σικάγο των ΗΠΑ μετά από πολλές απεργίες.
4	Εδώ στην Ελλάδα έγινε κάτι τέτοιο; Τι ξέρετε;
5	Μπορείτε να μας πείτε ποια ήταν τα αιτήματά τους;
6	Γιατί είναι η γιορτή των εργατών.

Β *Ταιριάξτε την πρώτη στήλη που έχει γιορτές με τη δεύτερη που έχει έθιμα αυτών των γιορτών, βάζοντας τον κατάλληλο αριθμό στη δεύτερη στήλη, όπως στο παράδειγμα. Οι γιορτές που πρέπει να ταιριάξετε είναι* ***έντεκα (11).***

1	Χριστούγεννα – ***παράδειγμα***	___	έρωτας
2	Πρωτοχρονιά	___	χαρταετός
3	Θεοφάνια	___	κόκκινα αυγά
4	Άγιος Βαλεντίνος	___	βασιλόπιτα
5	Αποκριές	___	λουλούδια
6	Καθαρή Δευτέρα	1	γαλοπούλα – ***παράδειγμα***
7	Πρωταπριλιά	___	Αναστενάρια
8	Πάσχα	___	παρέλαση
9	Πρωτομαγιά	___	σταυρός
10	Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη	___	φάρσα
11	ΟΧΙ	___	καρναβάλι
12	Δεκαπενταύγουστος		

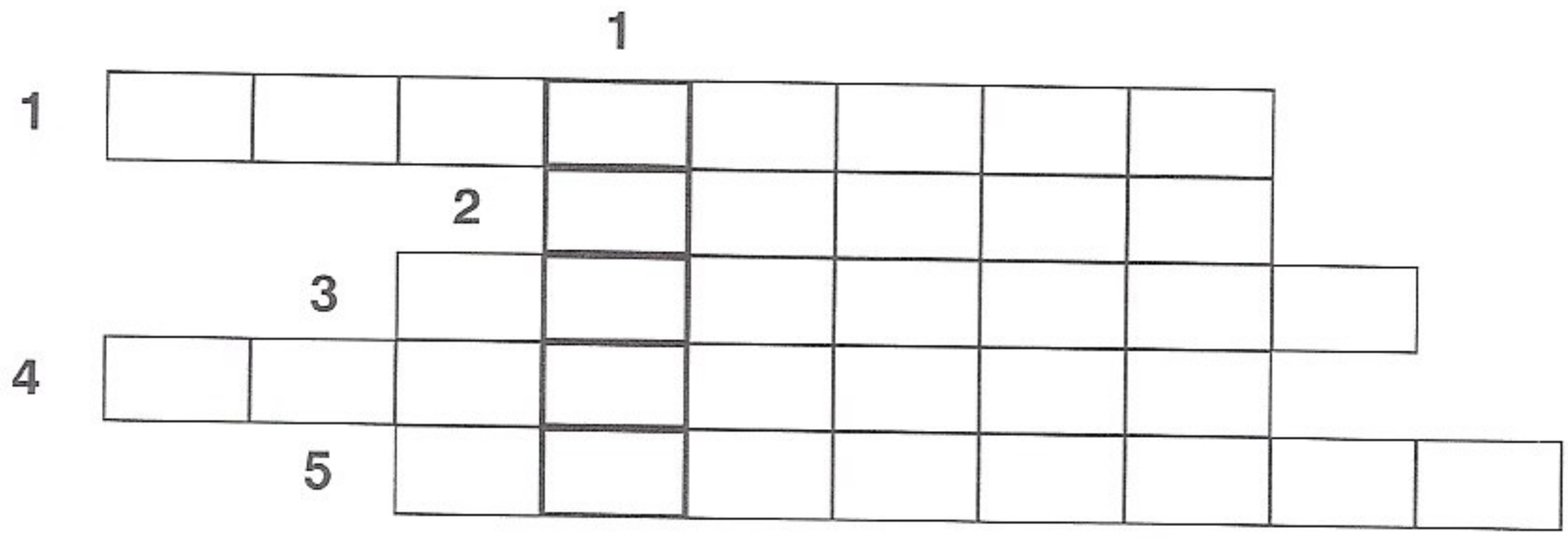
Γ *Συμπληρώστε τα κενά με λέξεις από τη στήλη δεξιά.*

Το **Άγιον Όρος** λέγεται και «**Περιβόλι της Παναγιάς**». Να γιατί:

Η παράδοση λέει πως ο Ευαγγελιστής Ιωάννης και ..... ταξίδευαν για την ..... . Περνώντας έξω από τις ακτές του Άθω, άρχισε μεγάλη θαλασσοταραχή. Βγήκαν, λοιπόν, από το πλοίο και πήγαν ..... (εκεί όπου σήμερα βρίσκεται ..... των Ιβήρων). Η Θεοτόκος είδε πόσο όμορφο ήταν αυτό το μέρος και ζήτησε από τον ..... της να της το χαρίσει. Κι έτσι το Άγιον Όρος ονομάζεται και «..... της Παναγιάς».

Περιβόλι
στο Όρος
Υιό
το μοναστήρι
η Παναγία
Κύπρο

Δ *Λύστε το σταυρόλεξο.*

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Τα γιορτάζουμε στις 6 Ιανουαρίου.
2. Δε δουλεύουμε και τα σχολεία είναι κλειστά.
3. Αυτός γιορτάζει τα Χριστούγεννα.
4. Στις 12 τα μεσάνυχτα το Μεγάλο Σάββατο.
5. Γίνεται από το στρατό και τους μαθητές την 25η Μαρτίου και την 28η Οκτωβρίου.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Την κάνουμε την Πρωταπριλιά.

Ε *Γράψτε τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις, όπως στο παράδειγμα.*

1. η παραμονή = η μέρα πριν από μια γιορτή – ***παράδειγμα***
2. η ονομαστική γιορτή =
3. τα κάλαντα =
4. οι καλικάντζαροι =
5. η νηστεία =
6. η λαγάνα =
7. η μαγειρίτσα =
8. η λαμπάδα =
9. ο πολιούχος =
10. η τρίτη ηλικία =
11. παγκόσμιος =
12. ξενόφερτος =

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

*Θα ακούσετε ένα ρεπορτάζ για τις γιορτές στην Ελλάδα. Καθώς το ακούτε, στον πίνακα που ακολουθεί, βάζετε σταυρό (+) κάτω από το **ΝΑΙ**, δίπλα στις προτάσεις που συμφωνούν με το ρεπορτάζ ή κάτω από το **ΟΧΙ**, δίπλα στις προτάσεις που δε συμφωνούν, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι **δέκα (10)** χωρίς το παράδειγμα.*

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Το ρεπορτάζ ήταν για το ραδιόφωνο. – ***παράδειγμα***		+
Η νεαρή δεν ήξερε πότε άρχισε και πότε τελείωσε ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος.		
Η δικτατορία στην Ελλάδα κράτησε έξι χρόνια.		
Η κυρία είχε ζήσει τα γεγονότα του Πολυτεχνείου.		
Ο δημοσιογράφος πήρε συνέντευξη από τρία άτομα.		
Ο νεαρός δεν ήξερε τι γιορτή ήταν στις 25 Μαρτίου.		
Η κυρία είπε ότι η χούντα είχε και τα καλά της.		
Η Επανάσταση του 1821 ήταν εναντίον του φασισμού.		
Το ΟΧΙ το γιορτάζουμε στις 28 Οκτωβρίου.		
Την επέτειο του Πολυτεχνείου τη γιορτάζουμε στις 17 Νοεμβρίου.		
Το νεαρό τον έλεγαν Ευγένιο.		

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο για τις γιορτές των αρχαίων Ελλήνων. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από την ανάλογη γιορτή, δίπλα στη σωστή πρόταση σύμφωνα με το περιεχόμενο των γιορτών, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι ***δεκατέσσερις (14)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Γιορτές των αρχαίων Ελλήνων

Σύμφωνα με τη μυθολογία ο Διόνυσος ήταν ο θεός του κρασιού, της γονιμότητας, της βλάστησης, της χαράς και της διασκέδασης. Όλοι οι αρχαίοι Έλληνες τον τιμούσαν με γιορτές που τις έλεγαν «**Διονύσια**».

Τα Διονύσια τα χώριζαν σε Μικρά και Μεγάλα.

Τα **Μικρά Διονύσια** τα γιόρταζαν οι δήμοι γύρω από την Αθήνα. Ήταν κυρίως γιορτές των αγροτών. Κάθε αγροτική δουλειά που έκαναν ομαδικά, τη συνόδευαν με μεγάλα γλέντια, πίνοντας το καινούριο κρασί.

Τα **Οσχοφόρια** ήταν κι αυτά προς τιμήν του Διόνυσου και τα γιόρταζαν την εποχή του τρύγου, την εποχή δηλαδή που μάζευαν τα σταφύλια από τα αμπέλια. Κατά τη διάρκεια της γιορτής, νέοι και νέες, που κρεμούσαν επάνω τους σταφύλια και κλαδιά αμπέλου, έκαναν αγώνες κρασιού και χορού.

Τα **Μεγάλα Διονύσια** τα χώριζαν στα **Ανθεστήρια**, στα **Λήναια** και στα **κυρίως Μεγάλα Διονύσια**.

Τα **Ανθεστήρια** τα γιόρταζαν στα τέλη Φεβρουαρίου με αρχές Μαρτίου και διαρκούσαν τρεις μέρες. Κάθε χωρικός έφερνε το καινούριο του κρασί. Έστηναν μεγάλο γλέντι και χορό και είχαν και ένα διαγωνισμό οινοποσίας. Νικητής ήταν αυτός που έπινε πιο γρήγορα το κρασί του. Επίσης, έκαναν μια «πομπή του Διόνυσου», κατά την οποία πάνω σε ένα άρμα εί-

χαν το άγαλμα του θεού Διόνυσου. Όσοι ακολουθούσαν την πομπή φορούσαν μάσκες. Λέγεται πως οι σημερινές Αποκριές (Καρναβάλι) έχουν την καταγωγή τους από τα Ανθεστήρια.

Τα **Λήναια** ήταν αγροτικά Διονύσια και τα γιόρταζαν με πομπές, μασκαρέματα, κρασί και διάφορα αστεία.

Τα **κυρίως Μεγάλα Διονύσια** τα γιόρταζαν στα τέλη Μαρτίου με αρχές Απριλίου και κρατούσαν έξι μέρες. Τα γιόρταζαν, όπως και τα Ανθεστήρια, με πομπές, αλλά με περισσότερη μεγαλοπρέπεια και επιπλέον με θεατρικές παραστάσεις.

	Μικρά Διονύσια	**Οσχοφόρια**	**Ανθεστήρια**	**Λήναια**	**κυρίως Μεγάλα Διονύσια**
αγροτικές γιορτές – ***παράδειγμα***	+				
έπαιζαν θέατρο					
γιορτή για τον τρύγο					
διάρκεια έξι ημερών					
αγώνες κρασιού					
γιορτή για το καινούριο κρασί					
διάρκεια τριών ημερών					
αγώνες χορού					
έκαναν πομπή					

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Περάσατε τις διακοπές του Πάσχα παραδοσιακά σε ένα χωριό. Γράψτε ένα γράμμα στο/η φίλο/η σας και περιγράψτε του/της πώς περάσατε.* *(130 λέξεις)*

β. *Ο Δήμαρχος της πόλης σας, μέσω της εφημερίδας, καλεί τους δημότες να κάνουν προτάσεις για εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του δωδεκαημέρου των Χριστουγέννων. Επίσης, ζητά ιδέες και προτάσεις για το στόλισμα της πόλης σας. Γράψτε ένα γράμμα και πείτε τις προτάσεις σας και τις ιδέες σας. (130 λέξεις)*

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Μετακίνηση – Ταξίδια

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ – ΤΕΛΩΝΕΙΟ

Α – Το διαβατήριό σας, παρακαλώ.

Β – Ορίστε.

Α – Επώνυμο..., όνομα..., όνομα πατρός..., ιθαγένεια..., φωτογραφία... Μάλιστα.
Έχετε να δηλώσετε αντικείμενα αξίας, φορολογούμενα;

Β – Όχι, όχι, ό,τι έχω στις αποσκευές μου είναι ρουχισμός, είδη για προσωπική μου χρήση και κάποια δώρα μικρής αξίας.

Α – Είμαστε εντάξει. Περάστε.

☛ *– Είστε υπάλληλος στο τελωνείο. Βρίσκετε στις αποσκευές ενός επιβάτη μια βιντεοκάμερα (ή φωτογραφική μηχανή), την οποία δεν είχε δηλώσει. Του μιλάτε αυστηρά και τον αναγκάζετε να πληρώσει τον ανάλογο φόρο και πρόστιμο.*
– Είστε επιβάτης σε ένα αεροπορικό ταξίδι. Στον έλεγχο του τελωνείου, δεν είχατε δηλώσει μια κάμερα (ή φωτογραφική μηχανή) με την ελπίδα να την περάσετε λαθραία χωρίς να πληρώσετε φόρο. Όμως ο υπάλληλος του τελωνείου σάς... ανακάλυψε. Σας μιλάει αυστηρά κι εσείς προσπαθείτε να δικαιολογηθείτε. Στο τέλος αναγκάζεστε να πληρώσετε φόρο και πρόστιμο.

☛ *– Είστε υπάλληλος στον έλεγχο αποσκευών και διαπιστώνετε ότι μέσα σε μια βαλίτσα ενός ταξιδιώτη, η οποία περιέχει βιβλία, υπάρχει ένας χαρτοκόπτης (ή ένα ψαλίδι). Σε έντονο ύφος του λέτε ότι έπρεπε να ξέ-*

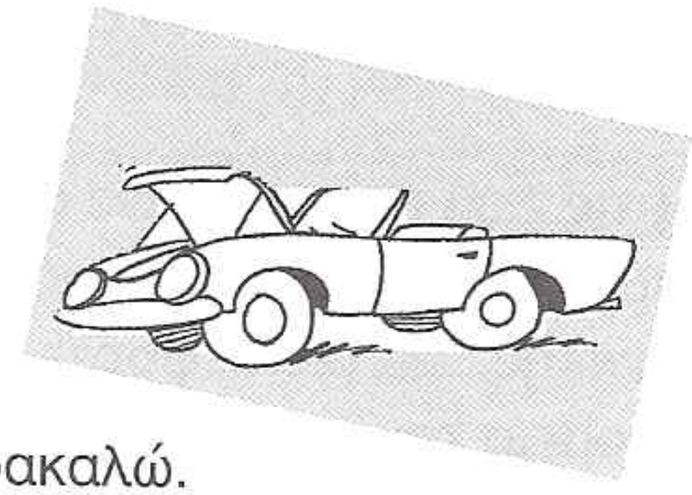
ρει πως κάποια είδη, όπως μαχαίρια, όπλα, εύφλεκτα υλικά απαγορεύονται. Του παίρνετε το χαρτοκόπτη (ή το ψαλίδι).
– Είστε ταξιδιώτης και στον έλεγχο των αποσκευών ο υπάλληλος του τελωνείου βρίσκει στην τσάντα σας ένα χαρτοκόπτη (ή ψαλίδι). Σας μαλώνει με έντονο ύφος κι εσείς προσπαθείτε να του εξηγήσετε ότι ξεχάσατε το χαρτοκόπτη (ή το ψαλίδι) μέσα στα βιβλία σας. Προσπαθείτε να τον πείσετε να μη σας τον πάρει, γιατί είναι ενθύμιο.

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ «ΡΥΘΜΟΣ»
Χρειάζεστε αυτοκίνητο για σας ή την επιχείρησή σας;
Αποκτήστε το τώρα.
Μόνο καινούρια αυτοκίνητα.
Χαμηλές τιμές για Ελλάδα και Εξωτερικό.
Ειδικές τιμές για τα Σαββατοκύριακα.
Ενοικιάσεις από 24 ώρες ως 3 χρόνια.

☛ *– Θέλετε να νοικιάσετε αυτοκίνητο. Τηλεφωνήστε σε ένα γραφείο ενοικιάσεων αυτοκινήτων. Ζητήστε πληροφορίες για τις τιμές, το χρονικό διάστημα, τις μάρκες αυτοκινήτων που διαθέτουν και την κατάσταση των αυτοκινήτων, την ασφάλεια κ.ά.*
– Έχετε γραφείο ενοικιάσεων αυτοκινήτων. Ένας κύριος/Μια κυρία σας τηλεφωνεί και σας ζητάει πληροφορίες για να νοικιάσει ένα αυτοκίνητο. Του/Της απαντάτε ευγενικά και του/της δίνετε όποια πληροφορία θέλει.

ΟΔΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ – ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

(τηλεφώνημα)

Α – Οδική βοήθεια «SOS». Λέγετε, παρακαλώ.

Β – Το αυτοκίνητό μου παρουσίασε βλάβη. Έρχεστε, σας παρακαλώ, να το δείτε και, αν είναι σοβαρή η βλάβη, να μου το μεταφέρετε στο συνεργείο;

Α – Τι βλάβη παρουσίασε;

Β – Δεν ξέρω ακριβώς. Σταμάτησα σ' ένα σηματοδότη και τότε έσβησε η μηχανή. Όταν άναψε το πράσινο και πήγα να ξεκινήσω, το αυτοκίνητο δεν έπαιρνε μπρος.

Α – Μήπως σας τελείωσε η βενζίνη;

Β – Όχι, το ρεζερβουάρ είναι γεμάτο.

Α – Πείτε μου τον αριθμό του αυτοκινήτου σας και πού βρίσκεστε.

Β – Ο αριθμός είναι «NBA 5673», άσπρο FIAT. Βρίσκομαι στη διασταύρωση των οδών Τσιμισκή και Αγίας Σοφίας, στο φανάρι. Ελάτε μόνο γρήγορα, γιατί εμποδίζω την κυκλοφορία.

Α – Σε δέκα λεπτά το πολύ θα είμαστε εκεί.

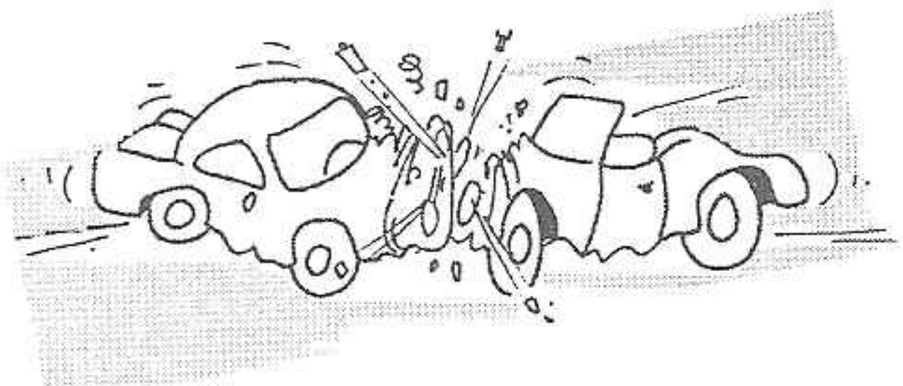
Β – Ευχαριστώ πολύ.

☛ *Χωριστείτε σε ζευγάρια. Ένας από σας καλεί την οδική βοήθεια γιατί το αυτοκίνητό σας έχει πρόβλημα στα φρένα/στο τιμόνι/στις ταχύτητες/στους τροχούς/στα λάστιχα/στη μηχανή/στο ψυγείο. Ένας άλλος απαντά στο τηλέφωνο και κάνει διάφορες ερωτήσεις για να καταλάβει τι έχει το αυτοκίνητο και σταμάτησε.*

☛ *– Είστε μηχανικός της οδικής βοήθειας και σας κάλεσε ένας πελάτης. Όταν πάτε, διαπιστώνετε ότι δεν υπάρχει βλάβη στο αυτοκίνητό του, αλλά ότι... δεν έχει βενζίνη.*

– Είστε πελάτης εταιρίας οδικής βοήθειας και όταν σας λέει ο μηχανικός ότι το αυτοκίνητό σας δεν έχει βενζίνη, αισθάνεστε πολύ άσχημα για την αφηρημάδα σας. Προσπαθείτε να δικαιολογηθείτε.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΚΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Σήμερα στις 7:30 το πρωί έγινε αυτοκινητικό δυστύχημα στην περιφερειακή οδό της Θεσσαλονίκης. Μεγάλο φορτηγό ξέφυγε από την πορεία του, μπήκε στο αντίθετο ρεύμα και συγκρούστηκε με ένα επιβατικό αυτοκίνητο. Τρία αυτοκίνητα που ακολουθούσαν έπεσαν πάνω τους. Στον τόπο του δυστυχήματος ήρθαν αμέσως η Τροχαία, η Άμεση Δράση και ασθενοφόρα. Ευτυχώς δεν υπήρχαν θύματα. Οι περισσότεροι επιβάτες βγήκαν από τα αυτοκίνητά τους με ελαφρά τραύματα. Σύμφωνα με τις έρευνες της Τροχαίας, το δυστύχημα οφείλεται στις άσχημες καιρικές συνθήκες και στην υπερβολική ταχύτητα.

☛ *Είχατε ποτέ σας κανένα ατύχημα με το αυτοκίνητο ή με τη μηχανή σας; Αν ναι, περιγράψτε το. Αν όχι, πείτε για κάποιο τροχαίο δυστύχημα που είδατε, ακούσατε ή διαβάσατε στην εφημερίδα.*

☛ *– Είστε δημοσιογράφος και πήγατε στον τόπο όπου έγινε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Για να κάνετε το ρεπορτάζ σας, ζητήστε πληροφορίες από κάποιο άτομο που είδε το δυστύχημα.*
– Ήσασταν μπροστά την ώρα που έγινε το δυστύχημα. Πείτε στο δημοσιογράφο τι είδατε.

ΣΗΜΑΤΑ ΤΡΟΧΑΙΑΣ

		
Υποχρεωτική διακοπή πορείας	**Απαγορεύεται η στροφή δεξιά**	**Υποχρεωτική πορεία αριστερά**

☛ *Κάντε μια δημοσκόπηση (ένα γκάλοπ), ρωτήστε έναν έναν όλους τους σπουδαστές να πουν τη γνώμη τους στις ακόλουθες ερωτήσεις και βγάλτε όλοι μαζί τα συμπεράσματά σας.*

α. *Ποιες νομίζετε ότι είναι οι αιτίες που γίνονται πολλά αυτοκινητικά δυστυχήματα;*

β. *Ποιες είναι οι αιτίες που γίνονται πολλά δυστυχήματα με μηχανές;*

☛ *– Είστε 16 χρονών και θέλετε να βγάλετε δίπλωμα οδήγησης για μοτοσικλέτα και να σας αγοράσουν οι γονείς σας μηχανή. Αυτοί δε συμφωνούν, αλλά εσείς επιμένετε και προσπαθείτε να τους πείσετε. Επίσης, τους υπόσχεστε ότι θα είστε πολύ προσεκτικός και δε θα τρέχετε.*

– Το παιδί σας θέλει να βγάλει δίπλωμα οδήγησης μοτοσικλέτας και να του αγοράσετε μια μηχανή. Εσείς δε συμφωνείτε, γιατί φοβάστε και προσπαθείτε να του εξηγήσετε τους λόγους που δε θέλετε να πάρει μηχανή.

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΙΡΟΥ

Πριν ξεκινήσετε για ταξίδι με το αυτοκίνητό σας, δείτε το μετεωρολογικό δελτίο από την εφημερίδα, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, το Internet ή τηλεφωνήστε στο 149.

Για αύριο σε όλη τη χώρα προβλέπονται τοπικές νεφώσεις με ασθενείς χιονοπτώσεις ή χιονόνερο από τις βραδινές ώρες. Οι άνεμοι θα πνέουν βόρειοι μέτριοι μέχρι ισχυροί. Η θάλασσα θα είναι ταραγμένη. Η θερμοκρασία θα σημειώσει μικρή πτώση και θα φτάσει στα βόρεια στους -4° C.

Σύμβολα

Αίθριος

Σχεδόν αίθριος

Συννεφιά

Αραιή συννεφιά

Άστατος με βροχή

Ασθενής βροχή

Βροχή

Άστατος με καταιγίδες

Καταιγίδες

Χιόνια

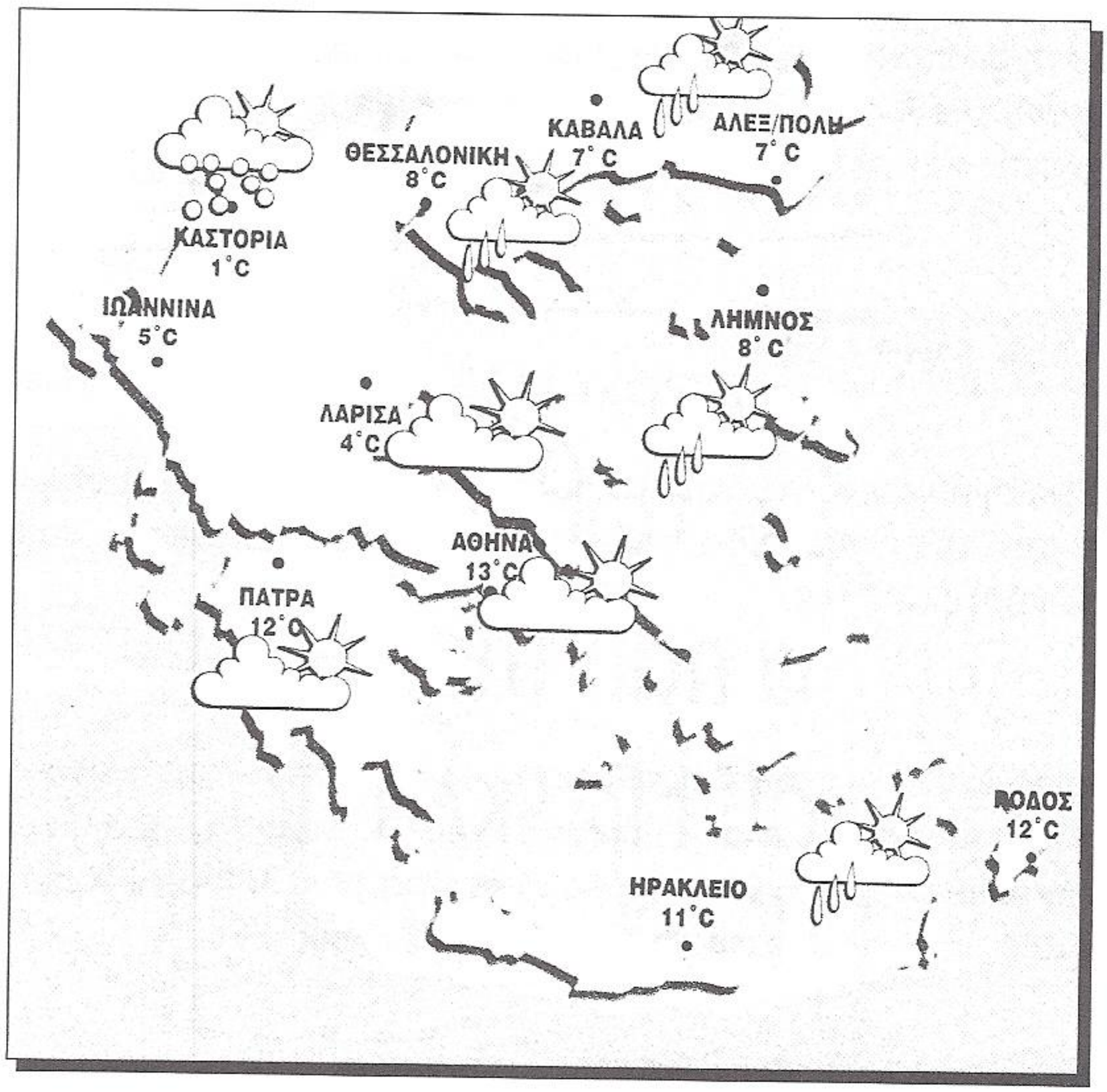

Κατεύθυνση ανέμων

Ήρεμη θάλασσα

Ταραγμένη θάλασσα

Τρικυμιώδης θάλασσα

Ο καιρός

☛ *Δείτε τον παραπάνω χάρτη της Ελλάδας και πείτε τι καιρό θα κάνει σε κάθε περιοχή της Ελλάδας. Αρχίστε έτσι:*
«Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) για αύριο προβλέπει...»

ΟΡΓΑΝΩΣΤΕ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Σε παιχνίδι μετατρέπει το Internet τις καλοκαιρινές σας διακοπές. Οι χρήστες του δικτύου μπορούν εύκολα να πάρουν τις πληροφορίες που θέλουν. Να διαλέξουν το μέρος που θα πάνε, το ξενοδοχείο, και ακόμα να κλείσουν εισιτήρια.

- Ξενοδοχεία
- Αεροπορικά
- Πακέτα εκδρομών
- Ενοικιάσεις αυτοκινήτων
- Ακτοπλοϊκά
- Κρουαζιέρες
- Δρομολόγια λεωφορείων
- Εκθέσεις
- Πολιτιστικά
- Ειδικές προσφορές
- Συνεργαζόμενα πρακτορεία
- Κάντε click και κερδίστε
- Ισοτιμίες νομισμάτων

Νομίζετε ότι έχετε μπει σε μια συνηθισμένη τουριστική σελίδα του Διαδικτύου...

Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι δυνατότητες σας δίνονται...

Ταξιδέψτε στην Ελλάδα και όχι μόνο, χρησιμοποιώντας το ποντίκι του Η/Υ.

Μέσα από το WEB SITE μπορείτε να ενημερωθείτε για:

☑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ☑ ΠΑΚΕΤΑ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

☑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

☑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

☛ *Δείτε την παραπάνω «ιστοσελίδα» και ετοιμαστείτε να παίξετε το «ζωντανό» Internet.*
Χωριστείτε σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα θα ετοιμάσει απαντήσεις για όσες πληροφορίες δίνει η ιστοσελίδα και η άλλη ομάδα θα ζητάει πληροφορίες.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Γράψτε στα κενά λέξεις παράγωγες ή σύνθετες με τις ακόλουθες λέξεις. Δίπλα σάς δίνουμε την ερμηνεία τους. Κάθε λέξη έχει τόσα γράμματα όσες είναι και οι παύλες.*

α. «τροχός»

1. ο τροχός = η ρόδα
2. ο _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ = ο αστυνομικός που ρυθμίζει την κίνηση στους δρόμους
3. το _ _ _ _ _ _ _ _ _ = το μεταφορικό μέσο που κινείται πάνω σε ρόδες
4. η _ _ _ _ _ _ = τμήμα της αστυνομίας, αρμόδιο για την κίνηση στους δρόμους
5. το _ _ _ _ _ _ _ _ _ = μικρό σπίτι πάνω σε ρόδες
6. το _ _ _ _ _ _ ατύχημα = το ατύχημα που έγινε στο δρόμο με κάποιο μεταφορικό μέσο

β. «δρόμος»

1. ο δρόμος = η οδός
2. το _ _ _ _ _ _ _ _ _ = το μέρος που προσγειώνονται και απογειώνονται τα αεροπλάνα
3. ο _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ σταθμός = ο σταθμός των τρένων
4. ο _ _ _ _ _ _ _ _ _ = δρόμος μόνο μιας κατεύθυνσης
5. το _ _ _ _ _ _ _ _ _ = η κίνηση ενός μέσου συγκοινωνίας σε καθορισμένο χρόνο
6. ο _ _ _ _ _ _ _ _ _ = ο δρόμος από όπου πηγαίνουν μόνο πεζοί και όχι τροχοφόρα

Β *Αντικαταστήστε τις λέξεις που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα με τις συνώνυμες λέξεις από τον παρακάτω πίνακα, γράφοντας στον πίνακα τον κατάλληλο αριθμό δίπλα στη λέξη, όπως στο παράδειγμα.Οι σωστές απαντήσεις είναι **εννέα (9)** χωρίς το παράδειγμα.*

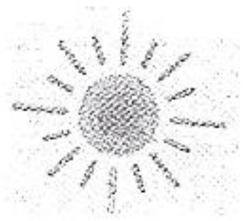
Την περασμένη βδομάδα νοίκιασα ένα **αμάξι (1)** ***(παράδειγμα)*** για να πάω με την οικογένειά μου ένα ταξίδι. Φορτώσαμε **τις τσάντες και τις βαλίτσες (2)** στο αυτοκίνητο και ξεκινήσαμε. Την προηγούμενη μέρα ακούσαμε **στο μετεωρολογικό δελτίο (3)** ότι ο καιρός θα είναι σχετικά καλός. Δυστυχώς, όμως, **ο καιρός ήταν άσχημος (4)** με αποτέλεσμα να έχουμε προβλήματα στη διαδρομή. Κάποια στιγμή μάλιστα έβρεχε τόσο πολύ που σε μια διασταύρωση δεν είδα **ένα φανάρι (5)** που ήταν κόκκινο. Εκεί ήταν ένας τροχονόμος που με σταμάτησε και πολύ ειρωνικά μου είπε: «Δεν ξέρετε, κύριε, ότι **δεν επιτρέπεται (6)** να περνάτε με κόκκινο φανάρι;». Πλήρωσα φυσικά πρόστιμο και πήγα να ξεκινήσω. Όμως, το αυτοκίνητο **δεν έπαιρνε μπρος (7)**. Με έπιασε απελπισία. Έβλεπα τα άλλα αυτοκίνητα να τρέχουν με **πολύ μεγάλη (8)** ταχύτητα και να μας προσπερνούν και εγώ ήμουν ακόμη στη μέση της διαδρομής. Ευτυχώς, ξαφνικά όλα άλλαξαν. Σταμάτησε η βροχή και το αυτοκίνητο πήρε μπρος. Έτσι χαρούμενοι πια συνεχίσαμε το ταξίδι μας **με ήλιο (9)** και φτάσαμε στον προορισμό μας χωρίς κανένα άλλο πρόβλημα.

___	στο δελτίο καιρού
___	υπερβολική
___	απαγορεύεται
___	στο δρόμο
1	αυτοκίνητο – ***παράδειγμα***
___	οι καιρικές συνθήκες ήταν άσχημες
___	στη διασταύρωση
___	η βροχή
___	τις αποσκευές
___	ένα σηματοδότη
___	δεν ξεκινούσε
___	με ηλιοφάνεια

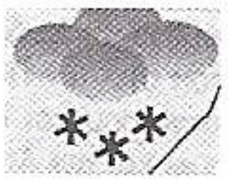
Γ *Στην πρώτη στήλη υπάρχουν σήματα της Τροχαίας. Στη δεύτερη γράφει τι σημαίνουν αυτά. Ενώστε την πρώτη με τη δεύτερη στήλη βάζοντας τον κατάλληλο αριθμό στη δεύτερη, όπως στο παράδειγμα.*

1		___	Απαγορεύεται η είσοδος σε όλα τα οχήματα.
2		1	Απαγορεύεται η στροφή αριστερά. ***– παράδειγμα***
3		___	Η κυκλοφορία ρυθμίζεται με τρίχρωμο φωτεινό σηματοδότη.
4		___	Απαγορεύεται η είσοδος σε ποδήλατα.
5		___	Υποχρεωτική διαδρομή κυκλικού κόμβου.

Δ *Δείτε τα παρακάτω σύμβολα και γράψτε τι καιρό δείχνουν.*

Ε *Γράψτε τι σημαίνουν οι λέξεις ή οι φράσεις, όπως στο παράδειγμα.*

1	ο άνεμος – ***παράδειγμα***	ο αέρας
2	ασθενής	
3	πνέουν	
4	ισχυρός	
5	νεφώσεις	
6	παγετός	
7	άνοδος θερμοκρασίας	
8	πτώση θερμοκρασίας	
9	καύσωνας	
10	χιονόπτωση	
11	ηλιοφάνεια	
12	επιδείνωση του καιρού	
13	χιονόνερο	
14	βελτίωση του καιρού	
15	αίθριος καιρός	

ΣΤ *Πόσο καλοί ψυχολόγοι είστε;*

Τι χρώμα αυτοκίνητο έχετε;

Ξέρετε ότι το χρώμα του αυτοκινήτου μας δείχνει το χαρακτήρα μας;

α. *Πείτε στο/στη διπλανό/ή σας να βάλει ένα ✓ στο χρώμα που προτιμάει για το αυτοκίνητό του/της.*

β. *Διαβάστε παρακάτω τι λέει για το χαρακτήρα του/της, σύμφωνα με το χρώμα της προτίμησής του/της.*

γ. *Μπορείτε να κάνετε το ίδιο και με τον εαυτό σας.*

δ. *Ταιριάζουν οι χαρακτηρισμοί με το χαρακτήρα του/της/σας; (Γράψτε μια παράγραφο).*

α.

μαύρο	
κόκκινο	
λευκό	
μπλε	
πράσινο	
ασημί	
παστέλ	

β.

μαύρο:	Δείχνει φιλόδοξα και σίγουρα άτομα.
κόκκινο:	Δείχνει σιγουριά, αυθορμητισμό και κέφι για ζωή.
λευκό:	Δείχνει απόμακρους, μεθοδικούς και δημιουργικούς ανθρώπους.
μπλε:	Δείχνει κοινωνικούς, χαρούμενους ανθρώπους.
πράσινο:	Δείχνει μονότονους, «στενόμυαλους» ανθρώπους.
ασημί:	Δείχνει στιλ, φινέτσα και χαρακτήρες που τους αρέσει να ξεχωρίζουν.
παστέλ:	Δείχνει ντροπαλούς και καταθλιπτικούς χαρακτήρες.

δ. . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ακούστε προσεκτικά τις οδηγίες για σωστή οδική συμπεριφορά. Καθώς ακούτε, κρατήστε σύντομες σημειώσεις για κάθε συμβουλή, όπως στο παράδειγμα. Οι σημειώσεις που πρέπει να κρατήσετε είναι ***δώδεκα (12)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

1. Μην τρέχετε πολύ. – ***παράδειγμα***
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....
12. .....
13. .....

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

*Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω συμβουλές για ένα καλό ταξίδι. Στον πρώτο πίνακα το κείμενο είναι χωρισμένο σε παραγράφους. Στο δεύτερο πίνακα υπάρχουν οι τίτλοι κάθε παραγράφου. Γράψτε τον κατάλληλο αριθμό δίπλα σε κάθε τίτλο, όπως στο παράδειγμα. Στον πίνακα υπάρχουν και τίτλοι που δεν αντιστοιχούν σε καμία παράγραφο. Οι σωστές απαντήσεις είναι **δέκα (10)** χωρίς το παράδειγμα.*

1	Σας έτυχε μια καλοκαιρινή εξόρμηση, μετά από ένα φορτωμένο χειμώνα, να ξεκινά με τις καλύτερες προοπτικές και να καταλήγει σε μια ατέλειωτη ταλαιπωρία; Αν ναι, μάθετε από τα λάθη σας. Αν όχι, για να μην έρθετε σε μια τέτοια θέση, λάβετε υπόψη σας κάποιες απλές συμβουλές. – ***παράδειγμα***
2	Για να υπολογίσετε από τώρα σε ποιους τομείς πρέπει να δώσετε ιδιαίτερη προσοχή, σας δίνουμε μια λίστα με παράπονα που έκαναν πέρσι το καλοκαίρι 5.000 τουρίστες (Έλληνες και ξένοι). Τα παράπονα είναι τα εξής:
3	• Σε πολλές περιπτώσεις οι τιμές είναι φουσκωμένες, γιατί κάποιοι θεωρούν ότι μπορούν να ξεγελούν τους τουρίστες.
4	• Η παροχή υπηρεσιών δεν είναι καλή. Κακή εξυπηρέτηση, καθυστερήσεις στο σερβίρισμα, κακές και όχι ιδιαίτερα καθαρές κουζίνες.
5	• Χαλασμένα τρόφιμα που καμιά φορά προσφέρονται από τουριστικές επιχειρήσεις.
6	• Οι υπάλληλοι πολλές φορές αρνούνται να εξυπηρετήσουν τους πελάτες με το σωστό τρόπο.
7	• Συνηθισμένο φαινόμενο είναι οι μεγάλες καθυστερήσεις στα δρομολόγια πλοίων. Επίσης, η υπερφόρτωση των πλοίων που οφείλεται στην έκδοση περισσότερων εισιτηρίων απ' ό,τι επιτρέπεται, με αποτέλεσμα οι επιβάτες να μη βρίσκουν θέση ούτε στο κατάστρωμα.

8	• Οι συχνές καθυστερήσεις στα δρομολόγια αναγκάζουν τους επιβάτες να περιμένουν πολλές ώρες στις αίθουσες των αεροδρομίων.
9	• Πολλές φορές οι χώροι διαμονής και οι εγκαταστάσεις δεν είναι καλές.
10	• Πολλές φορές τα μεταφορικά μέσα που έχουν την... ατυχία να νοικιάσουν οι τουρίστες δεν είναι σε καλή κατάσταση.
11	• Πολλές επιχειρήσεις ρυπαίνουν το περιβάλλον και τα νυχτερινά κέντρα ενοχλούν με το θόρυβο που προκαλούν.

	Περιβάλλον και ηχορύπανση
	Ενοικιάσεις αυτοκινήτων ή μοτοσικλετών
1	Συμβουλές για... ένα καλό ταξίδι – ***παράδειγμα***
	Ξενοδοχεία χωρίς κλιματισμό
	Κακές υπηρεσίες στις τουριστικές επιχειρήσεις
	Υπηρεσίες στα κέντρα και τα εστιατόρια
	Αεροπορικές μεταφορές
	Η παραλία μακριά από το ξενοδοχείο
	Μαύρη λίστα παραπόνων
	Κακή ποιότητα των τροφίμων
	Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια
	Βρόμικες παραλίες
	Υψηλές τιμές
	Θαλάσσιες μεταφορές

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Ξεκινήσατε να πάτε για το Σαββατοκύριακο με νοικιασμένο αυτοκίνητο στο φίλο σας, που μένει σε ένα χωριό 150 χιλιόμετρα μακριά από την πόλη σας. Από την αρχή είχατε προβλήματα. Ο καιρός δεν ήταν καλός. Σας σταμάτησε ο τροχονόμος για μια παράβαση που κάνατε. Το αυτοκίνητο δεν ήταν καλό και χάλασε στο δρόμο, καλέσατε την οδική βοήθεια και τελικά επιστρέψατε στο σπίτι σας. Γράψτε ένα γράμμα στο φίλο σας και περιγράψτε του όλα τα προβλήματα που είχατε. (130 λέξεις)*

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

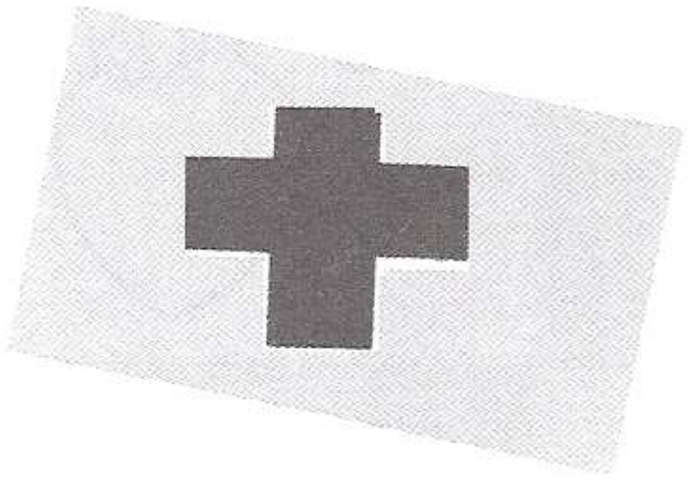
. . . . . .

β. *Θέλετε να κάνετε μια ομαδική εκδρομή με τους συμφοιτητές σας. Γράψτε σε ένα πρακτορείο ταξιδίων ένα γράμμα και ζητήστε να σας οργανώσει την εκδρομή. Γράψτε πόσα άτομα θα είστε, πού θέλετε να πάτε, με τι μέσο θέλετε να πάτε, ποια αξιοθέατα θέλετε να δείτε, πού θέλετε να μείνετε και ό,τι άλλο νομίζετε. Ρωτήστε αν μπορεί να σας οργανώσει τη συγκεκριμένη εκδρομή και πόσο θα στοιχίσει. (130 λέξεις)*

ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

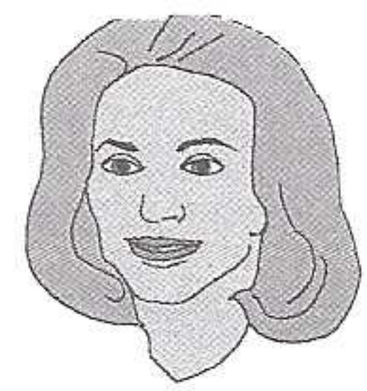
Υγεία / Περίθαλψη

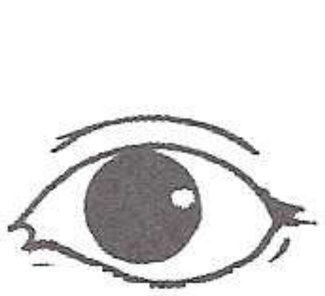
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

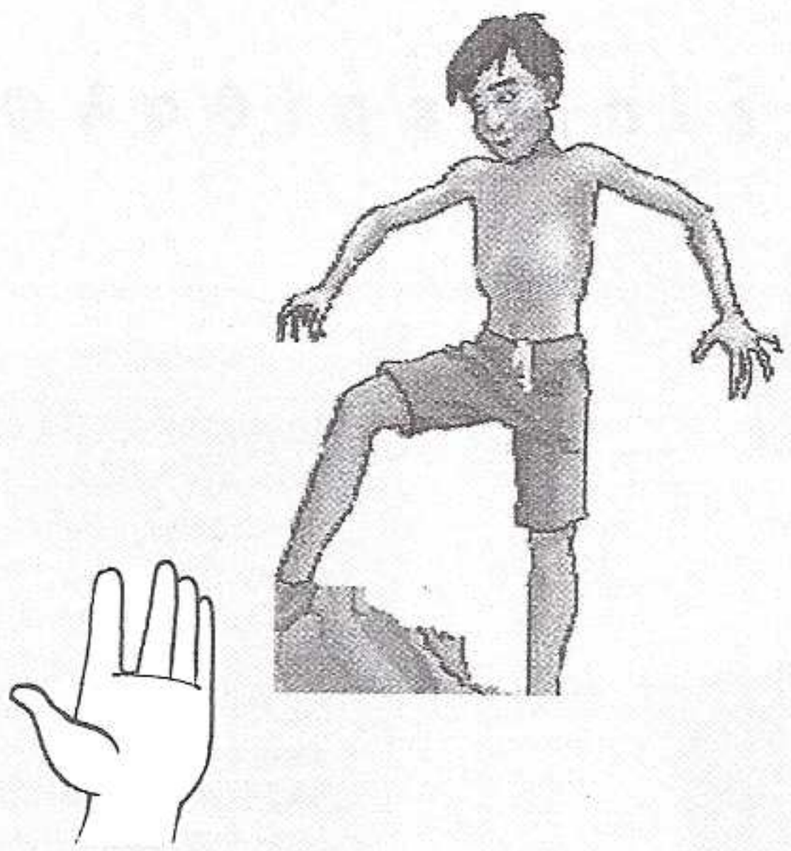

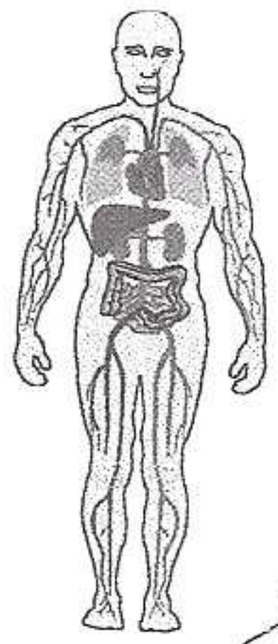
- **ΕΦΗΜΕΡΕΥΟΝΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:**
  ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ: (τηλ. 031.0.837925) για περιστατικά παθολογικά, καρδιολογικά, πνευμονολογικά, νευρολογικά, παιδιατρικά, νεογνών, χειρουργικά, ουρολογικά, μαιευτικά, νευροχειρουργικά, οφθαλμολογικά, ΩΡΛ, παιδοχειρουργικά, παιδοορθοπαιδικά, αξονικού τομογράφου, οδοντιατρικά.
  "ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ" - ΦΟΙΝΙΚΑ: (τηλ. 031.0.493400) για περιστατικά παθολογικά, καρδιολογικά, χειρουργικά, ορθοπαιδικά.

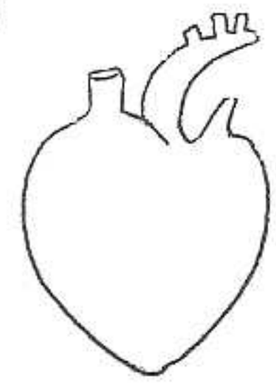
Σμαρώ: Μηνά, τρέξε, ο παππούς δεν είναι καλά.
Μηνάς: Τι έπαθε;
Σμαρώ: Πονάει στο στήθος, ιδρώνει και είναι πολύ χλωμός.
Μηνάς: Τι λες, να καλέσουμε γιατρό στο σπίτι;
Σμαρώ: Μπα, είναι πολύ άσχημα ο καημένος. Νομίζω ότι πρέπει να τον πάμε στο νοσοκομείο ή σε καμιά ιδιωτική κλινική.
Μηνάς: Εγώ λέω στο νοσοκομείο. Εκεί θα του κάνουν και όλες τις απαραίτητες εξετάσεις και αναλύσεις.
Σμαρώ: Εντάξει τότε. Μόνο κάνε γρήγορα. Ψάξε στην εφημερίδα ή πάρε το 106 να δούμε ποιο νοσοκομείο εφημερεύει.
Μηνάς: Να καλέσουμε ασθενοφόρο ή να τον πάμε με το δικό μας αυτοκίνητο;
Σμαρώ. Ασθενοφόρο. Πάρε το 166, το ΕΚΑΒ, για σιγουριά.
Μηνάς: Έγινε. Εσύ ετοίμασέ τον κι εγώ τηλεφωνώ. Α, μην ξεχάσεις να πάρεις μαζί σου τα φάρμακά του για να τα δείξουμε στους γιατρούς και το βιβλιάριο ασθενείας του.

τα μαλλιά	τα χείλη	ο αγκώνας	οι πνεύμονες
το μέτωπο	το αυτί	η παλάμη	η καρδιά
το μάτι	το κεφάλι	το δάχτυλο	ο στομάχι
το φρύδι	ο λαιμός	η μέση	τα έντερα
το μάγουλο	ο ώμος	το πόδι	τα οστά (τα κόκαλα)
το πιγούνι	η πλάτη	ο μηρός	τα νεφρά
η μύτη	το στήθος	η γάμπα	το ήπαρ (το συκώτι)
το στόμα	το χέρι	το γόνατο	η σπονδυλική στήλη
το δόντι	το μπράτσο	ο αστράγαλος	

☛ *Πείτε τι κάνουμε για να πάμε κάποιο στο νοσοκομείο, σύμφωνα με το διάλογο.*

☛ *Τηλεφωνήστε στο 106, ακούστε ποια νοσοκομεία και κλινικές εφημερεύουν σήμερα και σημειώστε τα.*

☛ *Κάποιος από την οικογένειά σας αρρωσταίνει ξαφνικά. Συζητήστε με τον άντρα σας/τη γυναίκα σας το πρόβλημα υγείας που έχει και αποφασίστε τι θα κάνετε. Με τη βοήθεια των παραπάνω σκίτσων και του λεξιλογίου κάντε το διάλογο.*

☛ *– Η γιαγιά σας αρρώστησε και πιστεύετε ότι το πρόβλημά της είναι σο-*

βαρό και πρέπει να την πάτε στο νοσοκομείο. Ο/Η αδελφός/ή σας διαφωνεί και προσπαθείτε να τον/ την πείσετε.
– Εσείς πιστεύετε ότι το πρόβλημα της γιαγιάς σας δεν είναι σοβαρό, γιατί η γιαγιά σας είναι φοβητσιάρα και υπερβολική. Προσπαθείτε να πείσετε τον/την αδελφό/ή σας να την κρατήσετε στο σπίτι και να φωνάξετε το γιατρό.

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

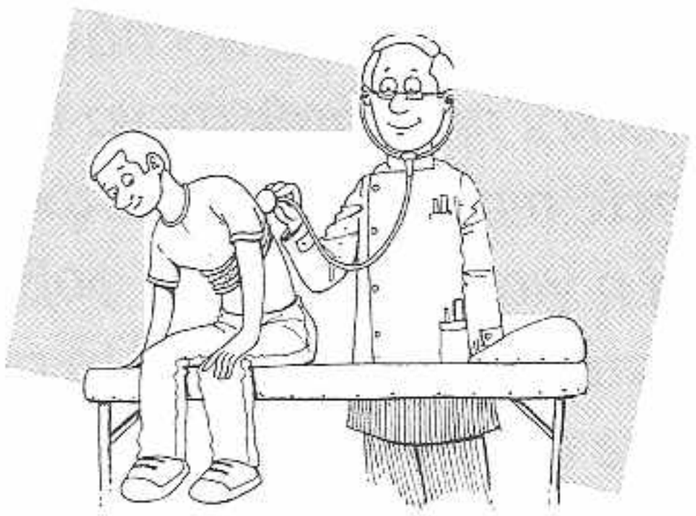
(αυτόματος τηλεφωνητής)

«Έχετε καλέσει το ιατρείο του Αντώνη Πάλα, γιατρού παιδιάτρου. Ο γιατρός δέχεται με ραντεβού 6 με 8 το απόγευμα, από Δευτέρα ως Παρασκευή. Για να κλείσετε ραντεβού τηλεφωνήστε πρωινές ώρες».

(τηλεφώνημα)

Α – Ιατρείο Αντώνη Πάλα. Λέγετε, παρακαλώ.
Β – Θα ήθελα να κλείσω ένα ραντεβού για να φέρω το γιο μου.
Α – Πείτε μου το όνομά σας και το πρόβλημα που έχει ο γιος σας.
Β – Μαρία Αλεξίου και ο γιος μου λέγεται Κωνσταντίνος. Από χθες το βράδυ έχει πυρετό και το σώμα του έχει γεμίσει κόκκινα σπυράκια. Μάλλον πρόκειται για παιδική αρρώστια, αλλά πρέπει οπωσδήποτε να τον δει ο γιατρός.
Α – Μάλιστα. Σήμερα το απόγευμα στις επτά σας βολεύει να τον φέρετε;
Β – Ναι, βέβαια. Σας ευχαριστώ.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑΤΡΩΝ

Ακτινολόγος	**Μαιευτήρας-Γυναικολόγος**	**Παθολόγος**
Αλλεργιολόγος	**Μικροβιολόγος**	**Παιδίατρος**
Αναισθησιολόγος	**Νευρολόγος**	**Πλαστικός Χειρούργος**
Γαστρεντερολόγος	**Οδοντίατρος**	**Χειρούργος**
Δερματολόγος	**Ορθοπεδικός**	**Ψυχίατρος**
Καρδιολόγος	**Οφθαλμίατρος**	**Ωτορινολαρυγγολόγος/ Ω.Ρ.Λ. (ωριλά)**

☛ *Με τη βοήθεια του παραπάνω πίνακα και τα μέρη του σώματος από τον πίνακα της σελίδας 100 κάντε σύντομους διαλόγους, όπως στο παράδειγμα:*

– Αχ, μου πονάει το δόντι μου!

– Γρήγορα στον οδοντίατρο.

☛ *Έχετε κάποιο πρόβλημα υγείας. Τηλεφωνήστε στον ειδικό γιατρό, πείτε του τι έχετε και κλείστε ραντεβού για να πάτε στο ιατρείο του να σας εξετάσει.*

☛ *Είστε στο ιατρείο. Περιγράψτε το πρόβλημά σας στο γιατρό.*

☛ *Ένας από την τάξη λέει ένα μικρό πρόβλημα υγείας που έχει. Οι άλλοι του λέτε τι να κάνει για να γίνει καλά χωρίς να πάει στο γιατρό. Παίξτε, όπως στο παράδειγμα.*

– Έχω βήχα.
– Πιες ένα ζεστό τσάι.
– Πάρε σιρόπι.
– Μην καπνίσεις.
– Μη βγεις έξω.

☛ *– Πονάει η κοιλιά σας και πιστεύετε ότι πρέπει να σας εξετάσει ένας γαστρεντερολόγος. Ο φίλος/Η φίλη σας πιστεύει ότι είστε υπερβολικός/ή και σας λέει διάφορα «πρακτικά» φάρμακα. Εσείς δεν τα θέλετε καθόλου τα πρακτικά, γιατί πιστεύετε πως θα σας κάνουν πιο πολύ κακό.*
– Πονάει η κοιλιά του φίλου/της φίλης σας και δεν πιστεύετε ότι πρέπει να πάει σε γαστρεντερολόγο, γιατί θα του/της κάνει πολύ δύσκολες εξετάσεις. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε να πάρει ένα πολύ καλό «φάρμακο» της γιαγιάς σας. Αυτός/Αυτή όμως δε θέλει.

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ

Έχετε πάει ποτέ σε οδοντίατρο; Αν όχι, σας εύχομαι να μην πάτε ποτέ. Να τι έπαθα την περασμένη εβδομάδα.

Παρασκευή βράδυ. Ξαπλωμένος στον καναπέ έπινα το ουισκάκι μου και έτρωγα ξηρούς καρπούς. Ξαφνικά ακούγεται ένα «κρατς» και ταυτόχρονα ένας δυνατός πόνος. Καταλαβαίνετε τι είχε συμβεί. Κομμάτια το δόντι μου.

Ψάχνω, βρίσκω εφημερεύον οδοντιατρείο και σε λίγη ώρα βρίσκομαι καθισμένος στην καρέκλα του οδοντογιατρού, που μου θυμίζει ηλεκτρική καρέκλα. Ο οδοντίατρος ετοιμάζει τα εργαλεία του, κοιτάζει μέσα στο στόμα μου και μου λέει: «Ποπό, χάλια είναι το δόντι σας». Κρύος ιδρώτας με έλουσε, μόλις το άκουσα.

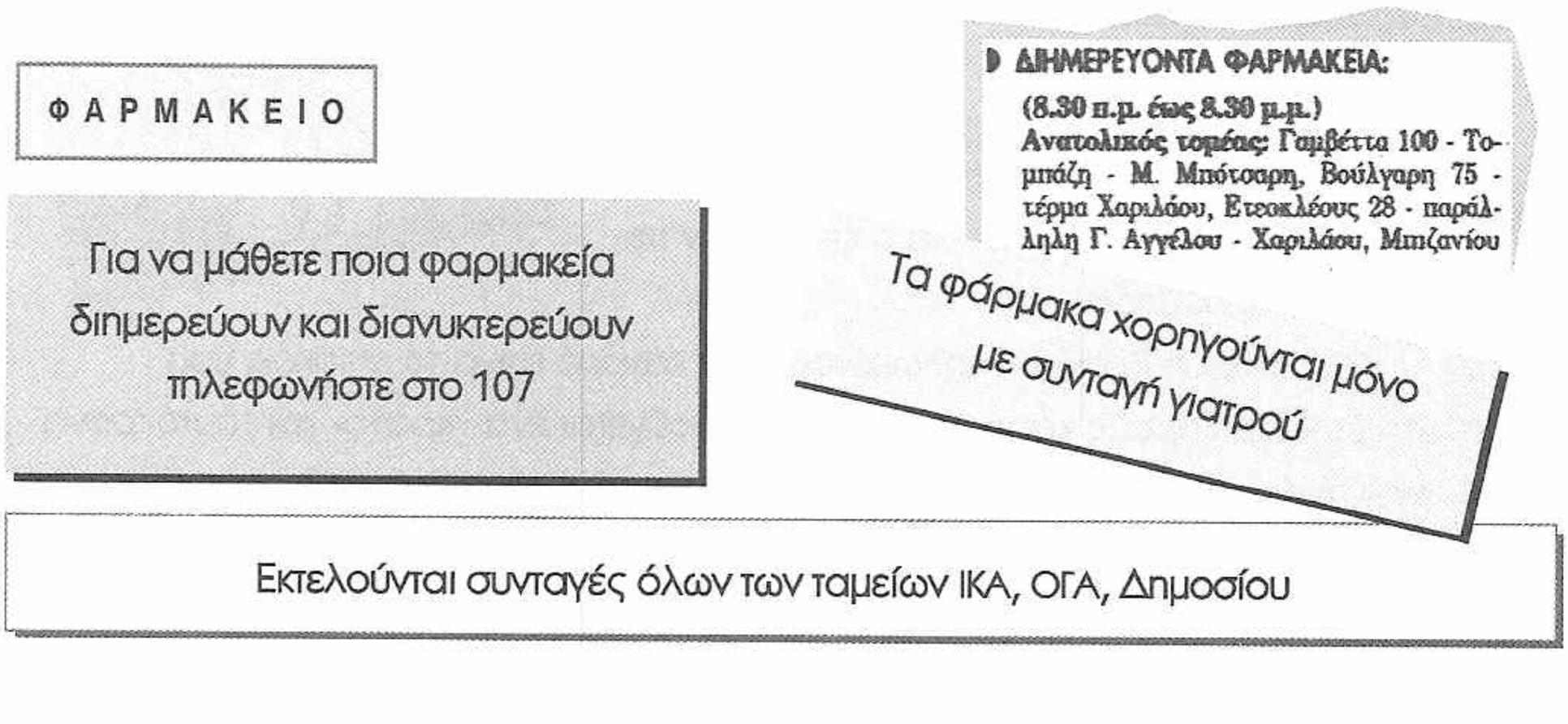
Στην αρχή μου έκανε μια ένεση για να μην πονέσω –εγώ όμως πόνεσα– και άρχισε να μου βάζει διάφορα εργαλεία στο στόμα μου. Μετά από δέκα με δεκαπέντε λεπτά, που εμένα μου φάνηκαν αιώνας, μου λέει: «Τελειώσαμε. Το σώσαμε το δόντι. Το σφράγισα και τώρα είναι γερό σαν πρώτα. Μόνο που την άλλη φορά που θα φάτε ξηρούς καρπούς, να είστε πιο προσεκτικός».

☛ *Έχετε ένα πρόβλημα με τα δόντια σας και πηγαίνετε στον οδοντογιατρό. Την ώρα που βγαίνετε από το οδοντιατρείο, συναντάτε ένα φίλο/μια φίλη σας. Του/Της περιγράφετε τι σας έκανε ο οδοντογιατρός.*

☛ *Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω λέξεις και πείτε τι πρέπει να κάνουμε για να έχουμε γερά δόντια:*

η οδοντόβουρτσα, η οδοντόκρεμα, βουρτσίζω, ξεπλένω

☛ *– Είστε από τους ανθρώπους που φοβούνται τους οδοντογιατρούς. Γι' αυτό τους αποφεύγετε και δεν πηγαίνετε παρά μόνο αν έχετε σοβαρό πρόβλημα. Τώρα που σας πονάει το δόντι, πάλι δε θέλετε να πάτε. Ο φίλος/Η φίλη σας σας συμβουλεύει να πάτε οπωσδήποτε.*
– Ο φίλος/Η φίλη σας αποφεύγει να πηγαίνει στον οδοντίατρο. Και τώρα που πονάει το δόντι του/της πάλι δε θέλει να πάει. Εσείς τον/τη μαλώνετε, γιατί πιστεύετε ότι στην ιατρική η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία. Προσπαθείτε να τον/την πείσετε να πάει στον οδοντίατρο οπωσδήποτε, αλλά και να πηγαίνει τακτικά.

Πελάτης: Καλημέρα, Περικλή.
Φαρμακοποιός: Γεια σου, Αντώνη. Τι έχουμε;
Πελάτης: Δεν καταλαβαίνεις; Φάρμακα πάλι.
Φαρμακοποιός: Για να δω τη συνταγή. Αντιβιοτικά, σταγόνες για τ' αυτιά, παυσίπονα..., αυτά είναι και αντιπυρετικά. Έχεις πυρετό;
Πελάτης: Όχι πολύ. Λίγα δέκατα μόνο.

Φαρμακοποιός: Λοιπόν. Από τα αντιβιοτικά θα παίρνεις ένα χάπι κάθε οκτώ ώρες μετά το φαγητό και με πολύ νερό. Τις σταγόνες κάθε τρεις με τέσσερις ώρες, δύο σταγόνες σε κάθε αυτί. Και τα παυσίπονα κάθε έξι ώρες, αν πονάς πολύ ή αν έχεις πυρετό.

Πελάτης: Ευχαριστώ πολύ. Γεια χαρά.

Φαρμακοποιός: Γεια σου και περαστικά.

☛ *Ήσασταν άρρωστος/η και ο γιατρός σας σας έδωσε μια συνταγή με φάρμακα. Πηγαίνετε στο φαρμακείο να τα αγοράσετε και ζητάτε από το φαρμακοποιό να σας εξηγήσει πώς θα τα παίρνετε. Παίξτε το διάλογο με το διπλανό σας που είναι ο «φαρμακοποιός».*

☛ *Πέσατε στο δρόμο και χτυπήσατε το γόνατό σας. Εκεί κοντά είναι ένα φαρμακείο. Πάτε και ζητήστε βοήθεια. Παίξτε το διάλογο με το διπλανό σας που είναι «φαρμακοποιός».*

☛ *– Πάτε σ' ένα φαρμακείο και ζητάτε αντιβιοτικά και ηρεμιστικά χωρίς συνταγή. Ο φαρμακοποιός αρνείται να σας τα δώσει, αλλά εσείς επιμένετε.*

– Είστε φαρμακοποιός και έρχεται ένας πελάτης/μια πελάτισσα που σας ζητάει να του/της δώσετε αντιβιοτικά και ηρεμιστικά χωρίς συνταγή. Προσπαθείτε να του/της εξηγήσετε ότι αυτό απαγορεύεται.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ

«Ποτέ δε θα πειράξω τα ζώα τα καημένα...». Έτσι λέει ένα παλιό ποιηματάκι. Όχι μόνο δεν πρέπει να πειράζουμε τα ζώα, αλλά πρέπει να τα φροντίζουμε και να τα αγαπάμε. Να τα πηγαίνουμε στον κτηνίατρο για τα εμβόλιά τους και για κάθε πρόβλημα υγείας που έχουν. Η φροντίδα μας αυτή δεν πρέπει να είναι μόνο για τα κατοικίδια που έχουμε στο σπίτι μας, αλλά και για τα αδέσποτα ή τα άγρια ζώα. Αν τα βρούμε πληγωμένα στο δρόμο μας, μπορούμε να ειδοποιήσουμε τα ειδικά κέντρα που υπάρχουν γι' αυτά.

☛ *Το σκυλάκι που έχετε στο σπίτι σας είναι άρρωστο. Τηλεφωνήστε στο κτηνιατρείο και κλείστε ραντεβού για να το πάτε. Παίξτε το διάλογο πελάτη-κτηνίατρου.*

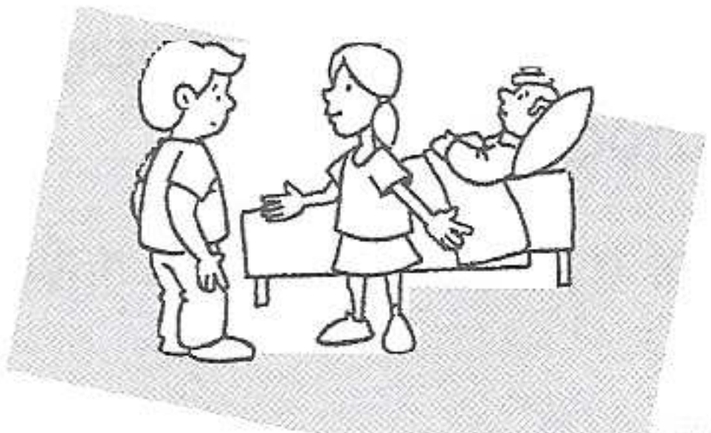
☛ *Είστε στο κτηνιατρείο. Περιγράψτε στον κτηνίατρο το πρόβλημα υγείας που έχει η γάτα σας. Παίξτε το διάλογο πελάτη-κτηνίατρου.*

☛ *Συζητήστε γιατί πρέπει να αγαπάμε και να φροντίζουμε τα ζώα, π.χ. αν η παρουσία τους μας κάνει καλό, αν γινόμαστε υπεύθυνοι όταν τα φροντίζουμε κτλ.*

☛ *– Έχετε ένα ζωάκι (γάτα, σκύλο) στο σπίτι σας. Είστε ζωόφιλος και πιστεύετε ότι πρέπει να έχουμε στα σπίτια μας ζώα. Ο φίλος/Η φίλη σας όμως διαφωνεί.*

– Είστε κι εσείς ζωόφιλος, αλλά πιστεύετε ότι τα ζώα πρέπει να μεγαλώνουν στο φυσικό τους περιβάλλον και ότι είναι δυστυχισμένα μέσα στα διαμερίσματα. Διαφωνείτε με το φίλο/τη φίλη σας που πιστεύει πως όλοι πρέπει να έχουμε ένα ζώο στο σπίτι μας.

ΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

«Είμαι άρρωστος. Γριπιασμένος. Νιώθω κομμάρες. Πονάνε τα κόκαλά μου. Δεν έχει κρύο, αλλά εγώ κρυώνω. Μάλλον ανεβάζω πυρετό. Ψάχνω το θερμόμετρο. Πού το έχω βάλει; Από το συρτάρι μου βγάζω όλα τα αξεσουάρ κάθε κρυολογημένου: χαρτομάντιλα, καραμελίτσες για το βήχα, ασπιρίνες, βιταμίνες, ό,τι βρω. Παίρνω και μια κουβέρτα και ξαπλώνω στον καναπέ.

Απέναντί μου η τηλεόραση. Δεν παρακολουθώ. Προσπαθώ να φέρω στο νου μου πότε ήταν η τελευταία φορά που έπεσα στο κρεβάτι με πυρετό. Δεν μπορώ να υπολογίσω με ακρίβεια. Θυμάμαι όμως όλους αυτούς που φρόντισα στο κρεβάτι του πόνου. Που έτρεξα να τους αγοράσω φάρμακα, βιβλία, περιοδικά, να τους κάνω να ξεχάσουν τον πόνο τους. Και τότε συνειδητοποιώ ότι στις αρρώστιες καταλαβαίνεις αν είσαι μόνος στη ζωή.

Βουτάω το φακελάκι με το τσάι στο καυτό νερό. Πονάει το κεφάλι μου. Προσπαθώ να κοιτάξω λοξά, αλλά πονάνε τα μάτια μου. Αυτό με τα μάτια ήταν ένα τεστ που έκανα μικρός για να καταλάβω αν έχω πυρετό.

Ανεβάζω πυρετό και δεν έχω όρεξη για τίποτε. Φτάνουν στα αυτιά μου οι φωνές από την τηλεόραση, αλλά τα μάτια μου είναι κλειστά. Νιώθω σαν να είμαι έξω από το χρόνο.

Μήπως μπορεί κάποιος να δει το θερμόμετρο, αν έχω πυρετό;»

Διασκευή από τις *Επιλογές*, Τεύχος 315, 3 Μαρτίου 2002

☛ *Περιγράψτε τον άρρωστο του κειμένου.*

☛ *Βρείτε τις λέξεις ή φράσεις του κειμένου που δείχνουν τα συμπτώματα της γρίπης.*

☛ *Βρείτε τις λέξεις ή φράσεις του κειμένου που δείχνουν πώς νιώθει ο άρρωστος.*

☛ *Πείτε τι μας «δείχνει» το κείμενο για τη ζωή του ανθρώπου σήμερα.*

ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ

Κάποια στιγμή έρχονται οι νοσοκόμοι, με βάζουν σε ένα φορείο και με πηγαίνουν κάτω στα ιατρεία. Επειδή το φορείο είναι πράσινο και ο νοσοκόμος φοράει πράσινα και επειδή εγώ δεν έχω ιδέα από αυτά, νομίζω ότι με πάνε για να με εγχειρίσουν και αισθάνομαι τρόμο. Ωστόσο δεν το δείχνω. Στο διάδρομο κάποιοι ασθενείς μού εύχονται «καλή επιτυχία» κι εγώ τρομοκρατούμαι ακόμη περισσότερο.

Στο ιατρείο όμως με περιλαβαίνει ένας γιατρός, πετά τα βαμβάκια και τις γάζες και με στέλνει στο ακτινολογικό. Μου κάνουν όλες τις ακτινογραφίες και με τη βοήθεια ενός νεαρού γιατρού μού γυψάρουν τα πόδια από τις πατούσες ως τους μηρούς ψηλά. Μόνο τα δάκτυλα μου αφήνουν έξω.

Με ανεβάζουν επάνω, γυψαρισμένο τον μισό, σαν κανένα άγαλμα και θυμάμαι στον Παρθενώνα τα πόδια των μισοξαπλωμένων θεών.

Διασκευή αποσπάσματος από τα *Πολλαπλά κατάγματα* του Γιώργου Ιωάννου

☛ *Πείτε τι έπαθε ο συγγραφέας και τι του κάνουν.*

☛ *Πείτε πώς νιώθει.*

☛ *Γιατί ο συγγραφέας θυμάται τα πόδια των αρχαίων θεών;*

☛ *Βρείτε τις ομοιότητες και τις διαφορές των δύο κειμένων:* Στο κρεβάτι του πόνου *και* Πολλαπλά κατάγματα.

☛ *Ο Γ. Ιωάννου θυμάται τους αρχαίους θεούς. Εσείς μήπως θυμάστε κάτι για τον Ασκληπιό; Ξέρετε τι ήταν ο Ιπποκράτης;*

Ασκληπιός

Ήταν ήρωας και θεός της Ιατρικής. Ο Κένταυρος Χείρωνας του έμαθε την ιατρική. Ο Ασκληπιός ανακάλυψε τον τρόπο να ζωντανεύει ακόμα και νεκρούς. Μετά το θάνατό του μεταμορφώθηκε στον αστερισμό του Οφιούχου.

Κόρες του ήταν και η Ιασώ, η Πανάκεια και η Υγιεία.

Σύμβολά του τα φίδια γύρω από ένα ραβδί, στεφάνια δάφνης κ.ά. Κέντρο λατρείας του ήταν η Επίδαυρος.

Ιπποκράτης (460-377 π.Χ.)

Έλληνας γιατρός της αρχαιότητας. Γεννήθηκε στο νησί Κω και ήταν απόγονος του Ασκληπιού. Είναι ο πρώτος γιατρός που δίδαξε τη μεθοδική θεραπεία των ασθενειών και ίδρυσε την επιστημονική ιατρική. Θεωρείται ο πατέρας της ιατρικής επιστήμης. Έγραψε πολλά συγγράμματα. Περίφημος είναι ο «Όρκος» του τον οποίο δίνουν και σήμερα οι νέοι γιατροί.

Και τώρα γελάστε!!!

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια την ιστορία.*

☛ *Πείτε άλλες αστείες ιστορίες με γιατρούς και αρρώστιες.*

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Έχετε κάποια προβλήματα υγείας. Γράψτε στη δεξιά στήλη του πίνακα σε ποιο γιατρό θα πάτε για να αντιμετωπίσετε τα προβλήματά σας, όπως στο παράδειγμα.*

	Πρόβλημα υγείας	**Γιατρός**
1	Το παιδί σας είναι άρρωστο. – ***παράδειγμα***	Στον παιδίατρο
2	Σπάσατε το χέρι σας.	
3	Βγάλατε σπυράκια στο σώμα σας.	
4	Πρόκειται να γεννήσει η γυναίκα σας.	
5	Θέλετε να κάνετε αναλύσεις αίματος.	
6	Έχετε πολύ άγχος και φοβίες.	
7	Σας πονάει ένα δόντι.	
8	Πρέπει να αλλάξετε γυαλιά.	
9	Πονάει το αυτί σας.	
10	Θα κάνετε εγχείρηση.	
11	Έχετε γρίπη.	
12	Θέλετε να αλλάξετε το σχήμα της μύτης σας.	

Β **α.** *Είστε σε ένα νοσοκομείο με ένα φίλο/μια φίλη σας που δεν ξέρει καλά Ελληνικά και βλέπετε τις παρακάτω πινακίδες. Γράψτε του/της δίπλα στο κενό κουτάκι τι σημαίνουν οι πινακίδες, όπως στο παράδειγμα.*

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ **όλο το 24ωρο**	Μπορεί κανείς να δώσει αίμα μέρα και νύχτα, είναι πάντα ανοιχτά. – ***παράδειγμα***
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	
ΕΞΙΤΗΡΙΑ	
ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΑ	
ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ	
ΩΡΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ 4-6 μ.μ.	
ΕΝΤΑΤΙΚΗ	
ΘΑΛΑΜΟΙ ΑΣΘΕΝΩΝ	
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ	
ΗΣΥΧΙΑ	
ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΚΕΤΟΥ	

β. *Πάτε σε ένα νοσοκομείο ή μια ιδιωτική κλινική, γράψτε σε ένα χαρτί όσες πινακίδες είδατε, φέρτε τες στην τάξη και γράψτε τι σημαίνουν, όπως στο παράδειγμα παραπάνω.*

Γ *Στον παρακάτω πίνακα γράψτε πώς λέγονται οι κλινικές, όπως στο παράδειγμα.*

		Κλινική
1	γίνονται εγχειρήσεις – ***παράδειγμα***	χειρουργική
2	νοσηλεύονται όσοι έχουν πρόβλημα στα μάτια τους	
3	νοσηλεύονται όσοι έχουν προβλήματα στην καρδιά	

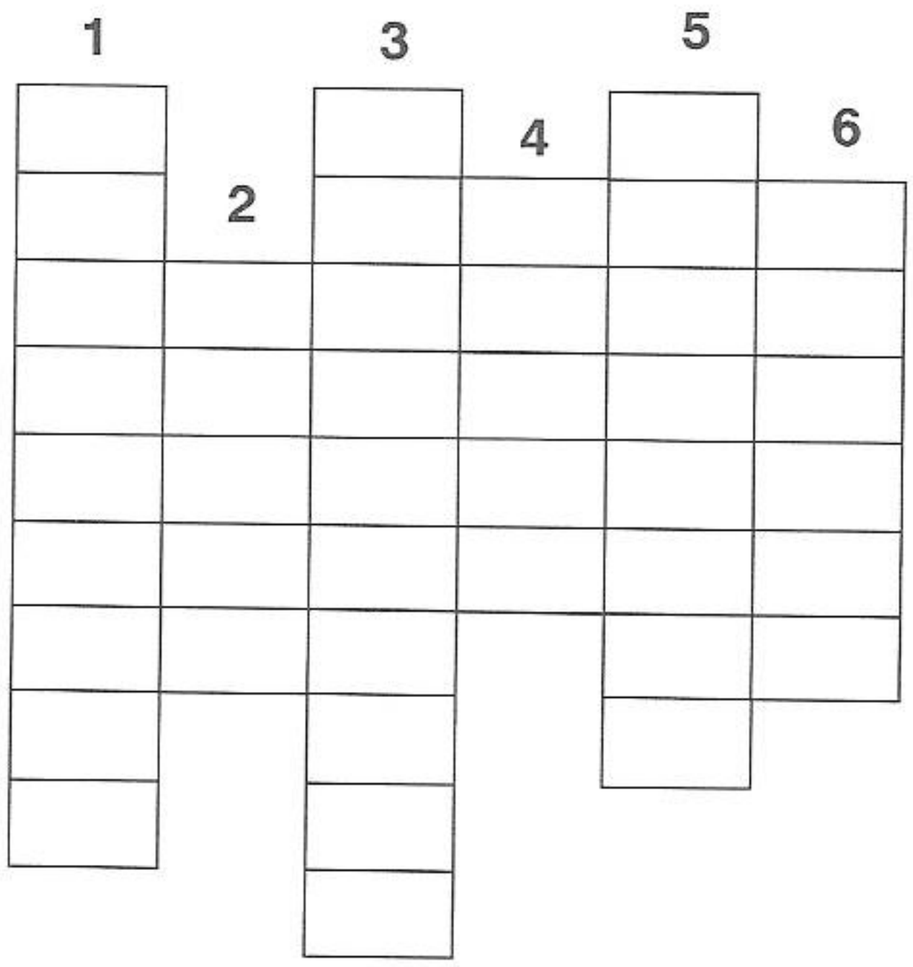
4	γεννούν οι γυναίκες	
5	νοσηλεύονται παιδιά	
6	πάνε άρρωστοι με διάφορες παθήσεις	
7	πάνε όσοι έχουν ψυχικά προβλήματα	
8	πάνε όσοι έχουν πρόβλημα με τα νεύρα τους	
9	νοσηλεύονται όσοι έχουν πρόβλημα στα αυτιά, τη μύτη και το λάρυγγα	
10	πάνε όσοι έχουν πρόβλημα στα κόκαλα (οστά)	

Δ *Ταιριάξτε τις λέξεις ή φράσεις της πρώτης στήλης με της δεύτερης, έτσι ώστε να έχουν την ίδια σημασία, γράφοντας τον κατάλληλο αριθμό, όπως στο παράδειγμα.*

1	νόσος – ***παράδειγμα***	___	περιποιούμαι
2	γιατρεύω	___	ενοχλώ
3	φυτοφάγος	1	ασθένεια – ***παράδειγμα***
4	φροντίζω	___	ηλικιωμένοι
5	πειράζω	___	χορτοφάγος
6	δε νιώθω καλά	___	ο πυρετός ανεβαίνει
7	ασθενής	___	έχω πονοκέφαλο
8	τρίτη ηλικία	___	τρομοκρατούμαι
9	ανεβάζω πυρετό	___	θεραπεύω
10	πονάει το κεφάλι μου	___	αισθάνομαι άσχημα
11	αισθάνομαι τρόμο	___	άρρωστος

Ε *Λύστε το σταυρόλεξο μόνο κάθετα.*

1. Λέγεται και Οφιούχος.
2. Ήταν τα σύμβολά του.
3. Πατέρας της ιατρικής.
4. Δείχνει την καλή κατάσταση του οργανισμού.
5. Φάρμακο για κάθε αρρώστια και κόρη του Ασκληπιού.
6. Κόρη του Ασκληπιού κι αυτή.

ΣΤ *Δείτε τις παρακάτω γελοιογραφίες και τις λεζάντες που ακολουθούν. Οι λεζάντες είναι μπερδεμένες. Βρείτε σε ποια γελοιογραφία ανήκει η κάθε λεζάντα και γράψτε τον κατάλληλο αριθμό στο κουτάκι της γελοιογραφίας.*

1	– Αν τολμάς, χτύπα!
2	– Με αυτό το βουρτσάκι καταφέρνω να φτάνω στα πιο δύσκολα σημεία!
3	– Κομμένο το κρασί, το πολύ φαΐ, το κάπνισμα και οι γυναίκες. Όσο για τα υπόλοιπα, χαρείτε τη ζωή σας!

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Παρακολουθείτε μια ραδιοφωνική εκπομπή όπου ένας ειδικός δίνει συμβουλές για το τι πρέπει να κάνουμε, για να μην αρρωστήσουμε από γρίπη και, αν αρρωστήσουμε, τι άλλο πρέπει να κάνουμε. Καθώς ακούτε το CD, κρατάτε σύντομες σημειώσεις, όπως στο παράδειγμα. Οι σημειώσεις που πρέπει να κρατήσετε είναι συνολικά ***δεκατρείς (13)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Για να μην αρρωστήσετε από γρίπη

1. όχι σε κλειστούς χώρους – ***παράδειγμα***
2.
3.
4.
5.
6.
7.

Αν αρρωστήσετε

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διαβάζετε σε ένα ιατρικό περιοδικό διαφημίσεις για διάφορες βιταμίνες. Σκέφτεστε να πάρετε βιταμίνες για να δυναμώσετε. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώνετε ένα σταυρό (+) δίπλα στις προτάσεις για ποιους ή για τι είναι κατάλληλη η κάθε βιταμίνη, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι ***δώδεκα (12)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

1 **ADDITIVA**	Περιέχει έντεκα βιταμίνες και εννέα άλλα στοιχεία που δυναμώνουν τον οργανισμό. Είναι απαραίτητο να χορηγείται σε άτομα που ασχολούνται με τον αθλητισμό και τα σπορ, σε ανθρώπους της τρίτης ηλικίας, σε όσους καπνίζουν και γενικά σε όσους δε διατρέφονται σωστά.
2 **VITA ZINC**	Περιέχει κυρίως βιταμίνη C και δεν περιέχει καθόλου ζάχαρη. Βοηθάει τον οργανισμό ενάντια στη γρίπη. Πρέπει να δίνεται σε άτομα που είναι ευαίσθητα και κρυολογούν εύκολα.

3 SUPRADYN RECHARGE	Περιέχει τριάντα δύο βιταμίνες που γεμίζουν τον οργανισμό με δύναμη και ζωντάνια. Επιβάλλεται σε όσους κάνουν πολύωρη και κοπιαστική εργασία ή έχουν άγχος καθώς και σε άτομα που έχουν μεγάλη ανάγκη από ενέργεια και τόνωση.
4 DYNAMISAN	Συνδυασμός βιταμινών και άλλων στοιχείων για έναν υγιή και γερό οργανισμό. Χορηγείται σε όσους ασχολούνται με τα σπορ, σε όσους εργάζονται έντονα, σε όσους πέρασαν κάποια ασθένεια και είναι ακόμα αδύναμοι καθώς και στους φυτοφάγους.
5 VITAL	Περιέχει βιταμίνες και άλλα στοιχεία που προστατεύουν τον οργανισμό. Χρειάζεται σε όσους κάνουν δίαιτα ή δεν ακολουθούν σωστό διαιτολόγιο, σε όσους καπνίζουν, έχουν άγχος ή είναι ηλικιωμένοι.
6 ANTIOXIDANT FORMULA	Αυτές τις βιταμίνες μπορούν να τις παίρνουν όσοι θέλουν να διατηρήσουν το χρυσαφένιο μαύρισμα και μετά τα καλοκαιρινά μπάνια.
7 CENTRUM	Πρόκειται για ένα συνδυασμό βιταμινών που καλύπτουν απόλυτα τις ημερήσιες ανάγκες του οργανισμού. Βοηθούν στη σωστή ανάπτυξη και λειτουργία του οργανισμού. Κατάλληλες και για παιδιά.

	1	2	3	4	5	6	7
για μεγάλες ηλικίες – ***παράδειγμα***	+						
για μικρές ηλικίες							
για το δέρμα							
για πρόληψη από κρυολογήματα							
συμπλήρωμα διατροφής							
μετά από μια αρρώστια							
για όσους αθλούνται							
για όσους δουλεύουν πολύ							
για όσους δεν τρώνε ζωικές τροφές							

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Ένας φίλος σας σας έγραψε ξανά και ξανά, αλλά εσείς δεν μπορέσατε να του απαντήσετε, γιατί ήσασταν πολύ καιρό άρρωστος. Τώρα είστε καλά. Του γράφετε ένα γράμμα και του λέτε το λόγο που δεν απαντήσατε στα γράμματά του, του ζητάτε συγνώμη και του περιγράφετε το πρόβλημα υγείας που είχατε. (130 λέξεις)*

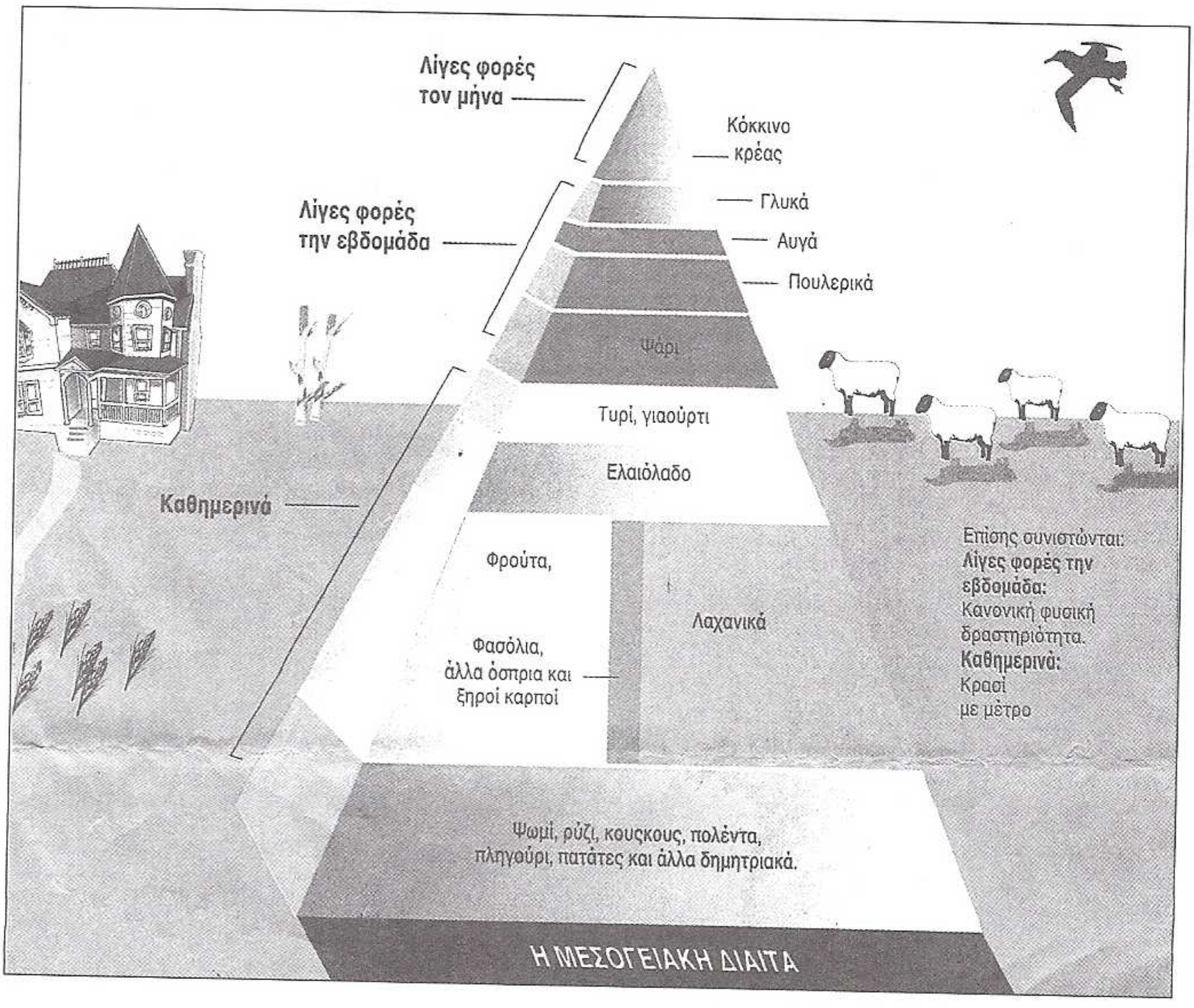
β. *Ήσασταν σε μια ιδιωτική κλινική και κάνατε μια εγχείρηση. Τώρα είστε καλά. Όμως, όσο ήσασταν στην κλινική, αν και πληρώσατε πολλά λεφτά, είχατε πολλά παράπονα, όπως για το φαγητό, το νοσηλευτικό προσωπικό (νοσοκόμες, τραυματιοφορείς κτλ.), τους θαλάμους, τη φασαρία κατά τις ώρες των επισκέψεων κ.ά. Γράφετε ένα γράμμα στο διευθυντή της κλινικής και του λέτε τα παράπονά σας. (130 λέξεις)*

ΕΚΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Διατροφή

– Τρώτε υγιεινά; Προσέχετε τη διατροφή σας; Μαγειρεύετε στο σπίτι ή τρώτε στα... ταχυμαγειρεία (fast-food);
– Γνωρίζετε τι είναι η μεσογειακή κουζίνα;
– Διαβάστε την πυραμίδα της σωστής δίαιτας. Και να θυμάστε: Η μεσογειακή διατροφή σώζει ζωές.

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΙΤΑ

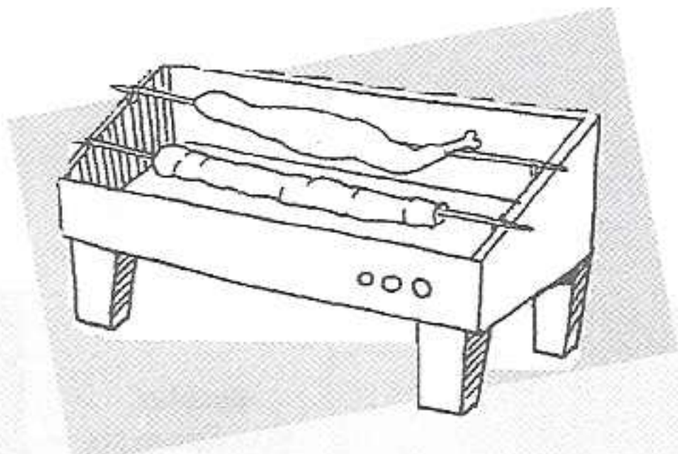
Η **μεσογειακή δίαιτα** δίνει έμφαση στα **δημητριακά** (σιτάρι, καλαμπόκι, ρύζι κτλ.), τα **όσπρια** (φασόλια, ρεβίθια, φακές), τα **φρούτα** και τα **λαχανικά**. Ακόμη, περιλαμβάνει **ελαιόλαδο**, **ξηρούς καρπούς** (καρύδια, αμύγδαλα, φουντούκια, φιστίκια κτλ.) και **τυρί**, **γιαούρτι**. Ψάρι, πουλερικά και αυγά μια φορά την εβδομάδα, ενώ το κόκκινο κρέας μόνο λίγες φορές το μήνα. Ένα ποτηράκι **κόκκινο κρασί** τη μέρα κάνει καλό στην καρδιά. Γενικά, θα πρέπει να καταναλώνουμε πολλές **φυτικές ίνες**.

☛ *Πείτε ο καθένας πώς διατρέφεστε. Πείτε ποια από τα παραπάνω είδη διατροφής τρώτε. Ακόμη, πείτε πόσες φορές την εβδομάδα τρώτε κόκκινο κρέας και ψάρι. Και ποια είδη δεν τρώτε καθόλου.*

☛ *Πείτε τι περιλαμβάνει η μεσογειακή δίαιτα.*

☛ *Πείτε πώς πρέπει να είναι, κατά τη γνώμη σας, μια σωστή δίαιτα.*

ΜΕΤΡΙΟ ΨΗΣΙΜΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ

Μην τα κάνετε κάρβουνο!

Σας αρέσουν πολύ τα ψητά ή τα τηγανητά και τα τρώτε συχνά; Τουλάχιστον μην τα ψήνετε ή μην τηγανίζετε πολύ τα ψαράκια, τις μπριζόλες ή τις πατάτες σας. Γιατί το ψήσιμο και το τηγάνισμα περισσότερο απ' το κανονικό αυξάνουν την πιθανότητα εμφάνισης καρκίνου. Και μην ξεχνάτε ότι η κακή διατροφή, το κάπνισμα, η έλλειψη γυμναστικής και η μόλυνση του περιβάλλοντος μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές ασθένειες.

ΠΟΣΟ ΚΡΕΑΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ

τα παιδιά: από 0 έως 5 μηνών: → 0 γραμμάρια
από 6 μηνών έως 1 έτους: → 10 γραμμάρια
από 2 ετών: → 20 γραμμάρια
από 2 ετών έως 11 ετών → 10 γραμμάρια ανά έτος ηλικίας
π.χ. 30 γρ. στα 3 χρόνια, 40 γρ. στα 4 χρόνια

οι έφηβοι: → 110 γραμμάρια στα 11 χρόνια
οι ενήλικοι: → 150 έως 200 γραμμάρια
η τρίτη ηλικία: → 150 γραμμάρια

☛ *Εσείς πόσο κρέας καταναλώνετε την ημέρα;*

ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΥΣΕΙΣ

Διαβάστε φαγητά της ελληνικής κουζίνας και...

ΜΑΓΕΙΡΕΥΤΑ	ΣΟΥΒΛΑΣ	ΣΑΛΑΤΕΣ
αρακάς με πατάτες	κοτόπουλο	εποχής
κολοκυθάκια μπριάμ	αρνάκι	χωριάτικη
μακαρόνια με κιμά		πατατοσαλάτα
γεμιστά	**ΨΗΤΑ**	
κολοκυθάκια γεμιστά	μπιφτέκι	**ΓΛΥΚΑ**
παστίτσιο	μπριζόλα	χαλβάς
μουσακάς	κοτόπουλο	ρεβανί
κοτόπουλο κοκκινιστό	σουβλάκι	κανταΐφι
μοσχάρι γιουβέτσι	γύρος	μπακλαβάς
μοσχάρι λεμονάτο	σουτζουκάκια	

☛ *Πείτε ποια από αυτά έχετε φάει, ποια σας αρέσουν και ποια δε σας αρέσουν και γιατί.*

☛ *Παίξτε το παιχνίδι **«Μάντεψε τι φαγητό μου αρέσει»**. Κάντε ερωτήσεις*

σε ένα σπουδαστή, ώσπου να βρείτε ποιο φαγητό του αρέσει, π.χ. Τρώγεται ωμό; τηγανισμένο; βραστό; στη σχάρα; Περιέχει κρέας; ζυμαρικά; όσπρια; δημητριακά; κτλ. Οι απαντήσεις πρέπει να είναι ΝΑΙ ή ΟΧΙ. Κερδίζει αυτός που με τις λιγότερες ερωτήσεις θα βρει το φαγητό.

☛ *– Συζητάτε με ένα φίλο/μια φίλη σας για τη διατροφή. Εσείς είστε χορτοφάγος και πιστεύετε ότι δεν πρέπει να τρώμε κρέας και ζωικά είδη, γιατί περισσότερο βλάπτουν παρά κάνουν καλό στην υγεία. Αυτός/Αυτή δε συμφωνεί καθόλου μαζί σας. Εσείς υποστηρίζετε την άποψή σας.*
– Συζητάτε με ένα φίλο/μια φίλη σας για τη διατροφή. Εσάς σας αρέσει πολύ το κρέας και γενικά τα ψητά στα κάρβουνα, τα γαλακτοκομικά κτλ. Ο φίλος/Η φίλη σας είναι χορτοφάγος και δε συμφωνεί καθόλου μαζί σας. Εσείς υποστηρίζετε την άποψή σας.

ΜΙΑ ΣΥΝΤΑΓΗ

Κέικ

Υλικά:

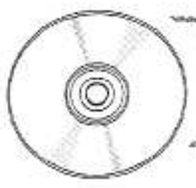
- 3 φλιτζάνια αλεύρι
- 250 γρ. βούτυρο
- 1 1/2 φλιτζάνι ζάχαρη
- 1/2 φλιτζάνι γάλα
- 5 αυγά
- 3 κουταλάκια του γλυκού σόδα
- λίγη βανίλια
- 4-5 κουταλιές της σούπας κακάο

Εκτέλεση

Σε ένα μπολ χτυπάμε καλά το βούτυρο με τη ζάχαρη. Ρίχνουμε ένα ένα τα αυγά και κατόπιν το γάλα. Στη συνέχεια ρίχνουμε το αλεύρι με τη σόδα και τέλος τη βανίλια. Τα ανακατεύουμε όλα μαζί. Από αυτή τη ζύμη χωρίζουμε το 1/4 και εκεί ρίχνουμε το κακάο. Παίρνουμε τη φόρμα και, αφού τη βουτυρώσουμε και την αλευρώσουμε, βάζουμε τη μισή από την άσπρη ζύμη, μετά τη ζύμη με το κακάο και από πάνω την υπόλοιπη άσπρη ζύμη. Προθερμαίνουμε το φούρνο στους 180 βαθμούς και ψήνουμε το κέικ για μία περίπου ώρα.

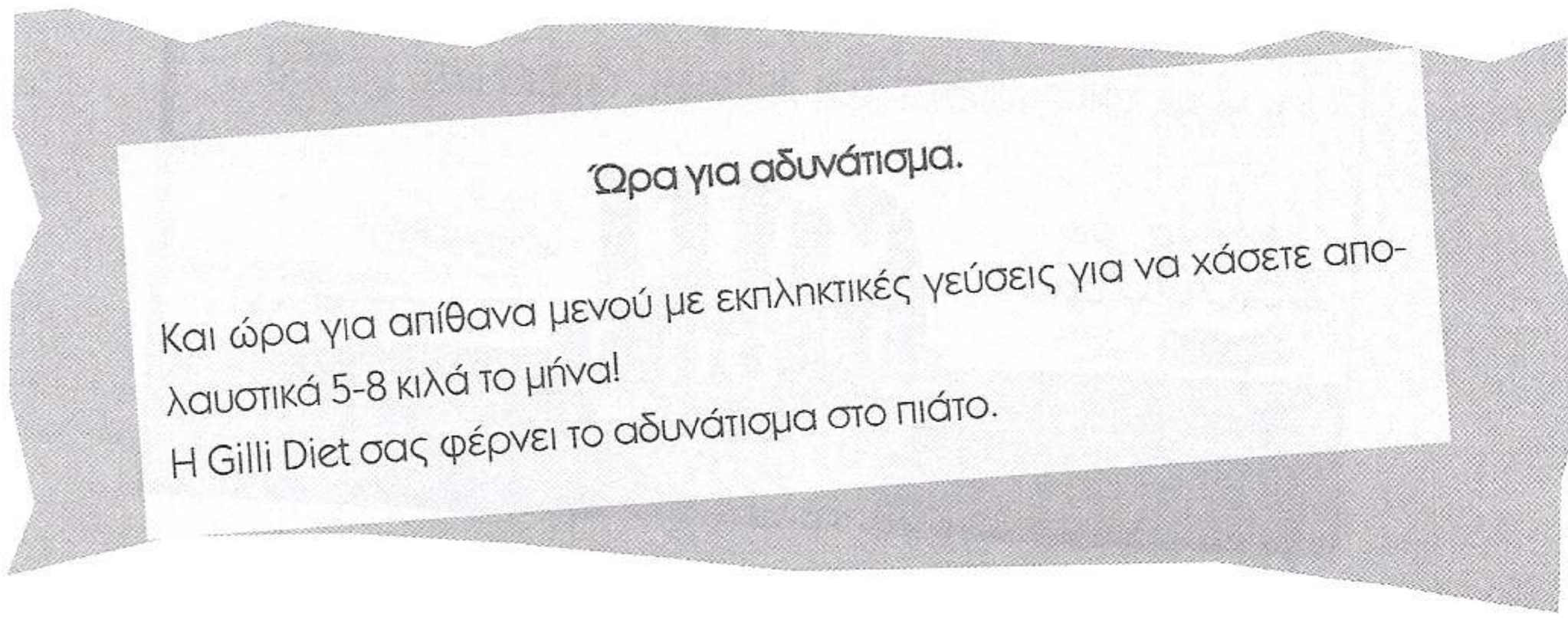
☛ *Πείτε μια συνταγή γλυκίσματος που γνωρίζετε.*

☛ *– Ζητάτε μια συνταγή για ένα γλυκό από μια φίλη/ένα φίλο σας. Όμως αυτός/ή κάπου κάνει λάθος και δε σας τη λέει σωστά. Το γλυκό δεν πέτυχε και παίρνετε το φίλο/τη φίλη σας και του/της κάνετε παράπονα.*
– Δώσατε μια συνταγή γλυκίσματος σε ένα φίλο/μια φίλη σας. Αλλά κάπου κάνατε λάθος και δεν την είπατε σωστά. Αυτός/ή σας παίρνει και σας κάνει παράπονα. Εσείς τον/τη ρωτάτε αν έβαλε τα υλικά που του/της είπατε και στο τέλος βρίσκετε τι είπατε λάθος (π.χ. έβαλε ένα φλιτζάνι βούτυρο αντί για μισό). Του/της ζητάτε συγνώμη.

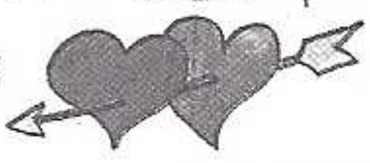
ΔΙΑΙΤΑ

Α – Βρε Σοφία, πολύ πάχυνα. Έβαλα τέσσερα ολόκληρα κιλά.
Β – Να κάνεις δίαιτα αμέσως. Έχω μια δίαιτα πολύ καλή.
Α – Πόσα κιλά χάνεις τη βδομάδα;
Β – Δύο σίγουρα.
Α – Εντάξει. Να τη δούμε.

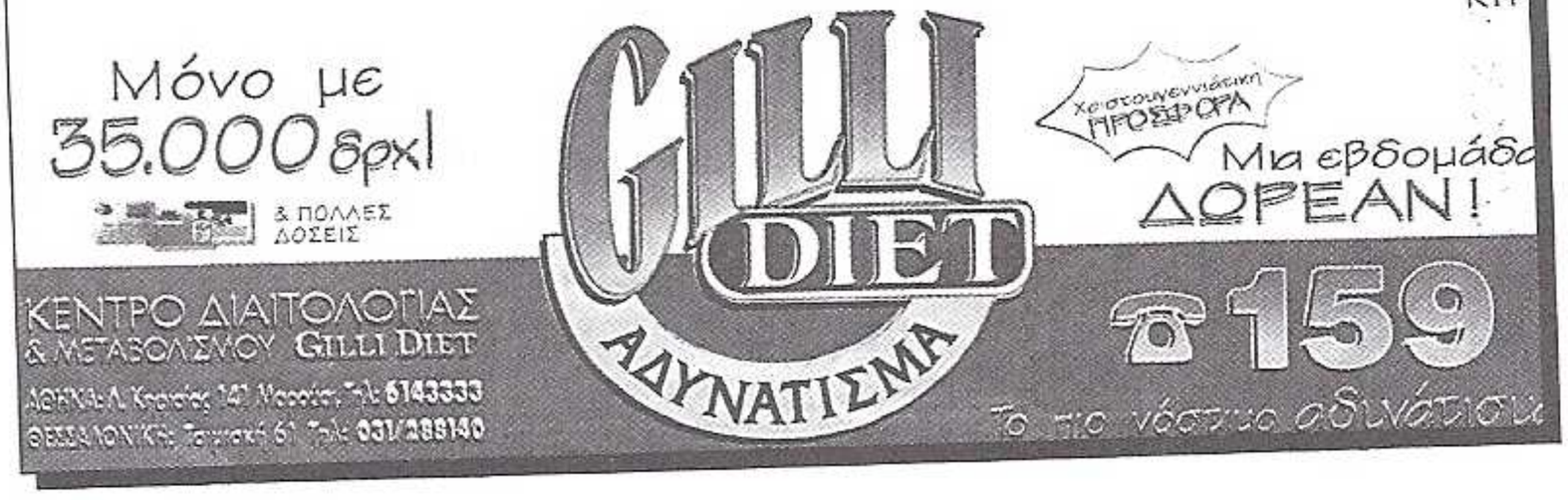

Η αγάπη θέλει... λεπτούς χειρισμούς!

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

Μία που ήταν χερό και έτρωγε
10 στην θηελιά της, άκουσε
ένα τον της να της λέει:
«Ο έφαγε στο ! Έχεις γίνει
σαν και δεν χωράς στην μου!
Πρέπει να χάσεις ! ΜΗΝ ΕΧΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΕΣ!
Πιάσε τον απ' τα ! Άκουσα ότι
φέρνουν στο μαζί με !
Κάντο για την μας! »

Η ΚΥΡΙΑ ΠΗΡΕ ΑΜΕΣΩΣ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ! ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΕ ΣΤΟ 159

☛ *Διαβάστε την ιστορία με τις λέξεις στη θέση των εικόνων.*

☛ *Συμπληρώστε το παρακάτω προσωπικό δελτίο παραγγελίας.*

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Προς FITNESS INTERNATIONAL ΓΟΥΝΑΡΗ 2, Τ.Κ. 153 43 ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ .....ΟΝΟΜΑ .....ΟΔΟΣ .....ΑΡΙΘΜ. .....

ΠΟΛΗ ..... Τ.Κ. ..... ΤΗΛ. ..... ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ .....

ΗΜΕΡΟΜ. ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ .....ΒΑΡΟΣ .....ΥΨΟΣ .....

ΚΙΛΑ ΠΟΥ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΧΑΣΕΤΕ .....

ΕΧΕΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ; .....

ΣΕ ΠΟΙΑ ΑΠ' ΤΙΣ 4 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΗΚΕΤΕ

Α) ΤΡΩΤΕ ΠΟΛΥ ΚΑΙ ΠΑΧΑΙΝΕΤΕ ❑

Β) ΤΡΩΤΕ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΚΑΙ Η ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΘΙΣΤΙΚΗ ❑

Γ) ΤΡΩΤΕ ΛΙΓΟ ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΠΑΧΑΙΝΕΤΕ ❑

Δ) ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΟΡΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΟΣΕΣ ΕΧΟΥΝ ΚΥΤΑΡΙΤΙΔΑ ΚΑΙ ANS (ΨΩΜΑΚΙΑ). ΘΕΑΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΤΟΣ 7 ΗΜΕΡΩΝ ❑

ΕΞΟΔΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ 1.000 ΔΡΧ.

☛ *Εσείς έχετε κάνει ποτέ κάποια δίαιτα; Αν ναι, πείτε τι φαγητά είχε, πόσα κιλά χάσατε και σε πόσο καιρό τα... ξαναβάλατε!*

ΨΩΝΙΣΤΕ ΕΞΥΠΝΑ

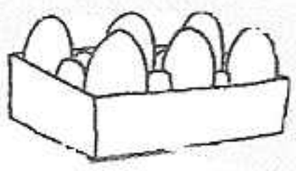
- Γεμίστε το καρότσι σας με λαχανικά, φρούτα, δημητριακά, ψωμί διαίτης.
- Μάθετε να διαβάζετε τις ετικέτες των τροφίμων – διαλέξτε τροφές που δεν περιέχουν περισσότερο από 10 γρ. λίπους ανά 100 γρ. προϊόντος. Διαβάστε και τις ημερομηνίες παρασκευής και λήξης.
- Χρησιμοποιείτε λίστες για τα ψώνια.
- Προσπαθήστε να μην ψωνίζετε, όταν είστε πεινασμένοι.
- Δοκιμάστε τρόφιμα με χαμηλή περιεκτικότητα σε λίπος, π.χ. άπαχο γάλα, τυριά με χαμηλά λιπαρά.

☛ *Πείτε πώς ψωνίζετε εσείς είδη διατροφής. Ποιους από τους παραπάνω κανόνες τηρείτε.*

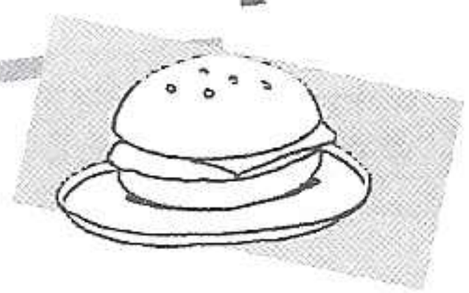
☛ *Από τα τρόφιμα που ψωνίσατε, κόψτε τις ετικέτες, φέρτε τες στην τάξη και διαβάστε τι γράφουν.*

☛ *Από τις ετικέτες των τροφίμων που κόψατε, ξεχωρίστε τα ίδια είδη, αλλά διαφορετικής μάρκας και κάντε τη σύγκριση.*

ΤΡΟΦΕΣ ΜΕ ΠΟΛΥ ΛΙΠΟΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ

Αρνί, αυγά, βούτυρα και μαργαρίνες, πλήρη γαλακτοκομικά, λάδια, κέικ, κρουασάν, λουκάνικα, μαγιονέζα, μοσχάρι με λίπος, μπακλαβάς (και όλα τα σιροπιαστά), μπέικον, μπισκότα σοκολάτας, ντόνατς, παγωτά, πατάτες τηγανητές και τσιπς, σαλάμια, σοκολάτα, τσουρέκι, τυριά, εκτός από τα άπαχα, φιστίκια Αιγίνης, χάμπουργκερ.

☛ *Πείτε ποια από τα παραπάνω φαγητά τρώτε, ποια σας αρέσουν, ποια δε σας αρέσουν και ποια σας πειράζουν.*

☛ *– Συζητάτε με ένα φίλο/μια φίλη σας για δίαιτες αδυνατίσματος. Εσείς δε συμφωνείτε καθόλου με τις δίαιτες και λέτε όλα τα μειονεκτήματα που έχουν, καθώς και τους κινδύνους που περικλείουν πολλές φορές για την υγεία. Προτείνετε ένα σωστό, κατά την άποψή σας, διαιτολόγιο.*
– Συζητάτε με ένα φίλο/μια φίλη σας για δίαιτες αδυνατίσματος. Ο φίλος/Η φίλη σας είναι ενάντια σ' αυτές τις δίαιτες, αλλά εσείς πιστεύετε πως βοηθούν πάρα πολύ κάποιον που θέλει να αδυνατίσει. Προτείνετε μια καλή, κατά την άποψή σας, δίαιτα αδυνατίσματος.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Διαβάστε τους κανόνες για ένα σωστό τηγάνισμα. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από το σωστό τίτλο, σύμφωνα με αυτά που λέει το κείμενο, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***έντεκα (11)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΣΩΣΤΟ ΤΗΓΑΝΙΣΜΑ

1. Χρησιμοποιείτε πάντα τηγάνια άριστης ποιότητας. Βαθιά, βαριά, με αντικολλητικό πάτο.
2. Χρησιμοποιείτε ένα κοινό παρθένο ελαιόλαδο οξύτητας 1,5 με 2 ή ακόμη και 3 με 3,5.
3. Ζεσταίνετε το ελαιόλαδο αργά και όχι απότομα. Γυρίστε το κουμπί της κουζίνας πρώτα στο 2 και ανεβάστε τη θερμοκρασία σταδιακά.
4. Τηγανίστε τις τροφές με άφθονο ελαιόλαδο. Κυρίως τα ψάρια, το κρέας και τα λαχανικά να τα σκεπάζετε με το λάδι, όταν τηγανίζετε.
5. Βάζετε στο τηγάνι λίγη τροφή κάθε φορά, για να μην αλλάζει η θερμοκρασία του ελαιόλαδου.
6. Για να προσθέσετε ελαιόλαδο στο τηγάνι, βγάλτε πρώτα την τροφή που τηγανίζετε, προσθέστε ελαιόλαδο, περιμένετε να επιστρέψει στην προηγούμενη θερμοκρασία και μετά βάλτε την τροφή στο τηγάνι.
7. Βγάζετε την τηγανισμένη τροφή από το τηγάνι με μια τρυπητή κουτάλα. Έτσι και δεν καίγεστε και τρώτε τα τηγανητά σας χωρίς πολύ λάδι.
8. Τοποθετήστε τις τηγανισμένες τροφές πάνω σε απορροφητικό χαρτί κουζίνας, έτσι ώστε να στραγγίσουν το λάδι τους, πριν τις σερβίρετε.
9. Για να καθαρίσετε το ελαιόλαδο από υπολείμματα τροφών (αλεύρι, αυγό, φρυγανιά κτλ.), ρίξτε μέσα μια μικρή φέτα ψωμί ή μια λεπτή φέτα λεμονιού ή ένα κομμάτι ωμή πατάτα.
10. Αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε ξανά το λάδι (μέχρι εφτά φορές μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε), κάνετε το εξής: **α.** διαλέξτε ένα βάζο με φαρδύ στόμιο **β.** βάλτε στο στόμιο ένα φίλτρο του καφέ **γ.** αδειάστε σιγά σιγά το ελαιόλαδο στο βάζο (δεν πρέπει να είναι καυτό) **δ.** κολλήστε μια ετικέτα και γράψτε επάνω τι τηγανίσατε, π.χ. ψάρι ή κρέας κτλ. Καλό είναι στο ίδιο ελαιόλαδο να τηγανίζετε ίδια τροφή, για να μην αλλάξει η γεύση της. Μόνο στο λάδι που έχετε τηγανίσει πατάτες μπορείτε να τηγανίσετε οποιαδήποτε άλλη τροφή.

	ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΗΓΑΝΙΣΜΑ	**ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΤΗΓΑΝΙΖΕΤΕ**	**ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΗΓΑΝΙΣΜΑ**
Το τηγάνι σας να είναι πολύ καλό.	***+ παράδειγμα***		
Πρέπει να βάζετε σε μικρές ποσότητες την τροφή που τηγανίζετε.			
Μια φέτα λεμονιού «καθαρίζει» το τηγανισμένο λάδι.			
Ένα καλό ελαιόλαδο κάνει τα τηγανητά πιο υγιεινά.			
Με το ίδιο ελαιόλαδο μπορείτε να τηγανίσετε πολλές φορές.			
Σε αντικολλητικά τηγάνια τηγανίζετε πιο καλά.			
Στραγγίστε το τηγανισμένο λάδι σε ένα φίλτρο του καφέ για να καθαρίσει από τα υπολείμματα των τροφών.			
Τα τηγανητά να τα βάζετε σε χαρτί κουζίνας για να μην έχουν πολύ λάδι, όταν τα τρώτε.			
Δεν πρέπει να χρησιμοποιείτε λάδι που τηγανίσατε π.χ. κρέας, για να τηγανίσετε κάτι άλλο.			
Το λάδι δεν πρέπει να το καίτε απότομα.			
Κρατάτε το λάδι που έχετε χρησιμοποιήσει σε γυάλινο βάζο.			
Η ωμή πατάτα καθαρίζει το τηγανισμένο ελαιόλαδο.			

Β *Ταιριάξτε την πρώτη στήλη με τη δεύτερη, γράφοντας τον κατάλληλο αριθμό στο κουτάκι, δίπλα στην πρόταση, έτσι ώστε να έχετε μια ολοκληρωμένη φράση, όπως στο παράδειγμα.*

1	Τηγανίζω ψάρια – ***παράδειγμα***		στο μπρίκι.
2	Βράζω σούπα		στη σχάρα.
3	Βάζω το κέικ για να το ψήσω		στα πιάτα.
4	Σερβίρω το παστίτσιο		στο ταψί.
5	Κάνω ελληνικό καφέ	1	στο τηγάνι. – ***παράδειγμα***
6	Τηγανίζω ένα αυγό		στο κατσαρολάκι.
7	Ψήνω τις μπριζόλες		στη βαθιά κατσαρόλα.
8	Βάζω το μουσακά για να τον ψήσω		στη φόρμα.
9	Κάνω κρέμα		στην τσαγιέρα.
10	Βάζω τσάι		στο σαγανάκι
			στην κανάτα

Γ *Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις με τις αντίθετές τους, διαλέγοντας τις κατάλληλες λέξεις από τον παρακάτω πίνακα. Ξαναγράψτε την πρόταση στο κενό, όπως στο παράδειγμα.*

άγευστος, -η, -ο	**κατεψυγμένος, -η, -ο**	**φρέσκος, -ια, -ο**
ανάλατος, -η, -ο	**νόστιμος, -η, -ο**	**ωμός, -ή, -ό**
γλυκός, -ιά, -ό	**παχύς, -ιά, -ύ**	**ώριμος, -η, -ο**
καλοψημένος, -η, -ο	**πικρός, -ή, -ό**	

1. Το φαγητό έγινε πολύ αλμυρό σήμερα. – ***παράδειγμα***
   Το φαγητό έγινε πολύ ***ανάλατο*** *σήμερα.*

2. Το κρέας που αγόρασα ήταν νωπό.

. . . . . .

3. Δε μου αρέσουν οι βρασμένες σαλάτες.

. . . . . .

4. Τα άγουρα φρούτα είναι ξινά.

. . . . . .

5. Αυτό το πορτοκάλι είναι πολύ γλυκό.

. . . . . .

6. Τα φαγητά της Ασπασίας είναι πάντα άνοστα.

. . . . . .

7. Το ψωμί που φάγαμε στην ταβέρνα ήταν μπαγιάτικο.

. . . . . .

8. Ο μουσακάς έγινε άπαχος.

. . . . . .

9. Αυτό το κέικ είναι πολύ γευστικό.

. . . . . .

10. Μου αρέσει το μπιφτέκι μισοψημένο.

. . . . . .

Δ *Απαντήστε με όλη σας την ειλικρίνεια, βάζοντας σταυρό (+) κάτω από το **ΝΑΙ** ή το **ΟΧΙ**.*
*Αφού τελειώσετε, μετρήστε και γράψτε δίπλα στη λέξη «βαθμολογία» πόσους σταυρούς έχετε στο **ΝΑΙ** και πόσους στο **ΟΧΙ**.*
Μετά διαβάστε τα αποτελέσματα.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Τρώτε πέντε γεύματα την ημέρα;		
Τρώτε παχιά φαγητά;		
Τρώτε πολλά γλυκά;		
Η μερίδα του φαγητού που τρώτε είναι μεγάλη;		
Τρώτε υγιεινά φαγητά;		
Πίνετε πολλά αναψυκτικά;		
Πίνετε πολλή μπίρα ή πολλά ποτά;		
Ανάμεσα στα γεύματα τσιμπολογάτε;		
Είστε λαίμαργος/η;		
Αποφεύγετε τη γυμναστική;		
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		

Αποτελέσματα

- **Αν έχετε δέκα (10) ΝΑΙ και κανένα ΟΧΙ**: Προσέξτε! Αλλάξτε τις διατροφικές συνήθειές σας. Σε λίγα χρόνια θα είστε ένας χοντρός κύριος/μια χοντρή κυρία.
- **Αν έχετε δέκα (10) ΟΧΙ και κανένα ΝΑΙ**: Μη φοβάστε, δεν πρόκειται να παχύνετε ποτέ. Θα είστε πάντα ένας κομψός κύριος/μια κομψή κυρία.
- **Αν τα ΝΑΙ είναι περισσότερα από τα ΟΧΙ**: Προσέξτε! Υπάρχει μεγάλος φόβος να παχύνετε.
- **Αν έχετε πέντε (5) σταυρούς στο ΟΧΙ και πέντε (5) στο ΝΑΙ**: Δεν πάτε καλά. Σίγουρα θα βάλετε κάποια κιλά.
- **Αν τα ΟΧΙ είναι περισσότερα από τα ΝΑΙ**: Δεν κινδυνεύετε πολύ να παχύνετε. Με λίγη προσπάθεια θα διατηρήσετε τη σιλουέτα σας.

E *Παρακάτω έχετε δύο πίνακες. Στον πρώτο πίνακα υπάρχουν συμβουλές για το πώς πρέπει να τρώμε, ώστε να μην έχουμε προβλήματα με το στομάχι μας. Στο δεύτερο υπάρχουν οι ίδιες συμβουλές, αλλά με άλλα λόγια. Ταιριάξτε τις συμβουλές του πρώτου πίνακα με αυτές του δεύτερου γράφοντας τον κατάλληλο αριθμό στο δεύτερο πίνακα, ώστε οι δύο συμβουλές να έχουν το ίδιο νόημα, όπως στο παράδειγμα.*

1	Τρώτε αργά. – ***παράδειγμα***	___	Τρώτε πολλές φορές τη μέρα.
2	Τρώτε ήσυχα.	___	Πίνετε 10 ποτήρια νερό την ημέρα.
3	Τρώτε ήρεμα.	1	Μη μασάτε βιαστικά την τροφή.
4	Προτιμάτε τα μικρά γεύματα.	___	Μην πίνετε κόκα κόλα, πορτοκαλάδα ή λεμονάδα με ανθρακικό.
5	Τρώτε πολλά γεύματα.	___	Μην τρώτε φαγητά που σας προκαλούν ενοχλήσεις στο στομάχι.
6	Αποφεύγετε τροφές που σας πειράζουν.	___	Μην τρώτε σε περιβάλλον που έχει θόρυβο.
7	Αποφύγετε την κατανάλωση οινοπνεύματος.	___	Κατά τη διάρκεια του φαγητού αποφεύγετε το κάπνισμα.
8	Μην πίνετε αεριούχα ποτά.	___	Μην είστε εκνευρισμένοι ή έχετε άγχος την ώρα που τρώτε.
9	Μην καπνίζετε την ώρα που τρώτε.	___	Τρώτε 2 ή 3 ώρες πριν από τον ύπνο.
10	Μην ξαπλώνετε αμέσως μετά το φαγητό.	___	Μη γεμίζετε το πιάτο σας με πολύ φαγητό.
		___	Μην πίνετε μπίρα, κρασί και άλλα ποτά.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Θα ακούσετε στο CD δύο φορές τι πρέπει να τρώμε το καλοκαίρι. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από το ***ΠΡΕΠΕΙ*** *δίπλα στις τροφές που μπορούμε να τρώμε το καλοκαίρι ή κάτω από το* ***ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ*** *δίπλα στις τροφές που είναι καλό να αποφεύγουμε, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***δεκαεπτά (17)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

	ΠΡΕΠΕΙ	***ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ***
Διατήρηση σταθερού βάρους – ***παράδειγμα***	+	
Κατανάλωση ποτών		
Παχιά φαγητά		
Μοσχαρίσιο κρέας		
Σαλάτες		
Ωμό ελαιόλαδο στη σαλάτα		
Ψάρι		
Φρούτα		
Νερό		
Παγωτά και γλυκά		
Αναψυκτικά		
Κοτόπουλο		
Ελαφρά φαγητά με βαριές σάλτσες		
Φαγητά σε κονσέρβες		
Πάντα τις ίδιες τροφές που δεν πειράζουν		
Βούτυρο φρέσκο		
Φαγητά με ρύζι		
Ψωμί και φρυγανιές		

Κατανοηση γραπτου λογου

Διαβάστε προσεκτικά τα παρακάτω είδη διατροφής. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από το είδος διατροφής και δίπλα στο τι προσφέρει αυτό, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι ***δεκατρείς (13)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Ελαιόλαδο

- Για υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή.
- Η φύση χαρίζει υγεία.
- Και η πηγή της υγείας είναι δίπλα σας.
- Ελαιόλαδο! Βασικό στοιχείο της Μεσογειακής Δίαιτας, βασικό στοιχείο για ισορροπημένη διατροφή.
- Το ελαιόλαδο βοηθάει στο σωστό τρόπο λειτουργίας του οργανισμού μας, ενώ συγχρόνως τον γεμίζει με πολύτιμες διατροφικές αξίες.
- Το εισιτήριο στη μακροζωία είναι δίπλα μας. Βάλτε το ελαιόλαδο στη διατροφή σας. Είναι ο σύγχρονος τρόπος για να έχετε καλή υγεία.

Ζάχαρη

Τη ζάχαρη τη γνώρισαν οι Έλληνες στα αρχαία χρόνια από τους Πέρσες. Χρησιμοποιείται πολύ στη ζαχαροπλαστική. Ένα κουταλάκι του γλυκού έχει 20 θερμίδες, ενώ ένα φλιτζάνι του τσαγιού 900 θερμίδες.

Μέλι

Το μέλι είναι φυσική γλυκιά τροφή που την παράγουν οι μέλισσες. Είναι πολύ υγιεινό, γι' αυτό χρησιμεύει και ως φάρμακο. 100 γραμμάρια μέλι δίνουν 400 θερμίδες.

Ξηροί καρποί

Οι ξηροί καρποί είναι φυσικές τροφές με μεγάλη βιολογική αξία και προσφέρουν στον άνθρωπο πολύτιμα στοιχεία για την υγιεινή διατροφή του. Είναι πλούσιοι σε βιταμίνες, ασβέστιο, κάλιο, σίδηρο κτλ.

Μπουγάτσα

- Η μπουγάτσα είναι το αγαπημένο πρωινό πολλών Θεσσαλονικέων. Η παραγωγή της γίνεται με μεράκι, εκλεκτά υλικά και τέχνη στο άνοιγμα του φύλλου. Για το τέλειο φύλλο χρησιμοποιείται αλεύρι και λάδι πολύ καλής ποιότητας. Ο τεχνίτης ανοίγει το φύλλο στο μέγεθος της πίτας και έπειτα αρχίζει να το πετάει στον αέρα. Το απλώνει στον πάγκο και το πετάει στον αέρα ως επτά φορές.
- Η παραδοσιακή μπουγάτσα μπορεί να είναι με κρέμα, τυρί ή κιμά. Η διαφορά της από τις άλλες πίτες βρίσκεται στο φύλλο.

	Ελαιόλαδο	**Ζάχαρη**	**Μέλι**	**Ξηροί καρποί**	**Μπουγάτσα**
Τρώγεται συνήθως το πρωί – ***παράδειγμα***					+
Γλυκιά τροφή					
Για να γίνει θέλει τέχνη					
Ζούμε πολλά χρόνια					
Φυσική τροφή					
Ήρθε από την Περσία					
Υγιεινή τροφή					
Απαραίτητο υλικό για κέικ					

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

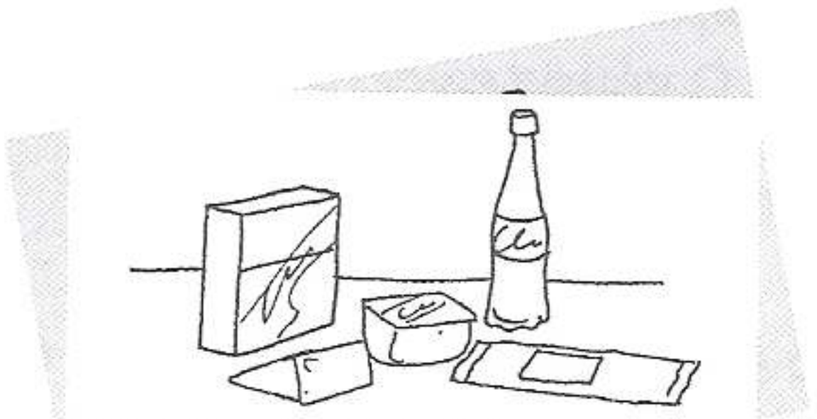
α. *Μια φίλη σας έχει την πρώτη επέτειο του γάμου της και σκέφτεται να ετοιμάσει τραπέζι και να καλέσει τους φίλους της στο σπίτι. Εσείς λείπετε, αλλά, επειδή ξέρει πόσο ικανός/ή είστε σε κάτι τέτοια, σας ζητάει τη γνώμη σας. Εσείς της γράφετε τις ιδέες σας, τις προτάσεις σας και της δίνετε συμβουλές για την προετοιμασία του τραπεζιού. (130 λέξεις)*

β. *Παίρνετε προαγωγή στη δουλειά σας και καλείτε το διευθυντή σας και τους άμεσους συνεργάτες σας σε γεύμα σε ένα μεγάλο εστιατόριο. Πληρώνετε πολλά λεφτά, αλλά δεν είστε καθόλου ευχαριστημένος/η από την εξυπηρέτηση, τις τιμές και την ποιότητα του φαγητού. Τα μόνα υπέρ ήταν ο ωραίος χώρος και η καθαριότητα. Γράψτε ένα γράμμα στον υπεύθυνο του εστιατορίου και πείτε του τα υπέρ, αλλά και τα παράπονά σας. (130 λέξεις)*

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

ΕΒΔΟΜΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Καταναλωτικά αγαθά

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ («ΑΓΑΘΑ») ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ; ΞΟΔΕΥΕΤΕ ΠΟΛΛΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΑΓΟΡΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΤΟΤΕ ΕΙΣΤΕ... ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ!

Γνωρίζετε τα δικαιώματα του καταναλωτή; Αν όχι, μάθετε ότι υπάρχουν, σύμφωνα με το νόμο 251/96 «Περί δικαιωμάτων των καταναλωτών». Υπάρχει επίσης και το Ινστιτούτο Καταναλωτών (ΙΝΚΑ) που σκοπό έχει την προστασία των καταναλωτών. Επίσης το ΙΝΚΑ συμβουλεύει τους καταναλωτές και τους μαθαίνει τα «μυστικά» των σωστών αγορών.

Το ΙΝΚΑ, λοιπόν, προτείνει:

- Μη σας παρασύρουν τα διαφημιστικά μηνύματα. Η εικόνα ενός προϊόντος είναι ωραιοποιημένη στην τηλεόραση και διαφέρει από την πραγματικότητα.
- Πριν αγοράσετε κάτι, πηγαίνετε στα καταστήματα και κάνετε μια «έρευνα» αγοράς. Προσέξτε τις τιμές, την ποιότητα, κάνετε συγκρίσεις.
- Πάντα να κάνετε έναν κατάλογο με τα προϊόντα που θέλετε να ψωνίσετε. Τα προϊόντα, όπως τα βλέπετε στις βιτρίνες ή στα ράφια των καταστημάτων, σας οδηγούν στην υπερκατανάλωση.
- Για προϊόντα διατροφής, διαβάζετε με προσοχή την ημερομηνία παρασκευής και λήξης τους.

- Για συσκευασμένα προϊόντα, διαβάζετε με προσοχή τις ετικέτες τους και τις οδηγίες χρήσης στα Ελληνικά.
- Αν πήρατε ένα ελαττωματικό προϊόν, να το πάτε αμέσως πίσω. Μη φοβάστε, μη διστάζετε. Ο νόμος είναι με το μέρος σας.
- Να παίρνετε πάντα αποδείξεις.

☛ *Πείτε έναν τίτλο για καθεμιά από τις παραπάνω συμβουλές.*

☛ *Να αναφέρετε ένα προϊόν που το είδατε «ωραιοποιημένο» στην τηλεόραση, το αγοράσατε, αλλά... τελικά σας απογοήτευσε.*

☛ *Πείτε ο καθένας μια συμβουλή για σωστές αγορές.*

ΠΟΥ ΠΑΣ ΜΕ «ΑΔΕΙΑ» ΧΕΡΙΑ;

Οι μήνες με τις πιο πολλές ονομαστικές γιορτές είναι ο Νοέμβριος και ο Δεκέμβριος. Όμως και οι άλλοι μήνες έχουν τις γιορτές τους, εκτός, βέβαια, από γενέθλια και πάρτι.

Όταν, λοιπόν, μας καλούν σε μια γιορτή, ποτέ δεν πάμε με άδεια χέρια. Ένα δώρο, ακόμη και το πιο μικρό ή φτηνό, έχει μια ζεστασιά και μια σκέψη παραπάνω. Άρα, δεν πρέπει να ψωνίζουμε δώρο «της τελευταίας στιγμής». Γιατί αυτό φαίνεται, κάνει «μπαμ». Διαλέγουμε δώρο ή... δωράκι με αγάπη, με σκέψη και ενδιαφέρον. Το κάνουμε να είναι δώρο- έκπληξη, δώρο χαράς.

Λοιπόν, αν «πιάνουν τα χέρια σας», φτιάξτε κάτι για κείνον ή για κείνη. Με ξύλο ή με γυαλί ή με ειδικό χαρτί. Ακόμη, μια σπιτική μαρμελάδα σ' ένα όμορφο βάζο, ή ένα παραδοσιακό ποτό (λικέρ) της μαμάς ή της γιαγιάς είναι όμορφα δώρα-έκπληξη.

☛ *Πείτε ο καθένας τι δώρο μπορείτε να φτιάξετε με τα «χρυσά σας χέρια».*

☛ *Πείτε ο καθένας μια πρόταση δώρου που δείχνει αγάπη, ζεστασιά, ενδιαφέρον.*

☛ *Πείτε τι δώρα χαρίζετε, συνήθως, στους αγαπημένους σας.*

☛ *Χωριστείτε σε τρεις ή τέσσερις ομάδες. Η κάθε ομάδα σκέφτεται ένα «έξυπνο» δώρο, φτηνό, αλλά με αίσθημα, που θα κάνει σε κάποια από τις άλλες ομάδες. «Βγάλτε» το καλύτερο δώρο.*

Σ Α Σ Π Ε Ρ Α Σ Ε Π Ο Τ Ε Α Π' Τ Ο Μ Υ Α Λ Ο Τ Ι Ρ Ο Υ Χ Α Θ Α Φ Ο Ρ Ο Υ Ν Ο Ι Α Ν Θ Ρ Ω Π Ο Ι Σ Τ Ο Μ Ε Λ Λ Ο Ν;

Αφήστε τη φαντασία σας να πετάξει μακριά, διαβάστε το παρακάτω κείμενο και...

Όταν τα ρούχα θα σκέφτονται για μας

Τα παπούτσια θα βρίσκουν μόνα τους το δρόμο, τα γυαλιά θα... θυμούνται, τα εσώρουχα θα... μετρούν την πίεση, ενώ το σακάκι θα παίζει το ρόλο γραμματέα!! Δηλαδή οι άνθρωποι θα κυκλοφορούν με... φορεμένους υπολογιστές.

Τα ρούχα θα έχουν μικροσκοπικές κάμερες και μικρόφωνα. Η τσέπη π.χ. του σακακιού θα έχει μια μνήμη αρκετή για την αποθήκευση λεξικού και εγκυκλοπαίδειας.

Όμως, και στα χρόνια τα παλιά, μια φορά κι έναν καιρό, έγιναν πολλά και σπουδαία έργα από τον άνθρωπο. Το 1268 για πρώτη φορά γίνεται λόγος για γυαλιά οράσεως, ενώ το 1762 κατασκευάζεται το πρώτο ρολόι τσέπης.

☛ *Πείτε εσείς κάποιες ιδέες για τα ρούχα του μέλλοντος.*

☛ *Πείτε, αν ξέρετε, ανακαλύψεις που έγιναν στο παρελθόν.*

☛ *Πείτε ποια θεωρείτε τη μεγαλύτερη ανακάλυψη που έχει κάνει ο άνθρωπος ως τώρα.*

☛ *Πείτε ποια θεωρείτε πως μπορεί να είναι η μεγαλύτερη ανακάλυψη του ανθρώπου στο μέλλον.*

☛ *– Αγαπάτε πολύ την Ιστορία. Μαθαίνετε με πάθος ό,τι έχει σχέση με το παρελθόν. Πιστεύετε πως θα θέλατε πολύ να είχατε ζήσει στο παρελθόν, να είχατε γνωρίσει τους μεγάλους φιλοσόφους της αρχαιότητας, να είχατε δει αρχαίο θέατρο κτλ. Ο φίλος/Η φίλη σας όμως δε συμφωνεί. Αυτός/Αυτή θα ήθελε να ζούσε στο μακρινό μέλλον. Και... διαφωνείτε.*
– Θα θέλατε πολύ να ζούσατε στο μακρινό μέλλον. Να «βιώσετε» την πρόοδο της τεχνολογίας, την εξέλιξη του ανθρώπου, τα ταξίδια σε άλλους πλανήτες. Ο φίλος/Η φίλη σας όμως δε συμφωνεί. Αυτός/Αυτή θα ήθελε να ζούσε στο παρελθόν. Και... διαφωνείτε.

Δ Ι Α Φ Η Μ Ι Σ Ε Ι Σ – Δ Ι Α Φ Η Μ Ι Σ Ε Ι Σ – Δ Ι Α Φ Η Μ Ι Σ Ε Ι Σ

- Παντού! Στο δρόμο, σε ΤΕΡΑΣΤΙΕΣ αφίσες, στα λεωφορεία, στα γήπεδα, στον κινηματογράφο. Και πιο πολύ στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση.
- Διαφημίσεις. Ιστορίες λίγων δευτερόλεπτων, πρωτότυπες, με ωραία μουσική και ρυθμικά τραγουδάκια, με γνωστούς σταρ ή πρόσωπα της... διπλανής πόρτας. Διαφημίσεις έξυπνες. Που «παίζουν» με τα λόγια. Δηλαδή λογοπαίγνια.

Να μερικές:

Θέλετε να μάθετε νέα τους;
Η υπόθεση **σηκώνει τηλέφωνο**.

Δημιουργήσαμε για σας μια κουζίνα με... **μεγάλη όρεξη**.

– Γιατί, ψωνίζεις από μας;
– Γιατί, **λόγω τιμής**, είμαι κερδισμένος.
– Όποιος γνωρίζει... κερδίζει.

Αυτό το χειμώνα, **πάρτε τα μέτρα σας**.
Κουρτίνες - Χαλιά - Υφάσματα επιπλώσεων

Παντρεύεστε; Το κατάστημά μας σας έρχεται **κουφέτο**.
Λίστα γάμου σ' εμάς.
Ποικιλία, τιμές χαμηλές, ζεστή εξυπηρέτηση

Εμείς φέραμε τα **πάνω κάτω**.

Τάπητες μηχανής – Χειροποίητα χαλιά – Μοκέτες– Ξύλινα πατώματα

Επιστροφή στο σπίτι, μια σύνθεση για κάθε χώρο.

- Διασκέδασε με τη μουσική και τις ταινίες σου.
- Για φανατικούς του διαβάσματος.
- Χαλάρωσε με το δικό σου στιλ.
- Έπιπλα για το σπίτι - τραπεζάκι για βίντεο και στέρεο – βιβλιοθήκες– καναπέδες

☛ *Συζητήστε τις παραπάνω διαφημίσεις.*

☛ *Εξηγήστε τα λογοπαίγνια.*

☛ *Πείτε ποια διαφήμιση σας αρέσει πιο πολύ και ποια σας «πείθει» να ψωνίσετε από το κατάστημα που διαφημίζει.*

☛ *Πείτε και τα είδη που έχει κάθε κατάστημα από τα παραπάνω.*

☛ *– Έχετε δει στην τηλεόραση μια διαφήμιση για ένα ινστιτούτο αδυνατίσματος. Στη διαφήμιση ωραίες, λεπτές κοπέλες λένε πως σε αυτό το Ινστιτούτο αδυνατίζετε γρήγορα, φτηνά και... εύκολα! Θέλετε οπωσδήποτε να πάτε.*

– Η γυναίκα/Ο άντρας σας θέλει να χάσει κιλά. Έχει δει στην τηλεόραση μια διαφήμιση για ένα ινστιτούτο αδυνατίσματος για γρήγορο, φτηνό και εύκολο αδυνάτισμα. Εσείς του/της λέτε ότι τέτοιο πράγμα δεν υπάρχει. Το αδυνάτισμα χρειάζεται χρόνο, χρήμα και μεγάλη υπομονή. Αυτός/Αυτή επιμένει. Εσείς προσπαθείτε να του/της αλλάξετε γνώμη για να μην «πετάξει» τα λεφτά του/της.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ

☛ *Διαβάστε και τις παρακάτω διαφημίσεις και μαντέψτε ποιο προϊόν διαφημίζει η καθεμιά.*
(οι απαντήσεις βρίσκονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, στις λύσεις)

α.

Κάντε ένα κοινό Σαββατοκύριακο αξέχαστο

Πετάξτε τη γραβάτα,
πετάξτε τα μη και τα πρέπει,
πετάξτε εκεί όπου τραβάει ο νους σας.

Ξεκινήστε για μια φορά χωρίς πρόγραμμα.

Αφήστε το ένστικτό σας να σας οδηγήσει.

Εκεί όπου δεν πάει κανείς,
εκεί που δε σας ξέρει κανείς,
εκεί που δε σας φτάνει κανείς.

Εκεί που θα ξαναβρείτε τον πραγματικό εαυτό σας,
αυτόν που ξεχνάτε στην καθημερινή μάχη,
αυτόν που φυλακίσατε σε ένα κοστούμι
και κοντέψατε να στραγγαλίσετε με μια ακριβή γραβάτα.

Κάντε αυτό το Σαββατοκύριακο την αρχή μιας άλλης ζωής.

β.

Ξεκινήστε την κάθε μέρα με περισσότερη ομορφιά.
Δώστε στο οικογενειακό δείπνο περισσότερη αρμονία.
Κάντε τους φίλους σας να νιώσουν πιο αγαπητοί.
Ένα όμορφα στρωμένο τραπέζι κάνει το φαγητό πιο νόστιμο.

γ.

Ένα για όλα και όλα με ένα!
Οι έξυπνες συσκευές
Με μοτέρ 500 Watt

δ.

Επειδή και οι μικρότερες διαφορές στα χρώματα είναι πολύ σημαντικές.
Με το πιο σωστό σύστημα ελέγχου powertronic
Ο κόσμος γίνεται πιο φωτεινός.

ε.

Πέστε στην αγκαλιά της!
Αυτό που πραγματικά χρειάζεστε μετά από μια κουραστική μέρα. Χαλάρωση.
Αυτό που χρειάζεστε γρήγορα πριν από την επόμενη έξοδό σας.
Με διπλή εγγύηση και υπογραφή από τη Roca Ιταλίας.

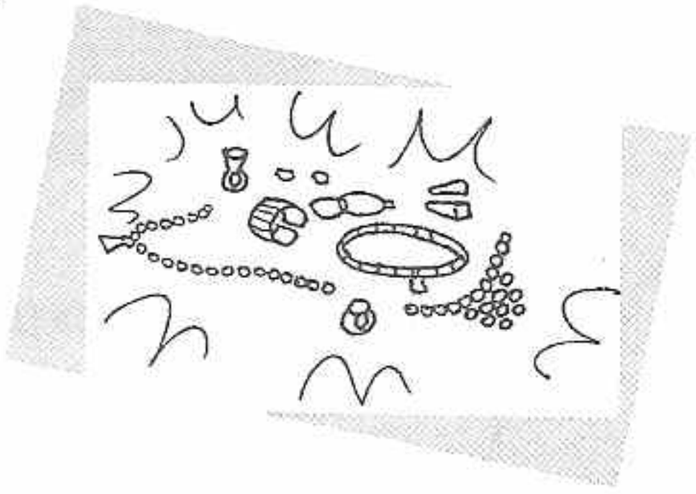
στ.

Ονειρεύεστε;
Εμείς κάνουμε τα όνειρά σας πραγματικότητα.
Σας προσφέρουμε μια καλή ποιότητα ζωής.
Για μια καλύτερη ζωή στο σπίτι.
Με χαμηλές τιμές, για κάθε χώρο, στιλ και διακόσμηση.
Ελάτε σ' εμάς.
Εμείς κάνουμε τα όνειρά σας πραγματικότητα.

ζ.

Είστε το πρόσωπο της ημέρας.
Κρατήστε τη στιγμή ζωντανή.

☛ *Τώρα χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα φτιάχνει μια διαφήμιση όπως οι παραπάνω, και οι υπόλοιποι στην τάξη προσπαθούν να μαντέψουν ποιο προϊόν διαφημίζεται.*
Στο τέλος «βγάλτε» την καλύτερη διαφήμιση.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Κοσμήματα είναι όλα τα αντικείμενα (δαχτυλίδια, βραχιόλια, σκουλαρίκια, καδένες κτλ.) που «κοσμούν», δηλαδή στολίζουν τα χέρια μας ή το λαιμό μας ή τα αυτιά μας κτλ.

Τα κοσμήματα είναι έργα τέχνης, σύμβολα οικονομικής κατάστασης, αντικείμενα που επιθυμούν να έχουν όλοι.

Υπάρχουν κοσμήματα από χρυσό ή ασήμι, με πέτρες πολύ ακριβές (διαμάντια, μαργαριτάρια) ή και πιο φτηνές. Ακόμη, υπάρχουν κοσμήματα από χαλκό, ξύλο ή κόκαλο.

Το ελληνικό κόσμημα έχει μια ιστορία 6.000 (!) ετών. Από την αρχαία εποχή τα κοσμήματα φοριούνται από τις γυναίκες σε γιορτές, γάμους κτλ. Οι αρχαίοι Έλληνες, όταν έθαβαν τους νεκρούς τους, έβαζαν στους τάφους τους και τα αγαπημένα τους αντικείμενα και, βέβαια, τα κοσμήματά τους.

Στη Βεργίνα, στον τάφο του Φιλίππου Β΄, βασιλιά της Μακεδονίας και πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, βρήκαν χρυσά κοσμήματα μεγάλης αξίας. Αυτά ήταν μια ακόμη απόδειξη ότι ο τάφος ήταν βασιλικός, καθώς εκείνη την εποχή χρυσά κοσμήματα είχαν μόνο οι βασιλείς και οι πλούσιοι. Οι φτωχοί είχαν κοσμήματα από σίδερο, χαλκό, πηλό ή κόκαλο.

Σήμερα στην αγορά υπάρχουν πολλά κοσμηματοπωλεία, τα οποία στις βιτρίνες τους έχουν κοσμήματα σε μεγάλη ποικιλία σχεδίων και τιμών.

Σε κάθε αρραβώνα και γάμο, απαραίτητο είναι οι γονείς του γαμπρού και της νύφης να τους κάνουν δώρο κοσμήματα.

☛ *Πείτε, αν σας αρέσουν τα κοσμήματα, αν φοράτε και, αν έχετε κοσμήματα, περιγράψτε τα.*

☛ *Κάποια κοσμήματα έχουν αναμνηστικό ή συμβολικό χαρακτήρα, όπως π.χ. η βέρα. Πείτε και κάποια άλλα.*

☛ *– Μπήκε κλέφτης στο διαμέρισμά σας και σας έκλεψε όλα τα κοσμήματά σας. Πάτε στο Αστυνομικό Τμήμα και μιλάτε με τον υπεύθυνο αστυνόμο. Περιγράφετε τα κοσμήματά σας, λέτε πού τα φυλάγατε και πώς σας τα έκλεψαν. Είστε πολύ αναστατωμένος/η.*
– Είστε αστυνομικός σε ένα Αστυνομικό Τμήμα. Μια κυρία / Ένας κύριος έρχεται πολύ αναστατωμένος/η και σας καταγγέλλει ότι του/της έκλεψαν όλα τα κοσμήματα που είχε σπίτι του/της. Εσείς προσπαθείτε να τον / την ηρεμήσετε. Μετά του/της κάνετε ερωτήσεις ώστε να... εντοπίσετε τον ένοχο που, ίσως, είναι από το φιλικό του/της περιβάλλον.
Όλη η τάξη «βοηθάει» τον αστυνόμο να βρει τον ένοχο.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Διαλέξτε τη σωστή λέξη από τις παρακάτω ομάδες λέξεων και γράψτε τη στο κενό στο σωστό τύπο, όσες φορές δείχνει ο αριθμός στην παρένθεση, όπως στο παράδειγμα.*

- καταναλώνω – ο καταναλωτής – η κατανάλωση – καταναλωτικός, -ή, -ό (1)
- παραλαβαίνω – η παραλαβή (1)
- ο έμπορος – το εμπόριο – το εμπόρευμα – εμπορικός, -ή, -ό (3)
- παραγγέλνω – η παραγγελία (1)
- αποστέλλω – η αποστολή (1)
- η αγορά – αγοράζω – ο αγοραστής (2)
- τα ψώνια – ψωνίζω (2)

Το ηλεκτρονικό εμπόριο

Από έρευνες που έγιναν, προβλέπεται μεγάλη αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου (***παράδειγμα***) στο άμεσο μέλλον. Σήμερα ο αριθμός των χρη-

στών-. . . . . δεν είναι μεγάλος. Πολλοί είναι αυτοί που επισκέπτονται τις ιστοσελίδες των εταιριών, αλλά λίγοι είναι αυτοί που πραγματοποιούν . . . . . . Οι λόγοι είναι ότι αυτοί που θέλουν . . . . . κάτι προτιμούν να το δουν με τα ίδια τους τα μάτια. Επίσης ο χρόνος . . . . . μπορεί να είναι μικρός, αλλά ο χρόνος . . . . . και . . . . . του προϊόντος μεγάλος. Βέβαια υπάρχει ακόμη δυσπιστία σε αυτό το είδος . . . . . , και φόβος για τα προσωπικά στοιχεία που πρέπει να δίνουν . . . . . Έτσι προτιμούν να πηγαίνουν στα μεγάλα . . . . . κέντρα και να κάνουν τα . . . . . τους.

Β *Ταιριάξτε την πρώτη στήλη με τη δεύτερη, γράφοντας τον κατάλληλο αριθμό, όπως στο παράδειγμα.*

1	δώρο – ***παράδειγμα***		του καταναλωτή
2	τραπέζι		άριστη
3	η προστασία		του καταστήματος (του σούπερ μάρκετ)
4	προϊόν	1	έκπληξη – ***παράδειγμα***
5	ποιότητα		εμπορεύματος
6	εγγύηση		στρωμένο
7	διακόσμηση		παρασκευής
8	τα ράφια		ελαττωματικό
9	συσκευασία		βιτρίνας
10	ημερομηνία		ενός χρόνου
			στοιχεία

Γ *Επιλέξτε τη σωστή ερμηνεία βάζοντας ένα ✓.*

1	πέφτω στην αγκαλιά του	ρίχνομαι στην αγκαλιά του – ***παράδειγμα***	✓
		ανοίγει την αγκαλιά του	
		έχει μεγάλη αγκαλιά	

2	πιάνουν τα χέρια του	τον πιάνω με τα χέρια μου	
		μουδιάζουν τα χέρια του	
		μπορεί να φτιάξει πράγματα με τα χέρια του	

3	η υπόθεση σηκώνει συζήτηση	είναι θέμα που χρειάζεται να το συζητήσουμε	
		σηκώνεται για να συζητήσει	
		ξεσήκωσε τον κόσμο με τη συζήτηση	

4	Λόγω τιμής!	είναι μεγάλης αξίας	
		δίνω το λόγο της τιμής μου	
		η τιμή δεν είναι λογική	

5	παίρνω τα μέτρα μου	μετρώ το ύψος, το πλάτος και το μήκος	
		κάνω κάποιες ενέργειες για να αντιμετωπίσω ένα πρόβλημα ή μια δύσκολη κατάσταση	
		μετρώ την απόσταση	

6	φέρνω τα πάνω κάτω	αναποδογυρίζω	
		κατεβάζω	
		κατεβαίνω	

7	πάω με άδεια χέρια	πάω χωρίς βοήθεια	
		μαλώνω με τα χέρια	
		πάω χωρίς δώρο	

8	τραβάει ο νους μου	χάνω το μυαλό μου	
		σκέφτομαι και επιθυμώ	
		προσέχω	

Δ *Βάλτε μπροστά από τις παρακάτω λέξεις τη λέξη «**υπέρ**». Γράψτε στο κενό τι σημαίνει η καινούρια λέξη και με αυτή γράψτε μια πρόταση, όπως στο παράδειγμα.*

1. κατανάλωση – υπερκατανάλωση = κατανάλωση μεγαλύτερη από το κανονικό
   Οι διαφημίσεις οδηγούν το κοινό σε υπερκατανάλωση αγαθών.
   – παράδειγμα
2. αγορά – ..... = ...
   .....
3. αριθμός – (επίθετο) ..... = ...
   .....
4. άνθρωπος – ..... = ...
   .....
5. αγαπώ – ..... = ...
   .....
6. έχω – ..... = ...
   .....
7. παραγωγή – ..... = ...
   .....
8. τίμηση – ..... = ...
   .....

Ε *Χωριστείτε σε ομάδες και γράψτε μια διαφήμιση για «οδοντόκρεμα». Η καλύτερη βραβεύεται.*

Κατανόηση προφορικού λόγου

Ακούστε το αλφαβητάρι με προτάσεις για αγορά δώρων σε ένα φίλο-συγγενή σας. Καθώς ακούτε τις προτάσεις, επιλέξτε το σωστό δώρο βάζοντας ένα ✓, όπως στο παράδειγμα.

Α	**α.** Ανεμιστήρας ☐	**β.** Αναπτήρας ☑ ***παράδειγμα***	**γ.** Ανθοδοχείο ☐
Β	**α.** Βιβλιοστάτης ☐	**β.** Βάρκα ☐	**γ.** Βαράκια ☐
Γ	**α.** Γραμματόσημα ☐	**β.** Γραμματοκιβώτιο ☐	**γ.** Γραβατοθήκη ☐

Δ	**α.** Δερμάτινα γάντια ❑	**β.** Δερμάτινο πορτοφόλι ❑	**γ.** Δερμάτινη ζώνη ❑
Ε	**α.** Εικόνα ❑	**β.** Εργαλεία ❑	**γ.** Έπιπλα ❑
Ζ	**α.** Ζώνη ❑	**β.** Ζάρια ❑	**γ.** Ζωάκι ❑
Η	**α.** Ηλεκτρική κουζίνα ❑	**β.** Ημερολόγιο ❑	**γ.** Ηλεκτρικό μαχαίρι ❑
Θ	**α.** Θήκη γενικής χρήσης ❑	**β.** Θήκη για γυαλιά ❑	**γ.** Θήκη για ομπρέλα ❑
Ι	**α.** Ιστορικός χάρτης ❑	**β.** Ιστορία της τέχνης ❑	**γ.** Ιστιοφόρο ❑
Κ	**α.** Καλάθι ❑	**β.** Κλειδοθήκη ❑	**γ.** Κεριά ❑
Λ	**α.** Λάμπα ❑	**β.** Λουλούδια ❑	**γ.** Λαμπάδα ❑
Μ	**α.** Μανικετόκουμπα ❑	**β.** Μαντίλα ❑	**γ.** Μαγειρικά σκεύη ❑
Ν	**α.** Νυχτικιά ❑	**β.** Νεσεσέρ ❑	**γ.** Νυχοκόπτης ❑
Ξ	**α.** Ξυριστική μηχανή ❑	**β.** Ξύστρα για μολύβια ❑	**γ.** Ξύλινο διακοσμητικό ❑
Ο	**α.** Οδοντόβουρτσα ❑	**β.** Ομπρέλα ❑	**γ.** Όπλο ❑

Π	**α.** Πουκάμισο ❑	**β.** Παπούτσια ❑	**γ.** Παντόφλες ταξιδίου ❑
Ρ	**α.** Ραδιοφωνάκι ❑	**β.** Ρολόι ❑	**γ.** Ρακέτες ❑
Σ	**α.** Σταχτοδοχείο ❑	**β.** Στιλό ❑	**γ.** Σεντόνια ❑
Τ	**α.** Τετράδιο ❑	**β.** Τηλεόραση ❑	**γ.** Τάβλι ❑
Υ	**α.** Ύφασμα ❑	**β.** Υδρόγειος σφαίρα ❑	**γ.** Υπνόσακος ❑
Φ	**α.** Φωτογραφική μηχανή ❑	**β.** Φιλί ❑	**γ.** Φακός ❑
Χ	**α.** Χαρτοκόπτης ❑	**β.** Χαρτοφύλακας ❑	**γ.** Χάρακας ❑
Ψ	**α.** Ψησταριά ❑	**β.** Ψυγείο ❑	**γ.** Ψαλίδι ❑
Ω	**α.** Ωρολόγιο ❑	**β.** Ωροσκόπιο ❑	**γ.** Ώριμα φρούτα ❑

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

*Διαβάστε τις διαφημίσεις ενός καταστήματος επίπλων στον πίνακα **Α**. Ταιριάξτε κάθε διαφήμιση με τη σωστή ερώτηση που είναι στον πίνακα **Β**, βάζοντας τον κατάλληλο αριθμό στον πίνακα **Β**, όπως στο παράδειγμα. Οι αριθμοί που θα συμπληρώσετε είναι **επτά (7)** χωρίς το παράδειγμα.*

1	Κρατάμε τις τιμές χαμηλά και έτσι έρχεται πολύς κόσμος. Ακόμη δίνουμε εγγύηση σε όλα τα προϊόντα μας για έναν ολόκληρο χρόνο. Επίσης, προσπαθούμε να κάνουμε την επίσκεψή σας ευχάριστη. Προσέχουμε τα παιδιά σας και έχουμε πολλά ταμεία ανοιχτά, όταν είναι απαραίτητο. ***– παράδειγμα***
2	Ίσως παρατηρήσατε ότι οι ετικέτες των τιμών είναι γεμάτες πληροφορίες. Όπως τριγυρνάτε, θα πρέπει να σημειώνετε οτιδήποτε σας αρέσει: το όνομα του προϊόντος, την τιμή και τη θέση του στην αποθήκη.
3	Θεωρούμε ότι είναι ευχάριστο να είστε ελεύθεροι να κάνετε μόνοι σας τις αγορές σας. Αν όμως έχετε μια ερώτηση, μπορείτε να σταματήσετε σε κάποιο από τα πολλά σημεία πληροφοριών που υπάρχουν σε όλο το κατάστημα. Εκεί κάποιος ευχαρίστως θα σας βοηθήσει.
4	«Δωρεάν» μεταφορά συνήθως σημαίνει ότι τα έξοδα μεταφοράς είναι ενσωματωμένα στην τιμή που πληρώνετε στο ταμείο. Σε μας η μεταφορά από σας είναι εύκολη. Τα προϊόντα σε επίπεδες συσκευασίες χωρούν στο πορτ-μπαγκάζ του αυτοκινήτου σας. Αν όμως προτιμάτε, μπορούμε πάντα να κανονίσουμε τη μεταφορά στο σπίτι σας.
5	Θέλουμε να ξέρετε όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζετε για ένα προϊόν. Και δεν εννοούμε μόνο την τιμή. Εννοούμε όλες τις πληροφορίες, ακόμα κι αυτές που δε βλέπουμε με γυμνό μάτι: κρυφά πλεονεκτήματα, συμβουλές συντήρησης, πού και πώς παραλαμβάνετε τις αγορές σας. Γι' αυτό οι ετικέτες μας έχουν αυτό το μέγεθος.

6	Για να μπορείτε να παραλάβετε άμεσα τα προϊόντα μας με το αυτοκίνητό σας· αλλά και γιατί, έτσι όπως είναι συσκευασμένα, η μεταφορά και η αποθήκευση είναι πιο εύκολη και πιο φτηνή.
7	Τα προϊόντα μας τα περνούμε από πολλά τεστ αντοχής ώστε να βεβαιωθούμε ότι μπορούν να αντέξουν στη σκληρή καθημερινή χρήση, όπως παιδιά που πηδούν σε καναπέδες, συρτάρια που ανοίγονται δέκα φορές τη μέρα κτλ.
8	Από τη μια είναι διασκεδαστικό και από την άλλη δεν είναι καθόλου δύσκολο να ενώσετε τα διάφορα κομμάτια των επίπλων σας μόνοι σας. Το πιο σημαντικό είναι ότι δεν πληρώνετε. Και φυσικά αυτό σημαίνει ότι μπορείτε να τα έχετε αμέσως στο σπίτι σας.

___	Για ποιο λόγο μεταφέρω εγώ ο ίδιος τα έπιπλά μου;
___	Για ποιο λόγο έχουμε επίπεδες συσκευασίες;
___	Για ποιο λόγο χρειάζεται χαρτί και μολύβι για τις αγορές μου;
___	Για ποιο λόγο δεν μπορώ να ψωνίσω με δόσεις;
1	Για ποιο λόγο οι ουρές... είναι μερικές φορές τόσο μεγάλες; – ***παράδειγμα***
___	Για ποιο λόγο στις ετικέτες αναγράφει την τιμή των μεταφορικών;
___	Για ποιο λόγο έχουμε τις μεγαλύτερες ετικέτες τιμών στον κόσμο;
___	Για ποιο λόγο κάνω μόνος μου τις αγορές μου;
___	Για ποιο λόγο πρέπει να συναρμολογήσω μόνος μου τα έπιπλα;
___	Για ποιο λόγο δεν μπορώ να πληρώσω με πιστωτική κάρτα;
___	Για ποιο λόγο φερόμαστε σκληρά στα προϊόντα μας;

Παραγωγη γραπτου λογου

α. *Σε λίγο καιρό παντρεύεστε και ετοιμάζετε το σπίτι σας. Γράφετε ένα γράμμα σε μια φίλη σας και της περιγράφετε τι αγοράσατε για το σπίτι σας, τι δώρα σας έφεραν και τι θα πάρετε με τη λίστα γάμου. (130 λέξεις)*

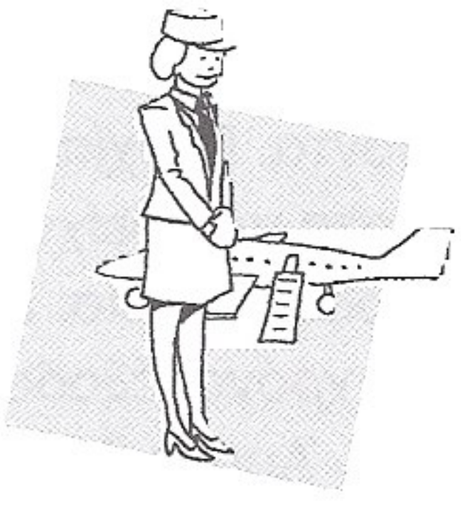
β. *Είστε διαφημιστής και σας ανέθεσαν να ετοιμάσετε μια διαφήμιση για μια μάρκα αυτοκινήτων για την τηλεόραση. Ετοιμάζετε δύο προτάσεις και τις στέλνετε στον υπεύθυνο για να διαλέξει. Στις προτάσεις περιγράφετε: τα άτομα που θα εμφανίζονται, τι θα λένε, πώς θα είναι το σκηνικό και ό,τι άλλο νομίζετε. (130 λέξεις)*

ΟΓΔΟΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Εργασία – επαγγέλματα

ΤΙ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΧΡΕΙΑΖΕΣΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ...

- **κτηνίατρος**; – Να αγαπάς τα ζώα.

- **αεροσυνοδός**; – Να είσαι κούκλα, ευγενική, να μιλάς ξένες γλώσσες.

- **διαφημιστής**; – Να έχεις φαντασία.

- **ασφαλιστής**; – Να... «ψήνεις» τους πελάτες.

- **πολιτικός**; – Να... λες ψέματα!

- **δημοσιογράφος**; – Να έχεις χίλια μάτια, χίλια αυτιά, χίλια στόματα, χίλια πόδια...

- **δάσκαλος**; – Να έχεις γερά, γερά, γερά νεύρα!

- **λογιστής**; – Να είσαι... κινητό κομπιούτερ στους αριθμούς.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Η ανεργία είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα κυρίως για τους νέους, αλλά και τους μεσήλικες από πενήντα χρονών και άνω.

Νέοι επιστήμονες, δάσκαλοι και καθηγητές, χημικοί, φυσικοί, γεωπόνοι δε βρίσκουν εργασία. Αποτέλεσμα: ασκούν άλλο επάγγελμα από αυτό που έχουν σπουδάσει, με χαμηλό μισθό, για να ζήσουν.

Όσο πιο δύσκολο γίνεται να βρει κανείς δουλειά, τόσο αυξάνουν τα προσόντα. Πτυχία από ανώτερες και ανώτατες σχολές, μεταπτυχιακά διπλώματα που δείχνουν εξειδίκευση, δύο και τρεις ξένες γλώσσες, γνώση Η/Υ, προϋπηρεσία, είναι απαραίτητα προσόντα σήμερα. Όλα αυτά χρειάζονται χρόνο, έξοδα και μεγάλη προσπάθεια. Και πάντα υπάρχει η αμφιβολία: « Άραγε θα βρω μια καλή δουλειά, όπως τη θέλω;».

Σύμφωνα με το κείμενο:

☛ *Πείτε πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα της ανεργίας σήμερα.*

☛ *Πείτε πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα της ανεργίας στους νέους σήμερα.*

☛ *Πείτε πόσο δύσκολο είναι να βρει κανείς δουλειά, όταν είναι πάνω από πενήντα χρονών.*

☛ *Πείτε αν γνωρίζετε εσείς νέους επιστήμονες που δε βρίσκουν δουλειά, αλλά κάνουν κάποιο άλλο επάγγελμα από αυτό που έχουν σπουδάσει.*

☛ *– Πιστεύετε ότι το πρόβλημα της ανεργίας είναι πολύ μεγάλο σήμερα. Ιδιαίτερα στους νέους που ξεκινούν τη ζωή τους, θέλουν να κάνουν οικογένεια κτλ. Ο φίλος/Η φίλη σας δε συμφωνεί μαζί σας. Πιστεύει ότι το πρόβλημα είναι πιο μεγάλο στους μεσήλικες.*
– Πιστεύετε ότι το πρόβλημα της ανεργίας σήμερα είναι πολύ μεγάλο για όσους είναι 50 χρονών και άνω. Ο φίλος/Η φίλη σας δε συμφωνεί, γιατί θεωρεί πως το πρόβλημα αυτό είναι πιο δύσκολο στους νέους.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ***Πώς να βρείτε δουλειά***
- ***Τα μυστικά των αγγελιών, του βιογραφικού, των συνεντεύξεων***

ΟΑΕΔ = ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΓΣΕΕ = ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΔΟΥΛΕΙΑ

- Από τις εφημερίδες
- Μέσα από τις δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. ΟΑΕΔ)
- Από ιδιωτικές εταιρίες
- Μέσα από το Διαδίκτυο· στις ιστοσελίδες του πολλές δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις ζητούν κάλυψη θέσεων εργασίας

ΠΟΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΕΧΟΥΝ ΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ; ΠΟΙΑ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΖΗΤΗΣΗ;

Επαγγέλματα με μεγάλη ζήτηση	Επαγγέλματα με μικρή ζήτηση
Στην υγεία: φυσιοθεραπευτές, νοσοκόμες/οι, χειριστές ιατρικών μηχανημάτων, τεχνικοί	αναισθησιολόγοι, χημικοί, φυσικοί, γεωπόνοι, μαθηματικοί, φαρμακοποιοί
Επιχειρήσεις: χρηματοοικονομικά, εμπόριο με ξένες χώρες	υπάλληλοι γραφείου
Τεχνολογία: τεχνικοί ηλεκτρονικών υπολογιστών	προγραμματιστές ηλεκτρονικών υπολογιστών
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: διαφήμιση, τεχνικοί, γραφίστες, δημόσιες σχέσεις	δημοσιογράφοι έντυπου Τύπου, φωτορεπόρτερ, παρουσιαστές τηλεόρασης
Εκπαίδευση: δάσκαλοι για άτομα με ειδικές ανάγκες	καθηγητές ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης
Τουριστικά επαγγέλματα	
Κοινωνικά επαγγέλματα: ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί	

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Πριν από λίγες μέρες διάβασα στις μικρές αγγελίες για μια θέση ασφαλιστή σε μεγάλη, γνωστή εταιρία.

Πήρα τηλέφωνο και μου έκλεισαν ραντεβού.

Πήγα την ώρα που μου είπαν, στη διεύθυνση που μου είπαν και μίλησα με έναν προϊστάμενο.

Αυτός μου ζήτησε τα στοιχεία μου. Ύστερα με ρώτησε για τις σπουδές μου, τι προϋπηρεσία είχα, αν ήξερα ξένες γλώσσες και ποιες. Με ρώτησε αν ήμουν παντρεμένος, και αν ήταν δυνατό να πηγαίνω ταξίδια πότε πότε.

Εγώ τον ρώτησα για το μισθό, το ωράριο εργασίας και ποια θα είναι τα καθήκοντά μου.

Στο τέλος, ο προϊστάμενος μου ζήτησε το τηλέφωνό μου, για να με ειδοποιήσει, αν τελικά αποφασίσει να με πάρει στη δουλειά.

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες τριών ατόμων και πείτε το παραπάνω κείμενο σε διάλογο. Ένας από την ομάδα ζητάει δουλειά, ο δεύτερος απαντάει στο τηλέφωνο και κλείνει ραντεβού και ο τρίτος είναι ο προϊστάμενος.*

☛ *Χωριστείτε σε 4 ομάδες:*

1η ομάδα:

- *Μια ακριβή μπουτίκ ζητά πωλητή/πωλήτρια. Ο μισθός είναι πολύ μεγάλος και οι πελάτες πολύ πλούσιοι και γνωστοί άνθρωποι.*
- *Ένας από σας είναι ο υπεύθυνος για τις προσλήψεις υπαλλήλων.*
- *Οι υπόλοιποι της ομάδας είστε υποψήφιοι για τη θέση.*
- *Πείτε ο καθένας τι θα πείτε στον ιδιοκτήτη/την ιδιοκτήτρια της μπουτίκ για να σας πάρει στη δουλειά.*
- *Οι άλλες ομάδες ακούνε και στο τέλος, μαζί με τον υπεύθυνο, αποφασίζουν ποιος είναι ο καλύτερος για τη θέση.*

2η ομάδα:

- *Ένα μεγάλο πρακτορείο ταξιδίων ζητά πράκτορα να αναλάβει την οργάνωση ταξιδιών στην Άπω Ανατολή (Κίνα, Ιαπωνία κτλ.), με μισθό πολύ μεγάλο και ταξίδια σε αυτά τα μέρη.*
- *Ένας από την ομάδα είναι ο υπεύθυνος για την πρόσληψη του πράκτορα.*
- *Οι υπόλοιποι είστε υποψήφιοι για τη θέση.*
- *Πείτε ο καθένας τι θα πείτε στον υπεύθυνο του πρακτορείου για να τον πείσετε να σας πάρει στη δουλειά.*
- *Στο τέλος οι άλλες ομάδες, μαζί με τον υπεύθυνο, αποφασίζουν ποιος είναι ο καλύτερος για τη θέση.*

3η ομάδα:

- *Μια μεγάλη διαφημιστική εταιρία ζητά νέα στελέχη με φαντασία και ικανότητες διαφημιστή.*
- *Ένας από την ομάδα είναι ο υπεύθυνος για τις προσλήψεις.*
- *Οι υπόλοιποι είστε υποψήφιοι για τη θέση.*
- *Πείτε ο καθένας τι θα πείτε στον υπεύθυνο για να πάρει εσάς στη δουλειά.*
- *Στο τέλος, οι άλλες ομάδες, μαζί με τον υπεύθυνο, αποφασίζουν ποιος είναι ο καλύτερος για τη θέση.*

4η ομάδα:

- *Ένα σούπερ μάρκετ ζητά υπαλλήλους. Ο μισθός δεν είναι και πολύ καλός, οι ώρες πολλές, αλλά... έχετε ανάγκη να δουλέψετε.*
- *Ένας από την ομάδα είναι ο υπεύθυνος για τις προσλήψεις.*
- *Οι υπόλοιποι είστε υποψήφιοι για τη δουλειά.*
- *Πείτε ο καθένας τι θα πείτε στο διευθυντή για να σας πάρει στη δουλειά.*
- *Στο τέλος, οι άλλες ομάδες, μαζί με τον υπεύθυνο, αποφασίζουν ποιο θα πάρουν στη δουλειά.*

☛ *Ένας από όλους σας είναι άνεργος που ψάχνει για δουλειά. Γυρίζει στο σπίτι του και ακούει μηνύματα στον αυτόματο τηλεφωνητή από «φίλους» (εσάς) που ενδιαφέρονται και του προτείνουν διάφορες δουλειές. Στο τέλος λέει ποια δουλειά τού φαίνεται πιο καλή από όλες. Οι υπόλοιποι συμφωνείτε ή διαφωνείτε.*

ΟΑΕΔ = ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Ο ΟΑΕΔ είναι ένα ισχυρός οργανισμός που δίνει 14 επιδόματα σε ανέργους, σε οικογένειες με παιδιά, σε παλιννοστούντες, σε αποφυλακισθέντες.

Μερικά από αυτά τα επιδόματα είναι:

- Επίδομα τακτικής ανεργίας: Δίνεται σε όσους έχουν χάσει τη δουλειά τους. Είναι το 60% του βασικού μισθού και 10% για κάθε παιδί. Η διάρκειά του φτάνει τους 13 μήνες.
- Επίδομα για άνεργους νέους ηλικίας 20-29 χρονών για χρονικό διάστημα πέντε μηνών, εφόσον είναι άνεργοι ένα χρόνο.
- Οικογενειακό επίδομα σε εργαζόμενους γονείς (δίνεται στον ένα από τους δύο).
- Επίδομα μητρότητας σε γυναίκες που δε δουλεύουν, λόγω τοκετού.
- Σπουδαστική άδεια σε εργαζόμενους μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές.
- Επίδομα σε ανέργους που δούλευαν σε επιχειρήσεις που έκλεισαν.
- Επίδομα στράτευσης σε εργαζόμενους που υπηρέτησαν στο στρατό για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Επίδομα σε όσους έχουν βγει από τη φυλακή.
- Ειδικό εποχικό βοήθημα σε αυτούς που το επάγγελμά τους χαρακτηρίζεται ως εποχικό (οικοδόμοι, καπνεργάτες, ηθοποιοί, μουσικοί, ξενοδοχοϋπάλληλοι κ.ά.).
- Ειδικό βοήθημα σε παλιννοστούντες Έλληνες (πολιτικούς πρόσφυγες, επαναπατριζόμενους από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης): Δίνεται σε άνεργους παλιννοστούντες σε τρεις δόσεις.

☛ *Πείτε με δικά σας λόγια τι είναι ο ΟΑΕΔ και πόσο σημαντική είναι η λειτουργία του για την κοινωνία.*

☛ *Πείτε τι επιδόματα υπάρχουν και σε ποιους δίνονται.*

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΣΕ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ

- Προσωρινό διαβατήριο στο οποίο να αναγράφεται ως υπηκοότητα η ελληνική ή ελληνικό διαβατήριο, στο οποίο να αναγράφεται η φράση: «ιθαγένεια ελληνική»·
- Βεβαίωση αστυνομίας για κατάθεση δικαιολογητικών για έκδοση ταυτότητας·
- Πιστοποιητικό ή ληξιαρχική πράξη γέννησης με μετάφραση στα ελληνικά·
- Άλλα δικαιολογητικά που τα ζητάει η τοπική αυτοδιοίκηση του τόπου, όπου μένουν οι παλιννοστούντες.

Το επίδομα δίνεται στους άνεργους παλιννοστούντες εφόσον:

- Ζουν μόνιμα στην Ελλάδα.
- Έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους.
- Δεν παίρνουν σύνταξη από την Ελλάδα ή το εξωτερικό.
- Μπορούν να δουλέψουν.
- Είναι γραμμένοι ως άνεργοι στα γραφεία του ΟΑΕΔ.
- Δεν παίρνουν τακτική επιδότηση ως άνεργοι.
- Δεν έχουν φύγει μόνοι τους από την τελευταία τους δουλειά.

☛ *Πείτε πότε οι παλιννοστούντες έχουν δικαίωμα να πάρουν ειδικό βοήθημα και τι δικαιολογητικά πρέπει να δώσουν στον ΟΑΕΔ.*

Θέλετε πληροφορίες για θέματα που σας ενδιαφέρουν ως πολίτη; Τηλεφωνήστε στο **156** στο «**γραφείο ενημέρωσης του πολίτη**» ή στο **1464** στο «**κέντρο ενημέρωσης του πολίτη**».

Θέλετε να βγάλετε αντίγραφο ποινικού μητρώου ή βεβαίωση σπουδών; Τηλεφωνήστε στο **1502**, δώστε τα στοιχεία σας και θα σας το στείλουν στο σπίτι.

☛ *Πείτε πόσο σημαντική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία των παραπάνω υπηρεσιών.*

☛ *Ένας από σας λέει μια λέξη, π.χ. θέατρο. Οι υπόλοιποι λέτε επαγγέλματα που έχουν σχέση με αυτή τη λέξη, π.χ. ηθοποιός.*

Προτεινόμενες λέξεις: *πανεπιστήμιο / σχολείο / νοσοκομείο / δικαστήριο / γραφείο / κινηματογράφος / τηλεόραση*

☛ *Ένας από σας δίνει τον ορισμό μιας λέξης και οι υπόλοιποι βρίσκουν τη λέξη. Παίξτε εναλλάξ, π.χ. βλέπει το μέλλον: μέντιουμ.*

☛ *Ένας από σας λέει μια λέξη, οι υπόλοιποι λέτε τον ορισμό της. Παίξτε εναλλάξ, π.χ. χορεύτρια: χορεύει κλασικούς ή μοντέρνους χορούς και κερδίζει χρήματα.*

ΜΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

Το γραφείο Εισαγωγών - Εξαγωγών ήταν στο έκτο πάτωμα. Ευτυχώς που είχε ασανσέρ. Ο Πέτρος πήγε να μπει, μα ο μικρός τού έδειξε μια πινακίδα δίπλα:

Η ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΟΣ
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ
ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΝΟΙΚΟΥΣ

Τράβηξε με τα πόδια. Του φάνηκε ατελείωτη η σκάλα. Ανέβαινε, ανέβαινε... Είχε φτάσει στο τέταρτο πάτωμα, στο τζάμι του φωταγωγού είδε το πρόσωπό του. Είχε πολλά γένια. Μέρες αξύριστος. Πώς θα πήγαινε έτσι; Σίγουρα θα τον διώχνανε, μόλις τον βλέπανε σ' αυτά τα χάλια.

– Τελευταία πόρτα αριστερά, του είπε ένας που ρώτησε φτάνοντας στο έκτο πάτωμα.

Προχώρησε θαρρετά τώρα. Ήταν φρεσκοξυρισμένος.

– Εμπρός! μια γυναικεία φωνή. Η κοπέλα τηλεφωνούσε εκείνη τη στιγμή. Στάθηκε κοντά στην πόρτα και περίμενε.

– Ορίστε, παρακαλώ, του είπε τελειώνοντας το τηλεφώνημα.

– Ήθελα να σας πω...

Χτύπησε το τηλέφωνο κείνη τη στιγμή. Η κοπέλα πήρε το ακουστικό.

– Αλό! Ναι, η φορτωτική θα είναι έτοιμη το απόγευμα. Ναι, εκατόν είκοσι κιλά. Παρακαλώ!

Ξαναγύρισε σ' αυτόν.

– Με συγχωρείτε! Λοιπόν;

– Λοιπόν ήθελα να σας πω γι' αυτό...

Ξαναχτύπησε το τηλέφωνο.

– Αλό! Πώς; Μια στιγμή να κοιτάξω...

Άνοιξε η κοπέλα ένα βιβλίο κι άρχισε να ψάχνει.

Έσφιγγε τη ρεπούμπλικά του νευρικά. Κοίταξε στον τοίχο το ημερολόγιο, τα κάδρα...

Από μέσα ακούγονταν ομιλίες. Μια βαριά αντρική φωνή έλεγε:

– Καλώς! Το εμπόρευμα θα είναι εκεί έγκαιρα.

Η κοπέλα βρήκε αυτό που ζητούσε.

– Αλό! Το νούμερο είναι δύο, οκτώ, μηδέν.

Γύρισε σ' αυτόν. Μα προτού του μιλήσει, της μίλησε αυτός.

– Ήρθα να σας πω για τη θέση. Έχω απολυτήριο Γυμνασίου, ξέρω λίγα λογιστικά...

Σταμάτησε άξαφνα, γιατί είδε την έκφραση που πήρε το πρόσωπό της.

– Λυπούμαι πολύ, του είπε. Αν ερχόσασταν πριν από δέκα λεπτά, θα προφταίνατε.

Δεν ήξερε τι να πει.

– Πριν από δέκα λεπτά..., τραύλισε. Μα πήγα να ξυριστώ. Πήγα να ξυριστώ, σας λέω!

Η κοπέλα τον κοίταζε αμίλητη.

Εκείνος γύρισε προς την πόρτα.

Αντώνης Σαμαράκης, *Ζητείται Ελπίς*

☛ *Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:*

1. *Πώς ένιωθε ο ήρωας καθώς ανέβαινε τις σκάλες την πρώτη φορά;*
2. *Πώς ένιωθε μετά το ξύρισμα;*
3. *Ο Πέτρος είπε «Ήθελα να σας πω...». Τι ήθελε να πει στην κοπέλα;*
4. *Ποια εικόνα παρουσίαζε το γραφείο, όταν μπήκε ο Πέτρος;*
5. *Μπορείτε να βρείτε σημεία στο διήγημα που δείχνουν την ατυχία του Πέτρου από την αρχή; Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε εδώ τη λαϊκή φράση «η καλή μέρα απ' το πρωί φαίνεται;»*
6. *Ποια είναι τα προσόντα του Πέτρου; Πώς σας φαίνονται;*
7. *Πώς νιώθει ο Πέτρος, καθώς περιμένει στο γραφείο; Ποιες λέξεις δείχνουν πώς νιώθει;*
8. *Ποιες λέξεις μάς δείχνουν την απογοήτευσή του στο τέλος;*
9. *Τι πιστεύετε, χρειαζόταν τη δουλειά ο Πέτρος;*
10. *Γράψτε μια περίληψη του παραπάνω κειμένου.*

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Στο παρακάτω κείμενο λείπουν κάποιες λέξεις. Θα τις βρείτε στον πίνακα που είναι μετά το κείμενο. Από τον πίνακα γράψτε τον αριθμό της κάθε λέξης που λείπει στη σωστή της θέση στο κείμενο, όπως στο παράδειγμα. Προσοχή: στον πίνακα υπάρχουν και λέξεις που δεν έχει το κείμενο.*

Άνοιξα την εφημερίδα στις μικρές . . . . . (1). Έπρεπε να βρω οπωσδήποτε δουλειά, γιατί δεν είχα καθόλου χρήματα, ενώ όλα τα έξοδά μου «έτρεχαν». Φως, νερό, νοίκι.
. . . . . που ζητούσαν ήταν διάφορα. Κανένα όμως από τα δικά μου. Ζητούσαν . . . . . με . . . . . ή τεχνικούς . . . . . ή . . . . . ιατρικών μηχανημάτων ή δασκάλους με . . . . . σε παιδιά με ειδικές ανάγκες. Τι από όλα αυτά μπορεί να κάνει ένας φοιτητής . . . . . ; Όταν, λοιπόν, έχασα κάθε ελπίδα, πήγα στο μπαράκι της γειτονιάς μου και έγινα . . . . . .

αγγελίες – ***παράδειγμα***	1
εξειδίκευση	2
των μισθών	3
Τα προσόντα	4
ηλεκτρονικών υπολογιστών	5
λογιστές	6
της Νομικής Σχολής	7
η συνέντευξη	8
προϋπηρεσία	9
χειριστές	10
μπάρμαν	11

Β *Παρακάτω έχετε δύο πίνακες. Στον πίνακα **Α** έχετε λέξεις και στον πίνακα **Β** την ερμηνεία τους με μία λέξη ή φράση. Ταιριάξτε τις λέξεις των δύο πινάκων γράφοντας στον πίνακα **Α** τον αριθμό του ορισμού που αντιστοιχεί στη λέξη από τον πίνακα **Β**, όπως στο παράδειγμα.*

Α		**Β**	
απασχόληση – ***παράδειγμα***	4	χάνω τη δουλειά μου	1
ασκώ ένα επάγγελμα		αμέσως	2
πιάνω δουλειά		που δουλεύει πολύ	3
χωρίς καθυστέρηση		εργασία – ***παράδειγμα***	4
εργατικός		έλλειψη δουλειάς	5
προσλαμβάνω έναν υπάλληλο		χρήματα εργασίας κάθε μήνα	6
ανεργία		δουλεύω κάθε μήνα	7
λυπάμαι		κάνω ένα επάγγελμα	8
μισθός		κρίμα	9

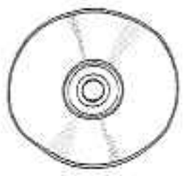
απολύομαι	___	παίρνω στη δουλειά έναν υπάλληλο	10
	___	αρχίζω δουλειά	11

Γ *Κυκλώστε το σωστό.*

ασκώ ένα επάγγελμα **α.** είμαι άνεργος **β.** έχω ένα χόμπι **γ.** δουλεύω – ***παράδειγμα***	**πιάνω δουλειά** **α.** δουλεύω **β.** φεύγω από τη δουλειά **γ.** αρχίζω δουλειά	**απασχόληση** **α.** ασχολία **β.** εργασία **γ.** ανεργία
απολύω **α.** παίρνω στη δουλειά **β.** διώχνω από τη δουλειά **γ.** δίνω προαγωγή	**εργατικός** **α.** που δουλεύει πολύ **β.** που δεν αγαπάει τη δουλειά **γ.** που δουλεύει από ανάγκη	**ανεργία** **α.** εξειδίκευση **β.** προϋπηρεσία **γ.** έλλειψη δουλειάς
εργάζομαι **α.** ξεκουράζομαι **β.** δουλεύω **γ.** διασκεδάζω	**προσόντα** **α.** επαγγέλματα **β.** υπηρεσίες **γ.** γνώσεις και ικανότητες	**ωράριο** **α.** ώρες εργασίας **β.** ελεύθερος χρόνος **γ.** ώρες ξεκούρασης
προϋπηρεσία **α.** οι προηγούμενες δουλειές **β.** οι άσχετες δουλειές **γ.** δύσκολη δουλειά	**πρόσληψη** (έχουμε όταν κάποιος) **α.** φεύγει από τη δουλειά **β.** παίρνει τη θέση **γ.** χάνει τη δουλειά	**προϊστάμενος** **α.** κατώτερος υπάλληλος **β.** έκτακτος υπάλληλος **γ.** ανώτερος υπάλληλος

Δ *Παρακάτω έχετε δύο πίνακες. Στον πίνακα **Α** έχετε λέξεις και στον πίνακα **Β** τις αντίθετές τους. Ταιριάξτε τις λέξεις των δύο πινάκων γράφοντας στον πίνακα **Α** τον αριθμό της αντίθετης λέξης από τον πίνακα **Β**, όπως στο παράδειγμα.*

Α		**Β**	
άνεργος – ***παράδειγμα***	3	ερασιτέχνης	1
επαγγελματίας	___	ανεύθυνος	2
δημόσιος υπάλληλος	___	εργαζόμενος – ***παράδειγμα***	3
πρόσληψη	___	έκτακτος υπάλληλος	4
μόνιμος υπάλληλος	___	ανεργία	5
υπεύθυνος	___	απόλυση	6
εργασία	___	ιδιωτικός υπάλληλος	7
	___	εργατικός	8

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

*Θα ακούσετε στο CD τους τρόπους, με τους οποίους μπορείτε να βρείτε δουλειά. Καθώς ακούτε το CD, στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε ένα σταυρό (+) κάτω από το **ΝΑΙ**, αν η πρόταση συμφωνεί με το κείμενο, ή κάτω από το **ΟΧΙ**, αν δε συμφωνεί, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι **δώδεκα (12)** χωρίς το παράδειγμα.*

		ΝΑΙ	ΟΧΙ
1	Η υπομονή είναι απαραίτητη όταν ψάχνετε για δουλειά. – ***παράδειγμα***	+	
2	Είναι άσκοπο να βάλετε αγγελία στην εφημερίδα ότι ψάχνετε για δουλειά.		
3	Οι φίλοι και οι γνωστοί είναι μόνο λόγια.		
4	Ακόμη και χωρίς συστηματικό ψάξιμο μπορείτε να βρείτε δουλειά.		
5	Μέσω του ΟΑΕΔ μπορείτε να βρείτε δουλειά.		
6	Διαβάστε τις μικρές αγγελίες στις εφημερίδες.		
7	Το καλό βιογραφικό δε βοηθάει στην πρόσληψή σας.		
8	Οι εφημερίδες δημοσιεύουν τους διαγωνισμούς και τις προκηρύξεις.		
9	Υπάρχουν πολλοί που δεν ξέρουν πού και πώς να ψάξουν για μια θέση εργασίας.		
10	Μην περιμένετε από τον ψιλικατζή ή τον περιπτερά να σας βρει δουλειά.		
11	Το Διαδίκτυο είναι ένας σίγουρος τρόπος να ενημερωθείτε για προσφορές εργασίας.		
12	Μην πάτε σε εργοδότες που δεν ξέρετε αν έχουν ελεύθερες θέσεις εργασίας.		
13	Με εφτά τρόπους μπορείτε να βρείτε δουλειά μέσα σε μία μέρα.		

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο για τα επαγγέλματα. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από τη στήλη ***«δεν υπάρχει»*** *και δίπλα στο επάγγελμα που δεν υπάρχει σήμερα, σύμφωνα με το κείμενο, ή κάτω από τη στήλη* ***«υπάρχει αλλαγμένο»****, δίπλα στο επάγγελμα που υπάρχει σήμερα, αλλά με διαφορετική μορφή, ή κάτω από τη στήλη* ***«καινούριο»*** *δίπλα στο επάγγελμα που είναι καινούριο και δεν υπήρχε παλιά, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***δώδεκα (12)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Τα επαγγέλματα άλλοτε και τώρα

Ζούμε στον 21ο αιώνα. Οι επιστήμες, η τεχνολογία, η ζωή... τα πάντα εξελίσσονται με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Το αποτέλεσμα αυτής της γρήγορης εξέλιξης το βλέπουμε και στα επαγγέλματα. Πολλά από τα παλιά επαγγέλματα δεν υπάρχουν πια σήμερα ή σχεδόν δεν υπάρχουν. Υπάρχουν άλλα που άλλαξαν μορφή κι άλλα καινούρια που δεν υπήρχαν καθόλου πριν.

Μήπως ξέρει κανένας νέος τι ήταν «ο καροποιός»; Ήταν αυτός που έφτιαχνε κάρα που τα έσερναν ζώα και πάνω σε αυτά μετέφεραν πράγματα ή ανθρώπους. Ποιος ξέρει τώρα το «σαμαρά», που έφτιαχνε σαμάρια για τις πλάτες των ζώων για να κουβαλούν πράγματα;

Τα επαγγέλματα αυτών που γύριζαν στους δρόμους και πουλούσαν τα εμπορεύματά τους σχεδόν δεν υπάρχουν σήμερα. Μόνο στα χωριά ή σε κάποιες συνοικίες μπορούμε να δούμε πλανόδιους μικροέμπορους. Ο γαλατάς, που μοίραζε το γάλα από πόρτα σε πόρτα με κάτι μεγάλα δοχεία, δεν υπάρχει σήμερα. Αλλά ποιος δεν πίνει γάλα; Να 'ναι καλά, βέβαια, το σούπερ μάρκετ της γειτονιάς. Κι ο παγωτατζής πάλι, που πουλούσε με το καροτσάκι του χωνάκι παγωτό στις γειτονιές; Βέβαια και σήμερα τρώμε παγωτά, αλλά από το ζαχαροπλαστείο ή το περίπτερο.

Ξέρετε τι δουλειά έκαναν παλιά οι φουρνάρηδες; Έφτιαχναν ψωμί, αλλά κυρίως έψηναν ψωμιά ή φαγητά που ετοίμαζαν οι νοικοκυρές την εποχή που δεν υπήρχε ηλεκτρικός φούρνος.

Οι γεωργοί παλιά, που δούλευαν στα χωράφια, έκαναν όλες τις αγρο-

τικές δουλειές με τα χέρια. Γίνονται και σήμερα οι ίδιες εργασίες, αλλά μόνο με μηχανήματα.

Τη θέση του πρακτικού γιατρού και της πρακτικής μαίας που ξεγεννούσε τις γυναίκες την πήραν επιστήμονες γιατροί και μαίες.

Εκεί που έχουμε μεγάλη εξέλιξη είναι οι επιστήμες και η τεχνολογία, με αποτέλεσμα να έχουμε και καινούρια επαγγέλματα.

Αν λέγατε σ' έναν παππού πριν πολλά χρόνια ότι σπουδάζατε αστροφυσικός, ή πυρηνικός φυσικός ή προγραμματιστής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ή ότι θέλατε να γίνετε αστροναύτης, σίγουρα θα σας ρωτούσε: «Τι είναι αυτά, παιδάκι μου;»

	δεν υπάρχει	**υπάρχει αλλαγμένο**	**καινούριο**
αστροναύτης			***+ παράδειγμα***
αστροφυσικός			
γαλατάς			
γεωργός			
γιατρός			
καροποιός			
μαία			
μικροέμπορος			
παγωτατζής			
προγραμματιστής			
πυρηνικός φυσικός			
σαμαράς			
φούρναρης			

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Ένας φίλος σας είναι δημόσιος υπάλληλος και εργάζεται σε μια άλλη πόλη. Στο τελευταίο γράμμα του σας έγραψε πόσο βαριέται στη δουλειά που είναι μονότονη και καθόλου ενδιαφέρουσα. Σκέφτεται σοβαρά να φύγει και να κάνει μια δουλειά μόνος του. Εσείς δε συμφωνείτε καθόλου μαζί του. Του γράφετε, λοιπόν, και του λέτε πόσο επικίνδυνο είναι αυτό που πρόκειται να κάνει με την ανεργία που υπάρχει σήμερα. Του λέτε όλα τα πλεονεκτήματα που έχει μια δουλειά στο δημόσιο. Γράψτε και ό,τι άλλο νομίζετε. (130 λέξεις)*

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

β. *Εδώ και πολύ καιρό προσπαθείτε να βρείτε δουλειά. Από μια εταιρία σάς ζητούν να τους στείλετε το βιογραφικό σας. Γράψτε προς το διευθυντή της εταιρίας το βιογραφικό σας και ό,τι άλλο νομίζετε. (130 λέξεις)*

ΕΝΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Αθλητισμός

«Νους υγιής εν σώματι υγιεί»

ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

Ο δρόμος : 100 μέτρα/200 μ./400 μ./800 μ./1.500 μ./5.000 μ./ 10.000 μ.

100 μ. μετ' εμποδίων/400 μ. μετ' εμποδίων

ο Μαραθώνιος: 42.195 μ.

η Σκυταλοδρομία:
4Χ100/4Χ400 – η σκυτάλη

το Βάδην

το άλμα: εις μήκος/εις ύψος/τριπλούν/επί κοντώ

ο ακοντισμός – το ακόντιο

η δισκοβολία – ο δίσκος

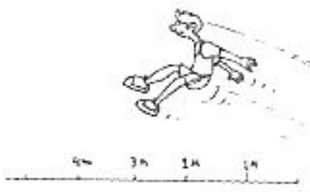

η σφαιροβολία – η σφαίρα

η σφυροβολία – η σφύρα

το δέκαθλο: δρόμος 100 μ./400 μ./1.500 μ./110 μ. μετ' εμποδίων/ άλμα εις μήκος/εις ύψος/επί κοντώ/ακοντισμός/ δισκοβολία/σφαιροβολία

το πένταθλο: δρόμος 200 μ./1.500 μ./άλμα εις μήκος/ακόντιο/ δίσκος

η πάλη: ελληνορωμαϊκή/ελεύθερη

η άρση βαρών – τα βάρη – ο αρσιβαρίστας

η γυμναστική: ενόργανη/εδάφους/κρίκοι κτλ.

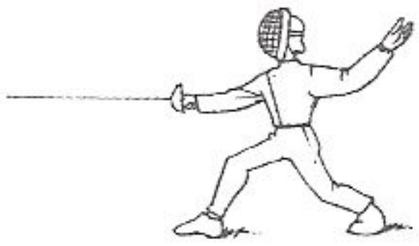
η ποδηλασία

η σκοποβολή

η ξιφασκία

η κολύμβηση: ελεύθερη 100 μ./400 μ./1.500 μ./ύπτια 100 μ./ πρόσθια 200 μ.

η υδατοσφαίριση

η ιστιοπλοΐα – η ιστιοσανίδα – ο ιστιοπλόος

ΜΙΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

Δημοσιογράφος: Κύριε Χατζηγιάννη, είστε αθλητικός συντάκτης πολλά χρόνια. Πείτε μας, ποιο είναι το επίπεδο του αθλητισμού στην πατρίδα μας;

κ. Χατζηγιάννης: Πολύ υψηλό. Σε όλες τις μεγάλες διοργανώσεις του κόσμου, δηλαδή Ολυμπιακούς Αγώνες, Παγκόσμιους, Πανευρωπαϊκούς, Μεσογειακούς, οι αθλητές μας κερδίζουν πρώτες θέσεις, πετυχαίνουν εκπληκτικά ρεκόρ, ανεβαίνουν στο βάθρο, παίρνουν μετάλλια.

Δημοσιογράφος: Θα ήθελα να αναφέρουμε ονόματα μεγάλων Ελλήνων αθλητών, σας παρακαλώ.

κ. Χατζηγιάννης: Μάλιστα. Λοιπόν, θα αρχίσω από το 1992, τους Ολυμπιακούς της Βαρκελώνης. Έχουμε, Βούλα Πατουλίδου, χρυσό στα εκατό μέτρα εμπόδια. Πύρρο Δήμα, χρυσό στην άρση βαρών.

Δημοσιογράφος: Συνεχίζουμε με;

κ. Χατζηγιάννης: Με Ατλάντα και 1996. Τέσσερα χρυσά μετάλλια και τέσσερα αργυρά. Τώρα, τα ονόματα των αθανάτων. Πύρρος Δήμας και όλοι οι αρσιβαρίστες μας, χρυσοί και αργυροί.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία! Συνεχίζουμε.

κ. Χατζηγιάννης: Γιάννης Μελισσανίδης και χρυσό στην ενόργανη γυμναστική ανδρών. Νίκος Κακλαμανάκης και χρυσό στην ιστιοπλοΐα. Νίκη Μπακογιάννη, αργυρό στο ύψος με δύο και τρία. Συνολικά 49 Ολυμπιονίκες μας επέστρεψαν από την Ατλάντα.

Δημοσιογράφος: Να θυμίσουμε στους ακροατές μας ότι Ολυμπιονίκες είναι οι έξι πρώτοι, ε;

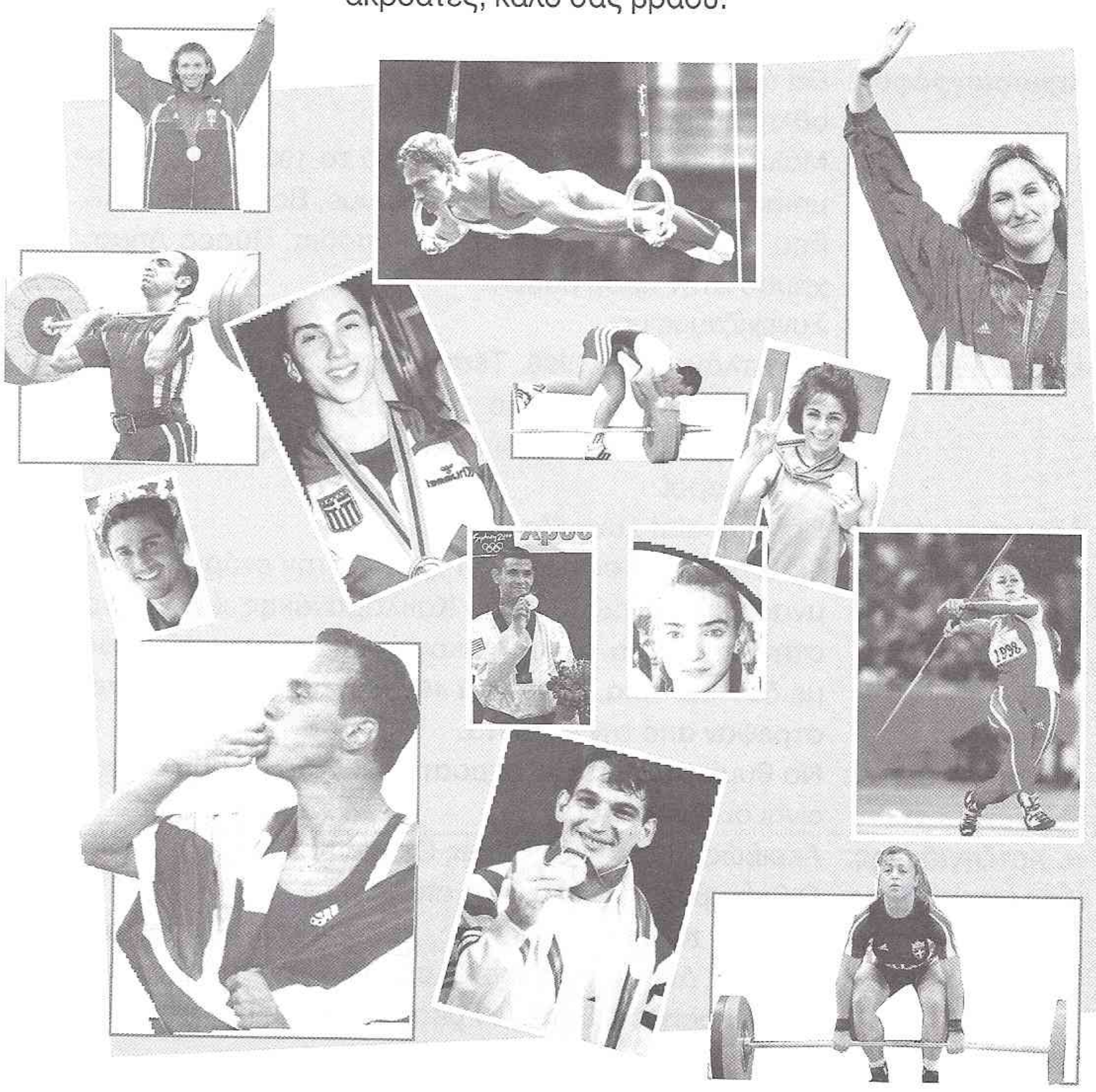
κ. Χατζηγιάννης: Ακριβώς. Πάμε τώρα στους Ολυμπιακούς του Σίδνεϊ.

Δημοσιογράφος: Ο θρίαμβος της ελληνικής αποστολής.

κ. Χατζηγιάννης: Λοιπόν, Κώστας Κεντέρης, χρυσός στα 200 μέτρα. Πύρρος Δήμας με τρίτο Ολυμπιακό χρυσό, Κατερίνα Θάνου ασημένια στα 100 μέτρα αμέσως μετά την ανί-

κητη Μάριον Τζόουνς. Μιχάλης Μουρούτσος, χρυσό στο Τάε Κβο Ντο, παρακαλώ. Τασούλα Κελεσίδου αργυρό στο δίσκο, Μιρέλα Μανιάνι ασημένια στο ακόντιο. Δημοσθένης Ταμπάκος επίσης ασημένιος στη γυμναστική, στους κρίκους. Ιωάννα Χατζηιωάννου χάλκινη στην άρση βαρών. Ας με συγχωρήσουν οι αθλητές που σίγουρα έχω ξεχάσει, αλλά είναι πάρα πολλοί...

Δημοσιογράφος: Και ο χρόνος μας έχει τελειώσει. Στην επόμενη εκπομπή μας θα τους αναφέρουμε όλους. Αγαπητοί μας ακροατές, καλό σας βράδυ.

☛ *Πείτε ποιο άθλημα στίβου σας αρέσει, αν έχετε ασχοληθεί με κάποιο από αυτά, τι πιστεύετε για τον αθλητισμό γενικά.*

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες. Κάνετε ερωτήσεις ο ένας στον άλλο, όπως στο παράδειγμα:*
– Τι κέρδισε η Βούλα Πατουλίδου;
– Χρυσό.
– Σε ποιο αγώνισμα;
– Στα 100 μέτρα εμπόδια.
– Πότε; Το '92 στους Ολυμπιακούς της Βαρκελώνης.
Κάνετε το ίδιο με όλους τους αθλητές που αναφέρονται στο διάλογο.

☛ *Πείτε ποιον αθλητή, από όσους αναφέρονται στο διάλογο, θαυμάζετε πιο πολύ και γιατί.*

☛ *Πείτε ποιο άθλημα θεωρείτε πιο δύσκολο για να πετύχει «πρωτιά» ένας αθλητής/μια αθλήτρια.*

☛ *Χωριστείτε σε ομάδες τεσσάρων ή πέντε ατόμων. Δύο από σας είστε παρουσιαστές σε μια τηλεοπτική εκπομπή. Οι υπόλοιποι είστε οι καλεσμένοι. Οι παρουσιαστές ρωτούν τους καλεσμένους αν τους αρέσει ο αθλητισμός, ποιο άθλημα αγαπούν πιο πολύ, και ποια είναι η γνώμη τους για τον ελληνικό αθλητισμό.*

☛ *– Είστε με ένα φίλο/μια φίλη σας. Μιλάτε για τα αθλητικά. Εσείς πιστεύετε ότι ο Κώστας Κεντέρης (ή κάποιος άλλος αθλητής ή αθλήτρια) είναι πολύ μεγάλο ταλέντο. Ο φίλος σας δε συμφωνεί. Σας λέει κάποιον άλλο/κάποια άλλη. Εσείς επιμένετε και δικαιολογείτε την απάντησή σας.*
– Είστε με ένα φίλο/μια φίλη σας. Μιλάτε για τα αθλητικά. Ο φίλος σας λέει ότι ο Κώστας Κεντέρης (ή κάποιος άλλος αθλητής ή αθλήτρια) είναι πολύ μεγάλο ταλέντο. Εσείς δε συμφωνείτε και αναφέρετε κάποιον άλλο/κάποια άλλη. Ο φίλος σας δε συμφωνεί. Εσείς επιμένετε και δικαιολογείτε την άποψή σας.

ΤΙ ΚΑΝΕΤΕ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΡΓΙΕΣ; ΜΕ ΠΟΙΟ ΑΘΛΗΜΑ ΑΣΧΟΛΕΙΣΤΕ;

Με την ιππασία

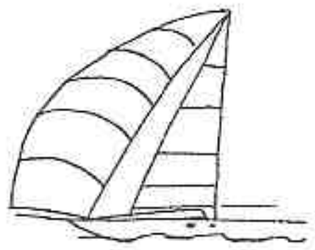
Για την ιππασία απαραίτητο είναι το... άλογο και, βέβαια, ο αναβάτης. Για να κάνει κανείς ιππασία, γράφεται στον Ιππικό Όμιλο της περιοχής του, κάνει μερικά μαθήματα και καλπάζει στις διαδρομές που είναι υπέροχες. Υπάρχουν δύο τμήματα. Το ελεύθερο και το αγωνιστικό. Την ιππασία την αγαπούν πολύ τα μικρά παιδιά.

Με την ορειβασία

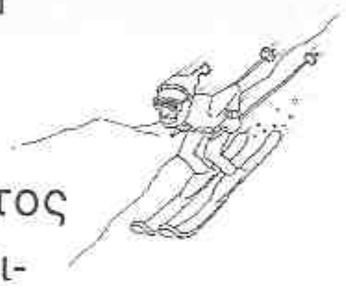
Είναι η αναρρίχηση στο βουνό. Για την ορειβασία απαραίτητος είναι ο ειδικός εξοπλισμός. Για να γίνει κανείς ορειβάτης, γράφεται πρώτα σε έναν Ορειβατικό Όμιλο, κάνει οπωσδήποτε μαθήματα και αρχίζει πρώτα με «χαμηλά» βουνά και σιγά σιγά με πιο «ψηλά». Οι ορειβάτες προτιμούν τον Όλυμπο, το πιο ψηλό βουνό της Ελλάδας, την κατοικία των 12 «θεών του Ολύμπου». Προσοχή χρειάζεται στον καιρό.

Με την ιστιοπλοΐα

Για την ιστιοπλοΐα απαραίτητη είναι η σανίδα και η... θάλασσα. Το καλοκαίρι, όλες οι ακτές γεμίζουν με τα «παιδιά του Αιόλου» (του θεού των ανέμων) που τρέχουν πάνω στα κύματα με τις ιστιοσανίδες τους. Το πιο καλό μέρος για τους αθλητές της ιστιοπλοΐας είναι η Βασιλική Λευκάδας, όπου υπάρχει η καλύτερη σχολή στον κόσμο γι' αυτό το άθλημα.

Με το σκι

Για το σκι απαραίτητος είναι ο ειδικός εξοπλισμός και... το χιόνι. Ο ειδικός χώρος για σκι λέγεται χιονοδρομικό κέντρο. Χρειάζονται οπωσδήποτε μαθήματα για να αρχίσει κανείς το σκι και μεγάλη προσοχή, γιατί τα ατυχήματα είναι πολύ συχνά. Στην Ελλάδα υπάρχουν αρκετά χιονοδρομικά κέντρα και οι πίστες τους γεμίζουν με νέους, όταν έχουν χιόνι.

Με τον αλεξιπτωτισμό

Για τον αλεξιπτωτισμό απαραίτητος είναι ο ειδικός εξοπλισμός, το αλεξίπτερο και μια μεγάλη δόση... περιπέτειας μέσα σου. Είναι για τους πολύ θαρραλέους. Απαραίτητα, φυσικά, είναι τα μαθήματα. Χώρος του ο... ουρανός. Ξεκινάει από τις πλαγιές των βουνών. Ο καιρός παίζει μεγάλο ρόλο για μια καλή πτήση χωρίς κίνδυνο.

Με το ψάρεμα

Ένα σπορ πολύ αγαπητό στην Ελλάδα. Για το ψάρεμα απαραίτητη είναι η βάρκα, η πετονιά με το αγκίστρι και η... τύχη. Το καλοκαίρι οι ακτές γεμίζουν με ερασιτέχνες ψαράδες. Ένα σωσίβιο είναι τόσο απαραίτητο όσο και το σκάφος. Πολλοί προτιμούν το υποβρύχιο ψάρεμα, κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

☛ *Πείτε ο καθένας ποιο από τα παραπάνω αθλήματα σας αρέσει, ποιο φοβάστε και ποιο δε θα κάνετε ποτέ.*

☛ *Πείτε τι πρέπει να πάρετε μαζί σας, όταν πηγαίνετε:*
α. *για ιππασία,* **β.** *για ορειβασία,* **γ.** *για σκι,* **δ.** *για αλεξιπτωτισμό,* **ε.** *για ψάρεμα.*

☛ *– Αγαπάτε πολύ την ιππασία. Πιστεύετε ότι είναι το πιο ωραίο άθλημα από όλα. Ο φίλος/Η φίλη σας που ασχολείται με την ορειβασία, δε συμφωνεί μαζί σας. Εσείς, όμως, προσπαθείτε να τον/την πείσετε πως έχετε δίκιο.*
– Ο φίλος/Η φίλη σας αγαπάει πολύ την ιππασία. Εσείς όμως, που είστε ορειβάτης, αγαπάτε ιδιαίτερα την ορειβασία. Ο φίλος/Η φίλη σας προσπαθεί να σας πείσει ότι η ιππασία είναι πιο ενδιαφέρον άθλημα, ενώ εσείς διαφωνείτε.

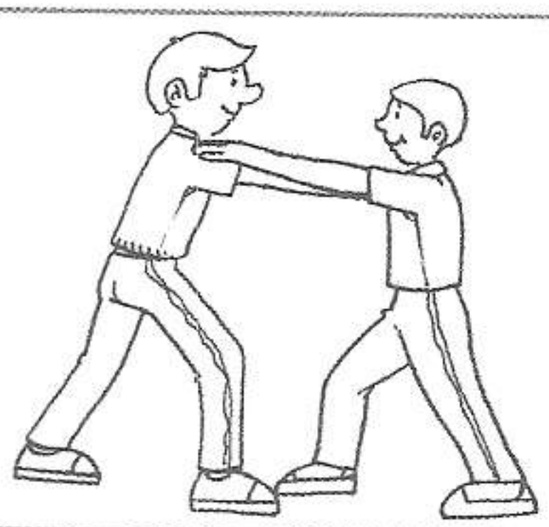
☛ *– Αγαπάτε πολύ την ιστιοπλοΐα. Ο φίλος/Η φίλη σας το σκι. Εσείς του/της λέτε πόσο υπέροχο άθλημα είναι η ιστιοπλοΐα.*
– Ο φίλος/Η φίλη σας αγαπάει πολύ την ιστιοπλοΐα. Εσείς είστε φανατικός του σκι. Σας λέει πόσο υπέροχο άθλημα είναι η ιστιοπλοΐα, ενώ εσείς του/της λέτε ότι το σκι είναι το πιο καλό απ' όλα.

☛ *– Αγαπάτε πολύ το ψάρεμα. Ο φίλος/Η φίλη σας τον αλεξιπτωτισμό. Εσείς προσπαθείτε να τον/την πείσετε πόσο ωραίο και υγιεινό σπορ είναι το ψάρεμα και πώς νιώθει κανείς, όταν το αγκίστρι του «τσιμπάει».*
– Αγαπάτε πολύ τον αλεξιπτωτισμό. Ο φίλος/Η φίλη σας είναι μανιώδης ψαράς. Σας μιλάει με ενθουσιασμό για το ψάρεμα. Εσάς δε σας αρέσει το ψάρεμα. Του εξηγείτε γιατί δε σας αρέσει και του λέτε πόσο υπέροχο άθλημα είναι ο αλεξιπτωτισμός.

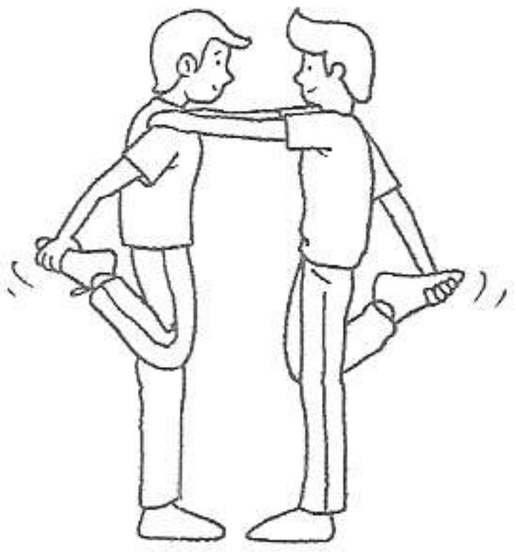
ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Δεν είστε αθλητής; Ούτε ασχολείστε με κάποιο άθλημα; Τουλάχιστον πηγαίνετε στο γυμναστήριο; Κάνετε γυμναστική; Αν όχι πάρτε το φίλο/τη φίλη σας συντροφιά και... γυμναστείτε!

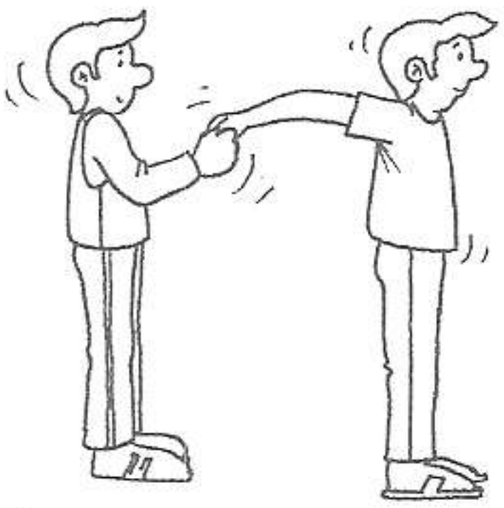
Βγάζουμε το ένα πόδι μπροστά ελαφρά λυγισμένο. Το πίσω πόδι είναι τεντωμένο και οι μύτες των παπουτσιών βλέπουν μπροστά. Στηριζόμαστε στους ώμους του φίλου μας και σπρώχνουμε πίσω.

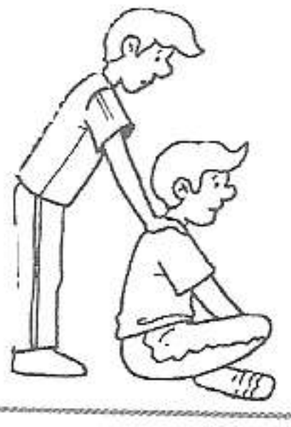
Από όρθια θέση στηριζόμαστε ο ένας στον άλλο από τον ώμο. Με το άλλο χέρι τραβάμε προς τα πάνω τη μύτη του παπουτσιού. Τα γόνατα πρέπει να είναι κοντά το ένα στο άλλο.

Από όρθια θέση και τα χέρια προς τα πίσω, στο ύψος των ώμων, ο φίλος/η φίλη που βρίσκεται πίσω σπρώχνει ελαφρά τα τεντωμένα χέρια προς τα πίσω.

Αυτός/ή που βρίσκεται στην όρθια θέση σπρώχνει προς τα κάτω την πλάτη του φίλου/της φίλης που είναι καθιστός και με τα πόδια σε θέση οκλαδόν.

Εφημερίδα *ΤΟ ΕΘΝΟΣ*, 18/10/2001

☛ *Δώστε παραγγέλματα γυμναστικής ο ένας στον άλλο και εκτελέστε τα, όπως στο παράδειγμα. Χρησιμοποιήστε τις λέξεις:*

σηκώστε, τεντώστε (τεντωμένος), λυγίστε (λυγισμένος),
σκύψτε, ξαπλώστε, σπρώξτε, τραβήξτε, θέση οκλαδόν

Σηκώστε το αριστερό σας χέρι ψηλά και τεντώστε το προς τα πάνω.
– παράδειγμα

Α ΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Ταιριάξτε τις λέξεις του πρώτου πίνακα με την κατάλληλη φράση του δεύτερου, γράφοντας τον αριθμό της λέξης δίπλα στην κατάλληλη φράση, όπως στο παράδειγμα.*

αθλούμαι – ***παράδειγμα***	1	Σκοπός ένα μετάλλιο, μια πρωτιά.	
ο αθλητής/η αθλήτρια	2	Κάνω γυμναστική. – ***παράδειγμα***	1
το άθλημα	3	Γράφει ρεπορτάζ για αθλητικά γεγονότα.	
η άθληση	4	Ασχολείται με ένα αγώνισμα.	
ο αθλητισμός	5	Αγαπάει ένα ή πολλά αθλητικά αγωνίσματα.	
ο πρωταθλητισμός	6	Είναι και η σφαίρα.	
ο, η φίλαθλος	7	Απαραίτητη σε κάθε άνθρωπο.	
		Όλα τα αθλήματα με μια λέξη.	

Β *Συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις του πίνακα δεξιά.*

Πολλοί Έλληνες αθλητές έχουν διακριθεί τα τελευταία χρόνια ..... . Ο Πύρρος Δήμας είναι ο πρώτος των πρώτων στην ....., ενώ ..... είναι ο πιο γρήγορος ..... στα 200 μέτρα.
Ο Νίκος Κακλαμανάκης είναι από τους πιο καλούς ..... του κόσμου, ο Δημοσθένης Ταμπάκος είναι ασημένιος ..... και η Κατερίνα Θάνου είναι η δεύτερη πιο γρήγορη αθλήτρια ..... .
Η Βούλα Πατουλίδου είναι χρυσή Ολυμπιονίκης ....., και η Νίκη Μπακογιάννη είναι ασημένια ..... .
Ο Μιχάλης Μουρούτσος ..... στο Τάε Κβο Ντο, η Τασούλα Κελεσίδου ασημένια ..... και η Ιωάννα Χατζηιωάννου είναι αρσιβαρίστρια με χάλκινο ..... .

στο ύψος
στα 100 μ.
χρυσός
ιστιοπλόους
μετάλλιο
στους κρίκους
στο δίσκο
στο στίβο
σπρίντερ
άρση βαρών
ο Κώστας Κεντέρης
στα 100 μ. εμπόδια

Γ *Παρακάτω έχετε δύο πίνακες. Ταιριάξτε τις λέξεις των δύο πινάκων, γράφοντας τον αριθμό της κάθε λέξης από τον πρώτο πίνακα δίπλα στην κατάλληλη λέξη του δεύτερου πίνακα, όπως στο παράδειγμα.*

αγώνες – ***παράδειγμα***	1
ελληνορωμαϊκή	2
χρυσός	3
δρόμος	4
άλμα	5
η ενόργανη	6
ελεύθερη	7

Ολυμπιονίκης	
κολύμβηση	
στίβου – ***παράδειγμα***	1
γυμναστική	
μετ' εμποδίων	
πάλη	
ακόντιο	
εις μήκος	

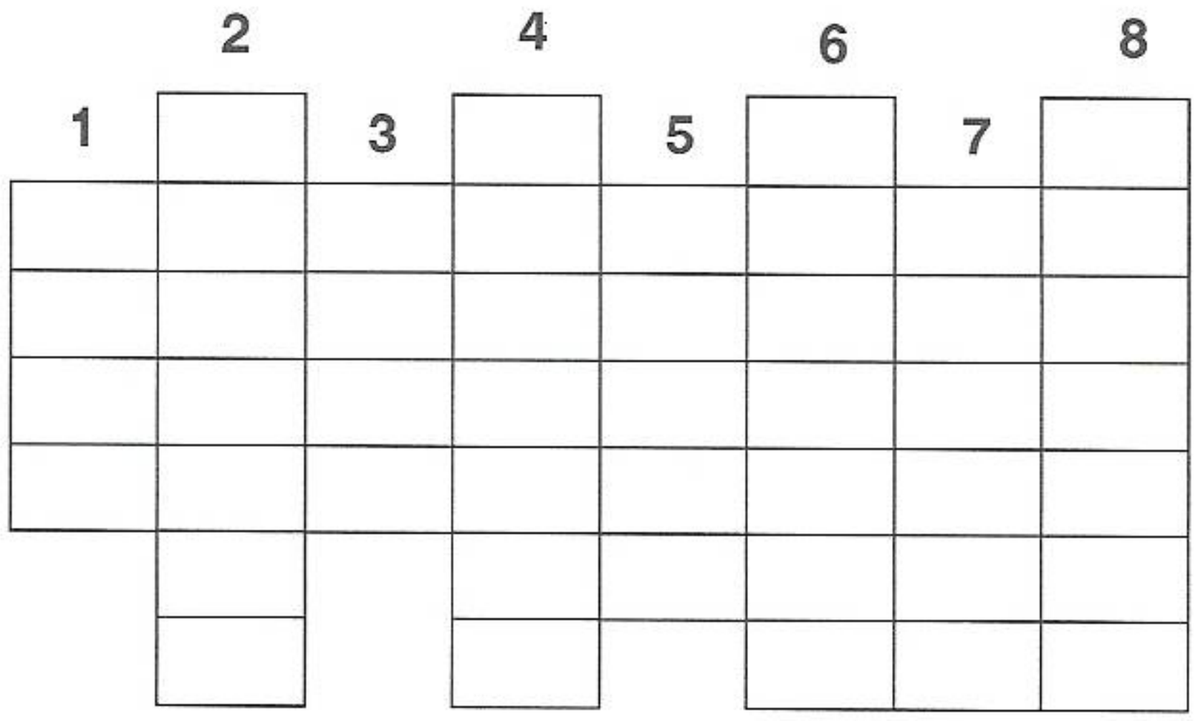
Δ *Κάνετε το ίδιο και με την παρακάτω άσκηση:*

Χρειάζεται		**για το άθλημα**	
σκυτάλη – ***παράδειγμα***	1	σκυταλοδρομία – ***παράδειγμα***	1
αγκίστρι	2	σκι	
άλογο	3	σφαιροβολία	
σανίδα	4	σκοποβολή	
κρίκοι	5	κολύμβηση	
μπάλα	6	αλεξιπτωτισμό	
όπλο	7	ιππασία	
πισίνα	8	ιστιοπλοΐα	
σφαίρα	9	ψάρεμα	
μπαστούνια	10	υδατοσφαίριση	
		γυμναστική	

Ε *Σημειώστε σταυρό (+) κάτω από τον κατάλληλο τίτλο, δίπλα στη σωστή πρόταση* ***σύμφωνα με την περιγραφή των αθλημάτων*** *αυτού του μαθήματος, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***δεκαοκτώ (18)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

	Ιππασία	**Ορειβασία**	**Ιστιοπλοΐα**	**Σκι**	**Αλεξιπτωτισμός**	**Ψάρεμα**
Απαραίτητα τα μαθήματα. – ***παράδειγμα***	+					
Χρειάζεται βουνό.						
Γίνεται στη θάλασσα.						
Οι αθλητές του λέγονται και παιδιά του Αιόλου.						
Χρειάζεται ειδικός εξοπλισμός.						
Ο αέρας παίζει ρόλο.						
Επικίνδυνο με άσχημες καιρικές συνθήκες.						
Πρέπει κανείς να «μπει» σε Όμιλο ή Σύλλογο.						

ΣΤ *Λύστε το σταυρόλεξο (μόνο κάθετα).*

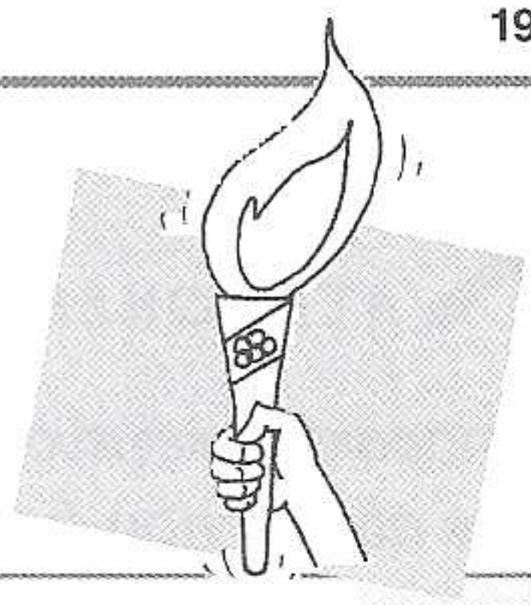

1. άλμα χωρίς τη βοήθεια οργάνου
2. το ρίχνουν όσο πιο μακριά μπορούν – και αρχαίο όπλο
3. τα σηκώνουν οι πολύ δυνατοί μόνο – υπάρχουν και τα οικογενειακά
4. τρέχει για να τερματίσει πρώτος όσο πιο γρήγορα μπορεί
5. σε αυτό ο αθλητής/η αθλήτρια τρέχει, κάνει ένα ή τρία άλματα και πηδάει όσο πιο μακριά μπορεί – λέγεται και τριπλούν
6. τα πηδάει ο αθλητής/η αθλήτρια που τρέχει σε αγώνα δρόμου
7. είναι βαριά και τη ρίχνει όσο πιο μακριά μπορεί ο αθλητής/η αθλήτρια
8. παίζουν πανύψηλοι αθλητές

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Θα ακούσετε στο CD δύο φορές ένα κείμενο για την Ολυμπιακή Φλόγα. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) μόνο δίπλα στις προτάσεις που συμφωνούν με όσα ακούτε, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι ***εννιά (9)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Η Ολυμπιακή Φλόγα «γεννήθηκε» στην αρχαιότητα. – ***παράδειγμα*** +
Πυρ σημαίνει κάτι που λάμπει.
Οι «Εστιάδες» ήταν αθλήτριες που έκαναν μεγάλα ρεκόρ στους Ολυμπιακούς Αγώνες.
Η Ολυμπιακή Φλόγα άναβε από τον ήλιο.
Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες της νεότερης εποχής έγιναν το 1912 στην Αθήνα.
Η Εστία ήταν η θεά που προστάτευε το σπίτι.
Η Ολυμπιακή Φλόγα συμβολίζει την Ολυμπιακή Ιδέα.
Οι λαμπαδηδρομίες ήταν αγωνίσματα με αθλητές που κρατούσαν μια αναμμένη δάδα.
Η Ολυμπιακή Φλόγα φωτίζει το δρόμο των νέων.
Οι λαμπαδηδρομίες ήταν αγωνίσματα από τα πιο γνωστά στην αρχαιότητα.
Στην αρχαία εποχή, κέντρο των Ολυμπιακών Αγώνων ήταν η Ολυμπία.
Σήμερα, η Ολυμπιακή Φλόγα «πηγαίνει» από την Ολυμπία στην πόλη που γίνονται οι Ολυμπιακοί Αγώνες.
Στην αρχαία Ελλάδα, στα σπίτια άναβαν συχνά την ιερή φλόγα.
Τις κοπέλες που φρόντιζαν το ναό της θεάς Εστίας τις έλεγαν «Εστιάδες».
Η Φωτιά συμβόλιζε το Φως και την Αλήθεια, η Δάδα την καθαρότητα και το Λόγο.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Το παρακάτω κείμενο «μιλάει» για τους αθλητικούς αγώνες στην αρχαία Ελλάδα. Στον πίνακα που έχετε μπροστά σας, σημειώστε σταυρό κάτω από τους τίτλους, δίπλα στην κατάλληλη πρόταση, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι ***δεκαοκτώ (18)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

Ο άνθρωπος από τους αρχαίους χρόνους ένιωθε την ανάγκη να διατηρεί το σώμα του σε άριστη κατάσταση. Έτσι η άθληση ήταν καθημερινή ασχολία.

Στην αρχαία Ελλάδα έχουμε πολλές αθλητικές γιορτές. Οι πιο σπουδαίες εθνικές, αθλητικές γιορτές ήταν: Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, τα Ίσθμια, τα Νέμεα και τα Πύθια.

1. Ολυμπιακοί Αγώνες

Η πιο μεγάλη αθλητική γιορτή των αρχαίων Ελλήνων. Γίνονταν κάθε πέντε χρόνια προς τιμήν του Δία. Το 884 π.Χ. έχουμε τους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες στους οποίους συμμετέχουν μόνο Έλληνες «ελεύθεροι» και μόνο άντρες. Σε όλη την Ελλάδα, αλλά και στις άλλες χώρες, γινόταν η «Ιερά Εκεχειρία». Δηλαδή σταματούσε ο πόλεμος κατά τη διάρκεια των αγώνων. Οι «Ελλανοδίκαι» ήταν οι κριτές (αλλά και δικαστές) αυτών των αγώνων.

Σήμερα οι Ολυμπιακοί Αγώνες γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια σε μια διαφορετική πόλη του κόσμου. Είναι μεγάλη τιμή για έναν αθλητή να είναι Ολυμπιονίκης (όπως ακριβώς ήταν και στην αρχαία εποχή).

2. Τα Ίσθμια

Γίνονταν κάθε τρία χρόνια προς τιμήν του θεού της θάλασσας Ποσειδώνα, στον Ισθμό της Κορίνθου. Στον τόπο αυτό υπήρχε ο Ναός του Ποσειδώνα, Θέατρο και Στάδιο από λευκή πέτρα.

Ήταν η δεύτερη μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες εθνική γιορτή. Στην είσοδο του ναού έστηναν ανδριάντες (αγάλματα) των νικητών.

Από τον 3ο αιώνα π.Χ. άρχισαν να γίνονται και μουσικοί αγώνες, στους οποίους συμμετείχαν και γυναίκες.

Το 336 π.Χ. στο Στάδιο των Ισθμίων, ο Μέγας Αλέξανδρος έγινε αρχιστράτηγος των Ελλήνων εναντίον των Περσών.

3. Τα Νέμεα

Γίνονταν στην κοιλάδα της Νεμέας. Άρχισαν το 573 π.Χ. και γίνονταν κάθε

δύο χρόνια προς τιμήν του Δία. Υπήρχε ο ναός του Δία και δίπλα ήταν το Στάδιο και ο Ιππόδρομος. 12 «Ελλανοδίκες» είχαν την ευθύνη των αγώνων.

4. Τα Πύθια

Γίνονταν στους Δελφούς προς τιμήν του Απόλλωνα που ήταν και θεός της μουσικής.

Στην αρχή ήταν μουσικοί οι αγώνες και γίνονταν κάθε οκτώ χρόνια. Αργότερα έγιναν αγώνες μουσικής και θεάτρου κάθε τρία χρόνια. Το 580 π.Χ. γίνονται και αγώνες γυμνικοί ανδρών, εφήβων και παιδιών στο Στάδιο και ιππικοί στον Ιππόδρομο.

	Ολυμπιακοί Αγώνες	**Ίσθμια**	**Νέμεα**	**Πύθια**
Τελούνται σήμερα κάθε τέσσερα χρόνια. ***– παράδειγμα***	+			
Ήταν αφιερωμένοι στο Δία.				
Ήταν αφιερωμένοι στον Ποσειδώνα.				
Ξεκίνησαν ως αγώνες μουσικής.				
Αργότερα πρόσθεσαν και αγώνες γυμνικούς.				
Υπήρχε και Θέατρο.				
Μόνο Έλληνες «ελεύθεροι» μπορούσαν να λάβουν μέρος.				
Γίνονταν κάθε οκταετία.				
Γίνονται και σήμερα.				
Ήταν αφιερωμένοι στον Απόλλωνα.				
Έστηναν ανδριάντες των νικητών αθλητών.				
Σταματούσαν οι πόλεμοι κατά τη διάρκεια των αγώνων.				
Οι δεύτεροι σπουδαίοι αγώνες της αρχαίας Ελλάδας.				
Οι πιο αρχαίοι των αρχαίων.				
Είχαν και Ιππόδρομο.				
Μπορούσαν να πάρουν μέρος και γυναίκες στο μουσικό τμήμα.				

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Πήγατε στο γήπεδο και είδατε ένα αθλητικό γεγονός (αγώνα ποδοσφαίρου ή μπάσκετ ή στίβο). Γράφετε ένα γράμμα σε ένα φίλο που τώρα μένει στο εξωτερικό και είναι φίλαθλος και του περιγράφετε πώς ήταν η ατμόσφαιρα εκεί, τι σας έκανε εντύπωση ή ό,τι άλλο νομίζετε. (130 λέξεις)*

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

β. *Ο Δήμαρχος της πόλης σας οργανώνει αθλητικές ομάδες παιδιών και εφήβων. Καλεί όλους τους γονείς να γράψουν τα παιδιά τους. Επίσης καλεί και εθελοντές που «θα δουλεύουν» σε αυτά τα αθλητικά τμήματα. Εσείς βρίσκετε πολύ καλή την ιδέα αυτή και στέλνετε ένα γράμμα στο Δήμαρχο, στο οποίο του λέτε πόσο σας αρέσει αυτή η ιδέα και πόσο καλό θα κάνει στα νέα παιδιά να ασχολούνται με τον αθλητισμό, και ότι με μεγάλη χαρά θα πάτε να «δουλέψετε» με όλους. (130 λέξεις)*

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Τεχνολογία

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ (Η/Υ)

Στάθης: Τι βλέπω, Νίκο! Πήρες κομπιούτερ!

Νίκος: Τι να κάνω, ρε Στάθη! Χωρίς Ηλεκτρονικό Υπολογιστή δεν μπορείς να κάνεις τίποτα σήμερα.

Στάθης: Ναι, αλλά ξέρεις να τον χρησιμοποιείς;

Νίκος: Πολύ λίγο. Πηγαίνω όμως σε μια σχολή πληροφορικής και μαθαίνω σιγά σιγά.

Στάθης: Έχει άλλους στην ηλικία σου εκεί;

Νίκος: Άλλους δύο. Οι υπόλοιποι είναι νεαροί.

Στάθης: Εγώ έχω μάθει αρκετά πράγματα από τα παιδιά μου. Μέρα νύχτα στον υπολογιστή τους είναι.

Νίκος: Η νέα γενιά μεγαλώνει με τη νέα τεχνολογία. Κι εμείς ακολουθούμε. Δε γίνεται αλλιώς.

☛ *Πείτε ο καθένας αν γνωρίζετε να χειρίζεστε Ηλεκτρονικό Υπολογιστή. Πότε τον χρησιμοποιείτε. Πόσο δύσκολο ή εύκολο είναι να μάθει κανείς κομπιούτερ. Πείτε εσάς τι σας φαίνεται δύσκολο και τι εύκολο, όταν χρησιμοποιείτε Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.*

☛ *Αναφέρετε χώρους, υπηρεσίες κτλ. που χρησιμοποιούν Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές.*

☛ *Πείτε τι μπορούμε να κάνουμε με Η/Υ.*

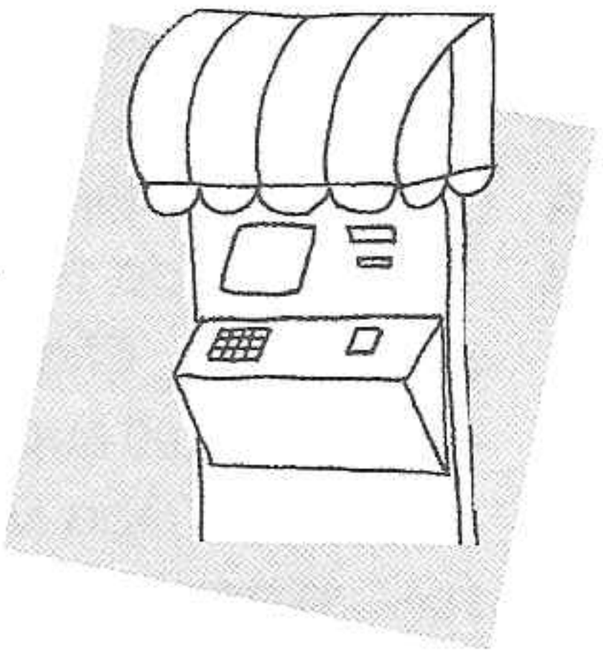
Οθόνη	**Σκληρός δίσκος**	**Επεξεργαστής**
Σ' αυτήν προβάλλονται όλα τα προγράμματα του υπολογιστή. Είναι σε διάφορες διαστάσεις.	Είναι η αποθήκη του υπολογιστή. Εδώ αποθηκεύονται πληροφορίες και «δεδομένα» που μπορεί κανείς να τα χρησιμοποιήσει, όποτε θέλει.	Είναι η καρδιά και μαζί το μυαλό του Η/Υ. Ο βασικός σκοπός του είναι η γρήγορη και σωστή επεξεργασία των χιλιάδων δεδομένων.

modem	**πληκτρολόγιο – ποντίκι**
Επιτρέπει τη σύνδεση του Η/Υ με το Διαδίκτυο (Internet).	Με το πληκτρολόγιο γράφουμε. Με το ποντίκι (αλλά και με το πληκτρολόγιο) χρησιμοποιούμε τα δεδομένα και τις πληροφορίες του Η/Υ με μορφή αριθμών, χαρακτήρων ή συμβόλων.

☛ *Πείτε λέξεις-κλειδιά που χρησιμοποιούμε στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές.*

☛ *Παίξτε ένα παιχνίδι. Ένας από σας λέει την περιγραφή των παραπάνω μερών του κομπιούτερ, π.χ. «εκεί βλέπουμε τις πληροφορίες», και ένας άλλος λέει τι είναι, π.χ. «οθόνη».*

ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Α – Έβγαλα κάρτα για το αυτόματο μηχάνημα, αλλά... δεν ξέρω πώς να πάρω λεφτά.

Β – Πάμε μαζί να σου δείξω. Είναι πολύ εύκολο.

Α – Εύκολο είναι για σένα που ξέρεις. Εμένα, όμως, μου φαίνεται βουνό.

(στην Τράπεζα)

Β – Λοιπόν, τι λέει εδώ; «**Υποδοχή κάρτας**». Βάλε την κάρτα σου εδώ.

Α – Αυτό εύκολο μου φαίνεται. Παρακάτω όμως;

Β – Τι γράφει τώρα;

Α – «**Παρακαλούμε πληκτρολογήστε το μυστικό κωδικό σας αριθμό**».

Β – Τι περιμένεις; Πληκτρολόγησε το μυστικό σου αριθμό.

Α – Περίμενε... είναι... 1 2 3 4. Κι αν κάνω λάθος;

Β – Τι λέει εδώ; «**Σε περίπτωση λάθους πατήστε το πλήκτρο "διόρθωση ή clear"**». Σου μιλάει, βρε, το καημένο το μηχάνημα!

Α – Ναι, αλλά πρέπει να μάθεις τη γλώσσα του!

Β – Τώρα, βλέπεις αυτή την κάρτα; Τι λέει, διάβασε!

Α – «**Κατάθεση, μεταφορά, πληρωμή λογαριασμού, αλλαγή κάρτας**».

Β – Αυτά είναι αριστερά. Στα δεξιά της κάρτας τι λέει;

Α – «**Ανάληψη, fast cash, ερώτηση υπόλοιπου, άλλες επιλογές**».

Β – Δίπλα σε καθεμία από αυτές τις επιλογές έχει ένα πλήκτρο. Εμείς τι θέλουμε να κάνουμε; Ανάληψη. Πάτα το σωστό πλήκτρο.

Α – Αυτό;

Β – Ναι, αυτό.

Τώρα έχουμε μια άλλη κάρτα. Λέει: «**Λογαριασμός τρεχούμενος ή όψεως**» και από κάτω «**λογαριασμός ταμιευτηρίου**». Εσύ από πού θέλεις να πάρεις λεφτά;

Α – Απ' το βιβλιάριό μου.

Β – Πάτα τότε λογαριασμό ταμιευτηρίου.

Α – Πάτησα. Τώρα;

Β – Περίμενε. Μη βιάζεσαι. Τι έχουμε τώρα;

Α – 40,00 ευρώ, 80,00 ευρώ, 180,00 ευρώ, 280,00 ευρώ, 380,00 ευρώ, 480,00 ευρώ, 580,00 ευρώ και άλλο ποσό.

Δεν έχει πουθενά το ποσό που θέλω εγώ.

Β – Θα πατήσεις άλλο ποσό.

Α – Καλά λες. Τώρα;

Β – Τι λέει τώρα το μηχάνημα; «**Πληκτρολογήστε το ποσό που θέλετε να πάρετε**». Έλα, πάτα στο πληκτρολόγιο τον αριθμό.

Α – Ναι... 750,00 ευρώ.

Β – Εντάξει. Τώρα λέει: «**Επεξεργαζόμαστε τα στοιχεία που μας δώσατε**»... τι σου λέει εδώ;

Α – «**Παρακαλούμε πάρτε την κάρτα σας**». Εντάξει, την πήρα. Λεφτά όμως;

Β – Να και τα λεφτά.

Α – Ωραία! Τελειώσαμε!

Β – Όχι ακόμα. Τι σου λέει τώρα το μηχάνημα;

Α – «**Πάρτε την απόδειξη**». Δίνει και απόδειξη;

Β – Όλα τα δίνει. Για να δεις πόσα χρήματα πήρες, ποια ημερομηνία και τι υπόλοιπο ποσό έχεις στο λογαριασμό σου. Εντάξει τώρα;

Α – Δύσκολο μου φαίνεται, αλλά πού θα πάει; Θα το μάθω. Μια δυο φορές ακόμη...

Β – Θα πληκτρολογείς σιγά σιγά. Δε σε κυνηγάει κανένας για να κάνεις γρήγορα. Άντε, καλοξοδεμένα!

☛ *Πείτε δέκα λέξεις-κλειδιά από το αυτόματο μηχάνημα της Τράπεζας.*

☛ *Πείτε πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν την πρώτη φορά που κάνατε συναλλαγή με το αυτόματο μηχάνημα.*

☛ *Πείτε τι συναλλαγές κάνετε συνήθως με το αυτόματο μηχάνημα.*

☛ *Πείτε πόσο βοηθάει στις συναλλαγές το αυτόματο μηχάνημα.*

☛ *Παίξτε το διάλογο ανά δύο. Ένας από σας οδηγεί βήμα βήμα τον άλλο στο αυτόματο μηχάνημα. Ο «άλλος» είναι αυτός που δε γνωρίζει και... φοβάται το μηχάνημα.*

☛ *– Πηγαίνετε συχνά στην Τράπεζα για ανάληψη ή κατάθεση χρημάτων. Εκεί περιμένετε πολλή ώρα και παραπονιέστε. Ο φίλος / Η φίλη σας σας λέει να «βγάλετε» μια κάρτα ATM για να μη χάνετε χρόνο περιμένοντας στην ουρά. Εσείς όμως το φοβάστε το μηχάνημα. Διστάζετε, γιατί θεωρείτε πολύ δύσκολο να μάθετε να το χρησιμοποιείτε.*

– Έχετε βγάλει κάρτα για το αυτόματο μηχάνημα και κάνετε πολλές συναλλαγές. Ένας φίλος/Μια φίλη σας παραπονιέται, γιατί χάνει χρόνο στην Τράπεζα περιμένοντας στην ουρά και κουράζεται πολύ. Εσείς του/της λέτε να βγάλει κάρτα για το αυτόματο μηχάνημα. Αυτός/ή φοβάται γενικά τα μηχανήματα.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

1. Αερόσακοι στα αυτοκίνητα

Η ζώνη ασφαλείας μαζί με τους αερόσακους σώζουν ζωές. Και όχι μόνο. Όταν γίνεται ένα τροχαίο ατύχημα, η ζωή των επιβατών είναι σε μεγάλο κίνδυνο. Με τη ζώνη και τους αερόσακους ο κίνδυνος αυτός μειώνεται πολύ. Αλλά και οι τραυματισμοί μειώνονται πάρα πολύ.

2. Καθαρά αυτοκίνητα

Το διοξείδιο του άνθρακα είναι αέριο που κάνει πολύ μεγάλο κακό στο περιβάλλον. Τα καυσαέρια των αυτοκινήτων στέλνουν στον αέρα πολύ μεγάλες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα. Τώρα σχεδιάζονται (και σύντομα θα κυκλοφορήσουν στην αγορά) ηλεκτρικά αυτοκίνητα με βιο-καύσιμα. Με αυτά μειώνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό το διοξείδιο του άνθρακα.

3. «Μορφές ενέργειας» από τη φύση

Υπάρχουν μορφές ενέργειας φιλικές για το περιβάλλον. Η Greenpeace προτείνει να χρησιμοποιείται η σύγχρονη τεχνολογία ώστε να έχουμε ενέργεια από τον ήλιο (ηλιακή), τον αέρα (αιολική), τη θερμότητα από την «καρδιά» της γης (γεωθερμική). Με αυτές τις φυσικές μορφές ενέργειας ο πλανήτης μας σώζεται. Τα οφέλη θα είναι τεράστια για τον πλανήτη και το κόστος τους «λογικό».

4. Ακτίνες laser

Είναι οι ακτίνες που κάνουν «θαύματα». Με τις ακτίνες laser δύσκολες και λεπτές εγχειρήσεις γίνονται πολύ εύκολα, χωρίς πόνο.

Στα ινστιτούτα αισθητικής (ομορφιάς) οι ακτίνες laser χρησιμοποιούνται σε πολλές περιπτώσεις.

☛ *– Πιστεύετε ότι η ζώνη ασφαλείας και οι αερόσακοι σώζουν ζωές. Ο φίλος/Η φίλη σας δε συμφωνεί καθόλου μαζί σας.*
– Πιστεύετε ότι, αν και όλοι λένε πως η ζώνη και οι αερόσακοι σώζουν ζωές, δεν είναι πάντα έτσι. Αντίθετα πολλές φορές κάνουν κακό αντί για καλό. Ο φίλος/Η φίλη σας δε συμφωνεί μαζί σας.

☛ *– Πιστεύετε πως η Greenpeace έχει δίκιο που υποστηρίζει τις νέες πηγές ενέργειας, γιατί με αυτό τον τρόπο θα γίνει το περιβάλλον ξανά καθαρό.*
– Πιστεύετε πως η νέα τεχνολογία δεν είναι ακόμη έτοιμη για να χρησιμοποιήσει άλλες πηγές ενέργειας.
– Εσείς θεωρείτε πως ο πλανήτης δεν υποφέρει μόνο από τις πηγές ενέργειας που χρησιμοποιούνται τώρα, αλλά και από άλλους λόγους, π.χ. που καίγονται τα δάση.
Και οι τρεις κάντε το διάλογο. Πείτε ο καθένας την άποψή του, διαφωνήστε και συμφωνήστε.

☛ *– Πιστεύετε ότι τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι μια καταπληκτική λύση. Ο φίλος σας δε συμφωνεί.*
– Πιστεύετε ότι γενικά τα αυτοκίνητα μόνο κακό κάνουν και πως πρέπει ο άνθρωπος να αλλάξει τρόπο ζωής. Ο φίλος σας όμως δε συμφωνεί.

Α ΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Μπροστά σας έχετε έναν πίνακα. Σημειώστε σταυρό (+) κάτω από τους τίτλους, σύμφωνα με αυτά που διαβάσατε για τα μέρη του κομπιούτερ, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***εννέα (9)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

	οθόνη	**επεξεργαστής**	**modem**	**σκληρός δίσκος**	**πληκτρολόγιο**	**ποντίκι**
Κάνει την ίδια δουλειά με αυτήν του κινηματογράφου ή της τηλεόρασης. – ***παράδειγμα***	+					
Είναι ο εγκέφαλος του Η/Υ.						
Μαζεύει πληροφορίες και προγράμματα.						
Απαραίτητο αν θέλει κανείς να «σερφάρει» στο Διαδίκτυο.						
Όσο πιο καινούρια τόσο πιο μεγάλη είναι.						
Είναι η σύγχρονη γραφομηχανή.						
Έχει σώμα και... ουρά (καλώδιο).						
Κάνει την ίδια δουλειά με το ποντίκι.						
Εκεί βρίσκονται τα δεδομένα, οι πληροφορίες κτλ.						

Β *Στον παρακάτω πίνακα σημειώστε σταυρό (+) κάτω από τους τίτλους, σύμφωνα με αυτά που διαβάσατε για τις εφαρμογές της τεχνολογίας, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***δώδεκα (12)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

	Ζώνη ασφαλείας / αερόσακοι	**Καθαρά αυτοκίνητα**	**«Καθαρές» μορφές ενέργειας**	**Ακτίνες laser**
Εξοπλισμός αυτοκινήτου ***– παράδειγμα***	+			
Δε μολύνουν το περιβάλλον				
Ο συνδυασμός τους σώζει ζωές				
Χρήση ηλεκτρικού				
Χρήση της δύναμης του αέρα				
Εγχειρήσεις χωρίς πόνο				
Φουσκώνουν και... προστατεύουν				
Η δύναμή τους από τον ήλιο				
Παράγεται από το «κέντρο» της γης				
Κοστίζουν λίγο, ωφελούν πολύ				
Μας κρατάνε δεμένους στον... τόπο μας				

Γ *Μπροστά σας έχετε δύο πίνακες. Τον πίνακα* ***Α*** *και τον πίνακα* ***Β****. Ταιριάξτε τις λέξεις τους γράφοντας τον αριθμό της κάθε λέξης από τον πίνακα* ***Α*** *δίπλα στην κατάλληλη λέξη του πίνακα* ***Β****, όπως στο παράδειγμα.*

Α	
ηλεκτρονικός – ***παράδειγμα***	1
επεξεργασία	2
σκληρός	3
σχολή	4
υποδοχή	5
περίπτωση	6
ερώτηση	7
πληκτρολογήστε	8
επεξεργαζόμαστε	9
πάρτε	10
μορφές	11
λογικό	12
διοξείδιο	13
ινστιτούτα	14
ακτίνες	15

Β	
αισθητικής	
υπολογιστής – ***παράδειγμα***	1
laser	
ενέργειας	
τα στοιχεία σας	
ασφαλείας	
κάρτας	
του άνθρακα	
δεδομένων	
τον κωδικό σας	
πληροφορικής	
υπόλοιπου	
λάθους	
την απόδειξη	
δίσκος	
κόστος	

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Θα ακούσετε στο CD δύο φορές μια ραδιοφωνική εκπομπή που σας ενημερώνει για τη νέα τεχνολογία. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε με ✓ τη σωστή επιλογή, όπως στο παράδειγμα.

1. Το ISDN είναι

είδος ηλεκτρονικού υπολογιστή	☐
τηλεφωνική γραμμή – ***παράδειγμα***	✓
υπολογιστής και φαξ μαζί	☐

2. Το ISDN είναι για

το σπίτι	☐
το γραφείο	☐
το σπίτι και το γραφείο	☐

3. Σε σύγκριση με μια απλή τηλεφωνική σύνδεση το ISDN κοστίζει

πιο φτηνά	☐
πιο ακριβά	☐
το ίδιο	☐

4. Το ISDN έχει αναγνώριση κλήσης

δωρεάν	☐
με χαμηλό κόστος	☐
με την ίδια χρέωση κινητού τηλεφώνου	☐

5. Με το ISDN έχουμε

με μία σύνδεση, τρεις τηλεφωνικές γραμμές	☐
με μία σύνδεση, δύο τηλεφωνικές γραμμές	☐
με δύο συνδέσεις, τρεις τηλεφωνικές γραμμές	☐

6. Με το ISDN μπορούμε να έχουμε ταυτόχρονα

δύο τηλέφωνα και Ίντερνετ	☐
φαξ, Ίντερνετ και τηλέφωνο	☐
τηλέφωνο και φαξ	☐

7. Πληροφορίες για σύνδεση ISDN μπορούμε να πάρουμε

από το *Χρυσό Οδηγό*	☐
από το σάιτ του ΟΤΕ στο Διαδίκτυο	☐
από τον τηλεφωνικό κατάλογο	☐

8. Για να πάρουμε πληροφορίες για το ISDN, καλούμε

στον αριθμό 104	☐
στον αριθμό 166	☐
στον αριθμό 134	☐

9. Η μηνιαία χρέωση (πάγιο) του ISDN είναι

13,21 ευρώ	☐
21,00 ευρώ	☐
121,00 ευρώ	☐

10. Το ISDN λέγεται και

πολυφωνική επικοινωνία	☐
πολυμορφική επικοινωνία	☐
ηλεκτρονική επικοινωνία	☐

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διαβάστε το παρακάτω άρθρο για το ασύρματο τηλέφωνο. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώστε σταυρό (+) κάτω από το ***ΝΑΙ*** *δίπλα στις προτάσεις που συμφωνούν με όσα λέει το κείμενο ή κάτω από το* ***ΟΧΙ*** *δίπλα στις προτάσεις που δε συμφωνούν, όπως στο παράδειγμα. Οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι* ***έντεκα (11)*** *χωρίς το παράδειγμα.*

ΥΠΟΘΕΣΗ: Ασύρματο τηλέφωνο. Όλα όσα πρέπει να γνωρίζουμε.

Τα ασύρματα τηλέφωνα έχουν μπει για καλά στη ζωή μας. Υπάρχουν όμως πράγματα που θα πρέπει να γνωρίζουμε, πριν τα αγοράσουμε.

Συνήθως, οι περισσότεροι χρήστες ενδιαφέρονται κυρίως για το κόστος της συσκευής, ενώ περνάνε σε δεύτερη μοίρα τα χαρακτηριστικά της, όπως το βάρος, ο εξοπλισμός, η οθόνη, οι διαστάσεις κτλ. Λάθος, γιατί μια ασύρματη συσκευή την αγοράζεις γι' αυτά που σου προσφέρει και το βασικό κριτήριο αγοράς δε θα πρέπει να είναι η τιμή της (η οποία κυμαίνεται από 120,00 ως 150,00 ευρώ), αλλά το τι προσφέρει.

Αγοράζοντας ένα ασύρματο τηλέφωνο θα πρέπει να δώσουμε έμφαση στο βάρος και τις διαστάσεις του ακουστικού. Θα πρέπει να είναι τέτοιες που να κάνει τη μεταφορά του πιο εύκολη. Εξάλλου, γι' αυτό το αγοράζουμε. Για να μπορούμε να το μεταφέρουμε εύκολα ακόμη και στην τσέπη μας. Στην αγορά υπάρχουν ασύρματα τηλέφωνα με διάφορες υπηρεσίες. Σε αυτές πρέπει να δίνουμε προσοχή. Για παράδειγμα: τηλεφωνητής, μεγάλη ή μικρή οθόνη, πολλές μνήμες, αναγνώριση κλήσης, ανοιχτή ακρόαση, ακόμα και ακουστικά.

Διαλέξτε ποια από τις λειτουργίες σάς ενδιαφέρει ή αν σας ενδιαφέρουν όλες και προχωρήστε στην αγορά σας.

Ή μάλλον όχι ακόμα. Ρωτήστε τον εαυτό σας ή τα μέλη της οικογένειάς σας ένα ένα: πόση ώρα (ή ώρες) μιλάτε στο τηλέφωνο; Σε ποια κατηγορία χρήστη ανήκετε/ανήκουν; Σε αυτούς που χρησιμοποιούν το τηλέφωνο ως μέσο επικοινωνίας σύντομα και γρήγορα ή σε αυτούς που... ξεχνιούνται; Το ασύρματο τηλέφωνο, επειδή μπορούμε να το μεταφέρουμε παντού, χρησιμοποιείται και πιο πολύ. Εκτός από το κόστος των τηλεφωνημάτων, να ξέρετε πως στο ασύρματο τηλέφωνο ξοδεύουμε χρήματα και για μπαταρία.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Μεγάλο ρόλο στην αγορά ενός ασύρματου τηλεφώνου παίζει η τιμή του. – ***παράδειγμα***	+	
Οι περισσότεροι χρήστες αποφασίζουν την αγορά ασύρματου τηλεφώνου ανάλογα με το τι προσφέρει.		
Υπάρχουν ασύρματα τηλέφωνα που παρέχουν περισσότερες υπηρεσίες από άλλα.		
Τα ασύρματα τηλέφωνα λειτουργούν με δύο μπαταρίες.		
Με το ασύρματο τηλέφωνο μπορούμε να μιλούμε σε οποιοδήποτε χώρο του σπιτιού μας εκτός από το μπαλκόνι.		
Ένα ασύρματο τηλέφωνο πρέπει να είναι ελαφρύ.		
Δεν έχουν όλα τα ασύρματα τηλέφωνα αυτόματο τηλεφωνητή.		
Με το σταθερό τηλέφωνο μιλάμε πιο πολύ και πληρώνουμε πιο λίγα χρήματα.		
Υπάρχουν μικρά και μεγάλα ασύρματα τηλέφωνα.		
Λίγοι είναι ακόμη οι χρήστες των ασύρματων τηλεφώνων.		
Όσο πιο πολύ χρησιμοποιούμε το ασύρματο τηλέφωνο, τόσο πιο πολύ διαρκεί η μπαταρία.		
Με το ασύρματο τηλέφωνο μιλάμε πιο πολλή ώρα κι αυτό πρέπει κανείς να το γνωρίζει, πριν το αγοράσει.		

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

α. *Ένας φίλος σας, που μένει σε άλλη πόλη, σας παραπονιέται γιατί τα παιδιά του παίζουν όλη την ώρα παιχνίδια στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή τους. Έχει τη γνώμη πως η νέα τεχνολογία μόνο κακό έχει φέρει στη ζωή μας. Εσείς του στέλνετε ένα γράμμα όπου του λέτε τι να κάνει ώστε τα παιδιά του να χρησιμοποιούν πιο λίγο τον υπολογιστή τους (π.χ. ασχολία με τον αθλητισμό) και του λέτε πως η τεχνολογία είναι πολύ καλή, αρκεί να τη χρησιμοποιούμε σωστά. (130 λέξεις)*

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

β. *Αγοράσατε κινητό τηλέφωνο από ένα ειδικό κατάστημα. Όμως, δε λειτουργεί καλά. Το πηγαίνετε πίσω, αλλά ο υπάλληλος που σας εξυπηρέτησε δε σας δίνει σημασία. Σας λέει να ακολουθήσετε πιστά τις οδηγίες στο έντυπο που σας είχε δώσει. Πηγαίνετε στο σπίτι σας, αλλά πάλι τα ίδια. Αποφασίζετε να στείλετε ένα γράμμα προς το γενικό διευθυντή των κεντρικών γραφείων, στο οποίο να του λέτε τα παράπονά σας. Επίσης θέλετε να του ζητήσετε να σας αλλάξει τη συσκευή αυτού του τηλεφώνου. Γράψτε το γράμμα. (130 λέξεις)*

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Μορφολογία, σύνταξη ασκήσεις

Επανάληψη Α΄ Επιπέδου

ΑΡΘΡΑ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
οριστικό			**αόριστο**			**οριστικό**		
ο	η	το	ένας	μία (μια)	ένα	οι	οι	τα
του	της	του	ενός	μίας (μιας)	ενός	των	των	των
το(ν)	τη(ν)	το	ένα(ν)	μία(ν) (μια(ν)	ένα	τους	τις	τα
–	–	–	–	–	–	–	–	–

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Αρσενικά

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ								
γιατρ-**ός**	φίλ-**ος**	διάλογ-**ος**	χρήστ-**ης**	πωλητ-**ής**	αγών-**ας**	άντρ-**ας**	πίνακ-**ας**
γιατρ-**ού**	φίλ-**ου**	διαλόγ-**ου**	χρήστ-**η**	πωλητ-**ή**	αγών-**α**	άντρ-**α**	πίνακ-**α**
γιατρ-**ό**	φίλ-**ο**	διάλογ-**ο**	χρήστ-**η**	πωλητ-**ή**	αγών-**α**	άντρ-**α**	πίνακ-**α**
γιατρ-**έ**	φίλ-**ε**	διάλογ-**ε**	χρήστ-**η**	πωλητ-**ή**	αγών-**α**	άντρ-**α**	πίνακ-**α**

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ								
γιατρ-**οί**	φίλ-**οι**	διάλογ-**οι**	χρήστ-**ες**	πωλητ-**ές**	αγών-**ες**	άντρ-**ες**	πίνακ-**ες**
γιατρ-**ών**	φίλ-**ων**	διαλόγ-**ων**	χρηστ-**ών**	πωλητ-**ών**	αγών-**ων**	αντρ-**ών**	πινάκ-**ων**
γιατρ-**ούς**	φίλ-**ους**	διαλόγ-**ους**	χρήστ-**ες**	πωλητ-**ές**	αγών-**ες**	άντρ-**ες**	πίνακ-**ες**
γιατρ-**οί**	φίλ-**οι**	διάλογ-**οι**	χρήστ-**ες**	πωλητ-**ές**	αγών-**ες**	άντρ-**ες**	πίνακ-**ες**

Θηλυκά

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

δουλει-**ά**	ώρ-**α**	**αί**θουσ-**α**	σελ**ίδ-α**	ευχ-**ή**	τέχν-**η**	ζάχαρ-**η**	θέσ-**η**	πρόσκλησ-**η**
δουλει-**άς**	ώρ-**ας**	αίθουσ-**ας**	σελίδ-**ας**	ευχ-**ής**	τέχν-**ης**	ζάχαρ-**ης**	θέσ-**ης**	πρόσκλησ-**ης**
δουλει-**ά**	ώρ-**α**	αίθουσ-**α**	σελίδ-**α**	ευχ-**ή**	τέχν-**η**	ζάχαρ-**η**	θέσ-**η**	πρόσκλησ-**η**
δουλει-**ά**	ώρ-**α**	αίθουσ-**α**	σελίδ-**α**	ευχ-**ή**	τέχν-**η**	ζάχαρ-**η**	θέσ-**η**	πρόσκλησ-**η**

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

δουλει-**ές**	ώρ-**ες**	αίθουσ-**ες**	σελίδ-**ες**	ευχ-**ές**	τέχν-**ες**	θέσ-**εις**	προσκλήσ-**εις**
δουλει-**ών**	ωρ-**ών**	αιθουσ**ών**	σελ**ίδ-ων**	ευχ-**ών**	τεχν-**ών**	θέσ-**εων**	προσκλήσ-**εων**
δουλει-**ές**	ώρ-**ες**	αίθουσ-**ες**	σελίδ-**ες**	ευχ-**ές**	τέχν-**ες**	θέσ-**εις**	προσκλήσ-**εις**
δουλει-**ές**	ώρ-**ες**	αίθουσ-**ες**	σελίδ-**ες**	ευχ-**ές**	τέχν-**ες**	θέσ-**εις**	προσκλήσ-**εις**

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
οδ-**ός**	επέτει-**ος**	οδ-**οί**	επέτει-**οι**
οδ-**ού**	επετ**εί-ου**	οδ-**ών**	επετ**εί-ων**
οδ-**ό**	επέτει-**ο**	οδ-**ούς**	επετ**εί-ους**
οδ-**ό(-ε)**	επέτει-**ε**	οδ-**οί**	επέτει-**οι**

Ουδέτερα

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

παιδ-**ί**	σπίτ-**ι**	ρολό-**ι**	βουν-**ό**	βιβλί-**ο**	σίδερ-**ο**	θέατρ-**ο**
παιδ-**ιού**	σπιτ-**ιού**	ρολο**γ-ιού**	βουν-**ού**	βιβλί-**ου**	σίδερ-**ου**	θεάτρ-**ου**
παιδ-**ί**	σπίτ-**ι**	ρολό-**ι**	βουν-**ό**	βιβλί-**ο**	σίδερ-**ο**	θέατρ-**ο**
παιδ-**ί**	σπίτ-**ι**	ρολό-**ι**	βουν-**ό**	βιβλί-**ο**	σίδερ-**ο**	θέατρ-**ο**

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

παιδ-**ιά**	σπίτ-**ια**	ρολό**γ-ια**	βουν-**ά**	βιβλί-**α**	σίδερ-**α**	θέατρ-**α**
παιδ-**ιών**	σπιτ-**ιών**	ρολο**γ-ιών**	βουν-**ών**	βιβλί-**ων**	**σί**δερ-**ων**	θεάτρ-**ων**
παιδ-**ιά**	σπίτ-**ια**	ρολό**γ-ια**	βουν-**ά**	βιβλί-**α**	σίδερ-**α**	θέατρ-**α**
παιδ-**ιά**	σπίτ-**ια**	ρολό**γ-ια**	βουν-**ά**	βιβλί-**α**	σίδερ-**α**	θέατρ-**α**

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
γράμ-**μα**	όνο-**μα**	γράμ-**ματα**	ονό-**ματα**
γράμ-**ματος**	ονό-**ματος**	γραμ-**μάτων**	ονο-**μάτων**
γράμ-**μα**	όνο-**μα**	γράμ-**ματα**	ονό-**ματα**
γράμ-**μα**	όνο-**μα**	γράμ-**ματα**	ονό-**ματα**

ΕΠΙΘΕΤΑ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
δυνατ-**ός**	δυνατ-**ή**	δυνατ-**ό**	δυνατ-**οί**	δυνατ-**ές**	δυνατ-**ά**
δυνατ-**ού**	δυνατ-**ής**	δυνατ-**ού**	δυνατ-**ών**	δυνατ-**ών**	δυνατ-**ών**
δυνατ-**ό**	δυνατ-**ή**	δυνατ-**ό**	δυνατ-**ούς**	δυνατ-**ές**	δυνατ-**ά**
δυνατ-**έ**	δυνατ-**ή**	δυνατ-**ό**	δυνατ-**οί**	δυνατ-**ές**	δυνατ-**ά**

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
πλούσι-**ος**	πλούσι-**α**	πλούσι-**ο**	πλούσι-**οι**	πλούσι-**ες**	πλούσι-**α**
πλούσι-**ου**	πλούσι-**ας**	πλούσι-**ου**	πλούσι-**ων**	πλούσι-**ων**	πλούσι-**ων**
πλούσι-**ο**	πλούσι-**α**	πλούσι-**ο**	πλούσι-**ους**	πλούσι-**ες**	πλούσι-**α**
πλούσι-**ε**	πλούσι-**α**	πλούσι-**ο**	πλούσι-**οι**	πλούσι-**ες**	πλούσι-**α**

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
γλυκ-**ός**	γλυκ-**ιά**	γλυκ-**ό**	γλυκ-**οί**	γλυκ-**ές**	γλυκ-**ά**
γλυκ-**ού**	γλυκ-**ιάς**	γλυκ-**ού**	γλυκ-**ών**	γλυκ-**ών**	γλυκ-**ών**
γλυκ-**ό**	γλυκ-**ιά**	γλυκ-**ό**	γλυκ-**ούς**	γλυκ-**ές**	γλυκ-**ά**
γλυκ-**έ**	γλυκ-**ιά**	γλυκ-**ό**	γλυκ-**οί**	γλυκ-**ές**	γλυκ-**ά**

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
πολύς	πολλή	πολύ	πολλοί	πολλές	πολλά
–	πολλής	–	πολλών	πολλών	πολλών
πολύ	πολλή	πολύ	πολλούς	πολλές	πολλά
–	–	–	πολλοί	πολλές	πολλά

Παραθετικά επιθέτων

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ
έξυπν-ος, -η, -ο	**πιο έξυπνος, -η, -ο**
ωραί-ος, -α, -ο	**πιο ωραίος, -α, -ο**
γλυκός, -ιά, -ό	**πιο γλυκός, -ιά, -ό**

ΡΗΜΑΤΑ

Ενεργητική φωνή

α΄ συζυγία

ΟΡΙΣΤΙΚΗ			ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΛΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΛΗ	
Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας Απλός		Κατάφαση	Άρνηση
γράφ-**ω**	**έ**-γραψ-**α**	θα γράψ-**ω**	να γράψ-**ω**		
γράφ-**εις**	**έ**-γραψ-**ες**	θα γράψ-**εις**	να γράψ-**εις**	γράψ-**ε**	(να) μη(ν) γράψεις
γράφ-**ει**	**έ**-γραψ-**ε**	θα γράψ-**ει**	να γράψ-**ει**	ή να γράψεις	
γράφ-**ουμε**	γράψ-**αμε**	θα γράψ-**ουμε**	να γράψ-**ουμε**	γράψ-**τε**	(να) μη(ν) γράψετε
γράφ-**ετε**	γράψ-**ατε**	θα γράψ-**ετε**	να γράψ-**ετε**	ή να γράψετε	
γράφ-**ουν**	**έ**-γραψ-**αν**	θα γράψ-**ουν**	να γράψ-**ουν**		

β΄ συζυγία

α΄ τάξη

ΟΡΙΣΤΙΚΗ			ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΛΗ
Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας Απλός	
χαιρετ-**ώ, (-άω)**	χαιρέτ-**ησ α**	θα χαιρετήσ-**ω**	να χαιρετήσ-**ω**
χαιρετ-**άς**	χαιρέτ-**ησ ες**	θα χαιρετήσ-**εις**	να χαιρετήσ-**εις**
χαιρετ-**ά, (-άει)**	χαιρέτ-**ησ ε**	θα χαιρετήσ-**ει**	να χαιρετήσ-**ει**
χαιρετ-**άμε, (-ούμε)**	χαιρετ-**ήσ αμε**	θα χαιρετήσ-**ουμε**	να χαιρετήσ-**ουμε**
χαιρετ-**άτε**	χαιρετ-**ήσ ατε**	θα χαιρετήσ-**ετε**	να χαιρετήσ-**ετε**
χαιρετ-**άνε, (-ούν)**	χαιρέτ-**ησ αν**	θα χαιρετήσ-**ουν**	να χαιρετήσ-**ουν**

β΄ τάξη

ΟΡΙΣΤΙΚΗ			ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΛΗ
Ενεστώτας	**Αόριστος**	**Μέλλοντας Απλός**	
φιλοξεν-**ώ**	φιλοξέν-**ησ α**	θα φιλοξενήσ-**ω**	να φιλοξενήσ-**ω**
φιλοξεν-**είς**	φιλοξέν-**ησ ες**	θα φιλοξενήσ-**εις**	να φιλοξενήσ-**εις**
φιλοξεν-**εί**	φιλοξέν-**ησ ε**	θα φιλοξενήσ-**ει**	να φιλοξενήσ-**ει**
φιλοξεν-**ούμε**	φιλοξεν-**ήσ αμε**	θα φιλοξενήσ-**ουμε**	να φιλοξενήσ-**ουμε**
φιλοξεν-**είτε**	φιλοξεν-**ήσ ατε**	θα φιλοξενήσ-**ετε**	να φιλοξενήσ-**ετε**
φιλοξεν-**ούν**	φιλοξέν-**ησ αν**	θα φιλοξενήσ-**ουν**	να φιλοξενήσ-**ουν**

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΠΛΗ

Κατάφαση	Άρνηση	Κατάφαση	Άρνηση
χαιρέτησ-**ε** ή να χαιρετήσεις	(να) μη(ν) χαιρετήσεις	φιλοξένησ-**ε** ή να φιλοξενήσεις	(να) μη(ν) φιλοξενήσεις
χαιρετήσ-**τε** ή να χαιρετήσετε	(να) μη(ν) χαιρετήσετε	φιλοξενήσ-**τε** ή να φιλοξενήσετε	(να) μη(ν) φιλοξενήσετε

ΜΕΣΟΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ενεστώτας	
έρχ-**ομαι**	κοιμ-**άμαι, (-ούμαι)**
έρχ-**εσαι**	κοιμ-**άσαι**
έρχ-**εται**	κοιμ-**άται**
ερχ-**όμαστε**	κοιμ-**όμαστε, (-ούμαστε)**
έρχ-**εστε**	κοιμ-**άστε**
έρχ-**ονται**	κοιμ-**ούνται**

Σχηματισμός Αορίστου

α΄ συζυγία

-νω, -ζω → **-σα** π.χ. κλείνω – έκλεισα, αρχίζω – άρχισα

-ζω, -κω, -γω, -χω, -σκω, -χνω → **-ξα** π.χ. αλλάζω – άλλαξα, πλέκω – έπλεξα, ανοίγω – άνοιξα, προσέχω – πρόσεξα, διδάσκω – δίδαξα, ψάχνω – έψαξα

-πω, -βω, -φω, -πτω → **-ψα** π.χ. λείπω – έλειψα, ανάβω – άναψα, γράφω – έγραψα, καλύπτω – κάλυψα

-εύω → **-εψα** π.χ. χορεύω – χόρεψα

β΄ συζυγία

-ησ α → π.χ. (χτυπώ, -άς) χτύπησα, (οδηγώ, -είς) οδήγησα
-εσ α → π.χ. (μπορώ,- είς) μπόρεσα, (καλώ, -είς) κάλεσα
-ασ α → π.χ. (περνώ, -άς) πέρασα, (γελώ, -άς) γέλασα
-ηξ α → π.χ, (φυσώ, -άς) φύσηξα
-αξ α → π.χ. (κοιτώ, -άς) κοίταξα, (πετώ, -άς) πέταξα

Α Ν Τ Ω Ν Υ Μ Ι Ε Σ

Προσωπικές

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ	ΓΕΝΙΚΗ		ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ	
εγώ	εμένα	μου	εμένα	με
εσύ	εσένα	σου	εσένα	σε
αυτός	–	του	αυτόν	τον
αυτή	–	της	αυτή(ν)	τη(ν)
αυτό	–	του	αυτό	το
εμείς	εμάς	μας	εμάς	μας
εσείς	εσάς	σας	εσάς	σας
αυτοί	–	τους	αυτούς	τους
αυτές	–	τους	αυτές	τις (τες)
αυτά	–	τους	αυτά	τα

Κτητικές:	μου, σου, του, της, του, μας, σας, τους, τους, τους
Ερωτηματικές:	ποιος, -α, -ο, πόσος, -η, -ο, τίνος, τι
Δεικτικές:	αυτός, -ή, -ό, εκείνος, -η, -ο
Αόριστες:	ένας – μία – ένα, κανένας – καμία – κανένα, μερικοί, -ές, -ά, άλ-λος, -η, -ο, κάτι, κάθε
Αναφορική:	που

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Επιλέξτε και γράψτε το σωστό.*

1. Ο Αντώνης μένει με .... του.

α. τρεις	**α.** φίλος	
β. τριών	**β.** φίλους	
γ. τρία	**γ.** φίλοι	

2. Τα γενέθλιά μου είναι ....

α. στους	**α.** δεκατέσσερις	**α.** Δεκέμβριος
β. στις	**β.** δεκατέσσερα	**β.** Δεκέμβριο
γ. στη	**γ.** δεκατεσσάρων	**γ.** Δεκεμβρίου

3. Θα πάμε στον κινηματογράφο σε ....

α. ο βραδινός	**α.** προβολές
β. της βραδινής	**β.** προβολή
γ. τη βραδινή	**γ.** προβολής

4. Θα ήθελα .....τα παπούτσια που .....χθες, γιατί .....είναι στενά.

α. να αλλάξω	**α.** αγοράζω	**α.** μου
β. άλλαξα	**β.** αγόρασα	**β.** εμένα
γ. θα αλλάξω	**γ.** θα αγοράσω	**γ.** με

5. Το τραπέζι είναι έτοιμο. Παιδιά, ...

α. έρχομαι	**α.** να φάμε
β. ελάτε	**β.** έφαγα
γ. έλα	**γ.** τρως

6. **Α** – Θέλω ..... μια πιστωτική κάρτα.

α. θα βγάλω
β. να βγάλω
γ. έβγαλα

Β – . . . . . πρώτα αυτό το έντυπο.

α. Συμπληρώστε
β. Συμπληρώνει
γ. Συμπλήρωσαν

7. Την άλλη βδομάδα . . . . . οι διακοπές και . . . . . στη θάλασσα για μπάνια.

α. άρχισαν	**α.** πήγαμε
β. αρχίζουν	**β.** θα πάμε
γ. να αρχίσουν	**γ.** πας

8. . . . . . το προσκλητήριο . . . . .

Β *Συμπληρώστε το σωστό.*

Τώρα που καλοκαιριάζει, είναι ευκαιρία ..... (μαζεύω) τα χειμωνιάτικα και .... (αυτά, τακτοποιώ) με τάξη. Επειδή, όμως η τακτοποίηση είναι μια δουλειά που πάντα .... (εμείς, προκαλώ) άγχος, ... (εσείς) προτείνουμε να κάνετε μια βόλτα στο κατάστημά μας. Εκεί ..... (βρίσκω) αμέτρητες .... (έξυπνος, η ιδέα), που θα κάνουν το άγχος ..... (η τακτοποίηση) μια διασκεδαστική εμπειρία και .... (εσείς, βοηθώ) να βρείτε τα πάντα την ώρα που .... (αυτά, χρειάζομαι).

..... (Παίρνω), λοιπόν, μια ιδέα για το πώς μπορείτε ..... (οργανώνω) την ντουλάπα σας και ..... (συνεχίζω) με όλο σας το σπίτι.

- Χρησιμοποιήστε καλάθια ή διάφορα κουτιά σε ..... (πολύς) χρώματα και μεγέθη για ..... (φυλάγω) τα μικροπράγματά σας. Εκτός από ..... (η ντουλάπα) σας, μπορείτε .... (αυτά, χρησιμοποιώ) έξυπνα για ..... (κρύβω) διάφορα ..... (το πράγμα) κάτω από τα κρεβάτια ή στο πάνω μέρος .... (η βιβλιοθήκη, εσείς).
- ..... (Δημιουργώ) μεταλλικά ..... (το ράφι) και θήκες για πιο πολύ χώρο.
- ..... (Φτιάχνω) ..... (ειδικός) ράφια-παπουτσοθήκες για να έχετε τακτοποιημένα τα παπούτσια σας.
- ..... (Καλύπτω) με πλαστικό κάλυμμα τα ρούχα, για να μη σκονίζονται.
- ..... (Χρησιμοποιώ) –εκτός από τις κλασικές ..... (ξύλινος) κρεμάστρες–, συρόμενες μεταλλικές κρεμάστρες για πιο εύκολη χρήση.

Γ *Συμπληρώστε το σωστό.*

Στα πολυκαταστήματά μας θα βρείτε ό,τι θέλετε. ..... (το έπιπλο) για .... (όλος, ο χώρος). Για το σαλόνι, ... (η τραπεζαρία), ... (η κρεβατοκάμαρα), ... (η κουζίνα), το μπάνιο. ..... (Μοντέρνος), αλλά και ..... (κλασικός) σε πολύ .... (καλός, η τιμή). Πουλάμε ..... (φτηνός) από όλα τα μαγαζιά ..... (η αγορά).
Έχουμε ..... (το φωτιστικό) σε διάφορα ..... (το σχήμα) και μεγέθη. Είδη .... (οικιακός, η χρήση), σερβίτσια ..... (το φαγητό) με υπέροχα σχέδια. Επίσης ..... (το σεντόνι), ... (η μαξιλαροθήκη), ... (το πάπλωμα), ... (το μαξιλάρι), ... (η κουβέρτα) ..... (καλοκαιρινός) και ..... (χειμωνιάτικος).
Στους δέκα ..... (ο όροφος) μας ..... (βρίσκω) αυτό που ..... (χρειάζομαι) σε πολύ .... (χαμηλός, η τιμή), με .... (άτοκος, η δόση). ..... μας (ο υπάλληλος) .... (εσείς, βοηθώ) ..... (ψωνίζω) και .... (εσείς, δίνω) .... (έξυπνος, η ιδέα).
Για αγορές πάνω από 600,00 ευρώ, ... (παίρνω) ένα δώρο-έκπληξη!

Δ **α.** *Συμπληρώστε το σωστό.*

β. *Αλλάξτε το παρακάτω κείμενο σε διάλογο σύμφωνα με τις οδηγίες.*

α. Τηλεφωνείτε στο σπίτι του φίλου ..... του Γιώργου. Απαντά η μητέρα .... χαιρετάτε, ... λέτε το όνομά ..... και ζητάτε το Γιώργο. ..... λέει ότι ο Γιώργος ποτίζει τα λουλούδια στο μπαλκόνι και ότι πρέπει να περιμένετε λίγο να πάει να ..... φωνάξει.
Ο Γιώργος έρχεται στο τηλέφωνο. ..... ρωτάτε τι κάνει κι αν είναι έτοιμος για το τεστ της Δευτέρας. Λέει ότι θα κάνει μια επανάληψη

ακόμη στο λεξιλόγιο. ..... ρωτάτε αν μπορεί να ..... δανείσει το βιβλίο ασκήσεων, γιατί δεν μπορείτε να βρείτε το δικό ..... . Ο Γιώργος λέει ότι θα .... δώσει ευχαρίστως και ρωτάει πότε θα ..... δει.

..... προτείνετε να πάτε απόψε σινεμά και να .... φέρει εκεί. Συμφωνείτε και οι δύο και δίνετε ραντεβού μπροστά στον κινηματογράφο «Ανατόλια» στις οκτώ το βράδυ.

β. *Αρχίστε έτσι:*

– Παρακαλώ, θα ήθελα το Γιώργο.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Αρσενικά

-ας, -αδες / -ης, -ηδες

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ον.	ο	ψαράς	***-ας***	μανάβης	***-ης***
Γεν.	του	ψαρά	***-α***	μανάβη	***-η***
Αιτ.	το(ν)	ψαρά	***-α***	μανάβη	***-η***
Κλ.		ψαρά	***-α***	μανάβη	***-η***

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ον.	οι	ψαράδες	***-αδες***	μανάβηδες	***-ηδες***
Γεν.	των	ψαράδων	***-αδων***	μανάβηδων	***-ηδων***
Αιτ.	τους	ψαράδες	***-αδες***	μανάβηδες	***-ηδες***
Κλ.		ψαράδες	***-αδες***	μανάβηδες	***-ηδες***

Όμοια κλίνονται:

ο γαλατάς	ο παπάς
ο γιακάς	ο περιπτεράς
ο καβγάς	ο υπναράς κ.ά.
ο μπαμπάς	

ο χασάπης	ο καφετζής
ο φούρναρης	ο κουλουρτζής
	ο παλιατζής
	ο φορτηγατζής κ.ά.

-ές, -έδες / -ούς, -ούδες

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ον.	ο	καναπές	***-ές***	παππούς	***-ούς***
Γεν.	του	καναπέ	***-έ***	παππού	***-ού***
Αιτ.	το(ν)	καναπέ	***-έ***	παππού	***-ού***
Κλ.		καναπέ	***-έ***	παππού	***-ού***

		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ον.	οι	καναπέδες	***-έδες***	παπούδες	***-ούδες***
Γεν.	των	καναπέδων	***-έδων***	παπούδων	***-ούδων***
Αιτ.	τους	καναπέδες	***-έδες***	παπούδες	***-ούδες***
Κλ.		καναπέδες	***-έδες***	παπούδες	***-ούδες***

Όμοια κλίνονται:

ο καφές, ο κεφτές, ο λεκές, ο μεζές κ.ά.

Όμοια κλίνονται και έχουν μόνο ενικό:

ο νους, ο Ιησούς

-ής, -είς

		ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
Ον.	ο	συγγενής	***-ής***	οι	συγγενείς	***-είς***
Γεν.	του	συγγενή (-ούς)	***-ή (-ούς)***	των	συγγενών	***-ών***
Αιτ.	το(ν)	συγγενή	***-ή***	τους	συγγενείς	***-είς***
Κλ.		συγγενή	***-ή***		συγγενείς	***-είς***

Θηλυκά

-ά, -άδες / -ού, -ούδες / -ω

		ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ον.	η	μαμά	***-ά***	αλεπού	***-ού***	Μυρτώ	***-ω***
Γεν.	της	μαμάς	***-άς***	αλεπούς	***-ούς***	Μυρτώς	***-ως***
Αιτ.	τη(ν)	μαμά	***-ά***	αλεπού	***-ού***	Μυρτώ	***-ω***
Κλ.		μαμά	***-ά***	αλεπού	***-ού***	Μυρτώ	***-ω***

		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ον.	οι	μαμάδες	***-άδες***	αλεπούδες	***-ούδες***
Γεν.	των	μαμάδων	***-άδων***	αλεπούδων	***-ούδων***
Αιτ.	τις	μαμάδες	***-άδες***	αλεπούδες	***-ούδες***
Κλ.		μαμάδες	***-άδες***	αλεπούδες	***-ούδες***

Όμοια κλίνονται:

η γιαγιά	η γλωσσού, η υπναρού, η μαϊμού	η Σμαρώ, η Δέσπω, η Μάρω, η ηχώ

Ουδέτερα

-ος, -η

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ον.	το	μέρος	μέγεθος	**-ος**	τα	μέρη	μεγέθη	**-η**
Γεν.	του	μέρους	μεγέθους	**-ους**	των	μερών	μεγεθών	**-ών**
Αιτ.	το	μέρος	μέγεθος	**-ος**	τα	μέρη	μεγέθη	**-η**
Κλ.		μέρος	μέγεθος	**-ος**		μέρη	μεγέθη	**-η**

Όμοια κλίνονται:

το άγχος	το έθνος	το είδος	το πάθος	το ύψος	το μήκος	το έδαφος
το δάσος	το κράτος	το κέρδος	το χρέος	το πλάτος	το βάθος	το πέλαγος κ.ά.

κρέας/γεγονός/προϊόν

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ον.	το	κρέας	γεγονός	προϊόν	τα	κρέατα	γεγονότα	προϊόντα
Γεν.	του	κρέατος	γεγονότος	προϊόντος	των	κρεάτων	γεγονότων	προϊόντων
Αιτ.	το	κρέας	γεγονός	προϊόν	τα	κρέατα	γεγονότα	προϊόντα
Κλ		κρέας	γεγονός	προϊόν		κρέατα	γεγονότα	προϊόντα

Υποκοριστικά

Αρσενικά

-άκης		-άκος		-ούλης	
ο Γιώργος	ο Γιωργάκης	ο δρόμος	ο δρομάκος	ο αδελφός	ο αδελφούλης
ο Δημήτρης	ο Δημητράκης	ο κήπος	ο κηπάκος	ο νεαρός	ο νεαρούλης
ο Κώστας	ο Κωστάκης	ο ύπνος	ο υπνάκος	ο παππούς	ο παππούλης

Θηλυκά

-ούλα		-ίτσα		-άκι	
η αδελφή	η αδελφούλα	η Ελένη	η Ελενίτσα	η εκκλησία	το εκκλησάκι
η Μαίρη	η Μαιρούλα	η καρέκλα	η καρεκλίτσα	η καρέκλα	το καρεκλάκι
η καρδιά	η καρδούλα	η τούρτα	η τουρτίτσα	η Λίζα	το Λιζάκι

Παρατηρήσεις

- Τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ας, -αδες/-ης, -ηδες/-ές, -έδες και -ούς, -ούδες έχουν στον πληθυντικό αριθμό μία συλλαβή παραπάνω.
  ο πα πάς – οι πα πά **δες**
  2 1 3 2 1

- Έχουν δύο γένη στον πληθυντικό αριθμό (**αρσενικό** και **ουδέτερο**) τα παρακάτω ουσιαστικά:
  ο **βράχος** → οι βράχοι – τα βράχια
  ο **δεσμός** → οι δεσμοί – τα δεσμά
  ο **καπνός** → οι καπνοί – τα καπνά
  ο **λαιμός** → οι λαιμοί – τα λαιμά
  ο **λόγος** → οι λόγοι – τα λόγια

  Παραδείγματα
  – Τα Μετέωρα είναι ψηλοί **βράχοι** με χτισμένα μοναστήρια επάνω τους.
  – Οι ακτές σε αυτό το μέρος είναι γεμάτες **βράχια**.
  – Με αυτή την οικογένεια με συνδέουν **δεσμοί** αίματος.
  – Ενωθήκαμε με τα **δεσμά** του γάμου. – Τον καταδίκασαν σε ισόβια **δεσμά**.
  – Πυκνοί **καπνοί** έβγαιναν από την κουζίνα, όταν πήρε φωτιά το πλυντήριο πιάτων.
  – Σε πολλά χωριά καλλιεργούν **καπνά**.
  – Φοράει μαντίλι στο **λαιμό**. – Μου πονούν τα **λαιμά**.
  – Μας είπε τους **λόγους** της απουσίας του. – Θα σας πω τι έγινε με λίγα **λόγια**.

- το **γάλα** του γάλατος και γάλακτος (κρέμα γάλακτος – αρνάκι γάλακτος κτλ.)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ

Α *Συμπληρώστε με τις παρακάτω λέξεις:*

ο ψαράς **ο μανάβης** **ο χασάπης**

1. Το καινούριο μας σπίτι είναι σε μια νέα περιοχή. Δεν έχει ούτε ..... ούτε ..... ούτε ..... .
2. Αγόρασα ψάρια από ..... της γειτονιάς μου, όχι από τη λαϊκή.
3. ..... όλης της χώρας έχουν απεργία. Γι' αυτό δεν υπάρχει ούτε λέπι από φρέσκο ψάρι στην αγορά. Μόνο κατεψυγμένο μπορείς να βρεις.
4. Ψωνίζω από ..... της γειτονιάς μου χρόνια τώρα. Είμαι μόνιμος πελάτης και με περιποιείται πολύ. Μου δίνει πάντα καλό κρέας.

Β *Συμπληρώστε το σωστό.*

1. Δε ζούνε καθόλου αρμονικά. ..... (ο καβγάς) μεταξύ τους είναι καθημερινοί.
2. Παίζω μπάλα με ..... (ο μπαμπάς) μου πολύ συχνά.
3. Το γήπεδο γέμισε με ..... (ο μπαμπάς) και πιτσιρίκια, αγόρια, βέβαια. Τα κορίτσια δεν ενδιαφέρονται και πολύ για το ποδόσφαιρο.
4. ..... (ο παπάς) στην εκκλησία μάς είπε ότι την ερχόμενη Κυριακή η Θεία Λειτουργία θα αρχίσει και θα τελειώσει μισή ώρα νωρίτερα.
5. **Α** – Ωραίο αυτό το πουκάμισο, αλλά πολύ μεγάλος ..... (ο γιακάς) του.
   Β – Μα τώρα είναι στη μόδα ..... μεγάλοι ..... (ο γιακάς).

6. Έχεις μεγάλη οικογένεια, Χρίστο; Έχεις γονείς, αδέλφια, ... (ο συγγενής);
7. Είναι μόνος κι έρημος στον κόσμο. Δεν έχει κανένα ..... (ο συγγενής).

Γ *Σας δίνουμε τον ορισμό. Εσείς γράψτε τη λέξη.*

οδηγεί φορτηγό:
πουλάει κουλούρια:
μαζεύει και πουλάει παλιά πράγματα:
φτιάχνει και πουλάει ψωμί:
πουλάει γάλα:
έχει περίπτερο:
έχει καφενείο:
αγαπάει τον ύπνο:

Δ *Συμπληρώστε το σωστό.*

ο / ένας καναπές

1. Εγώ κοιμάμαι σ' ..... που γίνεται κρεβάτι. Δηλαδή τη μέρα είναι ..... και τη νύχτα γίνεται ένα διπλό, άνετο κρεβάτι.
2. Στο εξοχικό μας έχουμε πρακτικά έπιπλα. Στο σαλόνι έχουμε δύο ..... που γίνονται από ένα διπλό κρεβάτι ο καθένας. Έχουν πολύ ωραία χρώματα. ..... είναι κίτρινος και ο άλλος μπλε.

ο/ένας κεφτές

1. **Α** – Ποιο φαγητό σου αρέσει, Αντώνη;
   Β – ..... με πατάτες στο φούρνο.
   Α – Εμένα μου αρέσουν ....., αλλά τηγανητοί με τηγανητές πατάτες.

2. Μου δίνεις ..... ακόμη ....., σε παρακαλώ; Και μπόλικη σάλτσα.

ο νους

1. – .....του όλο στα γλυκά είναι. Γι' αυτό είναι τόσο παχύς.
2. – Χριστίνα φεύγω. Έχω το φαΐ στη φωτιά. .....σου μην το κάψεις!

ο Ιησούς

1. Όταν φοβάμαι, λέω μέσα μου: «.....Χριστός νικάει κι όλα τα κακά σκορπάει».

ο παππούς

1. **Α** – Ποιον .....σου αγαπάς πιο πολύ, Κωστάκη; Τον Πέτρο ή τον Κώστα;
   Β – Αγαπώ και ..... δύο ..... μου το ίδιο.
2. Όταν ήμουν μικρός και οι γονείς μου πήγαιναν στη δουλειά, εγώ έμενα με ..... μου. Με αγαπούσε πάρα πολύ. Δε μου χαλούσε χατίρι, μου έλεγε παραμύθια και μου έπαιρνε πολλά δώρα. Αργότερα, όταν πήγα στο σχολείο, πάλι ..... με βοηθούσε στα μαθηματικά, γιατί ήταν καθηγητής μαθηματικός, όταν δούλευε, πριν βγει στη σύνταξη.
3. **Α** – Πώς σε λένε;
   Β – Φίλιππο. Έχω το όνομα ..... μου από τον πατέρα μου.
   Α – Ένας φίλος μου έχει δύο ονόματα. Νίκος και Ανδρέας από ..... του, και από τον μπαμπά και από τη μαμά του.

ο λεκές

1. Ποπό! Πού έγινες τέτοια χάλια; Γεμάτο .....είναι το μπλουζάκι σου!
2. Αγαπητοί μας φίλοι, λίγες σταγόνες από το απορρυπαντικό μας και αμέσως εξαφανίζεται κάθε ..... .

3. Σκληροί ..... από ντομάτα, σοκολάτα, λάδι και αίμα φεύγουν με το πρώτο πλύσιμο, αν στο απορρυπαντικό σας προσθέσετε μία δόση ΛΕΥΚΟΝ.
4. Αχ, ίχνη ..... έχουν μείνει στο τραπεζομάντιλο. Δεν καθάρισαν εντελώς. Τώρα θέλει πάλι πλύσιμο.

ο καφές **ο μεζές**

1. – Παρακαλώ, θέλω 200 γραμμάρια ελληνικό ....., τον ξανθό.
2. **Α** – Φέρε μας δύο..... μέτριους.
   Β – Και ένα ούζο με ..... .
3. Θα σας ετοιμάσω τους πιο νόστιμους ..... που έχετε φάει. Τυρί, ελιές, ντοματούλα, και... γαύρο τηγανητό.

Ε *Διαλέξτε και κυκλώστε το σωστό.*

συνέχεια ταξιδεύει	**πουλάει «χίλια» πράγματα**	**γίνεται από κιμά**
α. παλιατζής	**α.** γαλατάς	**α.** μεζές
β. καφετζής	**β.** ψαράς	**β.** λεκές
γ. φορτηγατζής	**γ.** περιπτεράς	**γ.** κεφτές
δ. κουλουρτζής	**δ.** υπναράς	**δ.** καφές

Ο μπαμπάς του μπαμπά μου	**Δεν έχει κανένα...**	**Γίνονται από φαγητά στα ρούχα**
α. νους	**α.** παπά	**α.** λεκέδες
β. Ιησούς	**β.** μανάβη	**β.** μεζέδες
γ. παππούς	**γ.** νου	**γ.** καφέδες
	δ. συγγενή	**δ.** κεφτέδες

ΘΗΛΥΚΑ

Α *Συμπληρώστε το σωστό.*

η μαμά η γιαγιά

1. Τα μάθατε; Η Μαρία έγινε . . . . Γέννησε ένα όμορφο κοριτσάκι.
2. Το όνομα . . . . . μου είναι Νεφέλη και μου αρέσει πολύ. Του μπαμπά μου είναι Αριστείδης και δε μου αρέσει και τόσο.
3. Έχω δύο ονόματα. Ιωάννα και Αγγελική από τα ονόματα . . . . . μου και από τη . . . . . μου και από τον μπαμπά μου.
4. **Α** – Έχεις το όνομα . . . . . σου;
   Β – Ναι.
   Α – Ποιας . . . . . σου; Από . . . . . σου ή από τον μπαμπά σου;
   Β – Από . . . . . μου.

η αλεπού

1. Στο ζωολογικό κήπο της πόλης μου έχει πολλές . . . . . .
2. Είσαι μια πονηρή . . . . . εσύ!
3. Δε με ακούς ποτέ. Εσύ όλα τα ξέρεις. . . . . εκατό χρονών, το αλεπουδάκι εκατόν δέκα!

η μαϊμού

1. Στο τσίρκο είδαμε δύο . . . . . , που έκαναν πολλά έξυπνα πράγματα. Σαν ανθρωπάκια ήταν!
2. Λίτσα, δες, δες, μια . . . . . με το μαϊμουδάκι της.
3. Ξέρεις τι ζώο έχει ο Μίλτος στο σπίτι του; Ούτε γάτα, ούτε σκύλο. Έχει μια . . . . . !

η γλωσσού

1. **Α** – Ποπό, συνέχεια μιλάει η κόρη σου. Ένα της λες εσύ, δέκα λέει αυτή.
   Β – Όλες οι κοπέλες σήμερα είναι . . . . Δεν το ξέρεις;

η υπναρού

1. Α, εμένα μου αρέσει πολύ ο ύπνος. Είμαι . . . . . , το παραδέχομαι.
2. Άντε, ... , ξυπνήστε. Δέκα πήγε η ώρα!

Β *Συμπληρώστε και τα παρακάτω.*

1. Το σπίτι . . . . . (η Μυρτώ) είναι μια διώροφη μεζονέτα στην πόλη. . . . . (η Σμαρώ) έχει μια μονοκατοικία λίγο έξω από την πόλη. Όσο για . . . . . (η Δέσπω), δεν ξέρω πού μένει.
2. Φωνάζει δυνατά για να ακούσει . . . . . (η ηχώ) της φωνής του.

ΟΥΔΕΤΕΡΑ

Συμπληρώστε το σωστό.

1. Ο αδελφός μου είναι ναυτικός. Έχει ταξιδέψει σε πολλά . . . . . (το μέρος) του κόσμου.
2. Το παντελόνι αυτό δε μου κάνει. Δώστε μου ένα πιο μεγάλο . . . . . (το μέγεθος).
3. **Α** – Ποια είναι . . . . . (το πέλαγος) της Ελλάδας, ξέρεις;
   Β – Ναι. Είναι το Αιγαίο Πέλαγος με μικρά . . . . . (το πέλαγος) που είναι κομμάτια του Αιγαίου, δηλαδή το Θρακικό, το Μυρτώο, το Κρητικό και το Καρπάθιο. Και είναι και το Ιόνιο . . . . . (το πέλαγος) στα δυτικά της Ελλάδας. Πάρε ένα χάρτη και δες τα.

4. Τα Δωδεκάνησα είναι στο Αιγαίο ..... (το πέλαγος), ενώ τα Επτάνησα στο Ιόνιο.
5. Η ασθένεια της εποχής είναι ..... (το άγχος).
6. Κάθε χρόνο χιλιάδες ..... (το δάσος) καίγονται στον πλανήτη.
7. Οι δύτες κατεβαίνουν στη θάλασσα σε μεγάλο ..... (το βάθος).
8. Πάμε τώρα σε ..... (το είδος) οικιακής χρήσης.
9. Σεντόνια αγοράζουμε από καταστήματα που πουλούν λευκά ..... (το είδος).
10. Ο Οργανισμός Ηνωμένων ..... (το Έθνος) έχει την έδρα του στη Νέα Υόρκη.
11. Όλα ..... (το κράτος) του κόσμου πρέπει να προστατεύουν το περιβάλλον, για να έχουμε αποτελέσματα.
12. Και πίνω πολύ και καπνίζω πολύ και παίζω τυχερά παιχνίδια. Είμαι άνθρωπος ..... (το πάθος) εγώ.
13. Οι δορυφόροι παίρνουν και δίνουν σήμα σε όλα ..... και ..... (το μήκος, το πλάτος) της γης.
14. Αυτό το μήνα ..... (το κέρδος) μας ήταν πολύ λίγα.
15. Αυτό το κτίριο είναι το πιο ψηλό της πόλης μας. ..... (Το ύψος) του είναι γύρω στα πενήντα μέτρα.
16. ..... (Το έδαφος) εδώ είναι όλο πέτρες. Δεν καλλιεργείται τίποτα.
17. Τα ρούχα ράβονται σε τέσσερα ..... (το μέγεθος). Μικρό, μεσαίο, μεγάλο και πολύ μεγάλο.
18. Χρωστάει κάπου μισό δις. ..... (Το χρέος) του σίγουρα θα τον στείλουν φυλακή.
19. Στις ειδήσεις των πέντε λένε μόνο μια μικρή περίληψη των πιο σημαντικών ..... (το γεγονός) σε ένα λεπτό.
20. Αγοράζω μόνο ντόπιο ..... (το κρέας), της Ελλάδας.
21. Σήμερα οι καταναλωτές αγοράζουν πολλά ..... (το προϊόν).

ΥΠΟΚΟΡΙΣΤΙΚΑ

Γράψτε τα υποκοριστικά και πείτε φράσεις με αυτά.

ο Πέτρος: ο Αντώνης:	ο γαμπρός: ο άντρας:	ο άνθρωπος: ο έμπορος:

η γυναίκα: η ντομάτα:	η Παρασκευή: η Άννα:	η πέτρα:

η Γεωργία: η Βαγγελιώ: η ελιά:

η Χριστίνα: το τραπέζι: το παιχνίδι:	η γάτα: ο σκύλος:	το κρεβάτι: το ντουλάπι:

ΜΕ ΔΥΟ ΓΕΝΗ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ

Διαλέξτε και γράψτε.

α. ο βράχος – οι βράχοι ή **τα βράχια**;

1. υπάρχουν και στη θάλασσα → .....
2. η Ακρόπολη λέγεται «Ιερός → .....»

β. ο δεσμός – οι δεσμοί ή **τα δεσμά**;

1. φυλακή για όλη τη ζωή → ισόβια .....
2. είναι παντρεμένοι → .....του γάμου
3. είναι φίλοι πάνω από τριάντα χρόνια → .....φιλίας
4. είναι αδέλφια → .....αίματος

γ. ο καπνός – οι καπνοί ή **τα καπνά;**

1. καλλιεργούν οι γεωργοί → .....
2. βγάζουν τα εργοστάσια από τις καμινάδες τους και μολύνουν το περιβάλλον → .....

δ. ο λαιμός – οι λαιμοί ή **τα λαιμά;**

1. και τα μπουκάλια έχουν → .....
2. από τις φωνές τού πόνεσαν → .....

ε. ο λόγος – οι λόγοι ή **τα λόγια;**

1. συνήθως δεν κάνει τίποτα. Είναι μόνο → .....
2. μας είπε γιατί άργησε. Μας είπε → .....

ΕΠΙΘΕΤΑ

-ύς, -ιά, -ύ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Αρσενικό			Θηλυκό			Ουδέτερο		
ο	βαθύς	*-ύς*	η	βαθιά	*-ιά*	το	βαθύ	*-ύ*
του	βαθιού (-ύ)	*-ιού (-ύ)*	της	βαθιάς	*-ιάς*	του	βαθιού	*-ιού*
το(ν)	βαθύ	*-ύ*	τη(ν)	βαθιά	*-ιά*	το	βαθύ	*-ύ*
	βαθύ	*-ύ*		βαθιά	*-ιά*		βαθύ	*-ύ*

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

οι	βαθιοί	*-ιοί*	οι	βαθιές	*-ιές*	τα	βαθιά	*-ιά*
των	βαθιών	*-ιών*	των	βαθιών	*-ιών*	των	βαθιών	*-ιών*
τους	βαθιούς	*-ιούς*	τις	βαθιές	*-ιές*	τα	βαθιά	*-ιά*
	βαθιοί	*-ιοί*		βαθιές	*-ιές*		βαθιά	*-ιά*

Όμοια κλίνονται:

πλατύς, -ιά, -ύ, παχύς, -ιά, -ύ, φαρδύς, -ιά, -ύ κ.ά.

-ής, -ιά, -ί

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Αρσενικό			Θηλυκό			Ουδέτερο		
ο	θαλασσής	*-ής*	η	θαλασσιά	*-ιά*	το	θαλασσί	*-ί*
του	(θαλασσιού)	*-ιού*	της	θαλασσιάς	*-ιάς*	του	(θαλασσιού)	*-ιού*
το(ν)	θαλασσή	*-ή*	τη(ν)	θαλασσιά	*-ιά*	το	θαλασσί	*-ί*
	θαλασσή	*-ή*		θαλασσιά	*-ιά*		θαλασσί	*-ί*

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

οι	θαλασσιοί	*-ιοί*	οι	θαλασσιές	*-ιές*	τα	θαλασσιά	*-ιά*
των	θαλασσιών	*-ιών*	των	θαλασσιών	*-ιών*	των	θαλασσιών	*-ιών*
τους	θαλασσιούς	*-ιούς*	τις	θαλασσιές	*-ιές*	τα	θαλασσιά	*-ιές*
	θαλασσιοί	*-ιοί*		θαλασσιές	*-ιές*		θαλασσιά	*-ιές*

Όμοια κλίνονται:

σταχτής, -ιά, -ί, ουρανής, -ιά, -ί, πορτοκαλής, -ιά, -ί, βυσσινής, -ιά, -ί κ.ά.

-ης, -α, -ικο

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Αρσενικό			Θηλυκό			Ουδέτερο		
ο	ζηλιάρης	***-ης***	η	ζηλιάρα	***-α***	το	ζηλιάρικο	***-ικο***
του	ζηλιάρη	***-η***	της	ζηλιάρας	***-ας***	του	ζηλιάρικου	***-ικου***
το(ν)	ζηλιάρη	***-η***	τη(ν)	ζηλιάρα	***-α***	το	ζηλιάρικο	***-ικο***
	ζηλιάρη	***-η***		ζηλιάρα	***-α***		ζηλιάρικο	***-ικο***

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

οι	ζηλιάρηδες	***-ηδες***	οι	ζηλιάρες	***-ες***	τα	ζηλιάρικα	***-ικα***
των	ζηλιάρηδων	***-ηδων***		—		των	ζηλιάρικων	***-ικων***
τους	ζηλιάρηδες	***-ηδες***	τις	ζηλιάρες	***-ες***	τα	ζηλιάρικα	***-ικα***
	ζηλιάρηδες	***-ηδες***		ζηλιάρες	***-ες***		ζηλιάρικα	***-ικα***

Όμοια κλίνονται:

γκρινιάρης, -α, -ικο, πεισματάρης, -α, -ικο, φοβητσιάρης, -α, -ικο, δεκαοχτάρης, -α, -ικο σγουρομάλλης, -α, -ικο κ.ά.

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός Σχετικός	Υπερθετικός Απόλυτος
έξυπν **-ος, -η, -ο**	πιο έξυπνος πιο έξυπνη πιο έξυπνο	ο πιο έξυπνος η πιο έξυπνη το πιο έξυπνο	(πάρα) πολύ έξυπνος (πάρα) πολύ έξυπνη (πάρα) πολύ έξυπνο
ωραί **-ος, -α, -ο**	πιο ωραίος πιο ωραία πιο ωραίο	ο πιο ωραίος η πιο ωραία το πιο ωραίο	(πάρα) πολύ ωραίος (πάρα) πολύ ωραία (πάρα) πολύ ωραίο
βαθ **-ύς, -ιά, -ύ**	πιο βαθύς πιο βαθιά πιο βαθύ	ο πιο βαθύς η πιο βαθιά το πιο βαθύ	(πάρα) πολύ βαθύς (πάρα) πολύ βαθιά (πάρα) πολύ βαθύ
τεμπέλ **-ης, -α, -ικο**	πιο τεμπέλης πιο τεμπέλα πιο τεμπέλικο	ο πιο τεμπέλης η πιο τεμπέλα το πιο τεμπέλικο	(πάρα) πολύ τεμπέλης (πάρα) πολύ τεμπέλα (πάρα) πολύ τεμπέλικο

Παρατηρήσεις

- Τα παραθετικά των επιθέτων συμφωνούν με το ουσιαστικό που προσδιορίζουν στο γένος, στον αριθμό και στην πτώση.

  Π.χ. Ποιος είναι **ο πιο βαθύς ποταμός** της Ελλάδας;

  Εδώ η **θάλασσα** είναι **πιο βαθιά**.

  Ξέρεις πού είναι **το πιο βαθύ σημείο** του Αιγαίου Πελάγους;
- Οι μετοχές του παθητικού παρακειμένου σχηματίζουν παραθετικά, όπως και τα επίθετα.

  Π.χ. Σήμερα είμαι **πιο χαρούμενη** από χθες.
- Τα επίθετα που δηλώνουν **ύλη** (π.χ. μάλλινος, γυάλινος), **τόπο** (π.χ. θαλασσινός), **χρόνο** (π.χ. αυριανός, απογευματινός) και **ιδιότητα** (π.χ. ολόκληρος, ακίνητος) δεν έχουν παραθετικά.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

έξυπνος – πιο έξυπνος και **εξυπνότερος** – ο πιο έξυπνος και **ο εξυπνότερος**
ωραίος – πιο ωραίος και **ωραιότερος** – ο πιο ωραίος και **ο ωραιότερος**
βαθύς – πιο βαθύς και **βαθύτερος** – ο πιο βαθύς και **ο βαθύτερος**

καλός – πιο καλός και **καλύτερος** – ο πιο καλός και **ο καλύτερος**
κακός – πιο κακός και **χειρότερος** — ο πιο κακός και **ο χειρότερος**
άσχημος – πιο άσχημος και **χειρότερος** – ο πιο άσχημος και **ο χειρότερος**
μεγάλος – πιο μεγάλος και **μεγαλύτερος** – ο πιο μεγάλος και **ο μεγαλύτερος**
μικρός – πιο μικρός και **μικρότερος** – ο πιο μικρός και **ο μικρότερος**
πολύς – πιο πολύς και **περισσότερος** – ο πιο πολύς και **ο περισσότερος**
λίγος – πιο λίγος και **λιγότερος** – ο πιο λίγος και **ο λιγότερος**

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ

από + αιτιατική

π.χ. Ο Αντώνης είναι πιο έξυπνος **από τον Κωνσταντίνο**.

ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ

γενική

σε + αιτιατική

από + όλους/-ες/-α

που + ρήμα

π.χ. Ο Αντώνης είναι ο πιο έξυπνος μαθητής **της τάξης**.

Ο Αντώνης είναι ο πιο έξυπνος μαθητής **στην τάξη.**

Ο Αντώνης είναι ο πιο έξυπνος μαθητής **από όλους.**

Ο Αντώνης είναι ο πιο έξυπνος μαθητής **που γνώρισα.**

ΣΥΓΚΡΙΣΗ:

Η Ελένη είναι **λίγο πιο** ψηλή **από** τη Χριστίνα.

Η Γεωργία είναι **πολύ πιο** έξυπνη **από** την Ιφιγένεια.

Η Ελένη είναι **τόσο** ψηλή **όσο** και η Μαρία.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΘΕΤΑ

Α *Συμπληρώστε με το σωστό.*

βαθύς **πλατύς** **παχύς** **φαρδύς**

. . . . . δρόμος/. . . . . ποτάμι/. . . . . μπλούζα/
. . . . . κότα

θαλασσής **σταχτής** **ουρανής** **βυσσινής**

. . . . . (σταχτής) γάτα/. . . . . (θαλασσής) πουκάμισο/
. . . . . (ουρανής) καναπές/. . . . . (βυσσινής) χαλί

Β *Γράψτε το επίθετο και σχηματίστε προτάσεις με αυτό.*

γκρινιάζω →

πεισμώνω →

φοβάμαι →
ζηλεύω →

είναι δεκαοχτώ χρονών →
έχει σγουρά μαλλιά →

Γ *Συμπληρώστε το σωστό.*

1. Αν η γυναίκα μου ήταν . . . . . (ζηλιάρης), θα τη χώριζα.
2. Το καημένο το μωρό, βγάζει δόντια, γι' αυτό είναι τόσο . . . . . (γκρινιάρης).
3. Τι . . . . . (πεισματάρης) παιδί! Όταν πει κάτι, θέλει να γίνει οπωσδήποτε.
4. Εγώ είμαι πολύ . . . . . (φοβητσιάρης). Φοβάμαι τα έντομα, τις σκιές τη νύχτα, τα θρίλερ...
5. Όλα τα μαύρα παιδάκια είναι . . . . . (σγουρομάλλης) και παχύμορφα.

Δ **α.** *Ταιριάξτε τα επίθετα του πρώτου πίνακα με τα ουσιαστικά του δεύτερου, γράφοντας τον κατάλληλο αριθμό.*
β. *Γράψτε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.*

α.

1	πεισματάρης, -α, -ικο	2	η γάτα – ***παράδειγμα***
2	χαδιάρης, -α, -ικο – ***παράδειγμα***		η αλεπού
3	βαρύς, -ιά, -ύ και παχύς, -ιά, -ύ		η χελώνα
4	πονηρός, -ή, -ό		το προβατάκι
5	τεμπέλης, -α, -ικο		ο κύκνος
6	βρομιάρης, -α, -ικο		ο γάιδαρος
7	φοβητσιάρης, -α, -ικο		ο ελέφαντας
8	γρήγορος, -η, -ο		το μουλάρι

9	υπομονετικός, -ή, -ό		το αρνί
10	άσπρος, -η, -ο και σγουρομάλλης, -α, -ικο		το κουνέλι
11	μακρολαίμης, -α, -ικο		ο τζίτζικας
12	αργός, -ή, -ό		το ποντίκι
13	εργατικός, -ή, -ό		το γουρούνι
14	άκακος, -η, -ο και ήσυχος, -η, -ο		ο λαγός
15	σταχτής, -ιά, -ί		το μυρμήγκι

β.

Η γάτα είναι χαδιάρα. – ***παράδειγμα***
Η αλεπού
Η χελώνα
Το προβατάκι
Ο κύκνος
Ο γάιδαρος
Ο ελέφαντας
Το μουλάρι
Το αρνί
Το κουνέλι
Ο τζίτζικας
Το ποντίκι
Το γουρούνι
Ο λαγός
Το μυρμήγκι

Α. ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Α *Γράψτε το σωστό.*

έξυπνος

Α – Ποιος είναι . . . . . , εσύ ή ο Χρίστος;
Β – Εγώ είμαι . . . . . απ' όλους εδώ.
Α – Αλήθεια;
Β – Ναι, είμαι . . . . . !!!

ωραίος

Α – Ποια είναι . . . . . , η Τζούλια Ρόμπερτς ή η Νικόλ Κίντμαν;
Β – Η Νικόλ Κίντμαν. Είναι ίσως . . . . . ηθοποιός στον κόσμο.

βαθύς

Α – Ποιος ωκεανός είναι . . . . . , ο Ατλαντικός ή ο Ειρηνικός;
Β – Νομίζω ότι ο Ειρηνικός είναι . . . . . ωκεανός στη γη.

τεμπέλης

Α – Σίγουρα και οι δύο είστε τεμπέληδες. Ποιος όμως είναι . . . . . ;
Β – Νομίζω ότι εγώ είμαι. Είμαι . . . . . από όλους εδώ μέσα.
Α – Δηλαδή είσαι . . . . . ;
Β – Ε, όχι και . . . . . Απλώς, είμαι τεμπελάκος.

καλοντυμένος κακοντυμένος

Σύμφωνα με ένα γυναικείο περιοδικό, η κυρία Χ είναι . . . . . γυναίκα της Αθήνας, ενώ η κυρία Ψ είναι . . . . . .

Β *Σχηματίστε προτάσεις όπως στο παράδειγμα.*

ο Σάκης – λεπτός – ο Ντίνος
Ο Σάκης είναι λίγο πιο λεπτός από τον Ντίνο. – ***παράδειγμα***

λίγο πιο... από

α. η Σοφία – νέος – η Βάσω

. . . . . .

β. ο αδελφός μου – ψηλός – ο μπαμπάς μου

. . . . . .

γ. η θεία μου – παχύς – η μαμά μου

. . . . . .

δ. ο αδελφός μου – κοντός – εγώ

. . . . . .

ε. εγώ – ξανθός – η αδελφή μου

. . . . . .

στ. ο διευθυντής μου – ευγενικός – ο δικός σου

. . . . . .

ζ. το ψητό κοτόπουλο – νόστιμος – το μαγειρευτό

. . . . . .

η. τα πορτοκάλια – γλυκός – τα γκρέιπ φρουτ

. . . . . .

πολύ πιο... από

α. η σαλάτα – αλμυρός – το φαγητό

. . . . . .

β. ο Γιώργος – ψηλός – ο Άρης

. . . . . .

γ. το άρωμα – ακριβός – η κολόνια

. . . . . .

δ. το σακάκι μου – παλιός – το παλτό

. . . . . .

ε. τα μαλλιά της Μαργαρίτας – μακρύς – η Λίζα

. . . . . .

στ. η γειτονιά μου – ήσυχος – η δική σου

. . . . . .

τόσο... όσο

α. ο Δημήτρης – τεμπέλης – ο φίλος του

. . . . . .

β. η Αλέκα – ξανθός – η μαμά της

. . . . . .

γ. ο Στέργιος – καλοντυμένος – ο Αλέξης

. . . . . .

δ. η Νάντια – ωραίος – μία ηθοποιός του σινεμά

. . . . . .

ε. το σπίτι μου – μεγάλος – το δικό σου

. . . . . .

στ. η φωνή της Σελίν Ντιόν – καλός – Μπάρμπαρα Στρέιζαντ

. . . . . .

Β. ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ – Ανώμαλα και μονολεκτικά

Α *Συμπληρώστε το σωστό.*

1. Ο Πύρρος Δήμας είναι . . . . . (καλός) αρσιβαρίστας στον κόσμο.
2. Από τα πέντε παιδιά η Γεωργία είναι . . . . . (μεγάλος).
3. . . . . (μεγάλος) μέρα του χρόνου είναι η 22η Ιουνίου και . . . . . (μικρός) η 22η Δεκεμβρίου.
4. Στο πάρτι του Νίκου . . . . . (πολύς) παιδιά φορούσαν τζιν.

5. Δυστυχώς ακόμη και σήμερα ..... (πολύς) άνθρωποι του πλανήτη ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.
6. Ο γιατρός μού είπε να πίνω ..... (πολύς) από πέντε ποτήρια νερό την ημέρα.
7. Αυτή την εβδομάδα το «Ράδιο Σίτι» «έκοψε» ..... (λίγος) εισιτήρια από την προηγούμενη, αν και το έργο ήταν ..... (καλός). ..... (πολύς) εισιτήρια της σεζόν τα «έκοψε» με το έργο «Χάρι Πότερ».

Β ***Ένα γκάλοπ***

Ρωτώντας έναν έναν τους συμμαθητές σας πόσο ψηλοί (ή κοντοί) είναι, πόσο μεγάλη οικογένεια έχουν, πόσες ξένες γλώσσες ξέρουν, ποιον τρόπο διασκέδασης αγαπούν, πόσο αθλητικοί τύποι είναι, βγάλτε τα συμπεράσματά σας και συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί, όπως στο παράδειγμα.

Όνομα	**Ύψος**	**Ξένες γλώσσες**	**Διασκέδαση**	**Αθλητισμός**	**Ευχάριστος τύπος**
Ο Πέτρος *– παράδειγμα*	1.80μ.	τρεις	θέατρο	μπάσκετ, σκι...	πολύ/αρκετά/λίγο

Συμπεράσματα

Ο Πέτρος μιλά τις πιο πολλές (τις περισσότερες) ξένες γλώσσες από όλους.

– παράδειγμα

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ΔΕΙΚΤΙΚΕΣ

τέτοιος, -α, -ο **τόσος, -η, -ο**

Άσκηση

Συμπληρώστε με το σωστό τύπο.

1. **Α** – Είχε κόσμο στη συγκέντρωση;
   Β – .....κόσμο, παιδιά, δεν έχω ξαναδεί. Χιλιάδες ήταν.
2. .....συμπεριφορά δεν την περίμενα από σένα.
3. Θέλω κι εγώ ένα .....παγωτό, με πολλή σοκολάτα και φράουλες.
4. .....χαρακτήρα σαν του Παύλου δε βρίσκεις εύκολα σήμερα. Ο άνθρωπος είναι διαμάντι.
5. .....που είσαι, καλά να πάθεις!
6. Πού ήσουν .....καιρό, Μαριάννα; Ούτε τηλέφωνο, ούτε τίποτε. Έλειπες;
7. **Α** – Θα φας όλο αυτό το φαΐ!
   Β – Μόνο; Θα φάω κι άλλο..... . Πεινάω σαν λύκος.

ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ

που, όποιος, -α, -ο, όσος, -η, -ο, αυτός, -ή, -ό που, εκείνος, -η, -ο που, κάτι που

Άσκηση

Συμπληρώστε με το σωστό τύπο.

1. Το βιβλίο .....κρατάς είναι δικό μου. Δώσ' το μου, σε παρακαλώ!
2. ..... θέλει, μπορεί να έρθει μαζί μου.

3. Βάλε .....ζάχαρη θέλεις.
4. *Ο Γιάννης ήταν .....μου τηλεφωνούσε τόσον καιρό χωρίς να* λέει ποιος είναι.
5. Θυμάσαι .....τον κύριο που μιλούσαμε στο τρένο; Ε, τελικά ήταν φίλος με τον παππού μου στο στρατό.
6. Θέλω να αγοράσω .....να μου πάει πολύ, να με κάνει κούκλα.
7. .....γυρεύει τα πολλά, χάνει και τα λίγα.
8. .....κάθεται δίπλα σου είναι ο φίλος της Σόνιας. ..... εκεί απέναντι στη γωνία είναι ο Γάλλος συγκάτοικός μου.
9. **Α** – Τι θέλεις να φας;
   Β – .....δεν παχαίνει. Με λίγες θερμίδες.
10. Θα 'ρθουν μαζί μου μόνο .....μου έχουν δώσει αιτήσεις. Οι άλλοι θα περιμένουν.

ΑΟΡΙΣΤΕΣ

κάποιος, -α, -ο, καθένας – καθεμιά – καθένα, άλλος, -η, -ο, αρκετοί, -ές, -ά, τίποτε(α)

Άσκηση

Συμπληρώστε με το σωστό τύπο.

1. **Α** – Τι ζητάς από μένα;
   Β – ..... . Δε ζητώ .....απολύτως.
2. Έχω πάει .....φορές στην Πελοπόννησο, έχω φτάσει μέχρι τα Σπήλαια του Δυρού.
3. .....από αυτές τις μέρες θα έρθω να σε δω. Δεν ξέρω ακριβώς πότε, αλλά σίγουρα θα έρθω.
4. Ένας .....στη θέση σου θα του άνοιγε το κεφάλι στα δύο, ενώ εσύ δεν του είπες ..... .
5. Δεν έχω παράπονο. .....φίλοι μού τηλεφώνησαν και μου ευχήθηκαν περαστικά.

6. Αυτή τη φορά θα πάμε στη Σαντορίνη. .....φορά πάμε στη Σύρο.
7. ..... από μας θα γράψει ένα μέρος της εργασίας.
8. .....από τις κοπέλες θα πάρει από ένα τριαντάφυλλο.
9. Μια παροιμία λέει: «Δώδεκα Απόστολοι, ... με τον πόνο του», που σημαίνει ότι κάθε άνθρωπος έχει τα δικά του προβλήματα.
10. Στη θεατρική μας ομάδα είστε τώρα οκτώ ηθοποιοί. .....έχει ένα διαφορετικό ρόλο.
11. .....από αυτές τις ασκήσεις είναι διαφορετική από τις άλλες.
12. Έχω πέντε παιδιά. Τα αγαπάω όλα το ίδιο. .....με τη χάρη του.

ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ

ίδιος, -α, -ο, μόνος, -η, -ο (μοναχός, -ή, -ό)

Άσκηση

Συμπληρώστε με το σωστό τύπο.

1. Είσαι .....ο πατέρας σου. Πεισματάρης και γκρινιάρης.
2. Μένεις ....., Πέτρο ή με την οικογένειά σου;
3. Κάθε μέρα .....και ....., βαριέμαι.
4. Έκανες αυτό το ντουλάπι .....σου; Χωρίς καμιά βοήθεια; Μπράβο!
5. **Α** – Με ποιον θα πας σινεμά;
   Β – ..... θα πάω.
6. **Α** – Την καινούρια σου διεύθυνση μου την έδωσες. Το τηλέφωνό σου όμως;
   Β – Είναι .....νούμερο. Δεν άλλαξε.
7. Το διόρθωσα το ραδιοφωνάκι μου ..... μου. Δεν το πήγα στον ηλεκτρολόγο.
8. **Α** – Το ξέρεις ότι έχουμε .....ζακέτες;
   Β – Αλήθεια; Έχουν και .....χρώμα;
   Α – Ναι, ολόιδιες είναι, σου λέω!

ΡΗΜΑΤΑ

Ενεργητική φωνή

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

α΄ συζυγία

διάβαζ-**α**	**έ**-γραφ-**α**		***-α***
διάβαζ-**ες**	**έ**-γραφ-**ες**		***-ες***
διάβαζ-**ε**	**έ**-γραφ-**ε**	έ **γραφ**	***-ε***
διαβάζ-**αμε**	γράφ-**αμε**	↓	***-αμε***
διαβάζ-**ατε**	γράφ-**ατε**	θέμα	***-ατε***
διάβαζ-**αν**	**έ**-γραφ-**αν**	ενεστώτα	***-αν***

Όταν ένα ρήμα έχει δύο συλλαβές, παίρνει αύξηση **έ-** π.χ. γράφω – έγραφα, τρέχω – έτρεχα, **αλλά** γράφαμε

β΄ συζυγία

α΄ & β΄ τάξη

αγαπ-**ούσ α**		***-ούσ α***
αγαπ-**ούσ ες**		***-ούσ ες***
αγαπ-**ούσ ε**	**αγαπ**	***-ούσ ε***
αγαπ-**ούσ αμε**	↓	***-ούσ αμε***
αγαπ-**ούσ ατε**	θέμα	***-ούσ ατε***
αγαπ-**ούσ αν**	ενεστώτα	***-ούσ αν***

Οι καταλήξεις του παρατατικού είναι ίδιες στην **α΄** και στη **β΄** τάξη.

ΠΡΟΣΟΧΗ **στον παρατατικό των παρακάτω ρημάτων:**

είμαι	**έχω**	**ξέρω**	**ακούω**	**λέω**	**υπάρχω**	**ζω**
ήμουν	είχα	ήξερα	άκουγα	έλεγα	υπήρχα	ζούσα
ήσουν	είχες	ήξερες	άκουγες	έλεγες	υπήρχες	ζούσες
ήταν	είχε	ήξερε	άκουγε	έλεγε	υπήρχε	ζούσε
ήμασταν	είχαμε	ξέραμε	ακούγαμε	λέγαμε	υπήρχαμε	ζούσαμε
ήσασταν	είχατε	ξέρατε	ακούγατε	λέγατε	υπήρχατε	ζούσατε
ήταν	είχαν	ήξεραν	άκουγαν	έλεγαν	υπήρχαν	ζούσαν
		↓		↓		
		θέλω		τρώω, καίω, κλαίω, φταίω		

Μεσοπαθητική φωνή

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

ερχ-**όμουν**
ερχ-**όσουν**
ερχ-**όταν**
ερχ-**όμασταν**
ερχ-**όσασταν**
έρχ-**ονταν**

όμοια κλίνονται:

κάθομαι
κοιμάμαι
λυπάμαι
χτενίζομαι
πληρώνομαι κ.ά.

Παρατηρήσεις

- Ο **παρατατικός** δείχνει μια πράξη που έγινε στο παρελθόν δίνοντας έμφαση στην επανάληψη ή τη διάρκειά της.

  Π.χ. Πέρσι **δούλευα** κάθε πρωί από τις 8:00 ως τις 12:00 και τρία απογεύματα την εβδομάδα από τις 17:00 ως τις 20:00.

  Όταν ήμουν πολύ μικρός, πολύ συχνά, **έτρεχα** και **έπεφτα**. Τότε **έκλαιγα** και **φώναζα** τη μαμά μου.

- Χρησιμοποιούμε **παρατατικό** και **αόριστο** σε μια πρόταση, όταν μία πράξη γίνεται και τελειώνει στο παρελθόν, ενώ μια άλλη συνεχίζεται.

  Π.χ. Καθώς **έτρωγα**, **έσπασε** το δόντι μου.

  Χθες το βράδυ καθώς **πήγαινα** στο θέατρο, **συνάντησα** στο δρόμο το Γιώργο.

- Χρησιμοποιούμε δύο **παρατατικούς** σε μια πρόταση, όταν δύο πράξεις είναι ταυτόχρονες στο παρελθόν και δείχνουν διάρκεια ή επανάληψη.

  Π.χ. Όση ώρα εγώ **έπλενα** πιάτα και μαγείρευα, ο Γιώργος **ξάπλωνε** στον καναπέ και **έβλεπε** τηλεόραση.

  Άρνηση: ***δε(ν)*** π.χ. Δε διασκέδαζα καθόλου, κάθε φορά που έβγαινα με το Νίκο.

- **μου αρέσει** – **Μου άρεζε** πολύ να πηγαίνω για ψάρεμα τα καλοκαίρια που πηγαίναμε διακοπές στη θάλασσα.

- **πρόκειται** – **Επρόκειτο** να πάω ταξίδι την περασμένη εβδομάδα. Αλλά την τελευταία στιγμή αρρώστησα και δεν πήγα. Ατυχία, ε!

Λέξεις/εκφράσεις που δείχνουν διάρκεια και επανάληψη

ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ
όλο το χρόνο/τον καιρό	κάθε πότε;
όλη τη μέρα/την ώρα/τη βδομάδα	πόσο συχνά;
όλο το βράδυ	κάθε ώρα/μέρα/βδομάδα/μήνα/χρόνο
όσο χρόνο/καιρό	κάθε φορά που
όση ώρα	πάντα (πάντοτε)
από... μέχρι/ως	συχνά
συνέχεια	τακτικά
καθώς	σπάνια
ενώ	όποτε
με συνεχείς και με απλούς χρόνους	
την ώρα που/τη στιγμή που	

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Να σχηματίσετε τον παρατατικό των παρακάτω ρημάτων, στο πρόσωπο που είναι στον ενεστώτα:*

ενεστώτας	παρατατικός	ενεστώτας	παρατατικός
είμαι		ξεχνώ	
μαζεύεις		τραβάτε	
γράφω		εκτελούν	
κλείνουμε		αδικώ	
ακούει		κρεμάς	
καίω		πετώ	
φέρνουν		κερνώ	
λέω		φορούν	
ξέρω		στενοχωρείτε	

ενεστώτας	**παρατατικός**	**ενεστώτας**	**παρατατικός**
υπάρχει		περνάμε	
τρώμε		γελάς	
βρέχει		προκαλούν	
έχετε		απειλεί	
κλαίω		λειτουργούν	
πρόκειται		πληροφορώ	
συμβαίνει		ρωτάς	

Β *Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό.*

1. Όλα τα χρόνια που δούλευα στο εργοστάσιο, με ..... (πληρώνω) κάθε εβδομάδα. Στην εταιρία που είμαι τώρα, πληρώνομαι κάθε δεκαπενθήμερο.
2. Όταν ο παππούς και η γιαγιά ήρθαν για φαγητό την περασμένη Κυριακή, όλοι ..... (είμαι) απασχολημένοι. Η μαμά ..... (μαγειρεύω), ο μπαμπάς ..... (κουρεύω) το γκαζόν, η αδελφή μου ..... (διαβάζω) κι εγώ ..... (βλέπω) στην τηλεόραση την αγαπημένη μου εκπομπή. Κανένας δεν τους έκανε παρέα μέχρι να φάμε. Αυτοί θύμωσαν και είπαν πως άλλη φορά δε θα ξανάρθουν να φάνε σπίτι μας.
3. Όταν προσπάθησα να ξεκινήσω, το αυτοκίνητο δεν ..... (παίρνω) μπρος με τίποτα. Τηλεφώνησα με το κινητό μου στην ΕΛΠΑ να 'ρθουν αμέσως εκεί που ..... (είμαι).
4. Την ώρα που ..... (διαβάζω) την εφημερίδα τους, ξαφνικά, χωρίς να το περιμένουν, ... (σβήνω) τα φώτα. ..... (ανάβω) κεριά και ..... (περιμένω) να τελειώσει η διακοπή ρεύματος. Καθώς όμως το ρεύμα δεν ..... (λέω) να 'ρθει, ... (πηγαίνω) για ύπνο.
5. Όταν ήμουν μικρό παιδί, αλλά και αργότερα, ποτέ δε με ..... (ρωτώ) οι γονείς μου τι ήθελα και τι όχι. Αυτοί ..... (αποφασίζω) για μένα.
6. Όταν ήσουν μωρό, ό,τι ..... (βρίσκω), το ..... (πετώ) από το παράθυρο. ..... (πρέπει) να σε προσέχουμε συνεχώς.

7. «Ποιος θα πάει να πάρει εφημερίδα, σπίρτα, καφέ;». Κάθε φορά που ο πατέρας ..... (ρωτώ) δυνατά, εγώ ..... (τρέχω) πρώτος απ' όλα τα παιδιά. Μου ..... (αρέσει) πολύ να πηγαίνω για δουλειές.
8. Όταν ήμασταν παιδιά, ο μπαμπάς συχνά μας ..... (λέω) ιστορίες από τον πόλεμο του '40.
9. Όταν πήγαινα σχολείο, πάντα ..... (διαβάζω) τα μαθήματά μου. Τα ..... (μαθαίνω) και τα ..... (ξέρω) όλα τέλεια, σαν νεράκι.
10. Την ώρα που ..... (ταξιδεύω), ... (πιάνει) μια δυνατή βροχή. ..... (βρέχει) τόσο δυνατά, που δεν ..... (βλέπω) τίποτα. ..... (σταματώ) κι εγώ μέχρι να περάσει η μπόρα.
11. Καθώς τα χρόνια ..... (περνώ), ο παππούς ..... (περπατώ) όλο και πιο δύσκολα. Στο τέλος δεν ..... (μπορώ) να κάνει ούτε βήμα.
12. Μαλώναμε συχνά με το Βασίλη. Όλα όμως τα ..... (ξεχνώ) μετά, γιατί με ..... (αγαπώ) και τον ..... (αγαπώ) πολύ.
13. Ο Άτλαντας ήταν ο ήρωας της μυθολογίας που ..... (κρατώ) στους ώμους του το θόλο του ουρανού.
14. Όσοι ..... (δουλεύω) σε επιχειρήσεις που έκλεισαν, παίρνουν επίδομα ανεργίας.
15. Η σκάλα ήταν ατέλειωτη. ..... (ανεβαίνω), ... (ανεβαίνω) και δεν ..... (τελειώνω).
16. Το δυστύχημα έγινε όταν ένα ΙΧ αυτοκίνητο έπεσε πάνω σε ένα φορτηγό. Τρία άλλα αυτοκίνητα που ..... (ακολουθώ) έπεσαν πάνω τους.
17. Τα παλιά χρόνια, την Τσικνοπέμπτη, πολλοί ..... (καίω) το κρέας που ..... (ψήνω) στα κάρβουνα κι αυτό ..... (μυρίζει), δηλαδή ..... (τσικνίζει) και από αυτό το γεγονός ονόμασαν αυτή την Πέμπτη «Τσικνοπέμπτη».
18. Οι αρχαίοι Έλληνες ..... (τιμώ) τους θεούς τους με γιορτές. Τον Οκτώβριο ..... (γιορτάζω) τον τρύγο με τα «Οσχοφόρια». ..... (κρεμώ) πάνω τους σταφύλια. Το

Φεβρουάριο ..... (γιορτάζω) τα Ανθεστήρια. Κάθε χωρικός ..... (φέρνω) το κρασί του και όλοι ..... (πίνω) και ..... (χορεύω). Οι γιορτές ..... (τελειώνω) με πομπή που την ..... (ακολουθώ) μόνο όσοι ..... (φορώ) μάσκες.

19. Την ώρα που ο Ευαγγελιστής Ιωάννης και η Παναγία ..... (ταξιδεύω) για την Κύπρο, ... (αρχίζει) μεγάλη θαλασσοταραχή. Καθώς εκείνη την ώρα ..... (περνώ) από το Όρος, ... (πηγαίνω) εκεί και η Παναγία θαύμασε την ομορφιά του μέρους.
20. Θυμάμαι, όταν έκανα τη μετακόμιση στο καινούριο μου σπίτι. Τι κούραση, Θεέ μου! Και όλα ..... (πρέπει) να τα κάνω μόνη μου. Μέρες ολόκληρες ..... (τυλίγω) τα γυαλικά και τα πιατικά σε εφημερίδες, ύστερα τα ..... (βάζω) προσεκτικά σε κιβώτια και απ' έξω ..... (γράφω) τι είχε το καθένα. Όλη τη μέρα ..... (είμαι) στο πόδι. Και όταν όλα τα πράγματα τα έφερα στο σπίτι, τότε πάλι από την αρχή. ..... (αδειάζω) τα κιβώτια, ... (πλένω) όλα τα πράγματα και τα ..... (τακτοποιώ) στη θέση τους. Μήνες έκανα μέχρι να τα βάλω όλα σε μια τάξη.
21. Είμαστε μια οικογένεια αθλητών. Ο μεγάλος αδελφός μου από μικρός ..... (σηκώνω) βάρη, η αδελφή μου ..... (πετώ) ακόντιο κι εγώ ..... (τρέχω) στα 100 μέτρα.

Γ *Περιγράψτε τι έκαναν οι άλλοι την ώρα / τη στιγμή που εσείς:*

α. μπήκατε στην Τράπεζα
Αρχίστε έτσι: Τη στιγμή που μπήκα στην Τράπεζα, ένας ταμίας μιλούσε στο τηλέφωνο, ένας κύριος μάλωνε με το διευθυντή... κτλ. **– παράδειγμα**

β. πήγατε στην παραλία για μπάνιο
Αρχίστε έτσι: Την ώρα που πήγα στην παραλία, μία...

γ. περιμένατε στη στάση
Αρχίστε έτσι: Την ώρα που περίμενα στη στάση, ένας...

Δ *Πόσο παρατηρητικοί είστε;*

Χωρίζετε την τάξη σε δύο ομάδες. Ένας σπουδαστής από κάθε ομάδα βγαίνει έξω από την τάξη. Η υπόλοιπη τάξη συνεννοείται και ο κάθε σπουδαστής κάνει κάτι διαφορετικό, π.χ. ένας γράφει, άλλος ξύνει το κεφάλι του, άλλος μιλάει στο κινητό κτλ. Στη συνέχεια μπαίνουν οι δύο σπουδαστές και τους ζητάτε να παρατηρήσουν τι κάνει ο καθένας. Τους αφήνετε τρία λεπτά να δουν καλά. Τότε όλοι σταματούν να κάνουν ό,τι έκαναν. Στη συνέχεια οι δύο σπουδαστές λένε ή γράφουν σε ένα χαρτί, ο καθένας χωριστά, τι έκανε ο κάθε σπουδαστής της ομάδας του πριν από λίγα λεπτά, αρχίζοντας έτσι:

Τη στιγμή που μπήκα στην τάξη, ο Άλεξ έγραφε, η Γεωργία μιλούσε με τη Βαρβάρα κτλ.

Κερδίζει η ομάδα που ο σπουδαστής της θυμόταν τι έκαναν οι περισσότεροι της ομάδας του.

- *Πείτε ο καθένας μια συνήθειά σας στο παρελθόν.*
- *Πείτε πώς περνούσατε τον ελεύθερο χρόνο σας, όταν σπουδάζατε.*

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΕΧΗΣ, ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

α΄ συζυγία

θα γράφ-**ω**			***-ω***
θα γράφ-**εις**			***-εις***
θα γράφ-**ει**	***θα***	***γράφ***	***-ει***
θα γράφ-**ουμε**		↓	***-ουμε***
θα γράφ-**ετε**		θέμα	***-ετε***
θα γράφ-**ουν**		ενεστώτα	***-ουν***

β΄ συζυγία

α΄ τάξη

θα αγαπ-**ώ, (-άω)**			***-ώ, (-άω)***
θα αγαπ-**άς**			***-άς***
θα αγαπ-**ά, (-άει)**	***θα***	***αγαπ***	***-ά, (-άει)***
θα αγαπ-**άμε, (-ούμε)**		↓	***-άμε, (-ούμε)***
θα αγαπ-**άτε**		θέμα	***-άτε***
θα αγαπ-**άνε, (-ούν)**		ενεστώτα	***-άνε, (-ούν)***

β΄ τάξη		
θα πληροφορ-**ώ**		***-ώ***
θα πληροφορ-**είς**		***-είς***
θα πληροφορ-**εί**	***θα πληροφορ***	***-εί***
θα πληροφορ-**ούμε**	↓	***-ούμε***
θα πληροφορ-**είτε**	θέμα	***-είτε***
θα πληροφορ-**ούν**	ενεστώτα	***-ούν***

Παρατηρήσεις

- Ο **συνεχής μέλλοντας** δείχνει τη διάρκεια ή την επανάληψη μιας πράξης στο μέλλον, π.χ. Από αύριο και κάθε μέρα **θα πηγαίνω** στο γυμναστήριο.
- Άρνηση: ***δε(ν)***, π.χ. Από αύριο δε θα σε συναντώ στο λεωφορείο κάθε πρωί, γιατί θα φεύγω νωρίτερα.
- Οι παρακάτω λέξεις ή φράσεις δείχνουν διάρκεια ή επανάληψη στο μέλλον: **από αύριο... (μεθαύριο, την άλλη εβδομάδα, κτλ.), απ' εδώ κι εμπρός, από τώρα και ύστερα κ.ά.**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A *Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό.*

1. **Α** – Λοιπόν, παιδιά! Από αύριο αρχίζουμε ανακύκλωση. Δεν ..... (πετώ) τίποτα. Εφημερίδες, περιοδικά, γυάλινα βάζα και μπουκάλια, κουτιά αλουμινίου, όλα .... (αυτά, μαζεύω) σε χωριστές σακούλες, ... (αυτά, κατεβάζω) κάτω, αλλά δε .... (αυτά, πετώ) στα σκουπίδια. .... (αυτά, ρίχνω) στους ειδικούς κάδους.

   Β – Μα στη γειτονιά μας δεν υπάρχει κάδος για ανακύκλωση αλουμινίου.

Α – Υπάρχει απέναντι από την Εθνική Τράπεζα. Εκεί .... (αυτά, κουβαλώ).
Β – Δεν είναι λίγο μακριά;
Α – Ας είναι. .... (αυτά, πηγαίνω) με τη σειρά. Αυτή την εβδομάδα εγώ, την άλλη εσύ, τη μεθεπόμενη ο Αντρέας.
Β – Εντάξει, τότε. Συμφωνώ.

2. **Α** – Κρέας, κρέας κάθε μέρα, βαρέθηκα πια!
Β – Πολύ ωραία. Από αύριο αρχίζουμε μεσογειακή διατροφή.
Α – Δηλαδή τι ..... (τρώω);
Β – Μια φορά την εβδομάδα ..... (μαγειρεύω) όσπρια, μία φορά λαχανικά, φασολάκια, γεμιστά και δύο φορές ..... (ψήνω) ψάρι.
Α – Κοτόπουλο, ... (τρώω);
Β – Τις Κυριακές ..... (παραγγέλνουμε) κοτόπουλο έτοιμο από το ψητοπωλείο. Και τα μεσημέρια ..... (πίνω) από ένα ποτήρι κόκκινο κρασάκι.
Α – Ναι, αλλά μας μένουν άλλες τρεις μέρες. Τι ..... (τρώω) αυτές τις μέρες, αέρα;
Β – Ε... μακαρόνια χωρίς κιμά ή κρέας, με σάλτσα μόνο, πατάτες στο φούρνο...
Α – Κι εγώ θα ..... (βράζω) ένα ωραίο πιλάφι, νόστιμο, σπυρωτό με μανιτάρια.
Β – Πολύ ωραία! Και ..... (καταναλώνω) πολλά φρούτα. Και ξηρούς καρπούς, αν θέλεις.
Α – Βλέπεις; ..... (τρώω) και καλά και υγιεινά.

3. Αύριο η Μετεωρολογική Υπηρεσία προβλέπει καλό καιρό. Οι άνεμοι ..... (πνέω) νότιοι ασθενείς 3 με 4 μποφόρ.

4. **Α** – Μου λέτε, σας παρακαλώ, πώς ακριβώς ..... (χρησιμοποιώ) αυτό το αντιηλιακό;
Β – Βεβαίως. Λοιπόν, ... (αυτό, χρησιμοποιώ) σε καθημερινή βάση, ακόμα και μέσα στην πόλη, όταν κυκλοφο-

ρείτε στο δρόμο. ..... (βάζω) αντιηλιακό κάθε τρεις ώρες. .... (αυτό, απλώνω) στο πρόσωπο, στ' αυτιά, στα χέρια... και .... (αυτό, έχω) στην τσάντα σας πάντα, ... (αυτό, ξεχνώ – άρνηση) στο σπίτι σας.

Β *Κάντε το παρακάτω τεστ στον εαυτό σας για να δείτε πόσο καλοί γονείς θα είστε:*

α. *Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος και της αντωνυμίας, όπως στο παράδειγμα.*

β. *Απαντήστε ειλικρινά βάζοντας ένα ✓ στο κατάλληλο κουτάκι.*

γ. *Διαβάστε το συμπέρασμα.*

1. **Θα ακούτε** (ακούω) με προσοχή τα προβλήματα των παιδιών σας, όσο κι αν σας φαίνονται ασήμαντα; – ***παράδειγμα***
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
2. .... (δίνω) στα παιδιά σας το καλό παράδειγμα με τη συμπεριφορά σας;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
3. .... (αυτά, συμβουλεύω), όταν χρειάζεται, χωρίς να τους κάνετε «κήρυγμα»;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
4. Πιστεύετε ότι «το ξύλο δε βγήκε από τον παράδεισο»; Είστε σίγουροι ότι .... (δέρνω – άρνηση) τα παιδιά σας;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
5. Κάθε φορά που τα παιδιά σας κάνουν κάποιο λάθος, ... (προσπαθώ) με τη συζήτηση να τους δείξετε το σωστό και .... (αυτά, τιμωρώ – άρνηση) αυστηρά;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
6. ..... (προσπαθώ) να τα κάνετε να αγαπήσουν το διάβασμα και το σχολείο και .... (αυτά, μαλώνω – άρνηση), όταν δεν έχουν όρεξη για διάβασμα;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
7. .... (αυτά, αφήνω) να διαλέγουν

μόνα τους τις παρέες τους, αλλά εσείς ..... (έχω) το νου σας;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

8. .... (δίνω, αυτά) χαρτζιλίκι ανάλογο με τις ανάγκες τους και την «τσέπη» σας, και όχι όσο και όποτε σας ζητούν;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

9. .... (αυτά, αγοράζω) παιχνίδια και ρούχα με μέτρο και όχι ό,τι σας ζητούν;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

10. ..... (διαλέγω) μαζί τους τα προγράμματα της τηλεόρασης που ..... (βλέπω);
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

11. .... (αυτά, επιτρέπω) να κάνουν πάρτι στο σπίτι σας, αλλά χωρίς να ενοχλούν τους συγκάτοικους;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

12. .... (αυτά, έχω) εμπιστοσύνη και θα φεύγετε από το σπίτι, όταν έχουν πάρτι;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

13. ..... (κρατώ) το ωράριο φαγητού, ύπνου και επιστροφής στο σπίτι, αλλά λίγο ελαστικά;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

14. .... (αυτά, υποχρεώνω – άρνηση) να τρώνε πάντα μαζί σας, αλλά θα τους λέτε ότι είναι καλό να τρώτε πού και πού όλοι μαζί σαν οικογένεια;
ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

- Αν απαντήσατε με ΝΑΙ και στις δεκατέσσερις ερωτήσεις, σίγουρα θα γίνετε ιδανικός γονέας. Μόνο μην αλλάξετε στάση και γνώμη, όταν αποκτήσετε παιδιά.
- Αν απαντήσατε και στις δεκατέσσερις ερωτήσεις με ΟΧΙ, θα γίνετε ο χειρότερος γονέας. Γι' αυτό το λόγο προσπαθήστε να αλλάξετε νοοτροπία πριν αποκτήσετε παιδιά.
- Αν απαντήσατε στις μισές ερωτήσεις με ΝΑΙ και στις μισές με ΟΧΙ, προσπαθήστε να γίνετε καλύτερος.

Γ *Οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν κάποια κακιά συνήθεια ή κάποιο ελάττωμα.*
Χωριστείτε σε ζευγάρια και πείτε ο καθένας στο ταίρι του την κακιά συνήθεια ή ελάττωμα που έχει και υποσχεθείτε του ότι από αύριο θα βελτιωθείτε. Αρχίστε έτσι:
– Σου υπόσχομαι ότι από αύριο θα...
π.χ. ένας τρώει πολύ και λέει: – Σου υπόσχομαι ότι από αύριο θα τρώω πιο λίγο.

- *Πείτε ο καθένας κάτι που θα κάνετε αποδώ κι εμπρός, για να γίνετε πιο καλός/ή.*

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΧΗΣ, ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

α΄ συζυγία

να γράφ-**ω**			***-ω***
να γράφ-**εις**			***-εις***
να γράφ-**ει**	***να***	***γράφ-***	***-ει***
να γράφ-**ουμε**		↓	***-ουμε***
να γράφ-**ετε**		θέμα	***-ετε***
να γράφ-**ουν**		ενεστώτα	***-ουν***

β΄ συζυγία

α΄ τάξη

να αγαπ-**ώ, (-άω)**			***-ώ, (-άω)***
να αγαπ-**άς**			***-άς***
να αγαπ-**ά, (-άει)**	***να***	***αγαπ***	***-ά, (-άει)***
να αγαπ-**άμε, (-ούμε)**		↓	***-άμε, (-ούμε)***
να αγαπ-**άτε**		θέμα	***-άτε***
να αγαπ-**άνε, (-ούν)**		ενεστώτα	***-άνε, (-ούν)***

β΄ τάξη			
να πληροφορ-**ώ**			***-ώ***
να πληροφορ-**είς**			***-είς***
να πληροφορ-**εί**	***να***	***πληροφορ***	***-εί***
να πληροφορ-**ούμε**		↓	***-ούμε***
να πληροφορ-**είτε**		θέμα	***-είτε***
να πληροφορ-**ούν**		ενεστώτα	***-ούν***

Παρατηρήσεις

- Η **συνεχής υποτακτική (υποτακτική ενεστώτα)** δείχνει τη διάρκεια ή την επανάληψη μιας πράξης στο παρελθόν, παρόν ή μέλλον.

  Π.χ. Μου αρέσει **να ακούω** μουσική.

  Πάντα μου άρεζε **να ακούω** μουσική.

  Και νομίζω ότι πάντα θα μου αρέσει **να ακούω** μουσική.

- **Συνεχή υποτακτική** έχουμε μετά από τα ρήματα: **αρχίζω, συνηθίζω, ακούω, βλέπω, μου αρέσει, κουράζομαι, παύω, συνεχίζω, σταματώ, εξακολουθώ.**

Παραδείγματα

- *Άρχισα να γράφω* το πρώτο μου βιβλίο, όταν ήμουν δώδεκα χρονών.
- *Συνηθίζω να ακούω* μουσική πριν πάω για ύπνο.
- Κάθε βράδυ *ακούω* τον Πέτρο *να παίζει* πιάνο.
- Σε *βλέπω να μπαινοβγαίνεις* συνέχεια. Τι έχεις;
- Μου *αρέσει να μαγειρεύω.*
- *Κουράζομαι να λέω* ξανά και ξανά τα ίδια.
- Δεν *έπαψε* ποτέ του *να νοσταλγεί* την πρώτη του αγάπη.
- *Θα συνεχίσεις να ακούς* μουσική τόσο δυνατά για πολύ ακόμα;
- Το στόμα της δε *σταματάει να μιλάει.*
- *Εξακολουθεί να πηγαίνει* στη Σχολή Χορού με την ελπίδα να γίνει χορεύτρια μια μέρα.

Υποτακτική (συνεχή ή απλή) βάζουμε:

α. μετά από προσωπικά ή απρόσωπα ρήματα και εκφράσεις, π.χ. μπορώ, θέλω, πρέπει, απαγορεύεται, χρειάζεται, είναι δυνατό, είναι πιθανό κ.ά., π.χ. Πρέπει να πάω στον οδοντογιατρό.

β. όταν προστάζουμε ή συμβουλεύουμε (η υποτακτική έχει θέση προστακτικής), π.χ. Να πας γρήγορα στο γιατρό.

γ. όταν ζητούμε ή δίνουμε άδεια, π.χ. – Να ανοίξω την τηλεόραση; – Ναι, να την ανοίξεις.

δ. όταν ζητούμε ή δίνουμε άδεια σε τρίτο πρόσωπο, π.χ. – Να φάει το παιδί λίγη σοκολάτα; – Ας φάει. (**ας** αντί για **να**)

ε. όταν εκφράζουμε ευχή, π.χ. Να 'σαι καλά!

στ. με ερωτηματικές αντωνυμίες ή επιρρήματα, π.χ. Πώς να έρθω στο σπίτι σου; / Τι να κάνω τώρα;

ζ. με απρόσωπες εκφράσεις: είναι δυνατό/αδύνατο/καλό/κακό/πιθανό κ.ά., π.χ. Είναι αδύνατο να κάνω δίαιτα.

- Άρνηση: ***μη(ν)***, π.χ. Να μη βλέπετε τηλεόραση τόσο αργά, γιατί το πρωί νυστάζετε και δεν μπορείτε να σηκωθείτε.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A *Συμπληρώστε το σωστό.*

1. Όταν αγοράζουμε ασύρματο τηλέφωνο, πρέπει ..... (δίνω) προσοχή στις υπηρεσίες που προσφέρει.
2. Πρέπει ..... (γνωρίζω) πως στο ασύρματο τηλέφωνο ξοδεύουμε χρήματα και για μπαταρία.
3. Επίδομα ανεργίας μπορούν ..... (παίρνω) όλοι οι άνεργοι του ΙΚΑ.
4. Η κοπέλα στο γραφείο άρχισε ..... (ψάχνω) τα χαρτιά της. Άκουσε μια αντρική φωνή από μέσα ..... (λέω) κάτι στα γαλλικά.

5. **Α** – Κύριε, δεν επιτρέπεται ..... (περνώ) με κόκκινο.
   Β – Με συγχωρείτε, δεν το πρόσεξα, γιατί εκείνη την ώρα έβλεπα τα άλλα αυτοκίνητα ..... (τρέχω) με μεγάλη ταχύτητα και ..... (περνώ) με κόκκινο, απ' ό,τι φαίνεται.
6. Τη βρύση δεν πρέπει .... (αυτή, αφήνω) να τρέχει συνέχεια, γιατί έτσι ξοδεύετε πολύ νερό.
7. Ο γιατρός μού έγραψε τα φάρμακα στη συνταγή και μου είπε τη δοσολογία. Το αντιβιοτικό μου είπε .... (αυτό, παίρνω) κάθε έξι ώρες. Το σιρόπι για το βήχα .... (αυτό, παίρνω) πρωί βράδυ, ένα κουτάλι της σούπας. Τα παυσίπονα .... (αυτά, λιώνω) σε μισό ποτήρι νερό, δύο κάθε φορά, και .... (αυτά, πίνω) όποτε πονάω. Μου έγραψε και βιταμίνες. Μου είπε .... (αυτές, μασώ – άρνηση), αλλά .... (αυτές, καταπίνω) με λίγο νερό. Μία τη μέρα. Ε, με όλα αυτά ελπίζω ως την Κυριακή να είμαι καλά, να πάω να δω την Ολυμπιακάρα στο γήπεδο.
8. Παίρνετε συχνά ταξί; Γνωρίζετε τις υποχρεώσεις των ταξιτζήδων, αλλά και των επιβατών; Διαβάστε τες:

Ο επιβάτης είναι υποχρεωμένος πάντα:

- ..... (ενοχλώ – άρνηση) τον οδηγό καθώς αυτός οδηγεί.
- ..... (καπνίζω – άρνηση), αν δε ρωτάει πρώτα τον οδηγό.
- ..... (ανοίγω – άρνηση) τα παράθυρα χωρίς να ρωτάει πρώτα τον οδηγό.
- ..... (μιλώ – άρνηση) στον οδηγό για τα προβλήματά του.
- ..... (προσέχω) ο ίδιος και ..... (ξεχνώ – άρνηση) τα πράγματά του στο ταξί.

Ο οδηγός είναι υποχρεωμένος πάντα:

- ..... (είμαι) ευγενικός, πρόθυμος και εξυπηρετικός.
- ..... (έχω) σοβαρή εμφάνιση.
- ..... (φορτώνω) και ..... (ξεφορτώνω) τις αποσκευές του επιβάτη.
- ..... (κατεβάζω) την πινακίδα «ελεύθερο» κάθε φορά που μπαίνει στο ταξί ένας πελάτης.
- ..... (ανοίγω – άρνηση) το ραδιόφωνο και ..... (ακούω – άρνηση) μουσική, γιατί ίσως ενοχλεί τον πελάτη του.

- ..... (διαθέτω) κέρματα για ρέστα.
- ..... (διατηρώ) το αυτοκίνητό του καθαρό.

9. Φωτισμός!

Γεμίστε το σπίτι σας με φως! Χαμηλό κόστος. Αποτέλεσμα ορατό από πολύ μακριά! Στο κατάστημά μας θα βρείτε φωτιστικά για όλες σας τις ανάγκες. Για να δουλεύετε, ... (μαγειρεύω), ... (περνώ) όμορφα με τους φίλους σας, ... (χαλαρώνω), ... τα ..... (σβήνω) και να κοιμάστε! Εμείς θα σας βοηθήσουμε με έξυπνες ιδέες.

Β *Κάντε ένα γκάλοπ στην τάξη.*

Ρωτήστε έναν έναν τους συμφοιτητές σας τι τους αρέσει να κάνουν τον ελεύθερο χρόνο τους.

Στη συνέχεια αναφέρετε τα αποτελέσματα,

π.χ. Στους δέκα αρέσει να ταξιδεύουν. Στους πέντε να πηγαίνουν στον κινηματογράφο κτλ.

Γ *Συμπληρώστε τι νομίζετε ότι τους αρέσει να κάνουν και τι δεν τους αρέσει, όπως στο παράδειγμα.*

1. Η Γεωργία έγινε αεροσυνοδός,

γιατί της αρέσει
- **α.** να ταξιδεύει – ***παράδειγμα***
- **β.** να φοράει στολή
- **γ.** να συναντάει ανθρώπους

και δεν της αρέσει
- **α.** να δουλεύει σε γραφείο
- **β.** να διδάσκει
- **γ.** να μένει πάντα στο ίδιο μέρος

2. Η Ελίνα έγινε γιατρός,

γιατί της αρέσει
- **α.**
- **β.**
- **γ.**

και δεν της αρέσει
α.
β.
γ.

3. Ο Παναγιώτης έγινε δάσκαλος,

γιατί του αρέσει
α.
β.
γ.

και δεν του αρέσει
α.
β.
γ.

4. Η Αλεξάνδρα έγινα κομμώτρια,

γιατί της αρέσει
α.
β.
γ.

και δεν της αρέσει
α.
β.
γ.

5. Η Μαρίνα έγινε γραμματέας,

γιατί της αρέσει
α.
β.
γ.

και δεν της αρέσει
α.
β.
γ.

- *Πείτε κι εσείς κάποια επαγγέλματα και γράψτε τι νομίζετε ότι τους αρέσει και τι δεν τους αρέσει να κάνουν όσοι ασκούν αυτά τα επαγγέλματα.*

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΧΗΣ, ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

α΄ συζυγία

	Κατάφαση			**Άρνηση**
(εσύ)	γράφ-**ε**	***γράφ***	***-ε***	(να) μη(ν) γράφεις
	ή να γράφεις	↓	***-ετε***	
(εσείς)	γράφ-**ετε**	θέμα		(να) μη(ν) γράφετε
	ή να γράφετε	ενεστώτα		

β΄ συζυγία

α΄ τάξη

	Κατάφαση			**Άρνηση**
(εσύ)	αγάπ-**α**	***αγαπ***	***-α***	(να) μην αγαπάς
	ή να αγαπάς	↓	***-άτε***	
(εσείς)	αγαπ-**άτε**	θέμα		(να) μην αγαπάτε
	ή να αγαπάτε	ενεστώτα		

β΄ τάξη

	Κατάφαση			**Άρνηση**
(εσύ)	—	***πληροφορ***	—	(να) μην πληροφορείς
	να πληροφορείς	↓	***-είτε***	
(εσείς)	πληροφορ-**είτε**	θέμα		(να) μην πληροφορείτε
	ή να πληροφορείτε	ενεστώτα		

Πολλές φορές στα ρήματα β΄ συζυγίας, α΄ τάξης χρησιμοποιούμε το β΄ ενικό πρόσωπο της συνεχούς προστακτικής στη θέση της απλής.

Π.χ. **Πέτα** (πέταξε) σε παρακαλώ, τα χαρτιά στο καλάθι.

Ασκήσεις

Α *Συμπληρώστε με το σωστό.*

1. Η ΕΥΑΘ ανακοινώνει: .... (ξοδεύω) το νερό. ..... (κλείνω) τη βρύση και .... (αυτή, αφήνω – άρνηση) να τρέχει άσκοπα. ..... (πλένω) το αυτοκίνητό σας χωρίς λάστιχο, μ' έναν κουβά νερό. Τα χόρτα .... (αυτά, πλένω) σε μια πλαστική λεκάνη.
2. Όλο το ίδιο και το ίδιο γλυκό κάνεις. ..... (ζητώ) και καμιά συνταγή από τη μαμά της Σμαρώς! Αυτή κάνει ωραία γλυκά.
3. **Έντεκα κανόνες για να ζείτε καλά**. Εφαρμόζετέ τους συνεχώς και θα γίνετε ένας χαρούμενος και γερός άνθρωπος:
   - **α.** «.....» **(ακούω)** τον εαυτό σας και τον ..... (ρωτώ) συχνά τι πραγματικά θέλει και χρειάζεται.
   - **β. Μικρές χαρές**: ..... (προσφέρω) τακτικά ένα μικρό δώρο σε σας. Πότε πότε ..... (παίρνω) πρωινό στο κρεβάτι, συχνά ..... (αγοράζω) κάτι καινούριο, ... (περπατώ) με κέφι και χαρούμενη διάθεση και .... (ξεχνώ – άρνηση) να βάζετε λίγα λουλούδια στο ανθοδοχείο σας.
   - **γ. Στο γραφείο**: .... (μένω – άρνηση) στην καρέκλα όλο το οκτάωρο. Κάθε τόσο ..... (περπατώ) πάνω κάτω για λίγα λεπτά.
   - **δ. Τροφή**: ..... (τηρώ) πάντα τους κανόνες μεσογειακής διατροφής. ..... (τρώω) πολλά λαχανικά, ελαιόλαδο και φρούτα.
   - **ε. Ελεύθερος χρόνος**: ..... (κάνω) χόμπι ή ..... (βοηθώ) όσους χρειάζονται βοήθεια. Έτσι βοηθάτε και τον εαυτό σας.
   - **στ. Φυγή**: Όταν το στρες και η κακή διάθεση ανεβαίνουν στα ύψη, ... (δραπετεύω) από την καθημερινότητα. Δυο μέρες στην εξοχή, θα σας κάνουν άλλο άνθρωπο.
   - **ζ. Συναισθήματα**: ..... (ελευθερώνω) πάντα την εσωτερική σας ενέργεια. .... (πνίγω – άρνηση) συνέχεια αυτά που νιώθετε, γιατί κι αυτά θα σας πνίξουν μια μέρα.

η. **Διασκέδαση**: ..... (βγαίνω) συχνά έξω. ..... (περνώ) όμορφα βράδια, όπως εσείς θέλετε, με μια καλή ταινία στο σινεμά, με μια παρέα φίλων, με χορό ή ό,τι άλλο έχετε εσείς ανάγκη.

θ. ..... (γελώ) συχνά. Το γέλιο κάνει καλό και στο σώμα και στην ψυχή.

ι. ..... (πηγαίνω) συχνά στη θάλασσα. ..... (κολυμπώ) και ..... (παίζω) στο νερό. Να είστε σίγουροι πως θα επιστρέφετε στο σπίτι σας χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι.

κ. **Όνειρα γλυκά**: ..... (αποφεύγω) να κοιμάστε μπροστά στην τηλεόρασή σας ..... (προσπαθώ) πάντα να κοιμάστε στο κρεβάτι σας μ' ένα καλό βιβλίο ή μια γλυκιά μουσική.

- *Πείτε ο καθένας με τη σειρά έναν κανόνα πώς να ψωνίζετε πάντα έξυπνα και... υγιεινά, όπως στο παράδειγμα.*
  Χρησιμοποιείτε λίστες με ψώνια. – ***παράδειγμα***
- *Πείτε ο καθένας έναν κανόνα για σωστή διατροφή 1. το χειμώνα 2. το καλοκαίρι.*
- *Πείτε ο καθένας μία οδηγία για σωστή οδική συμπεριφορά 1. ως οδηγοί 2. ως πεζοί.*
- Πείτε ο καθένας έναν τρόπο που πρέπει πάντα να ακολουθείτε, όταν ζητάτε δουλειά.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

α΄ συζυγία

έχω	γράψ-**ει**
έχεις	γράψ-**ει**
έχει	γράψ-**ει**
έχουμε	γράψ-**ει**
έχετε	γράψ-**ει**
έχουν	γράψ-**ει**

έχω	***γράψ***	***-ει***
	↓	
	θέμα	
	αορίστου	

β΄ συζυγία

α΄ & β΄ τάξη

έχω	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**	**έχω**	***αγαπήσ / πληροφορήσ***	***-ει***
έχεις	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ **-ει**		↓	
έχει	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ **-ει**		θέμα	
έχουμε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ **-ει**		αορίστου	
έχετε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ **-ει**			
έχουν	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ **-ει**			

Παρατηρήσεις

- Ο **παρακείμενος** δείχνει μια πράξη που
  α. άρχισε στο παρελθόν και τελείωσε πρόσφατα
  β. άρχισε στο παρελθόν και τελείωσε πρόσφατα, αλλά τα αποτελέσματά της φτάνουν μέχρι σήμερα.
  Π.χ. **Έχω πάει** πολλές φορές στην Αθήνα ως τώρα.

- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε παρακείμενο αντί για αόριστο, αν δεν υπάρχει κάποιος προσδιορισμός χρόνου.
  Π.χ. **Έχω δει** αυτό το έργο.
  ή **Είδα** αυτό το έργο.
  αλλά μόνο
  Χθες είδα αυτό το έργο.

- Άρνηση: ***δε(ν)***, π.χ. Αυτό το έργο δεν το έχω δει.

Εκφράσεις που χρησιμοποιούνται και με **Παρακείμενο:**

- **κιόλας**, π.χ. Έχεις κιόλας τελειώσει; Ποπό, τι γρήγορος που είσαι!
- **ήδη**, π.χ. Του έχω ήδη τηλεφωνήσει και τον έχω ενημερώσει για τη δουλειά.
- **εδώ και** μια ώρα (δύο μέρες, τέσσερις μήνες κτλ.), π.χ. Έχω στείλει το βιογραφικό μου εδώ και ένα μήνα και δεν έχω πάρει ακόμη καμία απάντηση.
- **από** χθες (προχθές, τον περασμένο μήνα, πέρσι, τότε που), π.χ. Δεν έχω φάει τίποτε από το πρωί.
- **τώρα τελευταία**, π.χ. Δεν έχω δει κανένα καλό έργο τώρα τελευταία.

Ασκησεις

A *Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:*

Ενεστώτας	Αόριστος	Παρακείμενος
πληρώνω		
χάνεις		
ετοιμάζει		
παντρεύω		
γράφετε		
μπαίνουν		
λέω		
πηγαίνεις		
πίνουν		
τρώτε		
απαντώ		
καλείς		
πετάς		
κουβαλάτε		
χτυπούν		
τηλεφωνεί		
ξεχνάς		
προσκαλούν		

B *Αλλάξτε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα.*

Α – Έχεις ακούσει τις ειδήσεις;
Β – Ναι, τις έχω ακούσει.
Γ – Όχι, δεν τις έχω ακούσει.
Δ – Ναι, τις άκουσα πριν από μισή ώρα. – ***παράδειγμα***

1. **Α** – Έχεις πάει ποτέ σου στη Ρώμη;
   Β – Ναι, ...
   Γ – Όχι, ...
   Δ – Ναι, ...

2. **Α** – Έχεις δώσει ποτέ σου αίμα;
   Β – Ναι, ...
   Γ – Όχι, ...
   Δ – Ναι, ...

3. **Α** – Έχεις δει το έργο *Μουλέν Ρουζ*;
   Β – Ναι, ...
   Γ – Όχι, ...
   Δ – Ναι, ...

4. **Α** – Έχεις ταξιδέψει ποτέ σου με πλοίο;
   Β – Ναι, ...
   Γ – Όχι, ...
   Δ – Ναι, ...

5. **Α** – Έχεις φάει ποτέ σου μεξικάνικο φαγητό;
   Β – Ναι, ...
   Γ – Όχι, ...
   Δ – Ναι, ...

Γ *Να βάλετε στο σωστό τύπο.*

1. Γιατί είσαι τόσο νευρικός; ..... (μπαίνω) και ..... (βγαίνω) ως τώρα δέκα φορές.
2. Είμαι πολύ απρόσεκτος. ..... (χάνω) πολλά πράγματα ως τώρα.
3. Τι να κάνω, Μαίρη μου; Ο γιος μου ..... (μαζεύω) όλους τους φίλους του και ακούνε μουσική ροκ στην πιο δυνατή ένταση. Να δεις που θα 'ρθει το 100 σε λίγο.
4. Από το πρωί δεν ..... (τρώω) τίποτα.

5. .....κιόλας ..... (στρώνω) το τραπέζι! Μπράβο!
6. Του ..... (τηλεφωνώ) του Γιάννη πολλές φορές από το μεσημέρι, αλλά δε μου ..... (απαντώ). Γιατί άραγε;
7. ..... (πουλώ) το παλιό μας αυτοκίνητο, αλλά ακόμη δεν ..... (αγοράζω) καινούριο. Δεν μπορούμε να αποφασίσουμε τι να πάρουμε.
8. Ποπό! ..... (ξεχνώ) το φούρνο αναμμένο. Τι θα κάνω τώρα;
9. Τον Πάνο και τη Λίτσα τους ..... (καλώ) αρκετές φορές στο σπίτι μου.
10. Ο θάνατος της μεγάλης ηθοποιού ..... (προκαλώ) μεγάλη συγκίνηση στον κόσμο.
11. **Α** – Θα μου κάνεις αυτή τη χάρη;
    Β – Και βέβαια. Σου ..... (λέω) ποτέ όχι;
12. Τα ασύρματα τηλέφωνα ..... (μπαίνω) για καλά στη ζωή μας.
13. Όσοι ..... (συμπληρώνω) το 180 έτος της ηλικίας τους και είναι άνεργοι, μπορούν να παίρνουν επίδομα ανεργίας. Επίσης, όσοι δεν ..... (φεύγω) μόνοι τους από τη δουλειά τους καθώς και όσοι ..... (βγαίνω) από τη φυλακή. Ακόμη, όσοι ..... (χάνω) τη δουλειά τους και έχουν ελληνικό διαβατήριο ή ταυτότητα.
14. Από το πρωί έχω κάνει ένα σωρό δουλειές. ..... (ψωνίζω), ... (μαγειρεύω), ... (καθαρίζω) το σπίτι. Είμαι πτώμα από την κούραση.
15. Δε βρίσκω πουθενά το πορτοφόλι μου. Το ..... (χάνω) εδώ και τρεις μέρες. ..... (ψάχνω) παντού χωρίς αποτέλεσμα.
16. Για το πάρτι είναι όλα έτοιμα. ..... (ετοιμάζω) το τραπέζι, τα φαγητά, τα ποτά και τώρα περιμένουμε τους φίλους μας να 'ρθουν.
17. Φτάνει, Πέτρο! ..... (πίνω) δέκα ούζα κι ..... (τρώω) άλλα δέκα πιάτα μεζέδες. Θα σκάσεις πια!
18. **Α** – Ορίστε να φάμε.
    Β – Ευχαριστώ πολύ, αλλά ..... (τρώω) για μεσημέρι.
19. ..... (χάνω) την ομπρέλα μου και γι' αυτό είμαι μούσκεμα από τη βροχή.

Δ *Αλλάξτε την ιστορία στον παρακείμενο κάνοντας αλλαγές όπου χρειάζεται.*

Ταξίδεψα πολύ στη ζωή μου. Μάλιστα πέρσι έκανα το ταξίδι της ζωής μου στην Ιαπωνία. Από τα ταξίδια μου άκουσα και έμαθα πολλά, γνώρισα διαφορετικούς ανθρώπους, ήθη και έθιμα. Σε όλα τα μέρη που πήγα, έβγαλα φωτογραφίες και κράτησα σημειώσεις στο ημερολόγιό μου. Πολλές φορές μου πέρασε από το μυαλό να ανοίξω ένα πρακτορείο ταξιδίων ή να γράψω ένα βιβλίο.

Ε *Κάντε το παρακάτω τεστ στον εαυτό σας για να δείτε πόσο ευγενικοί είστε:*

α. *Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος, όπως στο παράδειγμα.*
β. *Απαντήστε ειλικρινά βάζοντας ένα ✓ στο κατάλληλο κουτάκι.*
γ. *Διαβάστε το συμπέρασμα.*

1. **Έχετε μιλήσει** ποτέ σας άσχημα στο δάσκαλό σας, στον προϊστάμενό σας ή σε κάποιον ηλικιωμένο;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑ – ***παράδειγμα***
2. . . . . (βρίζω) ποτέ κάποιον οδηγό που σας κόρναρε επίμονα, γιατί πηγαίνατε σιγά με το αυτοκίνητό σας;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
3. . . . . (απαντώ) ποτέ σας σε κάποιον που σας έκανε μια προσωπική ερώτηση με τη φράση «εσένα να μη σε νοιάζει» ή «εσύ να κοιτάς τη δουλειά σου»;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
4. . . . . (κλείνω) ποτέ σας την πόρτα στα «μούτρα» κάποιου ύστερα από μια έντονη συζήτηση;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
5. . . . . (κάθομαι) ποτέ σας στο λεωφορείο στη μοναδική άδεια θέση, ενώ δίπλα σας ήταν όρθια μια γριούλα;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
6. . . . . (προσπαθώ) ποτέ να πάρετε τη σειρά από μια κυρία με μωρό στην αγκαλιά, ενώ περιμένατε στην Τράπεζα;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

7. ..... (προσπαθώ) με πονηριά να μπείτε πιο μπροστά από άλλους σε μια ουρά;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
8. ..... (αφήνω) την πόρτα του ασανσέρ να κλείσει, ενώ βλέπετε ότι έρχεται κι άλλος να μπει;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
9. ..... (μουντζώνω) ποτέ σας κανέναν;
   ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
10. ..... (αρχίζω) να τρώτε, ενώ η υπόλοιπη παρέα δεν ..... (κάθομαι) ακόμη;
    ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
11. ..... (ξεχνώ) ποτέ σας να ευχαριστήσετε κάποιον για τα λουλούδια ή το δώρο που σας έστειλε;
    ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑
12. ..... (χρησιμοποιώ) ποτέ σας τις λέξεις «βρε», «μωρέ», «ρε»;
    ΝΑΙ ❑ **ΟΧΙ** ❑

- Αν έχετε απαντήσει με ΟΧΙ και στις δώδεκα ερωτήσεις, είστε ο πιο ευγενικός άνθρωπος του κόσμου.
- Αν έχετε απαντήσει και στις δώδεκα ερωτήσεις με ΝΑΙ, τότε είστε υπερβολικά αγενής.
- Αν έχετε μισές απαντήσεις με ΝΑΙ και μισές με ΟΧΙ, προσπαθήστε να γίνετε καλύτερος/η.

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

α΄ συζυγία

είχα	γράψ-**ει**
είχες	γράψ-**ει**
είχε	γράψ-**ει**
είχαμε	γράψ-**ει**
είχατε	γράψ-**ει**
είχαν	γράψ-**ει**

είχα ***γράψ*** ***-ει***

↓

θέμα αορίστου

β΄ συζυγία

α΄ & β΄ τάξη

είχα	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**	**είχα**	***αγαπήσ / πληροφορήσ***	***-ει***
είχες	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**		↓	
είχε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**		θέμα	
είχαμε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**		αορίστου	
είχατε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**			
είχαν	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**			

Παρατηρήσεις

Ο **Υπερσυντέλικος** δείχνει μια πράξη που έγινε και τελείωσε στο παρελθόν

α. πριν από μια άλλη πράξη

β. πριν από ορισμένο χρόνο

π.χ. **Είχα φάει,** πριν πάω σινεμά.

Είχα φάει, πριν από τις 12 η ώρα.

- Άρνηση: **δε(ν)**, π.χ. Δεν είχα φάει, πριν πάω σινεμά.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Συμπληρώστε τους παρακάτω πίνακες:*

α.

Ενεστώτας	Αόριστος	Υπερσυντέλικος
πληρώνω		
καθαρίζεις		
ράβουμε		
μαζεύει		
αρχίζουν		
αφήνω		
απλώνουμε		

Ενεστώτας	Αόριστος	Υπερσυντέλικος
τρως		
πίνει		
δίνουμε		
βάζουν		
παραγγέλνω		
παίρνετε		

β.

Ενεστώτας	Αόριστος	Υπερσυντέλικος
κουβαλώ		
τακτοποιείς		
τιμούν		
περνάς		
πατάει		
γελάμε		
πετάς		
ξεκινώ		
φοράει		
ξυπνώ		
χαιρετούν		
νικάτε		
προσπαθούμε		
παρακολουθώ		

Β *Διαβάστε τα ζευγάρια των παρακάτω προτάσεων και*
α. *σημειώστε στο κενό ποια έγινε πριν και ποια έγινε μετά*
β. *ενώστε τις δύο προτάσεις σε μία, όπως στο παράδειγμα.*

το έργο άρχισε ...**πριν**...
εμείς μπήκαμε στη σκοτεινή αίθουσα ...**μετά**...
Το έργο είχε αρχίσει, όταν εμείς μπήκαμε στη σκοτεινή αίθουσα. – ***παράδειγμα***

1. ευτυχώς έφτασα στο σπίτι .....
   άρχισε η βροχή .....
   .....

2. έφυγα από το σπίτι .....
ήρθε ο Αλέξης .....
.....

3. ξεκίνησε το τρένο .....
τα παιδιά έφτασαν στο σταθμό .....
.....

4. τα ετοίμασα όλα .....
οι επισκέπτες χτύπησαν το κουδούνι .....
.....

5. δυστυχώς άπλωσα τα ρούχα .....
έπιασε δυνατή βροχή .....
.....

6. φάγαμε όλο το φαγητό .....
ήρθε η Νάντια πεινασμένη .....
.....

7. φόρεσα τις πιτζάμες μου .....
μου τηλεφώνησε ο Χρίστος να βγούμε έξω .....
.....

8. πλήρωσα όλους τους λογαριασμούς .....
ο Τόλης μου ζήτησε δανεικά .....
.....

9. πήρα μαθήματα οδήγησης .....
οδήγησα το αυτοκίνητο του πατέρα μου .....
.....

10. φτάνει στο τέταρτο πάτωμα .....
είδε το πρόσωπό του στο τζάμι του φωταγωγού .....
.....

Γ *Συμπληρώστε με το σωστό.*

1. ..... (ακούω) πολλά για σένα, όταν σε συνάντησα για πρώτη φορά. Έτσι δε μου ήσουν τελείως άγνωστος.
2. Το παιχνίδι ..... (τελειώνω), όταν άνοιξα την τηλεόραση και δεν πρόλαβα να δω τίποτα.
3. Η Δέσποινα ..... (πηγαίνω) κιόλας για ύπνο, όταν ήρθαν ο Μιχάλης και η Χριστίνα, γι' αυτό δεν την είδαν.
4. Όταν η Μαιρούλα έφτασε στο σούπερ μάρκετ, ... (ξεχνώ) τι της ..... (λέω) η μαμά της ν' αγοράσει.
5. Όταν μπήκαμε στην εκκλησία, ο γάμος ..... κιόλας ..... (αρχίζω). Ευτυχώς, όμως, που προλάβαμε, πριν τελειώσει.
6. Εγώ ..... (τελειώνω) το σχολείο, όταν ο μπαμπάς μου έγινε εκεί καθηγητής.
7. ..... (πίνω) ούζο και ρετσίνα, πριν έρθω στην Ελλάδα.
8. ..... (ταξιδεύω) σχεδόν σε όλες τις χώρες του κόσμου, ... (διασκεδάζω) και ..... (ζω) τη ζωή του, πριν αποφασίσει να παντρευτεί. Ήταν έτοιμος πια για οικογένεια.
9. Ο Δημήτρης .....κιόλας ..... (πληρώνω) το λογαριασμό, όταν εμείς φωνάξαμε το σερβιτόρο για να πληρώσουμε. Αυτός μας τα κέρασε όλα.
10. Όταν αγόρασα εισιτήρια για το θέατρο, δεν ήξερα ότι εσύ ..... κιόλας ..... (πηγαίνω) και ..... (βλέπω) το έργο.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

α΄ συζυγία

θα έχω	γράψ-**ει**	**θα έχω**	***γράψ***	***-ει***
θα έχεις	γράψ-**ει**		↓	
θα έχει	γράψ-**ει**		θέμα	
θα έχουμε	γράψ-**ει**		αορίστου	
θα έχετε	γράψ-**ει**			
θα έχουν	γράψ-**ει**			

β΄ συζυγία

α΄ & β΄ τάξη

θα έχω	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**
θα έχεις	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**
θα έχει	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**
θα έχουμε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**
θα έχετε	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**
θα έχουν	αγαπήσ-**ει**	πληροφορήσ-**ει**

θα έχω ***αγαπήσ / πληροφορήσ*** **-ει**

↓

θέμα αορίστου

Ο **συντελεσμένος μέλλοντας** δείχνει ότι μια πράξη θα τελειώσει πριν από

α. μια άλλη πράξη στο μέλλον

β. ορισμένο χρόνο στο μέλλον

π.χ. **Θα έχω φάει,** ώσπου να έρθεις.

Θα έχω φάει, πριν από τις 3 η ώρα.

- Άρνηση: **δε(ν)**, π.χ. Δε θα έχω φάει, ώσπου να έρθεις.

Ασκησεις

Α *Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:*

Ενεστώτας	Αόριστος	Συντελεσμένος μέλλοντας
μαζεύω		
ακούς		
κλείνει		
λέμε		
τρώω		
κρεμάτε		
περνούν		
ρωτώ		
καλείς		

Β *Διαβάστε τα ζευγάρια των παρακάτω προτάσεων και*
α. *σημειώστε στο κενό ποια έγινε πριν και ποια μετά και*
β. *ενώστε τις δύο προτάσεις σε μία, όπως στο παράδειγμα.*

φτάνω στο λιμάνι ...πρώτα...
φεύγει το πλοίο ...ύστερα...
Θα έχω φτάσει στο λιμάνι, πριν φύγει το πλοίο – ***παράδειγμα***

1. τα τελειώνω όλα .....
   έρχονται τα παιδιά .....
   .....
2. πληρώνω τους λογαριασμούς .....
   λήγει η ημερομηνία .....
   .....
3. τελειώνουν όλα τα έργα .....
   αρχίζουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες .....
   .....
4. πληρώνω όλες τις δόσεις .....
   μετακομίζω στο σπίτι .....
   .....
5. στέλνω το βιογραφικό μου .....
   τελειώνει η προθεσμία .....
   .....
6. επιστρέφω οπωσδήποτε .....
   δέκα του μηνός .....
   .....
7. η ομιλία αρχίζει .....
   φτάνουμε .....
   .....
8. μαθαίνω τα αποτελέσματα των εξετάσεων .....
   το τέλος του μήνα .....
   .....

9. τον ξαναπαίρνουν στη δουλειά .....
το τέλος της άνοιξης .....
.....

10. οι αγώνες Μουντιάλ αρχίζουν .....
οι εξετάσεις .....
.....

Γ *Συμπληρώστε το σωστό χρόνο.*

1. Ως το τέλος της άλλης εβδομάδας, ... (πληρώνω) και το ρεύμα και το νερό.
2. Μέχρι να 'ρθεις εσύ, εγώ, ... (πλένω) και ..... (σιδερώνω) το καλό σου το πουκάμισο.
3. Κάποια ώρα ως αύριο σίγουρα, ... (τηλεφωνώ) στο θείο Κώστα να τον καλέσω στον αρραβώνα μου. Μην ανησυχείς. Δεν πρόκειται να το ξεχάσω.
4. Μέχρι να τελειώσεις εσύ τον καφέ σου, εγώ ..... (απλώνω) τα ρούχα. Κι ύστερα θα είμαστε έτοιμοι να φύγουμε.
5. **Α** – Δε θα μετακομίσετε στο σπίτι τα Χριστούγεννα; Πάλι αναβολή;
Β – Ναι, αλλά, ... (μετακομίσει) πριν από το Πάσχα οπωσδήποτε και μετά θα κάνουμε το γάμο.
6. **Α** – Ακόμη εδώ είσαι; Πότε θα πας στο σπίτι, πότε θα τηγανίσεις τα ψάρια. Κατάλαβα. Πάλι, βράδυ θα φάμε σήμερα.
Β – Μην αγχώνεσαι. Μέχρι να γυρίσεις εσύ από το γραφείο, εγώ, ... (επιστρέφω) στο σπίτι και ..... (τηγανίζω) τα ψάρια. Όλα έτοιμα θα τα βρεις, όταν έρθεις. Δεν ξέρεις πόσο γρήγορη είμαι εγώ;
7. **Α** – Τώρα έχεις λεφτά να περάσεις ως το τέλος του μήνα, εντάξει;
Β – Μμ, δεν ξέρω τι έξοδα θα μου βγουν. Πιστεύω πως ως το τέλος του μήνα δε .....τα ..... (ξοδεύω) όλα κι έτσι ελπίζω να μη σου ζητήσω άλλα.
Α – Το καλό που σου θέλω.
8. Φοβάμαι πως δε .....τα ..... (τακτοποιώ) όλα ως τις δέκα του μηνός. Πιθανό να χρειαστώ κάνα δυο μέρες ακόμα.

9. Μέχρι το τέλος της δίαιτας ελπίζω πως ..... (χάνω) τα τρία κιλά που έβαλα. Αλλιώς δεν αγοράζω μαγιό, μέχρι να τα χάσω.
10. **Α** – Η συνέντευξη για την καινούρια δουλειά που σου είπα είναι για τις εννιά αύριο το πρωί.
Β – Πιστεύεις ότι ..... (τελειώνω) ως τις εντεκάμισι; Γιατί στις δώδεκα έχω ακόμη ένα ραντεβού για δουλειά και δε θέλω να το χάσω.
Α – Σίγουρα ..... (τελειώνω) και σίγουρα θα προλάβεις και την άλλη συνέντευξη.

Μεσοπαθητική φωνή

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

β΄ συζυγία

α΄ τάξη

αγαπ-**ιέμαι**	***-ιέμαι***
αγαπ-**ιέσαι**	***-ιέσαι***
αγαπ-**ιέται**	***-ιέται***
αγαπ-**ιόμαστε**	***-ιόμαστε***
αγαπ-**ιέστε**	***-ιέστε***
αγαπ-**ιούνται**	***-ιούνται***

↓

(γελώ, -άς) γελιέμαι
(μετρώ, -άς) μετριέμαι
(χτυπώ, -άς) χτυπιέμαι κ.ά

αλλά

(παρηγορώ, -είς) παρηγοριέμαι

β΄ τάξη

πληροφορ-**ούμαι**	***-ούμαι***
πληροφορ-**είσαι**	***-είσαι***
πληροφορ-**είται**	***-είται***
πληροφορ-**ούμαστε**	***-ούμαστε***
πληροφορ-**είστε**	***-είστε***
πληροφορ-**ούνται**	***-ούνται***

↓

(δημιουργώ, -είς) δημιουργούμαι
(πληροφορώ, -είς) πληροφορούμαι κ.ά.

αλλά

(αδικώ, -είς) αδικούμαι & αδικιέμαι
(—) αρνούμαι & αρνιέμαι
(—) παραπονούμαι & παραπονιέμαι

α΄ συζυγία

ΠΡΟΣΟΧΗ στον Ενεστώτα των παρακάτω ρημάτων:

(ακούω) ακούγομαι
(λέω) λέγομαι
(τρώω) τρώγομαι
(κλαίω) κλαίγομαι
(καίω) καίγομαι

Ασκησεις

Α *Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:*

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
Ενεστώτας	**Ενεστώτας**
τρώει	
φοράει	
τραγουδάει	
ακούνε	
πληροφορώ	
δικαιολογείς	
λένε	
χρησιμοποιούν	
καίει	
ξεχνώ	
πετάει	
συζητούν	
απασχολώ	
προπονώ	

Β *Διαλέξτε από τον παρακάτω πίνακα το σωστό ρήμα και συμπληρώστε την άσκηση:*

συνεννοούμαι, γελιέμαι, χρησιμοποιούμαι, γεννιέμαι, καίγομαι, λέγομαι, ικανοποιούμαι, αρνούμαι, τρώγομαι, ασχολούμαι

1. Κάθε φορά που ζητώ βοήθεια από τη Γεωργία, ... με πολύ ευγενικό τρόπο, βέβαια. Δεν πρόκειται όμως να της ξαναζητήσω τίποτε.
2. Με τον Παύλο είμαστε αχώριστοι φίλοι. .....τέλεια.
3. Οι γαλάζιοι σάκοι ..... για να μαζεύουμε τα άδεια κουτιά αλουμινίου για ανακύκλωση.
4. Τι άνθρωπος είσαι; Δεν .....με τίποτε!
5. Τι μυρίζει έτσι; Ωχ! .....το φαγητό.
6. Τα λαδερά φαγητά δεν .....μόνο στις νηστείες. Πρέπει να τα τρώμε πολύ συχνά, γιατί είναι υγιεινά.
7. Α – Άκουσες τι .....για το Βασίλη και τη Γεωργία;
   Β – Τι, τι;
   Α – Πρόκειται να χωρίσουν.
8. ....., αν νομίζεις ότι όλες τις ετοιμασίες για τα Χριστούγεννα θα τις κάνω μόνη μου!
9. Τα άτομα που .....με τον αθλητισμό ή με τα σπορ και τη γυμναστική σπάνια αρρωσταίνουν.
10. Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα .....όλο και πιο λίγα παιδιά.

ΑΠΡΟΣΩΠΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ/ΑΠΡΟΣΩΠΑ ΡΗΜΑΤΑ

απρόσωπες εκφράσεις: είναι δίκιο/άδικο, είναι πιθανό/απίθανο, είναι ανάγκη κτλ.
απρόσωπα ρήματα: χρειάζεται, αποκλείεται, επιτρέπεται, πρόκειται κτλ.

Άσκηση

Επιλέξτε και γράψτε το σωστό.

1. ..... να με πάρουν σ' αυτή τη δουλειά, γιατί δεν έχω τα απαραίτητα προσόντα.
   α. Επιτρέπεται
   β. Αποκλείεται
   γ. Χρειάζεται

2. ..... να έρθω για καφέ, γιατί έχω πολλή δουλειά.
   α. Είναι ανάγκη
   β. Επιτρέπεται
   γ. Είναι αδύνατο

3. Δε ..... να αγχώνεσαι με τις εξετάσεις, αφού είσαι τόσο καλά διαβασμένος.
   α. είναι δίκιο
   β. αποκλείεται
   γ. χρειάζεται

4. ..... να κάνω διακοπές στη Μύκονο φέτος το καλοκαίρι.
   α. Πρόκειται
   β. Επιτρέπεται
   γ. Είναι άδικο

5. Δεν ..... να καπνίζετε σ' αυτόν το χώρο. Βγείτε στο μπαλκόνι.
   α. επιτρέπεται
   β. είναι πιθανό
   γ. χρειάζεται

6. Γεωργία, ... να σε δω. Θέλω να μιλήσουμε.
   α. επιτρέπεται
   β. είναι ανάγκη
   γ. είναι δίκιο

7. Ο ουρανός είναι καθαρός. ..... να βρέξει.
   α. Επιτρέπεται
   β. Είναι απίθανο
   γ. Χρειάζεται

8. ..... να προπονηθούν σκληρά οι αθλητές, για να πάρουν ένα μετάλλιο.
   α. Επιτρέπεται
   β. Αποκλείεται
   γ. Χρειάζεται

Δ Ι Α Θ Ε Σ Η του ρήματος

- **Παθητικά (ή παθητικής διάθεσης)** είναι τα ρήματα που το υποκείμενό τους παθαίνει κάτι.

  Π.χ. Ο Μανόλης πληρώνεται από τον ταμία.

  Αυτά τα ρήματα μπορούμε να τα μετατρέψουμε από την ενεργητική στην παθητική φωνή και το αντίστροφο, χωρίς να αλλάξει το νόημα της πρότασης.

- **Μέσα (ή μέσης διάθεσης)** είναι τα ρήματα που το υποκείμενό τους κάνει κάτι και δέχεται το ίδιο την ενέργεια.

  Π.χ. Ο Αντώνης ξυρίζεται.

παθητικά ρήματα		μέσα ρήματα	
αγαπιέμαι	μιλιέμαι	βάφομαι	ξεντύνομαι
αγοράζομαι	παίζομαι	γυμνάζομαι	ξεσκεπάζομαι
ακούγομαι	πληροφορούμαι	ετοιμάζομαι	ξυρίζομαι
βρέχομαι	πληρώνομαι	κουράζομαι	πλένομαι
γιορτάζομαι	πουλιέμαι	λούζομαι	σηκώνομαι
διδάσκομαι	τραγουδιέμαι	ντύνομαι	σκεπάζομαι
ελευθερώνομαι	φοριέμαι κ.ά.	ξεκουράζομαι	σκουπίζομαι κ.ά.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΣΕ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΣΕ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

Μετατροπή από την ενεργητική στην παθητική φωνή

ενεργητική φωνή: **υποκείμενο** + **ρήμα** + **αντικείμενο**

↓ ↓ ↓

Η Μαρία ποτίζει τον κήπο

παθητική φωνή: **υποκείμενο** + **ρήμα** + **ποιητικό αίτιο** (από+αιτιατική)

↓ ↓ ↓

Ο κήπος ποτίζεται από τη Μαρία

- Το αντικείμενο του ενεργητικού τύπου γίνεται υποκείμενο του παθητικού τύπου και μπαίνει πάντοτε σε ονομαστική πτώση.

  Π.χ. Ο Κώστας ποτίζει τον κήπο. Ο κήπος ποτίζεται από τον Κώστα.

- Αλλάζουμε το ρήμα από την ενεργητική στην παθητική φωνή στον ίδιο χρόνο. Ο αριθμός και το πρόσωπο του ρήματος εξαρτώνται από τον αριθμό και το πρόσωπο του αντικειμένου του ενεργητικού τύπου που γίνεται υποκείμενο του παθητικού.

  Π.χ. **α.** Ο Κώστας ποτίζει τον κήπο. Ο κήπος **ποτίζεται** από τον Κώστα.

  Τα δύο ρήματα είναι στον ίδιο χρόνο, στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο πρόσωπο.

  β. Ο Κώστας ποτίζει τα λουλούδια.

  Τα λουλούδια **ποτίζονται** από τον Κώστα.

Τα δύο ρήματα είναι στον ίδιο χρόνο, σε άλλον αριθμό και στο ίδιο πρόσωπο.

γ. (Εγώ) ποτίζω τα λουλούδια.

Τα λουλούδια **ποτίζονται** (από μένα).

Τα δύο ρήματα είναι στον ίδιο χρόνο, σε άλλον αριθμό και σε άλλο πρόσωπο.

- Το υποκείμενο του ενεργητικού τύπου (που είναι στην ονομαστική) μετατρέπεται σε αιτιατική και μπαίνει πάντοτε ύστερα από την πρόθεση **από** και σπάνια ύστερα από την πρόθεση **με**.

[από, με + αιτιατική (ουσιαστικού ή αντωνυμίας) = ποιητικό αίτιο]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α *Μετατρέψτε τις προτάσεις από την ενεργητική στην παθητική φωνή.*

1. Αγαπητοί ακροατές, συνεχίζουμε την εκπομπή μας με το γνωστό πρωταθλητή στίβου.

   .....

   .....

2. Στις αθλητικές εκπομπές οι δημοσιογράφοι αναφέρουν πάντα τα ρεκόρ που κάνει κάθε αθλητής.

   .....

   .....

3. Οι ασφαλιστές συνήθως «ψήνουν» τους πελάτες.

   .....

   .....

4. Πολλοί άνθρωποι δεν ασκούν το επάγγελμα το οποίο σπούδασαν.

   .....

   .....

5. Ο ΟΤΕ προσφέρει αρκετές υπηρεσίες δωρεάν.

   .....

   .....

6. Ο ΟΑΕΔ δίνει επιδόματα στους ανέργους, στους πολύτεκνους και στους παλιννοστούντες.

. . . . . .

. . . . . .

Β *Μετατρέψτε τις προτάσεις από την παθητική στην ενεργητική φωνή.*

1. Αυτή η αίτηση συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον υποψήφιο.

. . . . . .

. . . . . .

2. Στο προσωρινό διαβατήριο των παλιννοστούντων αναγράφεται η φράση «ιθαγένεια ελληνική».

. . . . . .

. . . . . .

3. Τα τελευταία χρόνια μεγάλες ποσότητες αλκοόλ καταναλώνονται από τη νεολαία.

. . . . . .

. . . . . .

4. Προσοχή! Εκτελούνται έργα από τη ΔΕΗ.

. . . . . .

. . . . . .

5. Αυτός ο διάλογος δε μαθαίνεται εύκολα από τους μαθητές.

. . . . . .

. . . . . .

6. Με την αγορά ενός κινητού τηλεφώνου προσφέρεται από την εταιρία μας δωρεάν μια κάρτα ομιλίας των 15 ευρώ.

. . . . . .

. . . . . .

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

από, με, παρά, αντί, χωρίς, δίχως

Άσκηση

Γράψτε τη σωστή πρόθεση.

1. Όλοι σήμερα, υπάλληλοι και συνταξιούχοι, πληρώνονται ..... την Τράπεζα .....κάρτα, ...το αυτόματο μηχάνημα, ... ουρές και ταλαιπωρία.
2. Καλύτερα να σκοτώνομαι στη δουλειά, ... να κάθομαι όλη μέρα στο σπίτι.
3. ..... να μου πεις ευχαριστώ, εσύ γκρινιάζεις από πάνω.
4. ..... κανένα απολύτως λόγο, σταμάτησε να με χαιρετάει. Λες να του έκανα τίποτα και δεν το κατάλαβα!
5. **Α** – Έφυγε βιαστικά και ξέχασε το πορτοφόλι του. ..... ένα ευρώ τι θα κάνει; Ούτε τυρόπιτα δεν έχει ν' αγοράσει.
   Β – Ε, θα πάρει ..... κανένα συνάδελφο.
6. Άνθρωπος ..... μυαλό τι μπορεί να πετύχει; Τίποτα.
7. Την Κυριακή, το ..... άλλο, θα σε περιμένω για φαγητό το μεσημέρι.
8. Ήρθε για φαγητό ..... όλη την οικογένειά του ..... να τον καλέσουμε.

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

Τοπικά	Χρονικά	Τροπικά	Ποσοτικά	Βεβαιωτικά – Διστακτικά
ψηλά	τότε	αλλιώς	τόσο	πια
χαμηλά	κάποτε	ξαφνικά	σχεδόν	πιθανόν
πλάι	πότε πότε	κάπως έτσι	πάνω κάτω	
βόρεια	άλλοτε			
νότια	κιόλας			
ανατολικά	πια			
δυτικά				
κάπου				

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συμπληρώστε τα κενά με τα κατάλληλα επιρρήματα.

Α. ΤΟΠΙΚΑ

1. **Α** – Ανέβα πιο ..... . Δε φτάνεις ακόμα.
   Β – Φοβάμαι μην πέσω.
   Α – Δεν πέφτεις, σε κρατάω εγώ. Έλα, ένα σκαλί πιο ..... και θα φτάσεις.
2. **Α** – Πες μου με ποιες χώρες συνορεύει η Ελλάδα;
   Β – Λοιπόν, ... με την Τουρκία. ....., βορειοδυτικά με την Αλβανία. ..... με τα Σκόπια και τη Βουλγαρία και ..... έχουμε το Λιβυκό Πέλαγος. Καλά τα είπα;
   Α – Εντάξει.
3. Αυτό τον άνθρωπο ..... τον έχω ξαναδεί, αλλά δεν μπορώ να θυμηθώ πού.

4. Ο Πέτρος έχει δύο εξοχικά σπίτια. Ένα ..... στο βουνό και ένα ..... κοντά στη θάλασσα.
5. Δεν τον θέλω να καθίσει ..... μου, γιατί συνέχεια κουνιέται και μ' ενοχλεί.

Β. ΧΡΟΝΙΚΑ

6. Αν δε θέλεις να με ακούσεις, ... κάνε ό,τι σου καπνίσει.
7. ....., όταν θα είμαι έτοιμος να το πω, θα σου εξηγήσω για ποιο λόγο χώρισα με τη Μαίρη.
8. **Α** – Πας συχνά σινεμά;
   Β – Ε, ... Όχι και πολύ συχνά. ..... πήγαινα δυο και τρεις φορές την εβδομάδα. Τώρα ..... πάω μια δυο φορές το μήνα μόνο.
9. Τι, τελείωσες ..... το κείμενο; Τι γρήγορο κορίτσι είσαι εσύ; Μπράβο!
10. Από τώρα άρχισες ..... να βαριέσαι; Στην αρχή είμαστε ακόμα.

Γ. ΤΡΟΠΙΚΑ

11. **Α** – Πήρα τα σχέδια του διαμερίσματος.
    Β – Σου άρεσαν;
    Γ – Ναι, ... τα είχα κι εγώ στο μυαλό μου.
12. **Α** – Θα το πάρεις το κορίτσι, ακούς;
    Β – Ε, αν μπορώ ας κάνω κι ..... .
13. Πώς ..... μπορώ να βάψω το ταβάνι για να μη στάζει η μπογιά;
14. ..... τα περίμενα, ... τα βρήκα. Πολλή δουλειά, λίγα λεφτά... δεν ξέρω τι θα κάνω.
15. Πέθανε ....., χωρίς να είναι άρρωστος.
16. Ο σεισμός έγινε ....., χωρίς να το περιμένουμε. Εκεί που καθόμασταν ωραία ωραία, ... η γη άρχισε να τρέμει.

Δ. ΠΟΣΟΤΙΚΑ

17. Είναι ..... βλάκας όσο δεν το φαντάζεσαι.
18. **Α** – Θα 'ρθείτε όλοι στο πάρτι της Τάνιας;
    Β – ..... όλοι. Δε θα 'ρθουν η Γιώτα και ο Αντρέας.
19. **Α** – Πόσο θα σου κοστίσουν τα έπιπλα;
    Β – Ε, ... τρεις χιλιάδες ευρώ.

Ε. ΒΕΒΑΙΩΤΙΚΑ – ΔΙΣΤΑΚΤΙΚΑ

20. **Α** – Πάρε λίγο κατσικάκι ακόμα.
    Β – Δε θέλω άλλο. Έσκασα ..... .
21. **Α** – Θα 'ρθεις κι εσύ στη Ζάκυνθο;
    Β – Μμ, ...
22. Είναι πολύ ..... να τον συναντήσω τον πατέρα σου εκεί που θα πάω τώρα.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

συμπλεκτικοί: και, ούτε... ούτε
αντιθετικοί: ενώ
διαχωριστικοί: ή... ή, είτε... είτε
χρονικοί: ενώ, καθώς, πριν, μόλις
αιτιολογικοί: επειδή
ειδικοί: ότι, που, πως
διστακτικοί: μη(ν), ίσως, μήπως

ΑΣΚΗΣΗ

Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους συνδέσμους.

1. .....ο Ντίνος .....ο Μιχάλης κάνουν γι' αυτή τη δουλειά. Εγώ θέλω άτομα με προϋπηρεσία και γνώσεις. Αυτοί δεν είναι κατάλληλοι.
2. Οι διαφορές στους μισθούς είναι πολύ μεγάλες. .....υπάρχουν μισθοί εκατομμυρίων, παράλληλα υπάρχουν και μισθοί «πείνας».
3. Δε θα πάτε και οι δυο μαζί. .....θα πάει ο ένας .....ο άλλος. Διαλέξτε εσείς ποιος.
4. .....έβλεπα το Μουντιάλ, έρχεται η γυναίκα μου και αλλάζει κανάλι. .....είδα τι έκανε, παραλίγο να τη σκοτώσω.
5. Πάχυνες, Πάνο, γιατί όλη μέρα στο γραφείο κάθεσαι και όπου πας, παίρνεις το αυτοκίνητο. .....εγώ που περπατώ, δες, στιλάκι!
6. .....δεν έβρισκα τη Λίνα στο κινητό, πήρα τη μαμά της που μου είπε πως ήταν στο μάθημα. Γι' αυτό δεν απαντούσε.
7. Το ξέρω .....δε σου φτάνουν τα λεφτά, γι' αυτό σου λέω να βρεις μια δεύτερη δουλειά. .....εγώ θέλω να κουράζεσαι; Αλλά, τι να κάνουμε, αφού δε γίνεται αλλιώς.

8. Το βλέπω ..... δεν είσαι ευχαριστημένη, αλλά τι να κάνουμε;
9. Σου λέω ..... θα 'ρθει μια μέρα που θα χτυπάς το κεφάλι σου στον τοίχο που άφησες τις σπουδές σου στη μέση.
10. **Α** – Θα πας το βράδυ στην παράσταση;
    Β – Δεν ξέρω ακόμη σίγουρα. ..... πάω, ... να ..... πάω. Θα δω.
11. **Α** – ..... σου βρίσκονται δύο ευρώ ψιλά;
    Β – ..... . Μια στιγμή να δω. Ναι, πάρε.
    Α – Ευχαριστώ πολύ.
12. ..... με κεράσατε εσείς τόσες φορές, σήμερα θα σας κεράσω εγώ και δεν ακούω κουβέντα.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

ΑΠΟΛΥΤΑ

5.000	πέντε χιλιάδες
10.000	δέκα χιλιάδες
100.000	εκατό χιλιάδες
1.000.000	ένα εκατομμύριο

ΤΑΚΤΙΚΑ

20ός,	20ή,	20ό	εικοστός, -ή, -ό
21ος,	21η,	21ο	εικοστός πρώτος, εικοστή πρώτη, εικοστό πρώτο
30ός,	30ή,	30ό	τριακοστός, -ή, -ό
40ός,	40ή,	40ό	τεσσαρακοστός, -ή, -ό
50ός,	50ή,	50ό	πεντηκοστός, -ή, -ό
60ός,	60ή,	60ό	εξηκοστός, -ή, -ό
70ός,	70ή,	70ό	εβδομηκοστός, -ή, -ό
80ός,	80ή,	80ό	ογδοηκοστός, -ή, -ό
90ός,	90ή,	90ό	ενενηκοστός, -ή, -ό
100ός,	100ή,	100ό	εκατοστός, -ή, -ό

Άσκηση

Να συμπληρώσετε τους αριθμούς με γράμματα.

1. **Α** – Αγόρασα κρατικό λαχείο.
   Β – Τι σειρά είναι;
   Α – Να δω... είναι .... (35).
   Β – Εμένα το δικό μου είναι σειρά .... (23).

2. **Α** – Τι έγινε ο Μάνος; Έτρεξε στους αθλητικούς αγώνες του σχολείου του;
   Β – Ναι, βέβαια.
   Α – Μη μου πεις ότι νίκησε κιόλας;
   Β – Όχι. Από τους πενήντα που έτρεξαν, αυτός ήρθε ..... (50)!!!
3. Η Νέα Υόρκη έχει πολύ ψηλά κτίρια. Ουρανοξύστες. Η αδελφή του Μάρκου μένει στον .... (27) όροφο.
4. **Α** – Πέτυχε ο αδελφός μου στις πανελλήνιες.
   Β – Μπράβο! Συγχαρητήρια.
   Α – Και με καλή σειρά. Από τους εκατόν πενήντα που πήραν στη σχολή του, αυτός είναι .... (44).
5. Σας το έχω πει .... (1.000.000) φορές. Μην πετάτε τα πράγματά σας εδώ κι εκεί. Να τα συμμαζεύετε!
6. Φέτος, Αντρέα, θα γιορτάσουμε ..... (30) επέτειο του γάμου μας. Θέλω ένα τέλειο δαχτυλίδι, ακούς;
7. **Α** – Χρειάζομαι .... (24.000) ευρώ ως την ερχόμενη Τετάρτη. Αλλιώς θα πάω φυλακή.
   Β – Εγώ έχω... .... (4.000) ευρώ. Σου φτάνουν;
   Α – Μπα, όχι.
8. **Α** – Πόσο το αγόρασες το αυτοκίνητό σου, Χρίστο;
   Β – .... (30.000) ευρώ.
   Α – Ε... πολύ φτηνά δηλαδή!!!

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΛΕΞΕΩΝ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

παράγωγα ρήματα

από ονόματα: π.χ. αρχή – αρχίζω
από άκλιτα: π.χ. συχνά – συχνάζω

Άσκηση

Γράψτε τα ρήματα από τις παρακάτω λέξεις, όπως στο παράδειγμα:

από ονόματα			**από άκλιτα**			
το τέλος	→	**τελειώνω**	χωρίς	→	**χωρίζω**	***– παράδειγμα***
η αγκαλιά	→		κοντά	→		
η γιορτή	→		χαμηλά	→		
τα εγκαίνια	→		αντίκρυ	→		
το ταξίδι	→		ψηλά	→		

παράγωγα ουσιαστικά

από ρήματα: π.χ. τραγουδώ – τραγουδιστής
τοπικά: π.χ. ο γαλατάς – το γαλατάδικο
εθνικά: π.χ. η Ευρώπη – Ευρωπαίος
επαγγελματικά: ο φούρνος – ο φούρναρης
από επίθετα: π.χ. καλός, -ή, -ό – η καλοσύνη

Άσκηση

Γράψτε τα ουσιαστικά από τις παρακάτω λέξεις, όπως στο παράδειγμα:

από ρήματα	**τοπικά**
καταναλώνω → **ο καταναλωτής, -τρια** *– παράδειγμα*	ο ψιλικατζής → **το ψιλικατζίδικο** *– παράδειγμα*
τηλεφωνώ →	ο περιπτεράς →
αγοράζω →	ο ζαχαροπλάστης →
κλέβω →	ο φωτογράφος →
παίζω →	ο βιβλιοπώλης →

εθνικά	**επαγγελματικά**	**από επίθετα**
η Αφρική → **Αφρικανός, -ή** *– παράδειγμα*	το ψάρι → **ο ψαράς** *– παράδειγμα*	έξυπνος → **η εξυπνάδα** *– παράδειγμα*
η Ασία →	το γάλα →	ευγενικός →
η Αμερική →	το ψωμί →	δίκαιος →
η Αυστραλία →	η βάρκα →	αθώος →
η Κίνα →	το κουλούρι →	καθαρός →

παράγωγα επίθετα

από ρήματα: π.χ. κλείνω – κλειστός
από ουσιαστικά (-ινος/-ικος/-ένιος): π.χ. η Κυριακή – κυριακάτικος
από επιρρήματα: π.χ. σήμερα – σημερινός

ΑΣΚΗΣΗ

Γράψτε τα επίθετα από τις παρακάτω λέξεις, όπως στο παράδειγμα:

από ρήματα	**από ουσιαστικά**	**από επιρρήματα**
ανοίγω → **ανοιχτός, -ή, -ό** ***– παράδειγμα***	πρωί → **πρωινός, -ή, -ό** ***– παράδειγμα***	αύριο → **αυριανός, -ή, -ό** ***– παράδειγμα***
απαγορεύω →	καλοκαίρι →	χθες →
συμπαθώ →	άνοιξη →	δίπλα →
δροσίζω →	χειμώνας →	φέτος →
τρομάζω →	σίδερο →	πέρσι →

παράγωγα επιρρήματα

από αντωνυμίες: π.χ. άλλος, -η, -ο – αλλού
από επίθετα σε -υς: π.χ. βαρύς – βαριά

Άσκηση

Γράψτε τα επιρρήματα από τις παρακάτω λέξεις, όπως στο παράδειγμα:

από επίθετα		
μακρύς	→	**μακριά** – ***παράδειγμα***
φαρδύς	→	
πλατύς	→	
βαρύς	→	
βαθύς	→	

Σ Υ Ν Θ Ε Σ Η

πρόθημα + θέμα + κατάληξη: π.χ. α-ξέχαστος, ξε-σκεπάζω
ουσιαστικό + ο + ουσιαστικό: π.χ. ανδρ-ό-γυνο
ουσιαστικό + ο + επίθετο: π.χ. ασπρ-ό-μαυρος
ρήμα + ο + ρήμα: μπαιν-ο-βγαίνω
επίρρημα + επίρρημα: π.χ. νοτιο-δυτικά

Άσκηση

Χωρίστε τις λέξεις, όπως στο παράδειγμα.

αδύνατος → **α-δύνατος** – ***παράδειγμα***	ξεντύνω →
απίθανος →	ξεκουράζω →
ανάλατος →	ξεσκονίζω →
απλήρωτος →	ξελέω →
Ελληνοαμερικανός →	ανεβοκατεβαίνω →
γυναικόπαιδα →	ανοιγοκλείνω →
	πηγαινοέρχομαι →

ΦΩΝΗΤΙΚΗ

ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΟΣ

- Ένα σύμφωνο ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζεται με το ακόλουθο φωνήεν, π.χ. έ-χου-με.
- Δύο σύμφωνα ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζονται με το ακόλουθο φωνήεν, όταν αρχίζει από αυτά ελληνική λέξη, π.χ. έ-**βγ**αλα (βγάζω).
  Αλλιώς χωρίζονται, π.χ. α**λ-λ**ά, πε**ρ-π**ατώ.
- Τρία ή περισσότερα σύμφωνα ανάμεσα σε φωνήεντα συλλαβίζονται με το ακόλουθο φωνήεν, όταν από τα δύο πρώτα τουλάχιστον αρχίζει ελληνική λέξη, π.χ. ά-**σπρ**ος (Σπύρος).
  Αλλιώς χωρίζονται, και το πρώτο από αυτά συλλαβίζεται με το προηγούμενο φωνήεν: π.χ. ά**ν-θρ**ωπος (θρανίο).

Άσκηση

Συλλαβίστε τις παρακάτω φράσεις, βάζοντας μία παύλα (-) ανάμεσα στις συλλαβές, όπως στο παράδειγμα.

1. Ο Μίλτος και η Σοφία μετακομίζουν.
   Ο Μίλ-τος και η Σο-φί-α με-τα-κο-μί-ζουν. – ***παράδειγμα***
2. Οι υπάλληλοι της εταιρίας θα βάλουν τα πράγματα σε κιβώτια, θα τα φορτώσουν και θα τα μεταφέρουν στο καινούριο τους διαμέρισμα.
3. Δίνουμε εγγύηση σε όλα τα είδη μας για έναν ολόκληρο χρόνο.
4. Στο σπίτι στρώνεται το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, η οικογένεια κάθεται γύρω από αυτό, τρώει και εύχεται χρόνια πολλά.
5. Προθερμαίνουμε το φούρνο στους 180 βαθμούς και μετά ψήνουμε το κέικ.

Τελικό -ν-

τον (άρθρο – αρσενικό) **την** (άρθρο) **έναν** (αριθμητικό) **τον** (αντωνυμία – αρσενικό) **την** (αντωνυμία) **δεν** **μην**	Όταν ακολουθεί λέξη που αρχίζει από **φωνήεν** ή από τα **σύμφωνα: κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, ξ, ψ,** π.χ. τον άντρα, την Παναγία, έναν κύριο, την ξέρω, δεν μπορώ, μην τρέχεις. Η αντωνυμία **τον** διατηρεί πάντα το **ν,** π.χ. τον ξέρω, τον βλέπω.
το (άρθρο – αρσενικό) **τη** (άρθρο) **ένα** (αριθμητικό) **τη** (αντωνυμία) **δε** **μη**	Όταν ακολουθεί λέξη που αρχίζει από **τα σύμφωνα: γ, β, δ, χ, φ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ, ζ,** π.χ. το χρόνο, τη βοήθεια, ένα μήνα, τη βλέπω, δε θέλω, μη φας.

Άσκηση

*Συμπληρώστε όπου χρειάζεται το τελικό **ν**, όπως στο παράδειγμα.*

τον καταναλωτή – ***παράδειγμα***
τη__ εγγύηση
το__ δημότη
δε__ τηλεφώνησες
το__ βλέπεις
τη__ μαμά
το__ γιατρεύει
μη__ διορθώνεις
τη__ αρρώστια
μη__ πας
το__ ψαρά
τη__ ντουλάπα
δε__ μπορώ
το__ γνωρίζω
ένα__ δημοσιογράφο
ένα__ καναπέ
μη__ γράφεις
τη__ βουτυρώνω
δε__ μετακομίζουμε
τη__ γρίπη
το__ γιατρό
τη__ βιβλιοθήκη
ένα__ αθλητή
τη__ παραγγέλνω
δε__ θέλω
μη__ παίρνεις
το__ περιμένω
τη__ ξέρουμε
τη__ διαφήμιση
δε__ χαίρομαι

Το βιβλίο *Νέα Ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες και ξένους Β΄ επίπεδο «...και καλή επιτυχία»*

- απευθύνεται στους παλιννοστούντες Έλληνες, στις νεότερες γενιές των απόδημων Ελλήνων και στους ξένους που γνωρίζουν τις βασικές δομές της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και επιθυμούν να διευρύνουν τις γνώσεις τους στον γραπτό και προφορικό λόγο·
- είναι κατάλληλο για το μεσαίο επίπεδο γνώσης της Νέας Ελληνικής Γλώσσας·
- χρησιμοποιείται για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ)·
- βασίζεται στην επικοινωνιακή προσέγγιση εκμάθησης μιας ξένης/δεύτερης γλώσσας·
- καλύπτει την ύλη των εξετάσεων για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας, Β΄ επίπεδο·
- περιέχει και ασκήσεις του τύπου των εξετάσεων για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας·
- συνοδεύεται από CD.

Οι συγγραφείς διδάσκουν τη Νέα Ελληνική Γλώσσα στο Σχολείο της Νέας Ελληνικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ISBN 960-375-419-6

9 789603 754190

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 3419

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΥΣ Β΄ επίπεδο «...και καλή επιτυχία»

ΕΛΕΝΗ ΔΕΜΙΡΗ-ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΟΥ
ΡΟΥΛΑ ΚΑΜΑΡΙΑΝΟΥ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ